

Regnskab 2013

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

Forord	3	Note 17 Udførelse af opgaver for andre myndigheder	36
Ledelsens påtegning	5	Regnskabsbemærkninger – mål og midler - pr. politik område.....	37
Revisionspåtegning	6	Mål og Midler – Politisk Organisation.....	38
Anvendt regnskabspraksis.....	8	Mål og Midler – Administrativ organisation.....	42
Resultatopgørelse (Udgiftsbaseret regnskabsopgørelse)	11	Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse	48
Balance	13	Mål og Midler – Skoler.....	54
Hoved- og nøgletal.....	15	Mål og Midler – Dagtilbud.....	64
Udvikling i kommunens generelle økonomiske stilling	16	Mål og Midler – Ungdomsskoler.....	71
Note 1 Skatter, tilskud og udligning.....	18	Mål og Midler – Klubber.....	78
Note 2 Personaleoversigt	19	Mål og Midler – Tandpleje	84
Note 3 Driftsudgifter pr. fagudvalg, fordelt på politikområder	20	Mål og Midler – Familieområdet.....	92
Note 4 Renter.....	22	Mål og Midler – B&U's overførselsområde	103
Note 5 Overførsel af ikke-forbrugte driftsmidler.....	23	Mål og Midler – Ældreområdet	108
Note 6 Overførsel af ikke-forbrugte anlægsmidler.....	25	Mål og Midler – Voksenhandicapområdet	118
Note 7 Aktier og andelsbeviser m.v.	26	Mål og Midler – Sundhedsområdet	128
Note 8 Langfristede tilgodehavender	27	Mål og Midler – Pensioner og boligstøtte	135
Note 9 Tilgodehavender	28	Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet	139
Note 10 Finansieringsoversigt	29	Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud.....	149
Note 11 Udvikling i egenkapitalen	30	Mål og Midler – Kultur	155
Note 12 Hensatte forpligtelser	31	Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg	163
Note 13 Langfristede gældsforpligtelser	32	Mål og Midler – Grønne områder	173
Note 14 Kortfristede gældsforpligtelser	33	Mål og Midler – Trafikområdet.....	179
Note 15 Kautions- og garantiforpligtelser, samt eventualrettigheder 34		Mål og Midler – Kommunale ejendomme.....	189
Note 16 SWAP - aftaler.....	35	Mål og Midler – Forsyning.....	197
		Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet.....	209
		Mål og Midler – Forebyggelsesudvalget.....	217
		Mål og Midler – Demokratiudvalget	222
		Mål og Midler – Beredskabskommissionen	227

Forord

Målet for ordinært driftsresultat er nået

"Det ordinære driftsresultatet" er kommunens indtægter fra skatter, tilskud og udligning fratrukket driftsudgifterne og renter. Byrådet har en målsætning om et ordinært driftsoverskud på 200 mio. kr., så der bl.a. er mulighed for at finansiere et hensigtsmæssigt anlægsniveau.

Der var i det oprindelige budget forudsat et overskud på ordinær drift på ca. 200 mio. kr. Regnskabet viser et overskud på 322 mio. kr. fra ordinær drift. Forbedringen i forhold til budgettet skyldes primært, at driftsudgifterne er blevet lavere end budgetteret.

Det ordinære driftsresultat skal bl.a. finansiere kommunens anlægsudgifter. Viborg Kommune har i 2013 afholdt skattefinansierede anlægsudgifter på netto 133 mio. kr.

Tilfredsstillende regnskab

Serviceudgifterne (skoler, ældre, dagtilbud mv.), som er den væsentligste del af Viborg Kommunes driftsudgifter er – som det gælder for alle landets kommuner – omfattet af statens sanktionslovgivning, så overforbrug kan resultere i økonomiske sanktioner over for kommunerne. For at undgå sanktioner er det vigtigt, at der er styr på servicesudgifterne.

Derfor har der også i budgettet for 2013 været indarbejdet en buffer i form af en ikke-disponeret budgetpulje, såfremt der måtte dukke særlige udgiftskrævende problemstillinger op i løbet af året. I princippet har denne buffer ikke været forudsat anvendt. Når der ses bort fra denne buffer, er mindreforbruget på serviceudgifterne i forhold til det oprindelige budget på 98 mio. kr. eller ca. 2,5%.

På overførselsudgifterne (dagpenge, kontanthjælp, pensioner, boligstøtte mv.) har forbruget i 2013 ligget meget tæt på det korrigerede budget med et ganske beskedent merforbrug (ca. 1 mio. kr.).

Overførsel af driftsbudgetter mellem årene

Et vigtigt element i den decentrale økonomistyring er overførselsadgangen mellem de enkelte budgetår. Byrådet har på mødet den 23. maj 2012 godkendt nye regler for overførselsadgang.

Når der ses bort fra den ovenfor nævnte budgetbuffer på 25 mio. kr. (som ikke overføres til 2014), er der i 2013-regnskabet tale om et samlet netto mindreforbrug (i forhold til korrigeret budget) på ca. 85 mio. kr. på serviceudgifterne. Med baggrund i reglerne for overførselsadgang er der lagt op til, at de ca. 68 mio. kr. af mindreforbruget overføres til drift i 2014. Dette ligger tæt på niveauet for overførsler året før (fra 2012-2013), hvor der blev overført ca. 60 mio. kr.

Ud over ovenstående driftsoverførsel overføres ca. 3 mio. kr. af driftsbudgettet i 2013 til anlæg i 2014 og 16 mio. kr. til drift i 2015.

Anlægsniveau under det oprindelige budget

De afholdte anlægsudgifter i 2013 på det skattefinansierede område (inkl. jordforsyning) ligger ca. 23 mio. kr. under det oprindeligt afsatte budget.

Da der efter budgettets vedtagelse samtidig er afsat yderligere anlægsbeløb (primært i forbindelse med overførslerne fra 2012 - der alene har udgjort 94 mio. kr.), er der i forhold til det korrigerede budget tale om et væsentligt mindreforbrug, der beløber sig til netto 157 mio. kr.

I forhold til de 94 mio. kr., der blev overført fra 2012 til 2013 er der lagt op til overførsel af ca. 182 mio. kr. af anlægssummerne på det skattefinansierede område fra 2013 til 2014.

Går man lidt bag tallene, er der reelt tale om et endnu større anlægsniveau, der ikke er realiseret i 2013. **Bruttoudgifterne**, der ikke er afholdt i 2013, udgør således ca. 223 mio. kr. Når der er denne forskel mellem brutto- og nettoafvigelsen, skyldes det, at der i nettobeløbet på de 157 mio. kr. indgår indtægter for ca. 66 mio. kr., der ikke er realiseret - bl.a. salg af tidligere rådhus i Viborg (24 mio. kr.) og salg af byggegrunde mv. (32 mio. kr.).

Forord

Likviditeten forbedret

Den gennemsnitlige likviditet har i de senere år været faldende. Primært på grund af de lavere anlægs- og driftsudgifter i regnskab 2013 har kommunens likviditet i 2013 udviklet sig positivt.

Hvor den gennemsnitlige likviditet med udgangen af 2012 blev opgjort til 218 mio. kr., er den med udgangen af 2013 steget til 340 mio. kr.

Byrådets målsætning for 2013 om, at likviditeten skal være over 200 mio. kr., er dermed fortsat opfyldt.

Den primære årsag til kassebeholdningen på de 340 mio. kr. er, at der både på driftssiden og anlægssiden er væsentlige udgifter, der ikke er afholdt i 2013, og som nu overføres til forbrug i 2014 og de kommende år. Der overføres i alt ca. 269 mio. kr. til forbrug i de kommende år, og da der i budgettet for 2014-2017 i forvejen er budgetlagt med et samlet forbrug af likviditet på godt 100 mio. kr., er den samlede kassebeholdning i princippet disponeret.

Sund økonomi vil fortsat være i fokus

Det er nu 3. år i træk, at Viborg Kommune aflægger et årsregnskab, der udgiftsmæssigt ligger væsentligt under budgettet. Det gør dog ikke, at vi kan tillade os at "slappe af" i forhold til at sikre en fortsat god økonomistyring.

At der er luft i økonomien er en altafgørende forudsætning for at kunne skabe vækst i kommunen.

Der skal derfor lyde ros til alle de politiske udvalg og de mange ledere og medarbejdere for at have bidraget til, at der også i 2013 har været styr på økonomien.

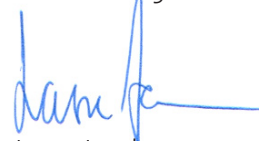
I de kommende år vil der fortsat være behov for at tænke og handle innovativt og have fokus på effektivisering og vækst, da det er grundstenen for at kunne levere de velfærdsydelser, som borgerne efterspørger.

Resultatet af årsregnskabet for 2013 bidrager til, at der kan skabes et solidt grundlag for, at der også i de kommende år kan opnås en økonomi, der muliggør både vækst og velfærd for Viborg Kommune.

God læselyst med årsregnskabet for 2013.

Søren Pape Poulsen
Borgmester

Lasse Jacobsen
Kommunaldirektør

Ledelsens påtegning

Økonomi- og Erhvervsudvalget har den 14. maj 2014 aflagt årsregnskab for 2013 for Viborg Kommune til Byrådet.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver Byrådet hermed regnskabet til revision.

	
Søren Pape Poulsen Borgmester	Lasse Jacobsen Kommunaldirektør

Revisionspåtegning

Revisionspåtegning

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i "Principper for Økonomistyring" med tilhørende bilag. Den overordnede regnskabspraksis er følgende:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Ved god bogføringsskik forstås den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i "Budget- og regnskabssystem for Kommuner" samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter og udgifter

Indtægter indregnes så vidt muligt i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabet primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til det oprindelige/korrigerede budget på bevillingsniveau.

Der skal også udarbejdes bemærkninger til regnskabet i tilfælde, hvor der nok er overensstemmelse mellem regnskabs- og bevillingsbeløb, men hvor de aktiviteter eller formål, som var forudsat ved bevillingsafgivelsen, ikke er realiseret.

Omkostningsregnskab

Viborg Kommune har på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets regler i "Budget- og regnskabssystemet for Kommuner" fravalgt at udarbejde omkostningsregnskab fra og med årsregnskabet for 2010.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtigelser. Der er af Økonomi- og Indenrigsministeriet fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler m.v.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder – samt aktiver under 100.000 kr. afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket. Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har en væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Anvendt regnskabspraksis

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdisættes til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger. Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger.

Levetider er fastlagt til følgende:

- Bygninger max 15 – 50 år (afhængig af anvendelsesformål)
- Tekniske anlæg, maskiner m.v. max. 8 – 50 år (afhængig af anvendelsesformål)
- Inventar, herunder IT-udstyr m.v. 3 – 10 år

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer m.v.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Finansielt leasede aktiver behandles regnskabsmæssigt som tilsvarende erhvervede aktiver og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Når der ikke er sammenhæng mellem leasinggiver og leverandøren af de aktiver der er omfattet af leasingkontrakterne, optages de leasede aktiver i anlægskartoteket og statusbalancen til den faktiske kostpris, på linie med andre erhvervede aktiver. Når leasinggiver og leverandør er den samme, beregnes nutidsværdien af minimums-

ydelserne med tillæg af omkostninger.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver under opførelse værdisættes og optages til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver – Tilgodehavender

Tilgodehavender optaget i balancen til nominel værdi under de respektive regnskabsposter her til. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealisation sværdien.

Finansielle anlægsaktiver – Aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Viborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedens indre værdi, jfr. Senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke notere-

de aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser og lignende) foretages indregningen efter indre værdis metode.

Omsætningsaktiver – Varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Varebeholdninger over 1 mio. kr. og/eller beholdninger med væsentlige forskydning i lagerets størrelse fra år til år registreres.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret som vurderes at være væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter princippet FIFO (first in first out).

Viborg Kommune har ikke registreret varebeholdninger, da Viborg Kommune ikke har varebeholdninger over 1 mio. kr. eller beholdninger med væsentlige forskydning i lagerets størrelse fra år til år.

Omsætningsaktiver – Fysiske aktiver til salg

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealisation sværdi, hvor denne er lavere.

Grund og bygninger til salg op- eller nedskrives via egenkapitalen til forventet salgsspris.

Likvide aktiver samt omsætningsaktiver – Værdipapirer

Likvide aktiver omfatter likvider samt kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Likvide beholdninger indregnes til nominel værdi, og værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancdagen.

Anvendt regnskabspraksis

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejen-
de institutioner, som kommunen har indgået
driftsoverenskomst med.

Finansielle gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og an-
dre kreditinstitutter er optaget med restgælden
på balancetidspunktet. Den kapitaliserede rest-
leasingforpligtelse vedrørende finansiel lease-
de anlægsaktiver indregnes i balancen som en
gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel
indregnes over kontraktens løbetid i resultatop-
gørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til
leverandører, andre myndigheder samt anden
gæld, måles i nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ul-
timo regnskabsåret.

Nedskrivning af tilgodehavender

Langfristede tilgodehavender på funktionerne
9.32.22, 9.32.23 og 9.32.25 gennemgås med hen-
blik på vurdering af forventede tab.

For områder, hvor der er historiske data om af-
skrivning til rådighed, anvendes disse som do-
kumentation for den foretagne nedskrivning
med forventet tab.

For øvrige tilgodehavender foretages en indivi-
duel vurdering, der beskriver og dokumenterer
grundlaget for foretaget nedskrivning.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kom-
munen på balancedagen har en retslig eller fak-
tisk forpligtigelse, som resultat af en tidligere
begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen
heraf vil medføre et træk på kommunens økono-
miske ressourcer, og der kan foretages en pålide-
lig beløbsmæssig måling af forpligtigelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikrings-
mæssigt afdækket vedrørende tjenestemand-
ansatte og ansatte på tjenstemandslignende
vilkår, optages i balancen under forpligtelser.
Kapitalværdien af pensionsforpligtigelsen er
beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætnin-
ger fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Mini-
mum hvert 5. år foretages en aktuarmæssig be-
regning af pensionsforpligtigelsen vedrørende
tjenestemænd. Økonomi- og Indenrigsministe-
riet har fastlagt en pensionsalder på 62 år.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempel-
vis miljøforurening, indfrielse af garantier til
enkeltpersoner i henhold til social-/boliglovgiv-
ning, retssager og erstatningskrav og arbejds-
skade forpligtelser indregnes på balancen til
den løbende ydelses kapitaliserede værdi op-
gjort pr. forpligtigelse.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansæt-
telser optages til nominel værdi i overensstem-
melse med de indgåede aftaler.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og an-
dre kreditinstitutter er optaget med restgælden
på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtigelse
vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver
indregnes i balancen som en gældsforpligtigel-
se, og leasingydelsens rentedel indregnes over
kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld
til leverandører, andre myndigheder samt anden
gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ul-
timo regnskabsåret.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kir-
ken, andre kommuner og regioner optages med
restværdien på balancetidspunktet.

Feriepengeforpligtelsen indgår ikke i kommu-
nens regnskabsaflæggelse.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis drifts-
regnskab og balance i det omfang, der er væ-
sentlige forhold, som bør belyses, og/eller Øko-
nomi- og Indenrigsministeriet har stillet krav
om noteoplysning/regnskabsbemærkning.

Resultatopgørelse (Udgiftsbaseret regnskabsopgørelse)

Noter	Beløb i mio. kr. (- = indtægt/overskud)	Opr. budget 2013	Korrigeret budget 2013	Regnskab 2013	Regnskab 2012
	A. Det skattefinansierede område				
1	Indtægter				
	Skatter	-3.903,8	-3.908,6	-3.909,2	-3.468,1
	Generelle tilskud m.v.	-1.463,6	-1.400,8	-1.399,1	-1.631,4
	Indtægter i alt	-5.367,5	-5.309,5	-5.308,3	-5.099,5
2, 3	Driftsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)				
	Serviceudgifter:				
	Økonomiudvalget	570,9	571,0	494,3	472,6
	Børne- og Ungdomsudvalget	1.531,3	1.530,8	1.476,7	1.494,2
	Socialudvalget	1.416,4	1.418,3	1.436,5	1.393,5
	Beskæftigelsesudvalget	28,4	11,6	11,4	30,4
	Kulturudvalget	152,3	153,7	152,4	150,2
	Teknisk Udvalg	142,6	145,2	153,0	140,0
	Klima- & Miljøudvalget	18,3	16,2	14,1	10,4
	Forebyggelsesudvalget	0,3	0,9	0,5	0,6
	Demokratiudvalget	0,9	0,9	0,8	0,6
	Beredskabskommissionen	17,3	17,0	15,7	16,9
	Serviceudgifter i alt	3.878,6	3.865,6	3.755,5	3.709,4
3	Udgifter til overførselsindkomst:				
	Børne- og Ungdomsudvalget	18,7	18,6	17,9	18,9
	Socialudvalget	471,0	419,7	445,2	423,9
	Beskæftigelsesudvalget	772,0	774,0	750,0	763,1
	Udgifter til overførselsindkomst i alt	1.261,6	1.212,3	1.213,1	1.205,9
4	Driftsudgifter i alt	5.140,2	5.077,9	4.968,6	4.915,4
	Driftsresultat før finansiering	-227,3	-231,6	-339,7	-184,2
	Renteudgifter (netto)	27,9	17,6	17,8	46,0
	Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-199,4	-214,0	-321,9	-138,2

Resultatopgørelse (Udgiftsbaseret regnskabsopgørelse)

Noter	Beløb i mio. kr. (- = indtægt/overskud)	Opr. budget 2013	Korrigeret budget 2013	Regnskab 2013	Regnskab 2012
	Anlægsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	24,4	-38,0	-15,9	17,7
	Børne- og Ungdomsudvalget	48,8	120,3	69,5	34,4
	Socialudvalget	39,7	68,1	27,3	81,8
	Beskæftigelsesudvalget	2,3	2,3	0,9	0,5
	Kulturudvalget	19,3	46,2	21,9	7,8
	Teknisk Udvalg	36,4	55,4	26,9	56,5
	Klima- & Miljøudvalget	0,5	6,7	1,2	0,3
	Forebyggelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Beredskabskommissionen	2,9	5,1	2,4	1,2
	Anlægsudgifter i alt	174,3	266,1	134,2	200,1
	Jordforsyning				
	Indtægt ved salg af jord	-49,9	-46,4	-14,5	-29,4
	Udgift ved køb af jord incl. byggemodning	31,6	70,8	13,5	23,0
	Resultat af jordforsyning	-18,3	24,4	-0,9	-6,4
	Resultat af det skattefinansierede område	-43,4	76,4	-188,6	55,5
	B. Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-10,5	-10,5	-7,4	-10,4
	Anlæg (indtægter - udgifter)	9,6	19,2	15,5	11,4
	Resultat af forsyningsvirksomheder	-0,9	8,7	8,1	1,0
5, 6	C. RESULTAT I ALT (A+B)	-44,3	85,1	-180,5	56,5

Balance

Noter	Beløb i mio. kr.	Ultimo 2012	Ultimo 2013
	Aktiver		
	Anlægsaktiver		
	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde	533,3	534,3
	Bygninger	1.927,5	1.922,9
	Tekniske anlæg m.v.	60,2	63,1
	Inventar	6,1	3,9
	Anlæg under udførelse	229,7	217,6
	I alt	2.756,7	2.741,8
	Immaterielle anlægsaktiver	0,0	0,0
	Finansielle anlægsaktiver		
7	Aktier og andelsbeviser m.v.	2.695,7	2.753,1
8	Langfristede tilgodehavender	203,3	193,8
	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-32,2	-24,1
	I alt	2.866,7	2.922,9
	Anlægsaktiver i alt	5.623,4	5.664,6
	OMSÆTNINGSAKTIVER		
	Fysiske anlæg til salg (jordforsyning)	316,6	295,2
9	Tilgodehavender	-168,3	25,4
	Værdipapirer (pantebreve)	33,0	32,6
10	Likvide beholdninger	52,1	59,2
	I alt	233,4	412,4
	Aktiver i alt	5.856,8	6.077,0

Balance

Noter	Beløb i mio. kr.	Ultimo 2012	Ultimo 2013
	Passiver		
11	Egenkapital		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	41,2	44,3
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	17,0	14,7
	Modpost for skattefinansierede aktiver	2.953,5	2.973,7
	Reserve for opskrivninger	61,6	4,2
	Balancekonto	253,8	363,2
	I alt	3.327,1	3.400,2
12	Hensatte forpligtelser	1.038,1	1.161,8
13	Langfristede gældsforpligtelser	1.173,3	1.229,2
	Nettogæld fonds, legater, deposita m.V.	21,0	22,7
14	Kortfristede gældsforpligtelser	297,3	263,2
	Passiver i alt	5.856,8	6.077,0

Hoved- og nøgletal

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal i mio. kr.	Regnskab 2013	Regnskab 2012	Regnskab 2011	Regnskab 2010	Regnskab 2009
Regnskabsopgørelsen (- = indtægt/overskud)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-321,9	-138,2	-140,8	-228,6	87,4
Resultat af det skattefinansierede område	-188,6	55,5	192,9	49,6	327,7
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-7,4	-10,4	-21,5	-13,5	-59,6
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	15,5	11,4	5,6	11,1	45,6
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	5.664,6	5.623,4	5.676,4	3.867,7	3.563,5
Omsætningsaktiver i alt	412,4	233,4	183,7	284,0	527,7
Likvide beholdninger	59,2	52,1	-61,5	81,1	50,7
Balance, passiver					
Egenkapital	3.400,2	3.327,1	3.561,2	2.038,9	1.642,1
Hensatte forpligtigelser	1.161,8	1.038,1	943,5	870,7	787,5
Langfristet gæld	1.229,2	1.173,3	1.081,7	1.054,5	970,6
- heraf ældreboliger	411,2	334,8	344,8	354,8	341,9
Kortfristet gæld	263,2	297,3	253,4	168,3	671,6
Nøgletal					
Gennemsnitlig likviditet pr. indbygger (kr.)	3.608	2.326	2.585	2.964	4.360
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	13.028	12.549	11.570	11.301	10.456
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	147.854	139.332	137.844	134.017	131.298
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8
Grundskyldspromille	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6
Indbyggertal	94.350	93.817	93.496	93.310	92.823

Udvikling i kommunens generelle økonomiske stilling

Driftsudgifter

Siden regnskabet for 2009, hvor udgifterne til serviceudgifterne oversteg budgettet væsentligt, er der gjort mange tiltag for at bringe udgiftsniveauet ned. I 2010 var regnskabsresultatet tæt på det korrigerede budget og fra 2011-regnskabet er der aflagt årsregnskaber, der har ligget væsentligt under det budgetterede, og det er og så gældende for 2013-regnskabet.

For 2013 kan Viborg Kommune således aflægge et årsregnskab, der viser et mindreforbrug på serviceudgifterne på ca. 123 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget og ca. 110 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Likviditeten

Ser man tilbage på perioden fra 2008 til 2012 faldt kommunens gennemsnitlige likviditet fra et niveau på ca. 500 mio. kr. i 2008 til 218 mio. kr. i 2012. Gennem hele 2013 har likviditeten igen været stigende og med udgangen af 2013 udgjorde den gennemsnitlige likviditet opgjort dag for dag de seneste 12 måneder ca. 340 mio. kr. Stigningen i likviditeten hænger primært sammen med, at både de afholdte driftsudgifter og anlægsudgifter er blevet væsentligt lavere end forudsat i budgetterne.

En væsentlig del af disse mindreforbrug er imidlertid ønsket overført til 2014. For ikke at belaste 2014 med udgifter, der risikerer at give problemer med overholdelse af de statslige rammer samt forbrug af likviditet, er overførslerne forsøgt minimeret mest muligt.

Det samlede mindreforbrug på serviceudgifterne i 2013 har udgjort ca. 110 mio. kr., hvoraf de 25 mio. kr. er et uforbrugt puljebeløb afsat som en særlig budgetbuffer.

Af de resterende 85 mio. kr. overføres de ca. 68 mio. kr. til driftsaktiviteter i 2014. Herudover overføres 3 mio. kr. til anlægsprojekter i 2014 og 16 mio. kr. til driftsaktiviteter i 2015.

Den faktiske likviditet med udgangen af 2013 har udgjort 59,2 mio. kr.

I 2014-budgettet er den gennemsnitlige likviditet forudsat at stige med ca. 100 mio. kr. frem til udgangen af 2014, for så igen at falde i budgetoverslagsårene frem til udgangen af 2017.

Med det godkendte budget 2014-2017 (samlet gennemsnitlig negativ likviditetsvirkning på ca. 100 mio. kr.), og hvis det forudsættes, at de overførsler, der nu foretages til 2014, anvendes til forbrug i den kommende 4 års budgetperiode, vil den gennemsnitlige kassebeholdning med udgangen af budgetperioden bevæge sig mod 0 kr., som er det minimumsniveau, ministeriet foreskriver (hvor den gennemsnitlige likviditet set over det seneste år skal være positiv). Det må dog forudsættes, at der også i de kommende år vil blive tale om overførsel af budgetbeløb i et vist omfang – især på anlægsbudgettet.

Når den gennemsnitlige kassebeholdning på ca. 340 mio. kr. med udgangen af 2013 på denne måde er disponeret til allerede budgetteret kasseforbrug i de kommende år samt til de forbrug, overførslerne fra 2013 til 2014 medfører, vil den disponible kassebeholdning således stort set være 0 kr.

Langfristet gæld

Når der ses bort fra ældreboliger, har kommunens optagelse af nye lån i 2013 været mindre end afdragene. Der er netto afviklet ca. 20 mio. kr. på den langfristede gæld i 2013.

I den kommende 4-års periode er der sammenlagt budgetteret med, at der netto afvikles yderligere på kommunens langfristede gæld.

Opsummering

Viborg Kommune har i øjeblikket en sund økonomi, som i de seneste 3 år er sikret via budgettoverholdelse. Selv om likviditeten har været for nedadgående i de seneste år, har 2013 igen vist stigende likviditet.

For den langfristede gæld (ekskl. ældreboliger) er der fremadrettet budgetteret med, at der afvikles mere gæld end der optages nye lån, hvilket er medvirkende årsag til, at der trækkes på den likvide beholdning i de kommende år.

Byrådets målsætning for 2013 om, at den gennemsnitlige likviditet skal udgøre min. 200 mio. kr., er opfyldt. Fremadrettet forventes denne målsætning at kunne nås i de nærmeste år med det foreliggende budget 2014-2017. Afhængig af udviklingen i størrelsen af overførsler i de kommende år, kan der blive behov for at justere budgetterne i de efterfølgende år for at nå målsætningen for likviditeten.

Byrådet har en målsætning om, at overskuddet for ordinær drift skal udgøre min. 200 mio. kr. For 2013 er denne målsætning overholdt. I det oprindelige budget for 2013 var det forudsat, at overskud på ordinær drift ville blive 199 mio. kr. Regnskabsresultatet viser et overskud på 321,9 mio. kr.

Udvikling i kommunens generelle økonomiske stilling

Viborg Kommune står med udgangen af regnskabsår 2013 med en stabil økonomi.

Da kassebeholdningen i princippet er disponeret, er det vigtigt, at der i det nye budgetforslag for 2015-2018, som er under udarbejdelse, ikke trækkes yderligere på kassebeholdningen, end der allerede er lagt op til i det senest godkendte budget for 2014-2017. Hvis de overførsler, der er lagt op til ved regnskabsafslutningen, forventes anvendt i den kommende budgetperiode, kan der blive behov for at styrke likviditeten yderligere i den kommende budgetlægning.

Selv om Viborg Kommunes økonomi i øjeblikket er sund, er det fortsat vigtigt, at der er fokus på, at budgetterne overholdes og at likviditeten styrkes.

Note 1

Skatter, tilskud og udligning

Beløb i mio. kr. (- =negativ indtægt)	Budget 2013	Korr. Budget 2013	Regnskab 2013	Regnskab 2012
Kommunal indkomstskat	3.588,0	3.588,3	3.588,3	3.154,1
Selskabsskat	51,3	51,3	51,3	50,0
Anden skat pålignet visse indkomster	0,0	4,6	5,5	1,9
Grundskyld	243,0	242,9	243,3	240,9
Anden skat på fast ejendom	21,5	21,5	20,8	21,3
Samlede skatter i alt	3.903,8	3.908,6	3.909,2	3.468,1
Udligning og generelle tilskud	1.219,6	1.219,2	1.219,1	1.378,7
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	-30,0	-30,0	-30,0	-29,1
Kommunale bidrag til regionerne	-11,7	-11,7	-11,7	-11,5
Sektorspecifikke udligningsordninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Særlige tilskud	285,6	223,2	223,3	294,6
Tilskud og udligning i alt	1.463,6	1.400,8	1.400,8	1.632,7
Refusion af købsmoms	0,0	0,0	-1,7	-1,3
Skatter, tilskud og udligning i alt	5.367,5	5.309,5	5.308,3	5.099,5

Udviklingen i udskrivningsgrundlaget for indkomstskat er nært forbundet med konjunktursituationen. Udviklingen i den nationale og internationale økonomi er helt afgørende for udviklingen i kommunernes skattegrundlag. I løbet af 2013 har både regeringen, Det økonomiske Råd og Nationalbanken opjusteret forventningen til økonomien, og der er klare indikatorer på fremgang i forhold til samhandlen både på de nære markeder i euro-området og på de oversøiske markeder, primært båret af USA. Nationalt ses fremgang i beskæftigelsen, produktionen og i et mere stabilt boligmarked.

I Viborg Kommune er udviklingen i udskrivningsgrundlaget gået fra en vækst over landsgennemsnittet i 2007 og 2008 - til en betydelig opbremsning fra 2009 og frem. Udskrivnings-

grundlaget for 2012 er stort set opgjort på nuværende tidspunkt. Væksten i udskrivningsgrundlaget i Viborg ligger ca. 0,6 procentpoint under landsgennemsnittet. Den vigende udvikling i udskrivningsgrundlaget betyder lav vækst i skatteprovenuet. Desværre er der ikke tegn på, at væksten i Viborg Kommunes udskrivningsgrundlag nærmer sig landsgennemsnittet.

Udligning og generelle tilskud består foruden landsudligningen af tilskud som ugunstig stillet kommune, tilskud i form af nye opgaver samt en rest fordelt efter folketal. I udligningssystemet ydes der et ekstra tilskud til de kommuner, som ud fra et teknisk beregnet strukturel underskud er i en dårligere økonomisk situation – samlet set. Viborg Kommune fik således et tilskud som ugunstig stillet kommune på 44,3 mio. kr. i 2013.

Særlige tilskud består hovedsageligt af et tilskud fra kvalitetsfonden (33,5 mio. kr.), et beskæftigelsestilskud (212,6 mio. kr.) og ældretilskud (25,8 mio. kr.). På beskæftigelsestilskuddet er Viborg Kommune blevet midtvejs- og efterreguleret for i alt 62,2 mio. kr. i 2013, hvilket er den primære forklaring på forskellen mellem budget 2013 og regnskab 2013 for posten "særlige tilskud".

Viborg Kommune har fra 2010 til 2013 valgt statsgaranti. Det betyder, at skatter, tilskud og udligningsbeløb er fastsat af staten. Der vil således ikke komme en efterregulering af skatter, tilskud og udligning for 2013.

Note 2 Personaleoversigt

Personaleoversigt over antal medarbejdere, omregnet til fuldtidsansatte.

Excl. elever, personer i beskæftigelsesordning, løntilskud, seniorjob mv.

Tabel med sammendrag pr. hovedkonto.

Hovedkonto område:	2012	2013
Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger	138	134
Forsyningsvirksomheder m.v.	38	38
Transport og infrastruktur	138	127
Undervisning og kultur	1.683	1.585
Sundhedsområdet	112	121
Sociale opgaver og beskæftigelse	3.822	3.738
Fællesudgifter og administration m.v.	789	778
I alt	6.718	6.521

Den samlede lønudgift i 2013 var 2.560 mio. kr.

Beløbet er inkl. de selvejende institutioner, der er optaget i Viborg Kommunes regnskab.

Note 3

Driftsudgifter pr. fagudvalg, fordelt på politikområder

Beløb i 1.000 kr.	Budget 2013	Korr. Budget 2013	Regnskabsresultat 2013	Afvigelser
Økonomiudvalget	570.859	571.010	494.306	76.704
Politisk organisation	72.985	73.026	39.065	33.961
Administrativ organisation	466.272	466.521	423.617	42.904
Ejendomsvedligehold.(planl./period.)	31.602	31.463	31.624	-161
Børne- og Ungdomsudvalget	1.549.929	1.549.374	1.494.634	54.740
Skoler	795.731	783.490	760.452	23.038
Dagtilbud	427.224	427.380	419.536	7.844
Ungdomsskoler	16.735	17.543	16.892	651
Klubber	34.090	37.445	35.284	2.161
Tandpleje	33.955	35.578	34.140	1.438
Familieområdet	223.533	229.327	210.421	18.906
Overførselsområdet	18.661	18.611	17.908	703
Socialudvalget	1.887.371	1.838.006	1.881.698	-43.692
Ældreområdet	657.286	643.274	647.479	-4.205
Voksenhandicapområdet	398.077	414.734	422.171	-7.437
Sundhedsområdet	361.053	360.297	366.819	-6.522
Pensioner og boligstøtte m.v.	470.955	419.701	445.230	-25.529
Beskæftigelsesudvalget	800.403	785.545	761.425	24.120
Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet	771.975	773.986	749.992	23.994
Beskæftigelsestilbud	28.428	11.559	11.433	126
Kulturudvalget	152.340	153.704	152.439	1.265
Kultur	80.231	82.435	82.219	216
Folkeoplysning og idrætsanlæg	72.109	71.269	70.220	1.049

Note 3

Driftsudgifter pr. fagudvalg, fordelt på politikområder

Beløb i 1.000 kr.	Budget 2013	Korr. Budget 2013	Regnskabsresultat 2013	Afvigelser
Teknisk Udvalg	142.565	145.216	152.967	-7.751
Grønne områder	9.182	9.110	7.682	1.428
Trafikområdet	135.777	131.345	140.215	-8.870
Kommunale ejendomme	-2.394	4.761	5.069	-308
Klima- & Miljøudvalget	7.799	5.718	6.744	-1.026
Plan-, natur- og miljøområdet	18.292	16.211	14.117	2.094
Forsyningsområdet (nettoindtægt)	-10.493	-10.493	-7.372	-3.121
Forebyggelsesudvalget	330	922	543	379
Forebyggelsesudvalget	330	922	543	379
Demokratiudvalget	860	855	803	52
Demokratiudvalget	860	855	803	52
Beredskabskommissionen	17.263	17.022	15.674	1.348
Beredskabsområdet	17.263	17.022	15.674	1.348
Nettodriftsudgifter i alt	5.129.719	5.067.372	4.961.232	106.140

Note 4 Renter

Beløb i mio. kr.	Buget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013
Likvide beholdninger	-3,3	-3,6	-2,1
Kortfristede tilgodehavender	-1,2	-1,2	-1,1
Langfristede tilgodehavender	-1,2	-1,2	-1,1
Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	0,3	0,3	0,0
Kortfristet gæld	1,0	1,0	0,7
Langfristet gæld	33,8	23,8	22,2
Kurstab og kursgevinster	0,0	0,0	0,8
Garantiprovision	-1,5	-1,5	-1,6
I alt	27,9	17,6	17,8

Renter

Renteniveauet i 2013 har generelt været lavere end forudsat ved budgetlægningen. Det har betydet, at afkastet på de likvide aktiver har været mindre end det oprindeligt budgetterede og samtidig har renterne på den langfristede gæld været væsentlig mindre i forhold til det oprindeligt budgetterede.

Kurstab og kursgevinster

Udgiften på 0,8 mio. kr. vedrører udelukkende udtrukne obligationer og køb og salg af obligationer i øvrigt.

Note 5 Overførsel af ikke-forbrugte driftsmidler

Beløb i 1.000 kr. (- = merforbrug)	Afvigelse i regnskab	Overføres til 2014			Overføres til 2015	Overføres til anlæg	Overføres ikke
		Decentrale enheder	Centrale enheder	I alt			
Økonomiudvalget	76.704	8.358	28.226	36.584	4.500	0	35.619
Politisk organisation	33.961	0	8.498	8.498	0	0	25.463
Administrativ organisation	42.904	8.358	19.889	28.247	4.500	0	10.156
Ejendomsvedligeholdelse (planl./period.)	-161	0	-161	-161	0	0	0
Børne - og Ungdomsudvalget	54.037	33.618	3.384	37.002	11.397	640	5.000
Skoler	23.038	18.968	433	19.401	2.997	640	0
Dagtilbud	7.844	9.199	-1.755	7.444	400	0	0
Ungdomsskoler	651	651	0	651	0	0	0
Klubber	2.161	1.493	668	2.161	0	0	0
Tandpleje	1.438	1.438	0	1.438	0	0	0
Familieområdet	18.906	1.869	4.038	5.907	8.000	0	5.000
Socialudvalget	-18.163	-416	-6.313	-6.729	0	0	-11.434
Ældreområdet	-4.205	3.973	-7.530	-3.557	0	0	-646
Voksenhandicapområdet	-7.437	-4.077	1.217	-2.860	0	0	-4.578
Sundhedsområdet	-6.522	-312	0	-312	0	0	-6.210
Beskæftigelsesudvalget	126	1.118	-992	126	0	0	0
Beskæftigelsestilbud	126	1.118	-992	126	0	0	0
Kulturudvalget	1.265	-197	1.462	1.265	0	0	0
Kultur	216	239	-23	216	0	0	0
Folkeoplysning og Idrætsanlæg	1.049	-436	1.485	1.049	0	0	0
Teknisk Udvalg	-7.751	-2.286	1.428	-858	0	0	-6.892
Grønne områder	1.428	0	1.428	1.428	0	0	0
Trafik	-8.870	-3.079	0	-3.079	0	0	-5.791
Kommunale ejendomme	-308	793	0	793	0	0	-1.101

Note 5 Overførsel af ikke-forbrugte driftsmidler

Beløb i 1.000 kr. (- = merforbrug)	Afvigelse i regnskab	Overføres til 2014			Overføres til 2015	Overføres til anlæg	Overføres ikke
		Decentrale enheder	Centrale enheder	I alt			
Klima- & Miljøudvalget	2.094	0	161	161	0	1.933	0
Plan-, natur- og miljøområdet	2.094	0	161	161	0	1.933	0
Forebyggelsesudvalget	379	0	365	365	0	0	14
Forebyggelsesudvalget	379	0	365	365	0	0	14
Demokratiudvalget	52	0	0	0	0	0	52
Demokratiudvalget	52	0	0	0	0	0	52
Beredskabskommissionen	1.348	851	0	851	0	497	0
Beredskabsområdet	1.348	851	0	851	0	497	0
Netto total	110.093	41.046	27.721	68.767	15.897	3.070	22.359

Note 6

Overførsel af ikke-forbrugte anlægsmidler

Beløb i 1.000 kr. (- = merforbrug/mindreindtægt)	Ikke forbrugte beløb 2013	Overføres til 2014	Overføres ikke
10. Økonomiudvalget			
Økonomiudvalget	-22.288	6.825	-29.113
Børne- og Ungdomsudvalget	50.797	50.245	552
Socialudvalget	40.828	37.860	2.968
Beskæftigelsesudvalget	1.358	1.350	8
Kulturudvalget	24.263	23.893	370
Teknisk Udvalg	28.604	27.963	641
Klima- & Miljøudvalget	5.492	4.741	751
Beredskabskommissionen	2.759	2.600	159
Skattefinansieret område i alt	131.813	155.477	-23.664
Jordforsyningsområdet			
Økonomiudvalget	-6.493	-779	-5.714
Teknisk Udvalg	31.841	26.815	5.026
Jordforsyningsområdet i alt	25.348	26.036	-688
Forsyningsvirksomheder			
Klima- & Miljøudvalget	3.680	3.114	566
Forsyningsvirksomheder i alt	3.680	3.114	566
Anlæg i alt	160.841	184.627	-23.786
Indskud i Landsbyggefonden			
Grunkapitalindskud	4.467	4.017	450
Driftsstøttelån mv.	9.206	9.206	0
Indskud i Landsbyggefonden i alt	13.673	13.223	450
Overføres i alt	174.514	197.850	-23.336

Under Økonomiudvalget har der i 2013 været budgetteret med en yderligere indtægt på 28,7 mio. kr. vedrørende salg af tidligere administrationsbygninger mv. Der forventes ikke yderligere indtægter, hvorfor rådighedsbeløbet ikke overføres til 2014. Det er årsagen til, at overførslen til 2014 vedrørende anlæg på 184,6 mio. kr. er større end nettomindreforbruget på 160,8 mio. kr.

Til sammenligning med overførslen på de 184,6 mio. kr. til 2014, blev der overført bruttoanlægsudgifter på 160,3 mio. kr. fra 2012 til 2013.

Note 7 Aktier og andelsbeviser m.v.

Ejerandele i selskaber	2013		
	Ejerandel procent	Egenkapital mio. kr.	Kommunens andel mio. kr.
KnowHowz A/S	77,37	9,8	7,6
HMN Naturgas I/S	6,71	1.884,3	123,8
L 90 Affaldsforbrænding	16,12	88,0	14,2
Karup Lufthavn A.m.b.a.	12,00	25,3	3,0
Energi Viborg A/S	100,00	2.604,5	2.604,5
I alt		4.611,8	2.753,1

Ejerandele i selskaber

Kommunens ejerandel i selskaber opgøres efter den indre værdis metode. Den indre værdi i et selskab er dets egenkapital. Metoden indebærer, at der i balancen skal indregnes en andel af selskabets indre værdi svarende til kommunens ejerandel.

De indregnede ejerandele i balancen er opgjort i henhold til senest aflagte årsregnskab for de selskaber, som kommunen har kapitalandele i.

Note 8 Langfristede tilgodehavender

Deponering

Ud af de samlede langfristede tilgodehavender på 193,8 mio. kr. udgør deponerede beløb 89,4 mio. kr. Heraf er de 25,9 mio. kr. deponeret i forbindelse med tidligere års låneoptagelse ud over lånerammen. Frigivelse sker løbende over 25 år eller ved ikke udnyttede lånerammer efterfølgende år. Som følge af udbetaling af udbytte fra Energi Viborg A/S i 2008 er der deponeret 35,6 mio. kr., som frigives løbende med 7,1 mio. kr. pr. år. I forbindelse med Work4Yous lejemål på

Vestervangsvej er der deponeret 22 mio. kr., som frigives løbende over 25 år eller ved ophør af lejemålet. De resterende 5,9 mio. kr. af deponeringen vedrører kvalitetsfondsområdet, som kan frigives i 2014.

Indskud i Landsbyggefonden

Indskud i Landsbyggefonden skal ifølge gældende regler ikke værdiansættes i kommunernes balance. Indskuddet udgør 261 mio. kr. ultimo 2013.

Øvrige langfristede tilgodehavender

Øvrige langfristede tilgodehavende udgør 104,4 mio. kr. Der er i regnskabet foretaget nedskrivninger af forventede tab på disse langfristede tilgodehavender jf. gældende regler med tilsvarende nedskrivning af gælden i forhold til statens andel af de nedskrevne tilgodehavender. Den nominelle værdi, de samlede nedskrivninger samt bogført værdi fremgår af nedenstående tabeller (mio. kr.).

	Nominel værdi	Nedskrivning i 2013	Bogført værdi
Tilgodehavender hos grundejere	0,3	0,0	0,3
Udlån til beboerindskud	22,2	-4,0	18,2
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	91,8	-5,9	85,9
I alt	114,3	-9,9	104,4

	Nominel værdi	Nedskrivning i 2013	Bogført værdi
Anden gæld *	-24,5	4,9	-19,6
I alt	-24,5	4,9	-19,6

*Statens andel af nedskrivningen på udlån til beboerindskud og andre langfristede udlån

Note 9

Tilgodehavender

Beløb i mio. kr.	2012	2013
Tilgodehavender hos staten	-8,3	69,7
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	92,7	97,8
Mellemregning med foregående og følgende regnskabsår	-252,7	-142,1
I alt	-168,3	25,4

Tilgodehavende hos staten på 69,7 mio. kr. vedrører hovedsagelig tilgodehavende momsrefusion. En del af forskydningen fra 2012 til 2013 i tilgodehavende hos staten skyldes stigning i tilgodehavende momsrefusion fra 0,5 mio. kr. til 54,1 mio. kr. og sociale refusioner fra -8,4 mio. kr. til 15,6 mio. kr.

Kortfristede tilgodehavender i øvrigt på 97,8 mio. kr. vedrører hovedsageligt registrerede til-

godehavender i kommunens debitorsystem. Mellemregning mellem årene anvendes ved årsskiftet som periodeafgrænsningskonto for udgifter og indtægter, som afholdes eller indbetales i et regnskabsår, men som vedrører næste eller foregående regnskabsår. Forskydningen fra 2012 til 2013 på ca. 110 mio. kr. skyldes hovedsagelig, at udbetalingen af en række sociale ydelser overgik fra kommunerne til Udbetaling Danmark i løbet af 2013.

Note 10 Finansieringsoversigt

Beløb i mio. kr	Regnskab 2012	Regnskab 2013
Likvide beholdninger primo:	-61,5	52,1
Tilgang		
- Låneoptagelse	78,9	117,7
- Øvrige finansforskydninger	108,9	-242,1
- Deponering, i henhold til lånebekendtgørelsen (netto)	12,1	13,1
- Kursregulering af obligationer	0,1	0,5
Anvendelse		
- Årets resultat	-56,5	180,5
- Afdrag på lån	-29,8	-62,7
Ændring af likvide aktiver (- = forbrug)	113,6	7,1
Likvide beholdninger ultimo	52,1	59,2
Den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen	217,5	340,4
Den disponible likviditet	-19,7	30,7
Gennemsnitlig likviditet opgjort efter kassekreditreglen	217,5	340,4
Overførte driftsbevillinger	-88,1	-87,7
Overførte anlægsbevillinger (inkl. indskud i Landsbyggefonden)	-116,9	-197,9
Mellemværende med Revas (- = Revas har penge tilgode)	-32,2	-24,1
Disponibel likviditet	-19,7	30,7

Likvide beholdninger ultimo

Den anførte likvide beholdning ultimo er udtryk for beholdningen den 31. december.

Den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen

Likviditeten efter kassekreditreglen opgøres som gennemsnittet over de seneste 12 måneder af de daglige saldi på de likvide konti. Den anførte gennemsnitlige likviditet er opgjort pr. 31. december og er således udtryk for den gennemsnitlige beholdning pr. dag i hele regnskabsåret.

Den disponible likviditet

Den disponible likviditet er udtryk for, hvor stor en andel af den gennemsnitlige likviditet, der ved årets udgang ikke er bundet i overførte bevillinger vedrørende drift og anlæg samt mellemværende med Revas (forsyningsvirksomheder).

Note 11 Udvikling i egenkapitalen

Beløb i mio. kr.	2012		2013	
Egenkapital Primo		3.561,3		3.327,2
+/- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver		5,3		3,1
+/- udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver		-31,4		-2,3
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver		-41,7		20,2
+/- udvikling i modposter til reserve for opskrivning		16,1		-57,4
+/- indskud i Landsbyggefonden, tilbageført		254,4		261,0
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. Primokorrekationer		-436,7		-151,6
+/- resultat iflg. regnskabsopgørelsen	-56,5		180,5	
+/- regulering vedr. forsyningsvirksomhedernes finansielle resultat	1,0		8,1	
+/- op- og nedskrivning af aktier og indskud i selskaber m.v.	27,4		57,4	
- afskrivninger af restancer	-7,4		-3,9	
+/- reguleringer af hensættelser, tjenestemandspensioner	-94,6		-123,7	
+/- tilgodehavender med tilbagebetalingspligt	-4,1		2,8	
+/- reserve for opskrivninger	0,0		0,0	
+/- gæld vedr. anskaffelser af aktiver via leasingkontrakter	-53,0		-10,4	
+/- afdrag på leasingkontrakter	9,5		7,9	
+/- tilbageførsel af indskud i Landsbyggefonden	-261,0		-268,0	
+/- øvrige	1,9		-2,3	
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	-436,7		-151,6	
Egenkapital ultimo		3.327,2		3.400,2

Note 12 Hensatte forpligtelser

Beløb i mio. kr.	2012	2013
Ikke forsikringsdækkede tjenestemandspensioner	962,2	1.070,5
Arbejdsskader	73,1	90,3
Åremålsansættelser	2,8	1,0
I alt	1.038,1	1.161,8

Ikke forsikringsdækkede tjenestemandspensioner

Saldoen på 1.070,5 mio. kr. udgør kommunens gældsforpligtelse i form af pensionstilsagn, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket. Opgørelsen af den ikke afdækkede pensionsforpligtelse foretages aktuarmæssigt på baggrund af forudsætninger om en pensionsalder på 62 år og en grundlagsrente på 2 pct. Pensionsforpligtelsen skal opgøres årligt, og som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Viborg Kommunes seneste aktuar beregning er pr. 31.12.2009. Forpligtelsen pr. 31.12.2013 er opgjort skønsmæssig.

Arbejdsskader

Viborg Kommune er selvforsikret for arbejdsskader. Saldoen på 90,3 mio. kr. udgør den beregnede fremadrettede forpligtelse for kommunen til udbetaling af allerede indtrufne arbejdsskader. Arbejdsskadeforpligtelsen skal opgøres årligt og skal som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Der er indhentet en aktuar beregning pr. 31.12.2013, som danner baggrund for den opgjorte forpligtelse i regnskabet.

Note 13 Langfristede gældsforpligtigelser

Beløb i mio. kr.	2012	2013
Langfristet gæld excl. ældreboliger og finansielt leasede aktiver	757,6	734,5
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	334,8	411,2
Langfristet gæld vedrørende finansielt leasede aktiver	80,9	83,4
I alt	1.173,3	1.229,2

Fordeling mellem fast og variabel forrentning	2012	2013
Fast	452,2	472,2
Variabel	305,3	262,3
I alt	757,5	734,5

Fordeling på valuta	2012	2013
DKK	757,5	734,5
EUR	0,0	0,0
CHF	0,0	0,0
I alt	757,6	734,5

Udvikling

I 2013 er der optaget et ordinært lån på 27,5 mio. kr. samt et lån vedrørende ældreboliger på 90,2 mio. kr. De samlede afdrag på lån i 2013 udgør 62,7 mio. kr. Derudover er der foretaget indeksregulering mv. på 1,7 mio. kr.

Note 14 Kortfristede gældsforpligtelser

Beløb i mio. kr.	2012	2013
Kortfristet gæld til pengeinstitutter m.v.	-75,2	0,0
Kortfristet gæld til staten	-19,0	-19,6
Kortfristede gæld i øvrigt	-203,0	-243,6
I alt	-297,3	-263,2

Kortfristet gæld til pengeinstitutter mv. vedrører eksempelvis træk på byggelån. Der har ikke været optaget byggelån i 2013. Gælden på 75,2 mio. kr. ultimo 2012 er i 2013 konverteret til et ældreboligkøb i forbindelse med ombygning af Katrinehaven.

Kortfristet gæld til staten udgør statens andel af kommunens registrerede tilgodehavender vedrørende beboerindskudslån, tilbagebetalingspligtig kontanthjælp mv.

Kortfristet gæld i øvrigt vedrører gæld til leverandører mv. på -169,5 mio. kr. og øvrige mellemregningsforhold på -74,1 mio. kr.

Note 15 Kautions- og garantiforpligtigelser, samt eventualrettigheder

KAUTIONS- OG GARANTIFORPLIGTIGELSER i mio. kr.		
A. Almindelige kautions- og garantiforpligtigelser.	Restgæld pr. 31.12.2013	Restgæld pr. 31.12.2012
1. Kraftvarmeværker	223,7	252,8
2. Fjernvarmecentraler	93,5	64,9
3. Vandværker	0,4	1,0
5. Idræts- og kulturformål	15,1	16,4
6. Andre lokale selskaber og institutioner	11,6	12,2
7. Vej, kloak, vand, fjernvarme og boligindskudslån	0,0	0,0
I alt A	344,3	347,4
B. Kautionsforpligtigelser vedr. boligforanstaltninger undtaget boligindskudslån m.v.		
1. Garanti for statslån	0,1	0,1
2. Regaranti for statslån	62,4	71,8
3. Anden kommunal garanti for lån til bolig- og institutionsbyggeri	664,8	548,7
I alt B	727,3	620,5
C. Opsat momsforpligtigelse vedr. Udstykningsregnskaber		
	13,7	14,8
EVENTUALRETTIGHEDER		
Eventualrettigheder i alt	0,00	0,0
E. Lån hvor Viborg Kommune hæfter solidarisk		
	3.529,70	3.636,9

Note 16 SWAP - aftaler

Kontrakt	Aftale tidspunkt	Modpart	Oprindelig hovedstol (pr. 5. juli 2011)	Valuta	Nom. restgæld DKK 31. december 2012	Markedsværdi DKK 31. december 2013	Udløbstidspunkt	Renteforhold
Nr. 1021015/1287112	1. juli 2011	Nordea Bank Finland	98.000.000	DKK	88.000.000	-10.981.724	13. december 2035	Variabel til fast på 3,67% p.a.
Nr. 1132214/1459111	6. juli 2012	Nordea Bank Finland	118.286.000	DKK	111.044.000	3.922.823	14. november 2036	Variabel til fast på 2,04% p.a.
Nr. 1132218/1459121	6. juli 2012	Nordea Bank Finland	78.900.000	DKK	74.166.000	-10.211.839	9. februar 2037	Variabel til fast på 3,77% p.a.
Nr. 1160437/1510225	24. oktober 2012	Nordea Bank Finland	150.000.000	DKK	138.461.538	243.346	30. oktober 2025	Variabel til fast på 1,73% p.a.
Nr. 1207860/1600091	22. marts 2013	Nordea Bank Finland	50.000.000	DKK	46.153.846	540.316	30. oktober 2025	Variabel til fast på 1,5625% p.a.

Grundlaget for hver af ovennævnte swaps er en kontrakt om at bytte betalingsstrømme i en aftalt periode. Samtlige Viborg Kommunes swaps er renteswaps, hvorved renteprofilen konverteres fra en variabel rente til en fast rente.

Formålet med indgåelse af swap-aftaler er bl.a. at opnå en rentebesparelse samt opnå budget-sikkerhed i form af en fast rente i en årrække uden at ændre kommunens oprindelige låneportefølje. Herved undgås omkostninger til konvertering mm.

Markedsværdien, der er afhængig af markedsrenten, vil som udgangspunkt være 0, når aftalen indgås. Undervejs i løbetiden vil den svinge afhængig af, hvad der sker med markedsrenten. Kommunens renteswaps har en samlet negativ markedsværdi ved udgangen af 2013 på 16,5 mio. kr. Årsagen til den negative markedsværdi er, at der fortsat har været et lavt renteniveau i 2013.

Note 17 Udførelse af opgaver for andre myndigheder

Ifølge reglerne i budget og regnskabssystemet skal kommunerne i årsregnskabet udarbejde en oversigt over udførelse af opgaver for andre myndigheder.

Viborg kommune har i 2013 ikke udført opgaver for andre myndigheder.

Regnskabsbemærkninger – Mål og Midler - pr. politik område

Ved budgetlægningen for 2013 blev der indført et nyt dialogværktøj, Mål og Midler, som synliggør de politiske mål og budgettet på hvert politikområde, og viser, hvad de ansvarlige udvalg og forvaltningschefer skal styre efter. Mål og Midler erstattede de budgetbemærkninger, som tidligere blev udarbejdet hvert år.

Regnskabsbemærkningerne for 2013 er udarbejdet efter samme model, som budgettet for 2013.

Under hvert af afsnittene målsætninger, indsatsområder, fokusområder og kvalitetsmål mv. gengives teksten fra budgettet i regnskabsbemærkningerne suppleret med en overskrift "resultat", hvor det kort er beskrevet, hvilke resultater, der er opnået i 2013 set i forhold til forventningerne i budgettet.

Herefter følger nøgletal, det økonomiske resultat med bemærkninger, udvikling i priser og mængder og til sidst en kort beskrivelse af perspektiverne for det/de kommende år.

Mål og Midler – Politisk Organisation

Målsætninger

MÅLSÆTNINGER

Vedtagelse af målsætninger for politikområdet, Politisk Organisation, sker blandt andet i forbindelse med formulering af tværgående politikker, foruden de målsætninger som formuleres i udviklingsstrategien.

Økonomiudvalget har udarbejdet forslag til følgende tværgående politikker, som er godkendt af Byrådet:

- Handicappolitik
- Politik for boligområdet
- Fælles Erhvervs politik
- Politik for internationalisering
- Landdistrikts politik

Handicappolitik

Politikken fastlægger og beskriver, hvordan handicapaspektet indarbejdes i Viborg Kommunes opgaver. Politikken har et bredt fokus på temaerne familieliv og personlig integritet - kultur og fritid - dagtilbud, uddannelse og arbejde - udvikling og bevarelse af funktionsniveau - tilgængelighed. Med andre ord handler politikken om, hvad det gode liv er.

Politik for boligområdet

Med politik for boligområdet ønsker Viborg Byråd at sikre, at Viborg Kommune også i fremtiden kan tilbyde attraktive bomuligheder - både for de nuværende borgere og for de mange potentielle tilflyttere. Der er i politikken bl.a. fokus på at tiltrække de mange pendlere og de unge uddannelsessøgende - to grupper, som allerede har vist en positiv interesse for at flytte til kommunen. Samtidig ligger der en stor opgave i at

skabe de rigtige rammer for det stigende antal seniorer, som stiller nye krav til boligmasse og boformer.

Fælles Erhvervs politik

Den fælles erhvervs politik overordnede formål er at bidrage til nogle attraktive rammebetingelser, der skaber gode udviklingsmuligheder for lokale iværksættere og virksomheder inden for alle brancher.

Politik for internationalisering

Målet med politikken er at videreudvikle Viborg Kommune som en international foregangskommune. Udgangspunktet er godt, idet mange borgere, erhvervslivet, foreninger, uddannelsesinstitutioner og kommunen i en årrække har haft fokus på internationaliseringen - samt de potentialer og udfordringer den rummer.

Politikkens seks temaer er:

- Den internationale borger
- Foreninger, sport og kultur
- Erhvervslivet i et internationalt perspektiv
- Et internationalt forsknings- og uddannelsesmiljø
- Viborg - en international organisation
- På verdenskortet og attraktiv for besøgende

Landdistrikts politik

Med denne politik sættes særligt fokus på udfordringer og mål for landdistrikterne. Politikken supplerer Byrådets øvrige politikker - fx Erhvervs politik og Børne- og Ungdomspolitik - der er rettet mod hele kommunen og dermed også landdistrikterne.

Udviklingsstrategi 2011

I udviklingsstrategien har Byrådet valgt at fokusere på tre temaer:

- Animation og nye medier
- Grøn teknologi og bæredygtig produktion
- Store oplevelser

Temaerne har alle en række målsætninger tilknyttet. Byrådet ser i forlængelse af den generelle erhvervsfremmeindsats særlige vækst- og udviklingspotentialer inden for disse områder.

Kommuneplan 2013-2025

I udviklingsstrategien har Byrådet endvidere besluttet at revidere Kommuneplanen i sin helhed. Kommuneplan 2013-2025 forventes vedtaget af Byrådet i løbet af 1. halvdel af 2013, og indeholder en række målsætninger om kommunens fysiske udvikling.

RESULTAT

Da udøvelsen af de tværgående politikker som udgangspunkt sker under en række af de øvrige politikområder, afrapporteres under Politisk Organisation alene på, hvilke politikker, der er udarbejdet / revideret i løbet af året.

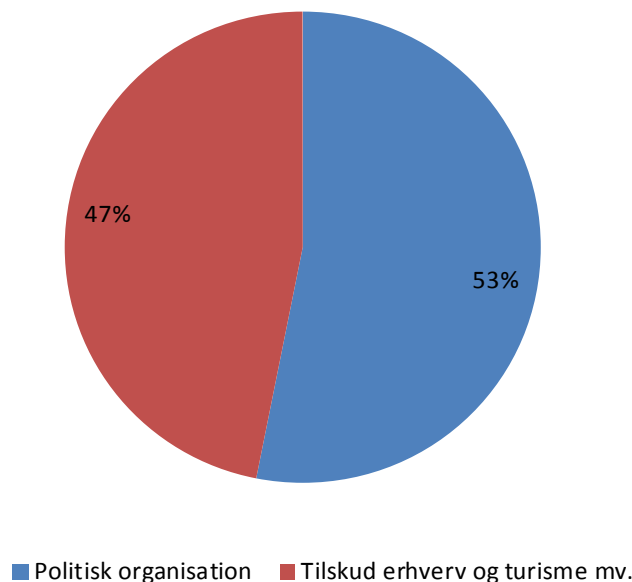
I 2013 er der ikke blevet godkendt nogen nye tværgående politikker. Erhvervsstrategien har været under udarbejdelse, men først endelig godkendt i 2014.

Byrådet vedtog på deres møde den 22. maj 2013 det endelige forslag til ny Kommuneplan 2013-2025.

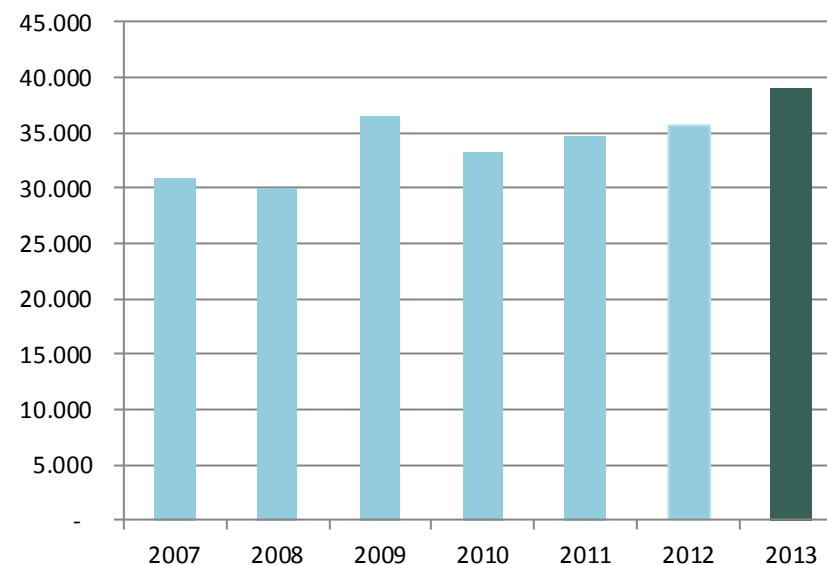
Mål og Midler – Politisk Organisation

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr.)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Når der generelt ses udsving i udgifterne imellem årene, hænger det meget sammen med, at politikområdet bl.a. består af en række tilskud, som varierer fra år til år, lige som udgifter til valghandlinger også varierer fra år til år.

Stigningen i udgifterne fra 2012 til 2013 skyldes primært, at der i 2013 har været afholdt byråds- og regionsrådsvalg (2,3 mio. kr.) samt at der i 2013 er givet tilskud til medfinansiering af videncenter ved The Animation Workshop (1,6 mio. kr.).

Mål og Midler – Politisk Organisation

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Kulturel virksomhed	2.204	2.212	2.298	1.680	-618
Fælles formål under politisk organisation	990	427	1.395	1.363	-32
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	16.485	15.085	16.320	16.327	7
Kommissioner, råd og nævn	386	554	872	742	-130
Valg	5	2.250	2.281	2.321	40
Diverse tilskud mv.	3.363	1.381	1.722	1.369	-353
Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	12.158	26.076	23.170	15.263	-7.907
Pulje til særlige problemstillinger	0	25.000	24.968	0	-24.968
I alt	35.590	72.985	73.026	39.065	-33.961

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet viser et mindreforbrug på ca. 34 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Hovedårsagen hertil er den pulje på 25 mio. kr., der er budgetlagt til "særlige udfordringer". Puljen har som udgangspunkt ikke været forventet anvendt til forbrug.

Af Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter er der mindreforbrug på 6,7 mio. kr. på den såkaldte udviklingspulje (en del af puljen er dog disponeret til brug i 2014).

Mål og Midler – Politisk Organisation

Perspektiver

Som det fremgår af budgettet for 2014-2017 er et af fokusområderne på Politisk Organisation, at der skal ske en revidering og sanering af Byrådets politikker jfr. den nye styringsmodel.

Fra 2014 erstattes kvalitetsmålene af "fokusområder" og "effektmål" i forbindelse med Mål & Midler.

Mål og Midler – Administrativ organisation

Fokusområder

De væsentligste strategiske udfordringer for Viborg Kommune kan kort sammenfattes som den demografiske udvikling og udsigten til nulvækst eller negativ vækst i de økonomiske rammer - kombineret med større efterspørgsel og forventninger til servicen på de store serviceområder: ældreområdet, børne- og ungeområdet og det specialiserede område.

Direktionens strategi- og handleplan 2012-2013 indeholder derfor disse fire fokuspunkter:

- Økonomistyring
- Innovation, digitalisering og effektivisering
- Attraktiv arbejdsplads
- Udvikling og vækst

Økonomistyring

På det korte sigt er direktionens centrale fokus at sikre budgetoverholdelse i indeværende budget. Implementering af udgiftsreduktioner i budget 2012-2015 er forudsætningen for at kunne håndtere de strategiske udfordringer for Viborg Kommune

Innovation, digitalisering og effektivisering

Innovation, digitalisering og effektivisering er udviklingstiltag, der kan understøtte, at Viborg Kommune løser opgaverne og leverer service med færre medarbejdere end i dag.

Viborg Kommunes Innovationsstrategi og digitaliseringsstrategi er udgangspunktet for at igangsætte handlinger.

Attraktiv arbejdsplads

Viborg Kommune skal være en attraktiv arbejdsplads, hvilket blandt andet er et middel til at udvikle og forbedre opgaveløsningen. Samtidig nødvendiggør de reducerede arbejdskraftudbud og den generelle konkurrence om dygtige medarbejdere, at Viborg Kommune til stadighed arbejder på at tiltrække, fastholde og udvikle medarbejdere og ledere, herunder udnytte og udvikle talentpotentialet i egen organisation.

God ledelse ud fra det værdibaserede ledelsesgrundlag og MED-aftalen er afgørende for at realisere Byrådets vision og politikker og for at fastholde den attraktive arbejdsplads.

Der er derfor behov for målrettet kompetenceudvikling for medarbejderne og fortsat udvikling af ledere på alle niveauer.

Udvikling og vækst

Udviklingsstrategien og den fælles erhvervs politik har overordnet fokus på at skabe de bedst mulige rammer for erhvervslivet.

Øvrigt

Viborg Kommune er udpeget af staten som frikommune.

Det har været og er hensigten, at denne status skal anvendes til at udfordre (unødige) bureaukratiske rammer og begrænsninger – eksempelvis i forhold til den overordnede fysiske planlægning, på skoleområdet og på ældreområdet m.v.

RESULTAT

Ny strategiplan:

I 2013 har direktionen udarbejdet ny strategiplan for 2013-2015, "Den dobbelte Ambition", som sætter fokus på effektivisering og vækst. De tidligere fokusområder omkring budgetoverholdelse, god økonomistyring og attraktive arbejdspladser, som var oplyst i budget 2013 (se den foregående tekst), er i den nye strategiplan ikke længere betragtet som fokusområder men derimod som forudsætninger for at kunne håndtere de strategiske udfordringer for Viborg Kommune.

Det er vigtigt, at strategiplanen er kendt og indarbejdet i alle lederlag og helt ud til den enkelte medarbejder, for at strategien skal lykkes. Derfor er der i 2013 gjort en stor indsats for at introducere strategiplanen i organisationen. Bl.a. har der i 2013 været afholdt et seminar for alle ledere ved Viborg Kommune, hvor direktionens strategiplan har været i omdrejningspunktet.

Radikal innovation har ligeledes været i fokus i 2013. Bl.a. er der indgået en samarbejdsaftale omkring radikal innovation med Ålborg Universitet (projektet MIR).

Frikommuneforsøg:

Efter at Viborg Kommune blev udpeget som frikommune har der været arbejdet med en række frikommuneforsøg. Status for forsøgene blev behandlet af Byrådet den 18. dec. 2013 og for en mere detaljeret gennemgang henvises der til denne sag.

Mål og Midler – Administrativ organisation

Målsætninger

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for den administrative organisation. Principperne for administrative organisering, ledelsesgrundlaget, de personalepolitiske værdier og MED-aftalen angiver pejlemærker, grundholdninger og bærende værdier for den administrative organisation.

Mål og Midler – Administrativ organisation

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012.

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
I Service- og kanalstrategien har Viborg Kommune tilsluttet sig Den Fælleskommunale Digitaliseringsstrategi. Herfra er målet, at 30 % af alle henvendelser fra borgerne til kommunen er digitale i 2012 stigende til 50 % i 2015.			Mål forventes opfyldt	
At de opstillede maksimale sagsbehandlings-tider overholdes.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse

RESULTAT

Digitaliseringsstrategi:

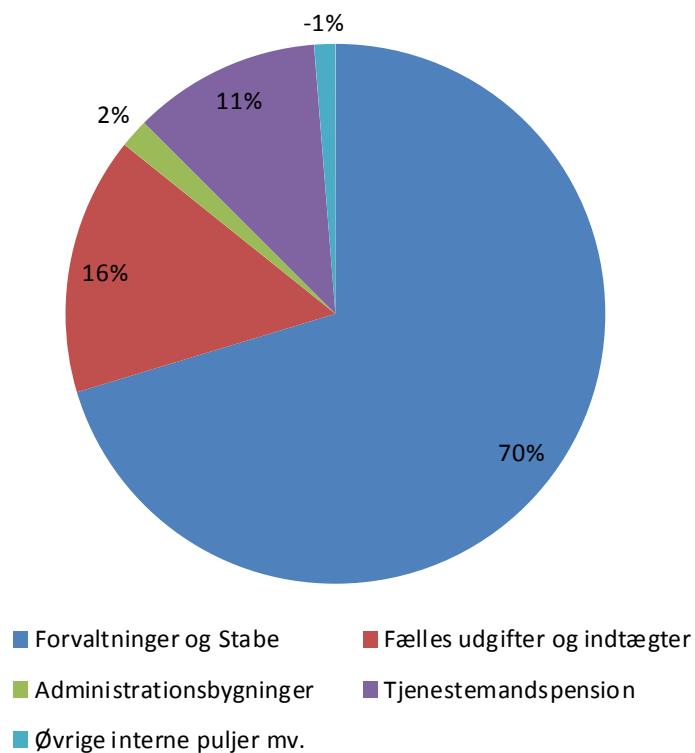
Ovenstående mål er de oprindelige fra 2013-budgettet (der er udarbejdet i 2012). Senere er målene skærpet til 80% på de obligatoriske selvbetjeningsløsninger. Efterfølgende er den fælles målsætning ændret, sådan at målsætningerne er hæftet op på de samlede løsninger, som staten lovgiver om og som følger KL's bølgeplan. Her har kommunerne fået den første bølge pr. 1. december 2012 og 2. bølge pr. 1. december 2013. Senere igen har KL nuanceret yderligere på hver enkelt af de obligatoriske selvbetjeningsløsninger, så målsætningerne nu ligger i et spænd fra 70 til 95%.

Viborg Kommune opfylder delvist målene for borgernes selvbetjeningsgrad set i forhold til bølge 1 af de obligatoriske selvbetjeningsløsninger, der som nævnt har haft virkning siden 1. december 2012.

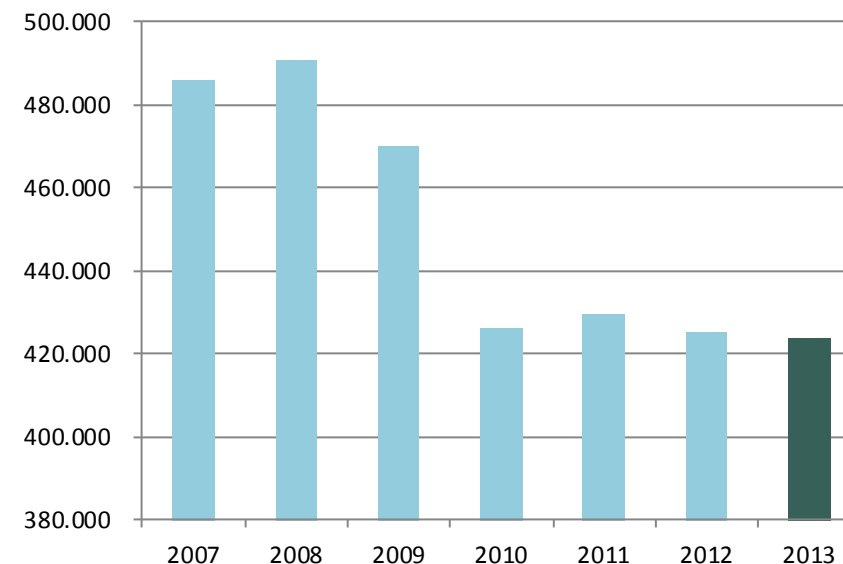
Mål og Midler – Administrativ organisation

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Generelt har udgifterne på "Administrativ Organisation" været faldende siden 2007, men har dog i de seneste år ligget på et forholdsvis stabilt niveau. Forskellige opgaveomlægninger slører dog billedet lidt. Eksempelvis har kommunen overtaget den tidligere statslige del af jobcentrene, spildevandsområdet (inkl. tilhørende administration) er overgået til Energi Viborg A/S og en række funktioner er overført til Udbetaling Danmark (med merudgifter for Viborg Kommune til følge). Det store fald fra 2009 til 2010 skyldes, at opsamlet pulje vedrørende arbejdskadeforsikring på ca. 40 mio. kr. pga. ændrede regler blev indtægtsført på politikområdet i regnskabsår 2010.

Mål og Midler – Administrativ organisation

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Fagforvaltninger og stabe - løn	315.738	299.523	312.838	309.728	-3.110
Fagforvaltninger og stabe - øvrige udgifter	13.475	15.788	7.963	2.616	-5.347
Administrationsbygninger	10.290	7.059	7.765	7.535	-230
Fælles administrationsudgifter	62.640	69.363	87.925	71.870	-16.055
Øvrige administrative udgifter	16.220	31.762	33.280	29.971	-3.309
Puljer	11.262	47.984	21.833	5.785	-16.048
Diverse indtægter	-8.474	-8.812	-8.745	-7.318	1.427
Diverse udgifter	3.621	3.605	3.662	3.423	-239
I alt	424.772	466.272	466.521	423.609	-42.912

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Der er tale om et mindreforbrug på 42,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Lige som tilfældet er under "Politisk Organisation", indgår der også på "Administrativ Organisation" en række forskellige puljer. Som det fremgår af tabellen er der vedrørende puljer et mindreforbrug på 16 mio. kr. Puljer omfatter barselsudligningspulje, pulje til arbejdsskadeforsikring og puljer til tjenestemandspensioner samt diverse kompetenceudviklingspuljer mv.

På fælles administrationsudgifter og øvrige administrative udgifter er der samlet et mindreforbrug på 19,3 mio. kr., hvoraf de 5 mio. kr. kan henføres til forvaltninger og stabe og i øvrigt til udskudte IT-leasingydelser, udgifter til kommunens kort, arkivering, system til ledelsesinformation mv.

Ovenstående poster hører under de såkaldte centrale konti. En række af disse mindreforbrug vil ikke blive overført til 2014.

De decentrale enheder (forvaltninger og stabe) har udover de nævnte 5 mio. kr. yderligere mindreforbrug på løn og øvrige udgifter på 8,5 mio. kr.

Mål og Midler – Administrativ organisation

Perspektiver

På politikområdet er der i de kommende år lagt op til yderligere væsentlige reduktioner – primært på de administrative lønudgifter. Derfor må det forventes, at udgiftsniveauet på politikområdet vil falde gennem de følgende år.

Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse

Fokusområder

Politikområdet Ejendomsvedligeholdelse omfatter planlagt og periodisk vedligehold af kommunens ejendomme.

I 2013 vil der være fokus på følgende områder:

- Færdiggørelse af vedligeholdelsesplaner og langtidsbudgetter.
- Prioritering af vedligehold ud fra byggetekniske, energimæssige og funktionsmæssige hensyn.
- Planlægning og styring af vedligeholdelsesopgaverne, således at der kun i mindre grad blive behov for overførsel af uforbrugte midler til 2014.

RESULTAT

Arbejdet med udarbejdelse af vedligeholdelsesplaner er nedprioriteret idet softwareleverandøren har meddelt, at Vedligeholdelsesprogrammet RAMBYG vil blive trukket ud af markedet. Der lægges således ind til videre ikke flere data ind i vedligeholdelsesprogrammet.

Der er fortsat et betydeligt vedligeholdelses efterslæb i forhold til bygningernes klimaskærme, og vedligeholdelsesindsatsens hovedprioritering er derfor fortsat:

- Udskiftning og fornyelse af tage, herunder efterisolering
- Udskiftning af vinduer
- Øvrige energibesparende tiltag.

Der er balance mellem budget og forbrug på området, og der er således ikke behov for overførsel af uforbrugte midler.

Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse

Målsætninger og indsatsområder

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for politikområdet, Ejendomsvedligeholdelse.

Viborg Byråd godkendte den 23. juni 2010 et forslag om "Reorganisering af kommunale ejendomsopgaver". I den forbindelse er politikområdet Ejendomsvedligeholdelse oprettet med følgende målsætninger for indsatsen:

Viborg Kommune skal inden for de økonomiske rammer, bedst og billigst muligt, stille velbeliggende, velindrettede og velfungerende lokaler til rådighed og så tidssvarende som muligt matche udviklingen i brugernes behov:

- Kvaliteten af de kommunale bygninger optimeres ved, at der årligt laves en prioritering af vedligeholdelsesmidlerne på tværs af udvalgsområderne, og ved at Økonomiudvalget prioriterer ud fra en samlet behovsvurdering.
- Stordriftsfordelene ved centralisering af ejendomsvedligehold realiseres. Dette gøres ved at udbyde vedligeholdelsesopgaverne i større udbud.
- Prioritering af vedligeholdelsesmidlerne skal ske på baggrund af en rullende tilstandsvurdering af kommunens ejendomme og ud fra en samlet behovsvurdering.
- Opgaverne udbydes og efterfølgende registreres alle udbud. Der udarbejdes nøgletal for udbud og det deraf afledte rationale (stordriftsfordele).

RESULTAT

Vedligeholdelsesopgaverne prioriteres og planlægges primært ud fra byggetekniske behov og i øvrigt i samarbejde med institutioner og fagforvaltninger.

Der arbejdes fortsat på at udarbejde nøgletal på området.

Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse

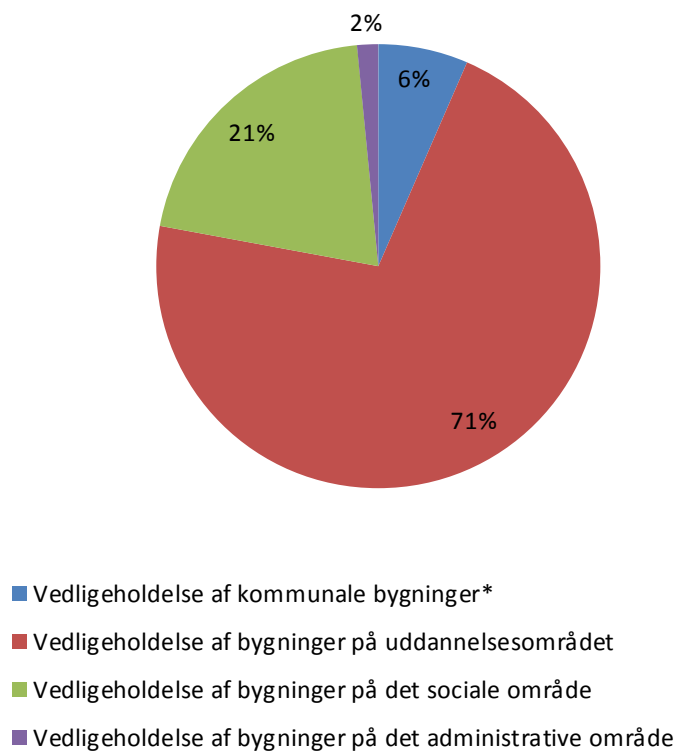
Kvalitetsmål

Der er ingen kvalitetsmål på politikområdet.

Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse

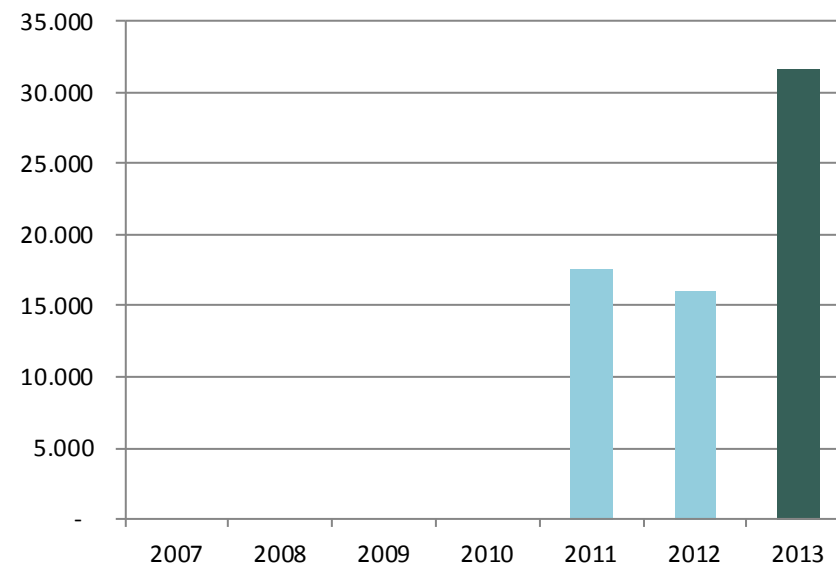
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

* Vedligeholdelse fortrinsvis på kommunale udlejningsejendomme

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Der har tidligere været afsat midler på anlægsbudgettet til gennemførelse af energibesparende foranstaltninger.

Midlerne blev oprindeligt fundet på driftsbudgettet, men er nu tilbageført til driften.

Som sådan er forbruget ikke højere samlet set. Der er i stede tale om ændret konteringspraksis.

Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedttaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Planlagt vedligeholdelse					
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	2.109	10.257	1.867	1.993	126
Transport og infrastruktur	27	442	71	71	0
Undervisning og kultur	10.489	13.565	22.571	22.571	0
Sociale opgaver og beskæftigelse	3.019	6.401	6.503	6.503	0
Fællesudgifter og administration	341	937	451	486	35
I alt	15.986	31.602	31.463	31.624	161

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Planlagt vedligeholdelse		(pr. kvm.)				(kvm.)		
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger		315				32.600		
Transport og infrastruktur		85				5.200		
Undervisning og kultur		45				300.250		
Sociale opgaver og beskæftigelse		88				72.350		
Fællesudgifter og administration		382				2.450		

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Forbruget svarer til det budgetterede, hvilket

også er i overensstemmelse med at budgettet skal gøre nytte på bygningerne for at opnå besparelser på energiforbruget. Vedligeholdelsen pr. kvm. er udtryk for det årlige forbrug, hvis man nåede rundt til alle bygninger i regnskabsåret. I

praksis er der en turnus, så man løser vedligeholdelsesopgaver, hvor behovet opleves størst.

Mål og Midler – Ejendomsvedligeholdelse

Perspektiver

Vedligeholdelsesindsatsen skal fortsat primært prioriteres ud fra byggeteknisk behov, men også udviklingsplaner og andre hensyn kan indgå i prioriteringen.

Der vil fortsat være fokus på vedligehold af bygningernes klimaskærm og på bygningernes energiforbrug.

Det forventes, at der i 2014 vedtages en ny indkøbs- og udbudspolitik, og fremtidige udbud vil ske i overensstemmelse hermed.

Mål og Midler – Skoler

Fokusområder

Inklusion

Skoleområdet afdørende udfordring er fremover at styrke alment skolerne, så de i højere grad kan inkludere elever med behov for særlig opmærksomhed. Målet er, at reducere den procentvis del af elever i specialtilbud. Derfor vil udvikling af medarbejdernes kompetencer i forhold til inklusion fortsat have høj prioritet. Her vil nye veje blive afprøvet, fx aktionslæring.

Budgetoverholdelse

Selvom området er ramt af besparelser, arbejdes der stadig på, at målene opfyldes. I budgetforliget for 2012 blev partierne i Viborg Byråd enige om en ny ressourcefordelingsmodel for skoleområdet, som skal være en afdørende forudsætning for fremtidig budgetoverholdelse. Grundprincippet er, at pengene bedst forvaltes på den enkelte skole og dermed vises tillid til ledelsen lokalt ligesom ansvaret også lægges der.

Den nye fordelingsmodel dækker både alment og specialområdet. Budgetfordelingen er elevtalsbaseret og baseret på lønsumsstyring. Fordelingsmodellen har virkning fra skoleåret 2012/13.

Befordringsområdet

Aktiviteterne, der blev iværksat på baggrund af analysen på befordringsområdet i 2011 er stort set gennemført, men der skal fortsat arbejdes med at opnå de resultater, der medvirker til at budgettet holdes.

- 1) Fortsat optimering af lukkede skolebusruter indenfor de nuværende kontrakter.
- 2) Ensartet og gennemskueligt serviceniveau vedrørende kørsel til alment skolen

- 3) Fortsat arbejde for at eleverne på specialområdet i højere grad tager offentlig transport

Andel af tosprogede

Viborg Kommune har i forhold til andre kommuner en relativ lav andel af tosprogede elever. Specielt er de nytilkomne faldet i antal de senere år. Der er dog aktuelt modtaget flere til modtageklasserne på Nordre skole ligesom, der aktuelt er noteret en stigning af uledsagede unge med anden etnisk herkomst. Der må forventes en stigning i antallet af tosprogede på skolerne i Viborg Kommune i de kommende år, hvorfor der allerede nu kan tages initiativ til at håndtere denne udfordring.

Elevfravær

Det er ofte påpeget, at børns udvikling og udbytte af skolearbejdet handler om at sikre at børnene rent faktisk kommer i skole. Elementer som følelsen af at opleve sig som en del af et fællesskab, sørge for at have kontinuitet i mødet med faglige udfordringer samt udviklingen af selvverd og handlekompetence er væsentlige temaer i dannelsen af os som mennesker. Særligt for børn, der er præget af chance ulighed – altså børn, der ikke har en voksenbase i hjemmet, der kan stimulere børns udvikling – er sårbare i denne sammenhæng. Status for elevfravær i Viborg Kommune kalder på nysgerrige spørgsmål. Skoler med tilsyneladende samme geografiske og strukturmæssig baggrund har væsentlige forskellige data på dette område.

Undervisningsprocenten

Resursetildelingen til lærerne er beregnet så-

ledes, at der tages udgangspunkt i at en lærer underviser 40 %. Det skal forstås som den resurse, som skolen har til prioritering til opgaverne. Skolernes prioritering af opgaverne vil så give en udmøntet undervisningsprocent på skolerne. Fx vil en satsning og prioritering på kompetenceudvikling betyde at lærerne bruger tid på dette og så ikke underviser så meget med lavere undervisningsprocent til følge. Undervisningsprocenten antager et meget differentieret billede og giver ikke i sig selv anledning til en vurdering af kvalitet eller udnyttelse af resursen. Der er dog anledning til at følge udviklingen på dette område, da resursetildelingen i indeværende skoleår og dermed til KV12 er lavet med udgangspunkt i 42 % undervisning.

Klassedannelse

Viborg Kommune har en dispensation fra de lovmæssige bestemmelser omkring klassedannelse. Der skal således ikke deles i klasser ved elev nr. 29 på en årgang, men i stedet kan andre muligheder for udvidet holddannelse afprøves. Dette har betydet, at omkring en håndfuld skoler har benyttet sig af denne mulighed for at udnytte holddannelse yderligere. Der kan alene lægges pædagogiske overvejelser til grund for brug af dispensationen.

RESULTAT

Inklusion

Alle skoler har i 2013 arbejdet med aktionslæring og andelen af elever der pr. 5. september 2013 var inkluderet i alment skolen var 96,35 %. Ud over den indsats der allerede er sat i værk, kan næv-

Mål og Midler – Skoler

nes, at skoler og dagtilbud fra august 2013 implementerer Tidlig Opsporing og Indsats (TOPI). Endvidere uddannes der på alle skoler 1 - 2 lærere i specialpædagogisk grunduddannelse samt 1 matematikvejleder.

Budgetoverholdelse

Alle skoler er kommet ud af 2013 med et mindreforbrug, bl.a. som følge af den nye tildelingsmodel samt god økonomistyring på området.

Befordringsområdet

Der arbejdes fortsat på at reducere udgifterne. I forbindelse med forberedelsen til et nyt udbud arbejdes på at få belyst konsekvenserne af de forskellige reduktionsmuligheder i serviceniveauet.

Andel af tosprogede

Pr. 1. august 2013 er modtagerklasserne på Nordre skole blevet nedlagt. Eleverne undervises i stedet i basisdansk på distriktsskolen. I tilfælde af små hold indgås et samarbejde mellem lokale skoler. Der er desuden etableret et læringscenter, der understøtter skolerne i undervisningen af børn med flere sprog.

Elevfravær

Skolerne ligger hovedsageligt med et elevfravær mellem 2 og 5 dage (6 og 11 dage i KV12) svarende til et elevfravær på 4,5 % (4,3 % i KV12). Det samlede fravær dækker over sygefravær og al anden fravær, hvad enten det er begrundet eller ubegrundet. Det kan udledes af tallene fra kvalitetsrapporten for 2013, at antallet af elever med kortere sygefravær er steget svagt, mens antallet af elever med større fravær er faldet.

”Viborg modellen” som er aftalen om lærernes arbejdstid betyder, at undervisningsprocenten vil svinge omkring 40 med meget små udsving til begge sider. Skolernes opgørelse af lærernes arbejdstid, der anvendes til undervisning, svinger fra 35 til 48 %. 24 af de 28 skoler har en undervisningsprocent over 40. Det skal nævnes, at denne opgørelse er i forhold til nettoarbejdstiden, da der på landsplan offentliggøres en opgørelse om lærernes undervisningsprocent af bruttoarbejdstiden.

Klassedannelse

Viborg Kommunes dispensation på antal af elever i klassen er givet som led i kommunernes udfordringsret og frikommuneforsøget. Da der siden er kommet en folkeskolereform, som indeholder de samme muligheder, forventes der ikke gennemført et større evalueringsarbejde.

Mål og Midler – Skoler

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik

Viborg Kommunes Børne- og Ungdomspolitik "Lys i Øjnene" indeholder nogle tværgående målsætninger og indsatsområder som gælder for alle politikområder under Børne- og Ungdomsudvalget. Disse er gengivet i Mål og Midler for Børne- og Ungdomsudvalget. De målsætninger og indsatsområder, som er specifikke for Skoler, fremgår nedenfor:

MÅLSÆTNINGER

Barnet

Det er Byrådets mål,

- At børn og unge dannes og uddannes, så de mestrer deres liv ud fra deres individuelle forudsætninger
- At børn og unge opnår det højest mulige faglige niveau
- At alle børn og unge får udfordringer i forhold til deres potentiale
- At der anvendes forskellige læringsrum og forskellige læringspartnere, så børn og unge fortsat har lyst til at lære og uddanne sig
- At skolens SFO-tilbud bidrager til børn og unges udvikling dels ved egne aktiviteter og dels i samspil med skolens undervisningstilbud
- At skolen er inkluderende, så flest mulige børn og unge kan undervises i almenundervisningen
- At børn og unge, der ikke kan profitere af almenundervisningen, tilbydes specialiserede tilbud i deres nærmiljø
- At styrke børnenes og de unges kreative, sociale og innovative kompetencer
- At børn og unge bliver fortrolige med andre kulturer og er i stand til at begå sig i en globaliseret verden, både fysisk og virtuelt

Udvikling

Det er Byrådets mål,

- At skolerne løbende vurderer og inddrager nye forskningsresultater i undervisningen
- At skolerne har øje for "best future practice"
- At skolerne indgår i partnerskaber med andre skoler i Viborg Kommune, Danmark og/eller udlandet om skoleudviklingsprojekter
- At understøtte videndeling mellem skolerne

Ramme

Det er Byrådets mål,

- at sikre relevante, differentierede og kvalificerede undervisningstilbud til alle
- at de strukturelle rammer løbende justeres efter behov, så de enkelte skoler og deres tilbud er pædagogisk og økonomisk bæredygtige
- at skolen har de nødvendige tidssvarende undervisningsmidler og faciliteter til rådighed
- at skolens rammer giver let adgang til at udnytte de teknologiske muligheder

INDSATSOMRÅDER

- Samarbejdsaftaler med skoler i og uden for kommunen om udvikling
- Forsøgsprojekter i partnerskaber mellem skoler og eksterne læringsmiljøer
- Afprøvning af nye veje til at øge andelen af børn, der går i almenskolen
- Etablering af egne kommunale tilbud til elever med autismespektrum forstyrrelser
- Udvikling af en plan for, hvordan den internationale dimension praktiseres på hver skole

- Afprøvning af teknologiens muligheder i forhold til undervisningsmidler, kommunikation og samarbejde
- Fortsat udvikling af helhedsskolen
- Tiltag, der bidrager til, at 95 % af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse

RESULTAT

Der er arbejdet forholdsvis begrænset med samarbejdsaftaler med skoler i og uden for kommunen om udvikling. Partnerskaber mellem skoler og eksterne læringsmiljøer er praktiseret blandt andet i talentklasser og virksomhedssamarbejdet "Skolen på job" og i "Lommen på en lærling". Der er generelt arbejdet med den internationale dimension i meget begrænset omfang. Modtageklasserne er nedlagt, og der er oprettet A-klasser på Vestervangsskolen. Pengene følger barnet, dvs. at bruges der færre penge på specialområdet, er der flere til almen. Praksis kvalificeres med TOPI og den tværfaglige model. På IT er der opstillet en strategi, og infrastrukturen er under opgradering. Der er etableret skole-INTRA, som skal afløses af en ny platform. "Bring your own device" praktiseres og understøttes i udskoling. De enkelte skoler har deres egne tiltag omkring teknologi. Skolerne har videreført arbejdet med heldagsskolen og fortsætter frem mod reformen, hvor indsatsen bliver en integreret del af hele skoleforløbet. Nynordisk skole, UU og brobygning, EGU er nogle af de tiltag, som er bidrag til målsætningen om, at 95 % af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse. Derudover har TOPI og inklusion været på dagsordenen.

Mål og Midler – Skoler

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
96 % af alle elever, der forlader folkeskolen begynder på en ungdomsuddannelse: - Børn og unge uddannes og dannes, og erhverver sig et grundlag for også at kunne mestre et ungdoms- og voksenliv bedst muligt. - At sikre tilpas udfordringer til alle og anvende forskellige læringsrum/partnere, så børn og unge oplever en vedvarende lyst til læring og fortsat uddannelse.		Målet forventes opfyldt		
Alle børn møder den internationale dimension på alle klassetrin i deres skoleforløb i Viborg Kommune.	Målet forventes opfyldt			
Alle skoler skal have udarbejdet en strategi for arbejdet med den internationale dimension.	Målet forventes opfyldt			
96 % af eleverne i folkeskolerne i Viborg Kommune undervises i almenundervisningen.		Målet forventes opfyldt		

Mål og Midler – Skoler

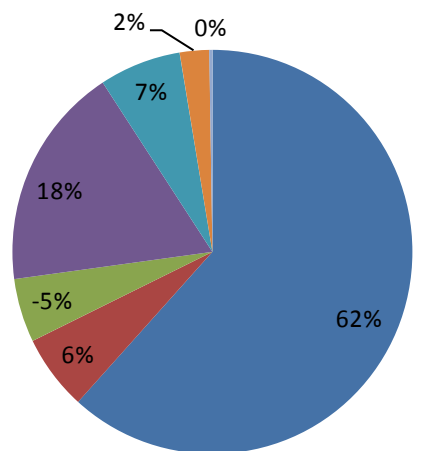
RESULTAT

	Resultat i 2013
96 % af alle elever, der forlader folkeskolen begynder på en ungdomsuddannelse: - Børn og unge uddannes og dannes, og erhverver sig et grundlag for også at kunne mestre et ungdoms- og voksenliv bedst muligt. - At sikre tilpas udfordringer til alle og anvende forskellige læringsrum/partnere, så børn og unge oplever en vedvarende lyst til læring og fortsat uddannelse.	Den samlede overgangsfrekvens viser, at der er 97 % af de unge, der er tilmeldt en ungdomsuddannelse den 15. marts 2013. Overgangsfrekvensen ligger generelt omkring de 96 % eller bedre og for 11 ud af de 26 almenskoler ligger frekvensen på 100 %. Skolerne fremhæver udskolingslærernes gode samarbejde med UU-vejlederne og Ungdomsuddannelserne som væsentlige årsager til de gode resultater. De gode tal er desuden en konsekvens af kontinuerligt fokus på kvalitet i læring og undervisning, lige som skolerne ser det som en meget vigtig opgave at informere eleverne om det vigtige i at få sig en uddannelse. Målet anses derfor allerede i 2013 som opfyldt.
Alle børn møder den internationale dimension på alle klassetrin i deres skoleforløb i Viborg Kommune.	Der er generelt arbejdet med den internationale dimension i meget begrænset omfang. Der arbejdes fortsat med øget fokus på internationalisering med udgangspunkt i de erfaringer, der er gjort på Nordre skole, Sødalskolen, Hald Ege skole og Ungdomsskolen.
Alle skoler skal have udarbejdet en strategi for arbejdet med den internationale dimension.	Der er generelt arbejdet med den internationale dimension i meget begrænset omfang. Arbejdet med udarbejdelse af strategier påbegyndes i skoleåret 2015/16.
96 % af eleverne i folkeskolerne i Viborg Kommune undervises i almenundervisningen.	Alle skoler har i 2013 arbejdet med aktionslæring og andelen af elever der pr. 5. september 2013 var inkluderet i almenskolen var 96,35 %. Målet anses derfor allerede i 2013 at være opfyldt.

Mål og Midler – Skoler

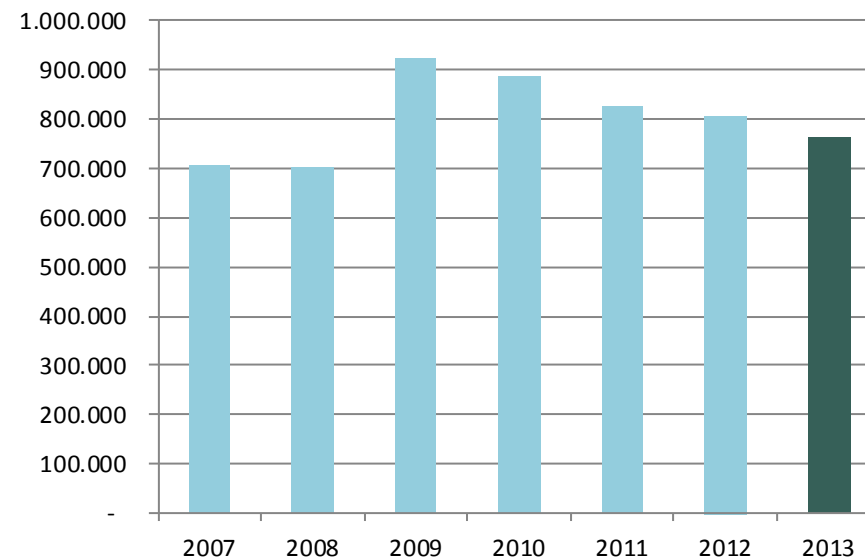
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr.)

- Folkeskoler
- Skolefritidsordninger
- Befordring af elever i grundskolen
- Kommunale specialskoler
- Bidrag til statslige og private skoler
- Efterskoler og ungdomsskoler
- Øvrige

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Der har siden 2009 været et generelt faldende udgiftsniveau. Det store fald i udgift fra 2012 til 2013 skyldes hovedsagelig, at PPR er flyttet fra politikområde Skoler til Familieområdet fra og med 2013, men herudover har der også været en mindreudgift på skolerne decentralt i 2013 i forhold til 2012.

Mål og Midler – Skoler

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Folkeskoler	515.402	513.998	517.365	500.488	-16.877
Skolebibliotek	3.667	4.158	4.300	4.038	-262
Skolefritidsordninger	23.639	24.264	25.082	22.329	-2.753
Befordring af elever i grundskolen	37.569	36.436	-39.537	-43.113	-3.576
Kommunale specialschooler/SFO	58.469	57.602	130.467	129.839	-628
Specialundervisningstilbud i anden kommune/SFO	38.066	37.400	36.399	28.880	-7.519
Bidrag til statslige og private skoler	52.284	56.086	55.896	56.084	188
Efterskoler og ungdomskostskoler	19.744	20.007	19.908	20.058	150
Øvrige nettoudgifter	56.797	45.780	33.610	41.849	8.239
I alt	805.637	795.731	783.490	760.452	-23.038

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afgivelse	Mængde			Afgivelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Folkeskoler	48.213	46.894	48.365	-1.472	10.690	10.673	10.697	-24
Skolebibliotek	343	378	402	-24	10.690	10.673	10.697	-24
Skolefritidsordninger	6.012	5.611	6.342	-731	3.932	3.980	3.955	25
Befordring af elever i grundskolen	19.158	-21.985	-20.162	-1.824	1.961	1.961	1.961	0
Kommunale specialschooler/SFO	397.748	821.768	858.337	-36.569	147	158	152	6
Specialundervisningstilbud i anden kommune/SFO	399.434	361.004	383.147	-22.144	95	80	95	-15
Bidrag til statslige og private skoler	36.359	35.882	35.762	120	1.438	1.563	1.563	0
Efterskoler og ungdomskostskoler	33.239	33.209	33.070	139	594	604	602	2

Mål og Midler – Skoler

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
01 Folkeskoler - centrale konti	16.435	22.862	9.204	18.783	9.579
02 Fællesudgifter	0	0	0	0	0
03 Syge- og hjemmeundervisning	0	0	-893	-1.368	-475
04 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	20.807	0	0	0	0
05 Skolefritidsordninger	25.583	28.807	28.685	29.007	322
07 Specialundervisning i regionale tilbud	1.896	2.230	2.227	1.335	-892
08 Kommunale specialskoler - centrale konti	-8.646	-9.371	-6.539	-6.598	-59
15 Fritidshjem	0	1	0	0	0
16 Specialpædagogisk bistand	0	0	0	0	0
18 Idrætsfaciliteter for børn og unge	747	940	564	545	-19
51 Sekretariat og forvaltninger	89	100	114	86	-28
62 Teatre	47	211	248	208	-40
96 Servicejob	-161	0	0	-149	-149
I alt	56.797	45.780	33.610	41.849	8.239

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Der er på politikområdet i alt et mindreforbrug i 2013 på 23 mio. kr. Mindreforbruget kan hovedsagelig henføres til de enkelte skoler, bl.a. som følge af at der ved budgetopfølgningen pr. 30. september 2013 blev besluttet at dele et forventet mindreforbrug på ca. 12 mio. kr., på bl.a. det mellemkommunale område, ud til skoler-

ne. Herudover henstår ca. 2 mio. kr. fra lockout-en i april 2013, som ikke nåede at blive anvendt i 2013, men vil blive brugt i 2014.

Prisen pr. befordring af elever i grundskolen og kommunale specialskoler/SFO kan ikke sammenlignes mellem 2012 og 2013 idet der er sket en stor konteringsmæssig ændring vedrørende befordring mellem disse to områder.

Mål og Midler – Skoler

Perspektiver

Kompetenceudvikling

Skoleområdet fortsatte udfordring er fremover at styrke alment skolerne, så de kan fortsætte progression i udviklingen af nye læringsfællesskaber. Målet er at reducere den procentvise del af elever i specialtilbud. Derfor vil udvikling af medarbejdernes kompetencer i forhold til inklusion fortsat have høj prioritet. Der sættes derfor fortsat på det centralt styret kompetenceløft for alle personaler ”Lær i egen praksis”.

Specialstruktur

På specialområdet er der taget konsekvensen af det faldende elevtal i specialundervisning som følge af inklusionsindsatsen, og der er sat gang i et arbejde med at tilpasse strukturen i forhold til nuværende og forventede fremtidige elevtal. Denne proces forløber i 2 etaper, hvor den første omhandler kommunens specialafdelinger og den anden kommunens specialskoler. Den første etape udmøntes 1. august 2013 og den anden etape forventes udmøntet 1/8 2014.

Struktur klubber

Der sker en stadig tilpasning på klubområdet i forhold til ændringerne i antallet af børn der bruger de forskellige klubber og ungdomsklubber. I 2012 har der været stor succes med at slå klubber sammen under fælles ledelse. Dette har styrket sammenhængskraften og optimeret økonomien. Denne udvikling vil fortsætte.

Tildelingsmodel

Til budgetforliget for 2012 blev Viborgs Byråd enige om en ny ressourcetildelingsmodel, som skal være en afgørende forudsætning for fremtidig budgetoverholdelse. Grundprincippet er, at pengene bedst forvaltes på den enkelte skole. Dermed vises der tillid til ledelsen lokalt, ligesom ansvaret også lægges dér. Erfaringerne med modellen viser, at den bidrager til budgetoverholdelse, og der arbejdes derfor videre med at tilpasse denne til den kommende specialstruktur.

Skolereform

Regeringen har i 2012 barslet med en skolereform under overskriften: ”Gør en god skole bedre”. Reformen læner sig op af følgende visioner:

- Børnene skal blive så dygtige de kan
- Udbyttet af undervisningen er uafhængig af, hvor man bor, eller hvem der er ens forældre.
- Det skal være spændende at gå i skole.
- Børnene skal trives.
- Lærerne skal have uddannelse og efteruddannelse.
- Lærerne skal nyde respekt.
- Skolereformen forventes at betyde signifikante ændringer for især SFO og klubber. Det endelige omfang bliver først klarlagt når reformen er vedtaget.

Anlæg

Der har hen over vinteren 2012/2013 været gennemført et analysearbejde for at afdække status for anlægsbehov på skole- og klubområdet.

Ungdomsklubberne

Ungdomsklubberne vil, i årene der kommer, få langt mere fokus på både den forebyggende og den dannende indsats. I tæt samarbejde med relevante samarbejdspartnere vil dette område forventes udviklet og tilpasset.

Trivsel

Et centralt fokus på skoleområdet i 2014 bliver trivsel. Som en del af det nye fokus i skolernes kvalitetsrapport, hvor benchmarkingen sker på progression fremfor status, vil der blive foretaget trivselsmålinger hos børnene.

Fokus bliver på børnenes oplevede sociale og faglige trivsel. Målet skal ses i forlængelse af tidligere års målsætning om inklusion.

Som et af parametrene for trivsel sættes der også fokus på elevfremmødet - specifikt på den del, der handler om ulovligt fravær.

Et centralt fokus på klubområdet i 2014 bliver trivsel. Fokus bliver på børnenes oplevede sociale trivsel. Målet skal ses som en forlængelse af tidligere års målsætning om inklusion.

Pædagogik

I takt med at inklusionen slår igennem på skoleområdet, forventes det, at også klubberne møder denne virkelighed. Det betyder, at pædagogikken og aktiviteterne fortsat forventes udviklet og tilpasset det nye fællesskab. Klubbernes personale deltager derfor i det kompetenceløft som kører i Skoler: ”Lær i egen praksis”.

Mål og Midler – Skoler

Forældresamarbejdet

I relation til "Lys i øjnene" sættes der fokus på forældretilfredsheden. Igen her vil der være fokus på progression i forældrenes oplevede tilfredshed med skole/hjem samarbejdet. På klubområdet vil udgangspunktet være forældrenes egen oplevelse af inddragelsen.

Faglig Progression

Centralt i inklusionsindsatsen er, at alle børn skal lære så meget, som de kan. Der sættes derfor fokus på, at skolerne formår at skabe faglig progression for alle børn. Med afsæt i nationale test og afgangsprøverne måles på, om skolerne formår at skabe faglig progression målt på egen skole. Der ud over vil der være et særligt fokus på den svageste del af eleverne målt på resultaterne i nationale test, og et særligt fokus på skolerne progression i scoren "Tekstforståelse" og "Matematik i anvendelse" i nationale test.

Mål og Midler – Dagtilbud

Fokusområder

FOKUSOMRÅDER

Implementering og udbredelse af erfaringer og modeller fra "Tidlig indsats" til alle skoledistrikter. Der igangsættes fælles kompetenceudvikling mellem personalet i børnehaver og skoler.

Fortsat uddannelse af Marte-Meo pædagoger frem mod, at de findes i alle områder.

Fortsat fokus på sprogindsats i dagpleje, vuggestuer og børnehaver.

Ændret struktur med færre områder eller en ændret tildelingsmodel, der tilgodeser en ensartet tildeling mellem områderne.

Udvidelse af antallet af vuggestuepladser.

RESULTAT

TOPI (Tidlig opsporing og indsats)

I starten af 2013 afholdtes et stort opstartsmøde for alle skoleledere og dagtilbudsledere, hvor grundlaget og erfaringerne fra TOPI blev gennemgået.

Efterfølgende er TOPI gradvist implementeret i alle skoledistrikter.

Via det tværfaglige samarbejde i SUF-grupperne er implementeringen sket. Der er etableret leder- og medarbejdernetværk i alle områder. Alle dagplejere er på fællesmøder blevet orienteret om TOPI. Desuden har der været et læringsforløb for lederne af Dagplejen og dagplejepædagogerne.

Trivselsskemaet er indført i alle faser af Dagtilbud, så der nu foregår en vurdering af alle børn tre gange om året. Trivselsundersøgelserne indgår bl.a. som baggrundsmaterialer ved overleveringssamtalerne, der gennemføres for alle børn.

Arbejdet med TOPI har medført en langt højere grad af forældreinvolvering, så forældrene er med til at skabe bedre trivsel for deres børn.

Resultaterne viser en langt tidligere opsporing af børn i mistrivsel og et bedre samarbejde mellem Familieafdeling, Skole og Dagtilbud.

Marte meo-pædagoger

I 2013 har 36 af det pædagogiske personale gennemført Marte Meo grundkurset og har dermed været med til at udbrede den pædagogiske tilgang, der ligger bag Marte Meo i deres dagtilbud rundt i kommunen.

Sprogindsats

Mange pædagoger har gennemgået uddannelsen som sprogvejleder eller sprogpædagog.

Desuden har alle dagplejere gennemgået et kursus med fokus på sprogindsatsen.

I hvert enkelt børnehus og i Dagplejen har der i 2013 været arbejdet med sprog og sprogets betydning for det enkelte barns udvikling. Alle børnehuse har fået tilført ekstra ressourcer til indsatsen.

Sprogvurderingerne har klart vist, at en fokuseret sprogindsats løfter børnenes sproglige kompetencer.

Ændret struktur

Pr. 1. januar 2013 reduceredes antallet af områder fra ni til fem. I hvert område tildeles midler pr. barn og området sørger derefter for en fordeling mellem børnehuse.

I efteråret blev en ny tildelingsmodel med virkning fra 2014 vedtaget. Tildelingen sker herefter udelukkende som et beløb pr. barn, hvor alle udgifter er indeholdt.

Vuggestuepladser

I 2013 er der oprettet vuggestuepladser i Tapdrup, Skals og Vridsted og desuden er antallet af pladser udvidet i Lupinmarken.

Mål og Midler – Dagtilbud

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik

Viborg Kommunes Børne- og Ungdomspolitik "Lys i Øjnene" indeholder nogle tværgående målsætninger og indsatsområder som gælder for alle politikområder under Børne- og Ungdomsudvalget. Disse er gengivet i Mål og Midler for Børne- og Ungdomsudvalget. De målsætninger og indsatsområder, som er specifikke for, Dagtilbud, fremgår nedenfor:

MÅLSÆTNINGER

Barnet

Det er Byrådets mål,

- at alle børn udvikler sig både fysisk, intellektuelt og socialt
- at børn trives i en tryk og genkendelig hverdag
- at børn bliver anerkendt og indgår i ligeværdige fællesskaber
- at børn bliver medinddraget i en dagligdag, hvor mangfoldighed og forskellighed respekteres
- at forældre tager ansvar for, at barnet er en del af sociale fællesskaber
- at børn bliver fortrolige med andre kulturer

Udvikling

Det er Byrådets mål,

- at ny viden om pædagogiske tilgange og metoder bliver anvendt i den pædagogiske praksis
- at etablere en praksis for videndeling mellem dagtilbuddene i pædagogiske netværk

Rammer

Det er Byrådets mål,

- at de fysiske rammer tilgodeser et spændende og udviklende læringsmiljø
- at der er fleksible tilbud, som tilgodeser forældrenes ønsker og behov for pasning og som samtidig tilgodeser den pædagogiske praksis
- at dagtilbud kan udvikle deres faglige profil med forskellige fokusområder

INDSATSOMRÅDER

- Fortsat udvikling og implementering af
- Løbende udvikling af specialgrupper og institutioner med hensyn til struktur og fagligt indhold.
- Skabe fagligt og økonomisk bæredygtige institutionsenheder
- Indsats for, at forældre tager aktiv del i og ansvar for arbejdet med fællesskaber og anerkendelse
- Udbrede kendskabet til nye initiativer på Dagtilbudsområdet
- Udvikle den sundhedsfremmende og forebyggende indsats

RESULTAT

Områdestrukturen er ændret pr. 1. januar 2013, hvor antallet af områder ændredes fra ni til fem.

Der er sket en udfasning af specialgrupper i institutionerne, så børnene nu i stedet bl.a. via Ressourcekorpsen bliver i egen institution.

Der er ikke sket sammenlægninger eller nedlæggelser i 2013.

Der har specielt været fokus på lærerplantemaerne gennem projekt "Tusindbenet". Erfaringerne fra TOPI er blevet brugt ved implementering i hele kommunen

SUF-grupperne arbejder fortsat med sundhedsfremmende initiativer og den forebyggende indsats bl.a. gennem arbejdet med TOPI.

Mål og Midler – Dagtilbud

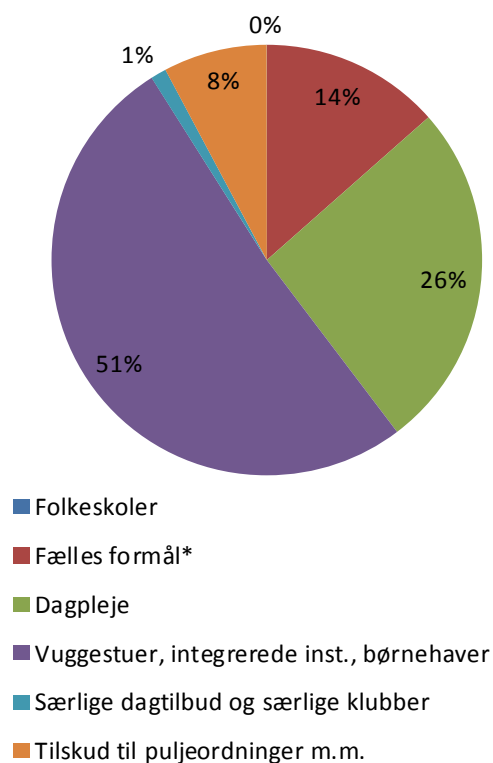
Kvalitetsmål

Der er ingen kvalitetsmål på politikområdet.

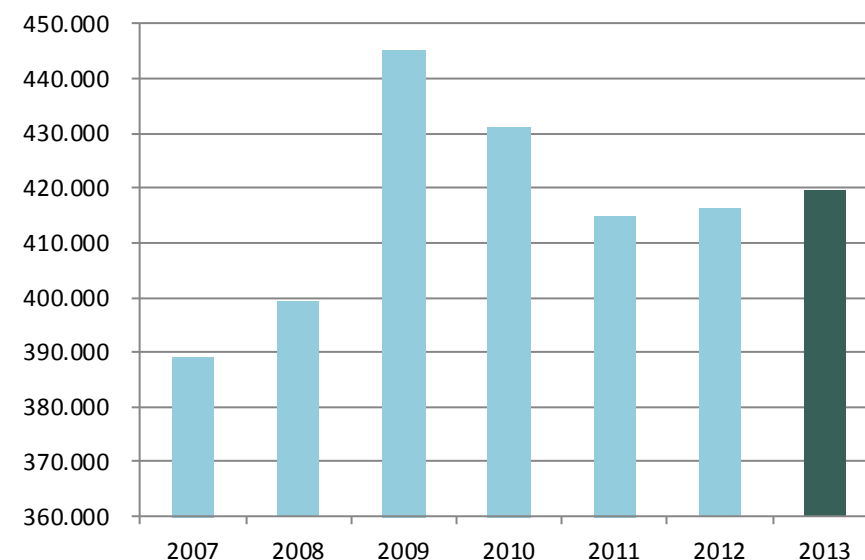
Mål og Midler – Dagtilbud

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr.)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Stigningen i udgifterne fra 2008 til 2009 skyldes, at politikområde Special blev nedlagt til budget 2009 og ca. 29 mio. kr. blev flyttet til Dagtilbud. Herudover var der i 2009 et merforbrug i forhold til budgettet på 11,7 mio. kr.

Efter det store merforbrug i 2009 faldt udgiftsniveauet de efterfølgende 2 år og har de seneste 3 år ligget på nogenlunde ensartet niveau.

Årsagen til stigningen fra 2012 til 2013 er, at en pulje på knap 4 mio. kr. fra skoler, familieområdet og dagtilbud er samlet på politikområde dagtilbud.

* Bl.a. søskenderabat, ressourcekorpsset for specialområdet, områdeledelse

Mål og Midler – Dagtilbud

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Dagpleje	116.464	118.924	101.973	106.795	4.821
Vuggestue/børnehave/integr. inst.	209.851	215.640	212.116	207.086	-5.031
Tilskud til forældre der vælger privat pasning	5.660	5.588	5.555	6.443	888
Specialinstitutioner	5.324	9.188	6.593	6.519	-74
Private institutioner	22.611	24.867	24.720	29.936	5.216
Øvrige nettoudgifter	57.610	53.017	76.423	62.758	-13.665
I alt	417.518	427.224	427.380	419.536	-7.844

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse*
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Dagpleje	80.934	81.647	77.961	3.686	1.439	1.308	1.308	0
Vuggestue/børnehave/integr. inst.	49.751	50.843	52.079	-1.235	4.218	4.073	4.073	0
Tilskud til forældre der vælger privat pasning	55.487	60.216	56.111	4.105	102	107	99	8
Specialinstitutioner	409.513	325.942	507.124	-181.182	13	20	13	7
Private institutioner	53.327	55.540	56.568	-1.028	424	539	437	102

*Årsagen 0 i afvigelse er, at områderne budgetreguleres i forhold til mængden

Mål og Midler – Dagtilbud

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Folkeskoler	1.133	917	0	0	0
Fælles formål	30.321	21.297	46.974	35.795	-11.179
Dagpleje	5.523	8.628	6.883	5.329	-1.554
Vuggestuer	-1.545	-1.057	-1.049	-1.369	-320
Børnehaver	4.461	4.974	5.072	4.727	-345
Integrerede daginstitutioner	10.949	9.787	12.047	11.060	-987
Specialpædagogisk bistand	3.253	3.586	3.476	3.531	55
Særlige dagtilbud og særlige klubber	1.360	2.273	424	1.169	745
Tilskud til puljeordninger m.m.	2.156	2.612	2.596	2.516	-80
I alt	57.610	53.017	76.423	62.758	-13.665

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Der er på politikområdet et mindreforbrug på 7,8 mio. kr. i 2013. Heraf kan 4,6 mio. kr. henføres til de decentrale enheder. Herudover er der disponeret beløb til projekter på specialområdet som er igangsat i 2013 men udgiften endnu ikke afholdt.

Mål og Midler – Dagtilbud

Perspektiver

TOPI

Fortsat implementering af TOPI (Tidlig Opsporing Og Indsats) så redskaber og værktøjer bruges af alle ansatte i Dagplejen, vuggestuer og børnehaver.

Barnet i centrum - forskningsprojekt

Deltagelse i forskningsprojektet "Barnet i centrum". Et forskningsprojekt med deltagelse af 18 kommuner, hvor der sættes særlig fokus på pædagogik og indsats på 0 – 3 årsområdet. Igangsat 2013.

Tusindben - kompetenceudviklingsprojekt

Kompetenceudviklingsprojekt "Tusindben" med udgangspunkt i evaluering af lærerplanerne for 2012. Indsatsen sætter fokus på krop, hjerne, kultur og natur og er igangsat i 2013.

Sprogindsats

Fokuseret sprogindsats med udgangspunkt i uddannelsesforløbet i 2012-2013.

Kapacitetsstyring

Tilpasning af antallet af vuggestuepladser der modsvarer efterspørgslen.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Fokusområder

Ungdomsskolens 6 klubber danner rammen om aktiviteter, samvær og voksenkontakt, og Klubben på Rughavevej har været i brændpunktet med hensyn til forebyggende arbejde i forhold til en vanskelig drengegruppe. Klubberne i Viborg har samarbejdet om udfordringen, og der er skabt mærkbare forandringer.

I 2008 gennemførtes Byrådets beslutning om skolestrukturændringen, som betød, at alle 10. klasserne blev samlet på Ungdomsskolen. Første halvdel af året blev brugt på at beskrive indhold og struktur, ansættelse af personale og få skabt en fælles retning. Der startede 179 elever i august – langt flere end forventet, hvilket gav behov for lokalemæssige tiltag og ændrede økonomiske tilskud.

I skolens 10. klasse, EGU og D-klasser har der været fokus på kompetenceudvikling i forhold til "Uddannelse Til Alle" (UTA). En stor del af eleverne i disse tilbud er i risikozonen for ikke at gennemføre en ungdomsuddannelse, og derfor sættes der fokus på at udvikle de unges faglige, personlige og sociale kompetencer målrettet ungdomsuddannelse.

I dagafdelingen oplever skolen elever, der har svært ved at rummes i de eksisterende tilbud, derfor arbejdes med følgende:

- 10CV – at lave en projektklasse, hvor målet ikke er eksamen. Eleverne er med i valgfagene, i de obligatoriske fag er undervisningen praktisk tilrettelagt og desuden arbejdes der med praktiske projekter.
- D-klasserne – at lave en "erhvervsklasse",

hvor målet ikke er eksamen. Eleverne er 2 dage/uge i skole og 3 dage i praktik/praktiske forløb.

- EGU – at lave et 3 måneders afklaringsforløb, således de unge er afklarede om kompetencer og muligheder, hvilket skal bevirke, at de starter på den bedst egnede ungdomsuddannelse.

RESULTAT

- Kompetenceudvikling i forhold til UTA – Ungdomsskolen har haft fokus på dels personalets tilgang til arbejdet med de unge og dels på nye tiltag, der giver de unge mulighed for at udvikle de kompetencer, der kræves for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Området fylder rigtig meget i Ungdomsskolens hverdag, idet vi hvert år sender over 300 unge videre i uddannelses-systemet, og derfor er uddannelsesparathed, valgkompetencer, tryghed i overgange, selvværd, faglige og personlige kompetencer osv. hele tiden i fokus.
- 10. Erhverv blev oprindeligt dannet som en eksamensfri klasse, men erfaringerne viser, at de unge gerne vil udvikle deres faglige færdigheder og efterfølgende måles. Derfor er 10. Erhverv nu et integreret tilbud dels med praktik i en virksomhed én dag om ugen og dels faglig læring, der giver de unge mulighed for at gå til Folkeskolens Afgangsprøve eller Folkeskolens 10. klasse prøve.
- Der er ikke lavet en decideret erhvervsklasse i "D-klasserne", idet målgruppens behov er yderst forskellige og individuelle. Derfor har vi udviklet en praksis, der giver den enkelte

elev mulighed for et individuelt ugeskema, og her har eleverne mulighed for skole kombineret med praktik – en kombination, som enkelte elever benytter sig af med succes. I mellemtiden er D-klasserne nedlagt, og vi har i stedet startet "Ungdomsskolens Heltidsundervisning", der i stor udstrækning tager sig af samme målgruppe.

- EGU-afklaringsforløb - i forbindelse med skolens EGU har vi udviklet og etableret forskolen, der gennem 4-12 måneders forløb dels udvikler de unges uddannelsesparathed bredt set og dels afklarer deres uddannelsesvalg, således de efterfølgende målrettet kan gennemføre en ungdomsuddannelse – for de flestes vedkommende EGU'en.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik

Viborg Kommunes Børne- og Ungdomspolitik "Lys i Øjnene" indeholder nogle tværgående målsætninger og indsatsområder som gælder for alle politikområder under Børne- og Ungdomsudvalget. Disse er gengivet i Mål og Midler for Børne- og Ungdomsudvalget. De målsætninger og indsatsområder, som er specifikke for, Ungdomsskoler, fremgår nedenfor:

MÅLSÆTNINGER

Barnet

Det er Byrådets mål,

- at unge får mulighed for at uddybe og udvide deres alsidige kompetencer
- at unge udvikler deres sociale, kreative og innovative potentiale
- at unge får øget indhold i deres tilværelse i kraft af, at de forstår samfundslivet og dygtiggør sig til det
- at unge udvikler deres interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund
- at unge lærer at tage ansvar for egen uddannelse
- at ungdomsskolen yder en særlig indsats for at gøre unge i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse
- at unge udvikler deres internationale perspektiv og dannelse

Udvikling

Det er Byrådets mål,

- at Ungdomsskolen udvikler læringsmiljøer, hvor den unge lykkes med at udvikle sine kompetencer

Rammer

Det er Byrådets mål,

- at Ungdomsskolen fremstår som et attraktivt og dynamisk ungdomsmiljø
- at Ungdomsskolen har de nødvendige tidsvarende undervisningsmidler og faciliteter til rådighed

INDSATSOMRÅDER

- Styrke samarbejdet med skolerne og øvrige uddannelsesinstitutioner for at lette overgangen mellem uddannelser
- Etablere nye undervisningsmiljøer med afsæt i analyser og undersøgelser af unges behov og interesser
- Udvikle det internationale perspektiv i ungdomsskolen
- Styrke den pædagogiske mangfoldighed i forhold til ungdomsskolens forskellige målgrupper
- Særlige tiltag, der bidrager til, at 95 procent af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse
- Tiltag, der sikrer, at Ungdomsskolen til stadighed er en aktiv medspiller i udviklingen af Viborg Kommunes ungeindsats

RESULTAT

- **Styrke samarbejdet med skolerne og øvrige uddannelsesinstitutioner for at lette overgangen mellem uddannelser**

Alle vore elever er i ekstra brobygning ud over de obligatoriske forløb. Det giver kendskab til og

tryghed for vore elever i overgangen, og desuden får vore undervisere et indblik i ungdomsuddannelsernes studieliv.

Som et nyt tilbud til vore elever får de fremover mulighed for at vælge EUD10 – en 10. klasse i tæt samarbejde mellem 10CV og erhvervsuddannelserne. Forløbet foregår 70% af tiden på 10CV og resten på erhvervsuddannelserne.

Strukturen på 10CV er ændret, således alle elever skal vælge en studieretning, hvor målet er forberedelse af de unge til deres ungdomsuddannelsesønske.

Vi har netop startet "Læringscenter i Heltidsundervisningen" op, hvor vi skal sikre overgangsmentor/vejleder i de unges overgange. Samlet set en række indsatser, der har lettet overgangen til ungdomsuddannelserne – fremover arbejdes med yderligere kvalificering af indsatserne.

- **Etablere nye undervisningsmiljøer med afsæt i analyser og undersøgelser af unges behov og interesser**

Ungdomsskolen har over de sidste par år haft stor fokus på IT i undervisningen, både i forhold til IT-viden og til IT-didaktik for at kunne imødekomme de unges behov for kompetenceudvikling og øge deres motivation.

10CV tilbyder temafag som f.eks. Young Action, animation, motor og værkstedsfag, hvor undervisningen foregår i spændende anderledes undervisningsmiljøer, der sikrer en sammenhæng mellem fagets mål og den praktiske gennemførelse af undervisningen.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Samlet set en række nye undervisningsmiljøer, der opfylder målet. Skolens kultur gør dog, at vi stadig vil have fokus på området.

- **Udvikle det internationale perspektiv i ungdomsskolen**

En gruppe 10CV elever og vore to-sprogs unge har faget "International" sammen, hvor indholdet bygges op om kultur, traditioner, mad, moral osv.

10CV deltager i og har netop lavet ny ansøgning til Comenius og ungegrupper fra 6 andre EU lande.

Ungdomsskolen laver en del studieture både i dagafdelingen og fritidsafdelingen for at øge de unges kendskab til fremmede kulturer.

Samlet set en indsats, der opfylder målet – men som vi stadig vil have fokus på, idet aktiviteterne giver god mening for de unge.

- **Styrke den pædagogiske mangfoldighed i forhold til ungdomsskolens forskellige målgrupper**

En af styrkerne i Ungdomsskolen er, at medarbejdergruppen møder med vidt forskellige kompetencer og uddannelse, hvilket målgruppen profiterer af.

Ungdomsskolen har gennemført et kursusforløb for hele lærergruppen i Cooperative Learning. Ungdomsskolen er i gang med at gennemføre to større uddannelsesforløb dels i IT-didaktik og dels i specialdidaktik og begge forløb bliver fulgt op af forløb i aktionslæring.

Ungdomsskolen uddanner og anvender "Fyr-tårne" til at styrke den pædagogiske indsats.

Samlet set en massiv indsats, der er med til at opfylde målet, men som også i fremtiden vil have stor fokus i forhold til skolereform og anden udvikling.

- **Særlige tiltag, der bidrager til, at 95 procent af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse**

Af ungdomsskolens elever vælger 98-99% at fortsætte direkte i en ungdomsuddannelse. Det skyldes bl.a. skolens kultur, hvor der er stor fokus på faglig udvikling, alle mødes med krav og forventninger, der passer til den enkelte og alle unge deltager i brobygning m.m., hvilket skaber tryghed i overgangene.

Desuden medvirker rigtig mange af ovenstående forhold til at gøre de unge uddannelsesparate.

En af Ungdomsskolens fritidsaktiviteter er VU-camp - et undervisningsforløb for elever i 8. og 9. klasse, der har udfordringer i deres skoleforløb, og som ikke trives optimalt i skolen. Indholdet er bygget op om udvikling af sociale og personlige kompetencer.

Samlet set en vigtig indsats, der først og fremmest er med til at lette overgangen til en ungdomsuddannelse og give de unge de nødvendige kompetencer.

- **Tiltag, der sikrer, at Ungdomsskolen til stighed er en aktiv medspiller i udviklingen af Viborg Kommunes ungeindsats**

Ungdomsskolen er stærkt involveret i Ungdomsrådet, afvikler hvert år Streetfestival, gennemfører hvert andet år en stor Musicalproduktion, er i gang med at planlægge en Rollespilskongres osv.

Samlet set er Ungdomsskolen en yderst aktiv medspiller i udviklingen af Viborg Kommunes ungeindsats – en rolle vi håber og tænker, at vi også i fremtiden kan fortsætte med at udføre.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. Link til kvalitetskontrakt.

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Mindst 43 % af målgruppen benytter sig af ungdomsskolens undervisningstilbud.	Målet forventes opfyldt			
90 % af de unge i de to projekter, 10CV Erhvervsklasse og VU-camp gemmefører deres folkeskole med et tilfredsstillende resultat.	Mål realiseres i 2012			

RESULTAT

Mindst 43 % af målgruppen benytter sig af ungdomsskolens undervisningstilbud.

I skoleåret 2012/2013 benyttede 2650 elever sig af ungdomsskolens tilbud (hvilket gav 5576 holdelever, idet de tilmeldte sig godt 2 fag pr. elev). Det betyder, at 43,4% af målgruppen benyttede sig af ungdomsskolens fritidstilbud. Målet er altså nået for dette skoleår, men vi kan i indeværende skoleår se, at der skal arbejdes hårdt for at holde niveauet. Ungdomsskolen arbejder derfor ihærdigt med nye præsentationsmuligheder og PR-tiltag, brugen af de sociale medier og kvaliteten og synligheden af de forskellige aktiviteter. 90 % af de unge i de to projekter, 10. erhverv og VU-camp gennemfører deres folkeskole med et tilfredsstillende resultat.

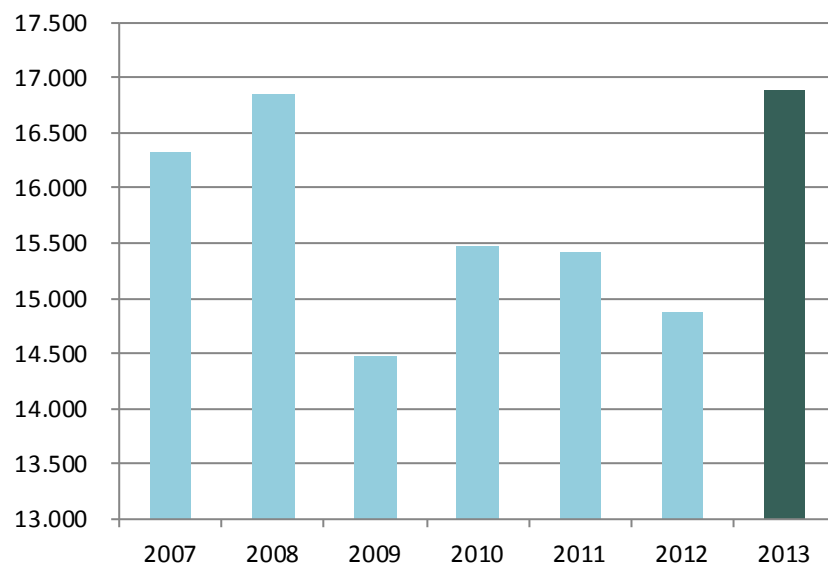
Status ved afslutningen af skoleåret 2012/2013 –

- 10. Erhverv – her startede 22 elever og 4 af dem valgte at skifte til andre meningsfulde ungetilbud i løbet af skoleåret. De resterende 18 elever gik alle til eksamen og opnåede et samlet karaktergennemsnit på 4,75.
- VU-camp – heraf gennemførte 13 elever ud af 15 startende deres VU-camp forløb. De 13, som vores indsats dermed omhandlede, gennemførte alle deres folkeskole.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Årsagen til det større forbrug i 2013 i forhold til 2012 er, at der hvert andet år er afsat større budget til Musicultalentskolen, som startede i 2012. Musicultalentskolen havde et budget på kr. 600.000 i 2012 og i 2013 havde de et budget på kr. 1.800.000.

Årsagen til det større forbrug i 2013 i forhold til 2012 er, at der hvert andet år er afsat større budget til Musicultalentskolen.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Økonomisk resultat

Totale nettoudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Ungdomsskolevirksomhed	10.536	14.545	12.729	11.902	-828
Ungdomsskolens klubber/fritidstilbud	4.953	2.190	4.814	4.990	176
I alt	15.489	16.735	17.543	16.892	-651

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afgivelse	Mængde			Afgivelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Ungdomsskolevirksomhed	2.125	(pris pr. elev) 2.482	2.386	97	4.957	(Antal elever) 4.795	5.336	-541
Ungdomsskolens klubber/fritidstilbud	6.803	(pris pr. elev) 6.389	7.017	-628	728	(Antal elever) 781	686	95
Øvrige nettoudgifter								

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Politikområdet har i 2013 haft et mindreforbrug på 0,7 mio. kr.

Mål og Midler – Ungdomsskoler

Perspektiver

Som det fremgår af "status for indsatsområder" er der nogle forhold, som Ungdomsskolen fortsat vil have fokus på, idet de er afgørende for de unges dannelse og uddannelse. Desuden er Ungdomsskolens opgaveportefølje meget bred, og dermed er perspektiverne også samlet fra skolens mange afdelinger.

- Styrke samarbejdet med folkeskolerne og ungdomsuddannelserne for at lette overgangen mellem uddannelser og dermed bidrage til opfyldelsen 95% målsætningen. Ungdomsskolen har fokus på en række nye tiltag i tæt samarbejde med ungdomsuddannelserne, og her er målet, at vores samarbejde er så tæt, at vi også drøfter pædagogiske holdninger og fælles didaktisk tilgang til de unge.
- 10-E – her udvikler vi på UEA i praksis, idet målgruppen i den grad har brug for et godt fundament i forhold til ungdomsuddannelsesvalget.
- Strukturen på 10CV er ændret, således alle elever skal vælge en studieretning, hvor målet er forberedelse af de unge til deres ungdomsuddannelsesønske gennem nye uddannelsesfag.
- Vi har netop startet "Læringscenter i Heltidsundervisning," op, hvor vi skal sikre overgangsmentor/vejleder i overgangene.
- Ungdomsskolens heltidsundervisning modtager elever, der ikke er kommet stabilt i skole over længere tid – og derfor er fokus på udvikling af strukturer, læringsmiljøer og relationsindsatser.
- Etablere nye læringsmiljøer, der af eleverne opleves som meningsfulde og motiverende. Mange af ungdomsskolens elever mangler ved opstart motivation for læring, og i den sammenhæng arbejdes der på at etablere en hverdag, der signalerer mere læring/ungdomsmiljø end skole.
- Ungdomsskolen har over de sidste par år haft stor fokus på IT i undervisningen, både i forhold til IT-viden og til IT-didaktik for at kunne imødekomme de unges behov for kompetenceudvikling og øge deres motivation. Denne indsats fortsætter de næste år, og næste skoleår indføres "bring your own device".
- EGU – er vi i gang med et forskningsprojekt (EGU-løftet, med økonomi fra Undervisningsministeriet), hvor fokus er EGU-didaktik. Ungdomsskolen har store forventninger til resultaterne, der gerne skal bidrage til at en større andel af eleverne færdiggør deres EGU med positive resultater. Der er en større national interesse i projektet.
- Forskole/EGU har igangsat et OCN-udviklingsarbejde, hvor målet er, at vi bliver bedre til at beskrive og synliggøre de unges uformelle kompetencer. En del af de unge i disse afdelinger har haft det svært med folkeskolens færdighedsforventninger, og derfor er det vigtigt, at vi får fokus på de unges reelle kompetencer.
- Udvikling af fritidsafdelingens valgfagspakke, der har til formål at understøtte folkeskolens valgfagstilbud som et alternativt tilbud med fokus på nye fagområder. Er en del af ungdomsskolens bidrag til folkeskole-reformens mål om en mere åben skole.
- Udvikling af understøttende tiltag, der skal være med til at sikre at flere elever i folkeskolen trives. Her har Ungdomsskolen allerede gang i f.eks. "VU-camp" og "fighterne", og er desuden i gang med at udvikle to nye tiltag sammen med de boligsociale områder i Viborg Kommune, nemlig "Brandmandskadetter" og "Junior-hjælper".
- Gøre fritidsafdelingens tilbud mere synlige og aktuelle, således der samlet bliver flere unge, der benytter fritidsafdelingen.
- Tiltag, der sikrer, at Ungdomsskolen til stadighed er en aktiv medspiller i udviklingen af Viborg Kommunes ungeindsats

Mål og Midler – Klubber

Fokusområder

Følgende indsatsområde vil være genstand for særlig opmærksomhed i udviklingen af klubstrukturen i Viborg Kommune

- Ressourcetildelingsmodellen
- Sammenlægning af klubber - leder af flere klubber
- Inklusion af børn/unge fra specialtilbuddene
- Klubtilbud til alle børn/unge fra specialtilbuddene
- Samarbejde med skolerne
- Tidlig indsats, tidlig opsporing
- Dialogbaseret aftalestyring som udgangspunkt for nye kvalitetsmål
- Kompetenceudvikling
- Samarbejdet med Viborg Ungdomsskole
- Fokus på ungdomsklubtilbuddene
- Bygninger – både Fritids- og Ungdomsklubber samt SFO-klubberne

SSP-arbejdet i klubberne: Klubbernes SSP-pædagoger, planlægger og drøfter i et tæt samarbejde med de 2 områdeledere den nødvendige indsats overfor de grupper af unge, som i perioder giver udfordringer af forskellig art. Indsatsen sker i et tæt samarbejde med de respektive skoler og øvrige samarbejdspartnere.

Bygninger

- Der vil i løbet af 2013 blive opført 2 tilbygninger til nuværende Houkærhal, som sammen med eksisterende lokaler i hallen bliver rammen om den nye Fritidsgaard. Nuværende bygninger og grund vil, når ny lokalplan for området er blevet vedtaget, blive sat til salg.

- Der planlægges med opførelse af ny klub i Zandkassen bag Søndre Skole til afløsning af nuværende klub Lyngvej og Søndergaard.
- I budget 2014 søges indarbejdet forslag om tilbygning til Klub Valhalla.

Samarbejdet med Viborg Ungdomsskole om ungdomsklubtilbud til alle unge i kommunen fortsætter og udbygges.

RESULTAT

I januar 2014 blev de nye bygninger til klubben Gården taget i anvendelse.

Viborg Kommune købte i 2013 af den selvejende institution Houkærhallen, de lokaler som tidligere rummede klublokaler for Houkær Idrætsforening, og sammen med 2 tilbygninger, danner disse nu rammerne for Gården. Hermed er alle børne- og ungdomsaktiviteter samlet omkring skolen og hallen.

I starten af marts måned 2014 blev første spadestik til den nye klub beliggende bag Søndre Skole taget. Disse bygninger afløser udtjente bygninger på henholdsvis Lyngvej og Søndergård. Klubben forventer at kunne flytte ind i starten af december måned 2014.

2014 står for skoler og klubber i reformens tegn. Et særligt fokusområde for klubberne er, hvordan klubpædagogernes kompetencer kan indarbejdes i lokalt på de enkelte skoler, og dermed medvirke til at skabe den bedste folkeskole.

Arbejdet med TOPI er igangsat på klubområdet og det forventes, at det er fuldt implementeret ved udgangen af 2014.

Mål og Midler – Klubber

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik

Viborg Kommunes Børne- og Ungdomspolitik "Lys i Øjnene" indeholder nogle tværgående målsætninger og indsatsområder som gælder for alle politikområder under Børne- og Ungdomsudvalget. Disse er gengivet i Mål og Midler for Børne- og Ungdomsudvalget. De målsætninger og indsatsområder, som er specifikke for Klubber, fremgår nedenfor:

MÅLSÆTNINGER

Barnet

Det er Byrådets mål,

- at alle børn og unge tilbydes samvær med andre børn og unge i sociale fællesskaber i fritiden
- at børn og unge indgår i demokratiske processer, hvor indflydelse og medbestemmelse medvirker til, at de kan tage medansvar og være med til at strukturere deres fritid
- at børn og unge udfordres og styrkes deres sociale kompetencer og relationer gennem fælles oplevelser

Udvikling

Det er Byrådets mål,

- at klubberne i deres lokalt forankrede arbejde er opsøgende overfor børn og unge, der ikke indgår i andre fællesskaber, og som kan profitere af et klubtilbud
- at det forebyggende og tværfaglige samarbejde med skoler, SSP (Skole, Socialforvaltning og Politi) og øvrige institutioner udvikles og styrkes
- at udbuddet af klubtilbud afspejler de lokale behov

Rammer

Det er Byrådets mål,

- at sikre gode fysiske rammer, der giver mulighed for at lave aktiviteter, som tilgodeser de unges interesser og udviklingsbehov
- at klubstrukturen tilpasses efter behov

INDSATSOMRÅDER

- Udvikle nye metoder til inklusion, så det er attraktivt for alle børn og unge at komme i klubberne
- Samarbejde både på tværs af klubområdet og på hele børne- og unge-området om den pædagogiske udvikling
- Udbygge og udvikle det opsøgende arbejde i forhold til børn og unge, der har behov for et klubtilbud

RESULTAT

Der er og vil fortsat være særlig fokus på at udvikle og igangsætte metoder og aktiviteter sådan at det er attraktivt for alle børn og unge at komme i klubberne.

Mål og Midler – Klubber

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Fritidsklubtilbuddet er tilpasset mulighed for at inkludere børn/unge med særlige behov, og at der på sigt i klubberne rummes endnu flere børn/unge fra specialtilbuddene.	Målet forventes opfyldt			

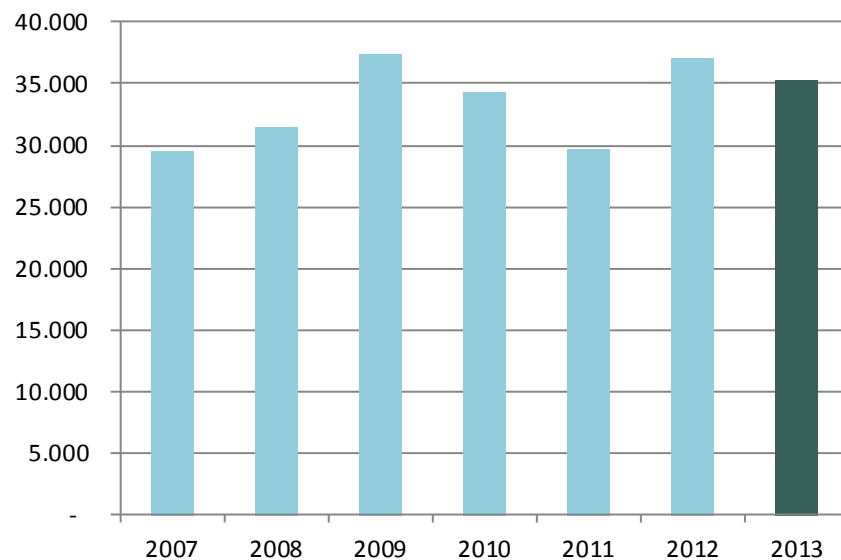
RESULTAT

Et stigende antal børn og unge fra specialtilbuddene inkluderes i dag i eksisterende klubber. Dette giver særlige udfordringer for personalet i klubber idet disse unge er meget ressourcekrævende. Også bygningsmæssigt skaber det udfordringer idet disse unge kræver meget plads omkring sig. Især klub Valhalla har store udfordringer idet bygningsmassen ikke er gearet til en stor gruppe af børn med særlige behov.

Mål og Midler – Klubber

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Der blev i 2011 holdt meget igen hvorfor der dette år var mindreforbrug. Udgiftsniveauet i 2012 og 2013 har ligget på nogenlunde samme niveau.

Mål og Midler – Klubber

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Klubber	42.082	39.747	42.113	40.637	-1.476
Øvrige nettoudgifter	-4.942	-5.657	-4.668	-5.353	-685
I alt	37.140	34.090	37.445	35.284	-2.161

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Klubber	22.698	22.033	22.715	682	1.854	1.804	1.854	50

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Klubber	-4.942	-5.657	-4.668	-5.353	-685
I alt	-4.942	-5.657	-4.668	-5.353	-685

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Udgiften pr. barn i klubtilbud er faldet lidt i 2013 i forhold til 2012.

Der er på området et mindreforbrug på 2,1 mio. kr., som kan henføres til de decentrale enheder.

Mål og Midler – Klubber

Perspektiver

Med indførelse af den nye reform på folkeskoleområdet, som bl.a. betyder at skoletiden udvides, vil åbningstiden i SFO- og fritidsklubberne blive reduceret væsentlig. Vi har i Viborg Kommune hidtil haft en særdeles velfungerende klubstruktur med mange børn og unge som medlemmer/brugere og med et veluddannet og engageret personale.

Udmøntningen af reformen får stor betydning for at kunne skabe attraktive stillinger indenfor hele området skole – klub for klubpædagogerne.

Mål og Midler – Tandpleje

Fokusområder

Tandplejen har følgende fokusområder i 2013:

- Forebyggelse af huller i tænderne hos de 20 procent af børn og unge, der er mest udsat for at få karies.
Det er i dag muligt at identificere de børn og unge, der har størst risiko for at udvikle huller i tænderne. Det har imidlertid vist sig vanskeligt, at forebygge huller i tænderne hos denne gruppe ved traditionelle metoder som tandbørsteinstruktion, fluorbehandling, lakeringer m.m. I 2013 – 2018 vil der blive afprøvet nye pædagogiske metoder og nye kliniske løsninger, der er målrettet denne gruppe.
- Indførelse af nye kliniske metoder til forebyggelse af karies i mellemrummet mellem tænderne (approximal karies).
I mange år har vi med gode resultater anvendt lakering af tyggeflader for at undgå huller i kindtændernes tyggeflader. Det er nu muligt at behandle "white spots" (De første tegn på et begyndende hul i en tand) med samme teknik. Det betyder, at et større antal børn og unge vil kunne undgå at få boret i tænderne. Behandlingen kan udføres af tandplejere og klinikassistenter og vil derfor medføre et mindre behov for tandlægetid.
- Tidlig indsats for at sikre, at mindre tandstillingsanomalier ikke udvikler sig til tandstillingsfejl, der kræver store og dyre behandlinger.

Med anvendelse af en særlig overvågnings teknik, er det muligt for erfarne og trænede tandlæger og tandplejere at forudsige om

ubetydelig tandstillings anomalier vil udvikle sig til en større dyr behandling, hvis der ikke sættes ind med små billige behandlinger på det rette tidspunkt. Som et af de første steder i landet er teknikken ved at blive implementeret i Viborg Kommune. I 2013 vil vi følge op med yderligere kompetenceudvikling i metoden for tandlæger og tandplejere på kommunale og samarbejdsklinikker. Der vil især blive lagt vægt på de mest effektive metoder til at korrigere afvigelserne medens de endnu er små.

- Forebyggende indsats mod syreskader på blivende tænder (Erosioner).
Syreskader der ætser overfladen af tændernes emalje udgør et stadigt større problem for mange unge. Skaderne starter allerede i 10-12 års alderen og hvis de ikke diagnosticeres eller forebygges vil de medføre meget smertefulde tilstande hos mange unge. Behandling er desværre ikke altid mulig og i de tilfælde, hvor det er muligt, er det en dyr og vanskelig behandling. Forebyggelse er derfor den bedste løsning. I 2013 vil alle tandlæger og tandplejere blive instrueret i en ensartet diagnosticering, så der skabes en sikker baseline til at vurdere, om de forebyggende tiltag har den ønskede effekt på de forskellige målgrupper.
- Journalføring sker efter de retningslinjer, der er udmeldt fra SST og Patientombuddet.
Kravene til journalføring er i de senere år øget. For at sikre, at de udmeldte retningslinjer følges, vil der i 2013 blive udtaget 20 tilfældige journaler pr. tandlæge/tandplejer. Journalerne gennemgås, som de ville bli-

ve det ved en evt. klagesag og erfaringerne drøftes med henblik på ensartet, overskuelig og korrekt journalføring. Hensigten er at den enkelte behandler kan skaffe sig et hurtigt overblik, når vedkommende behandler børn og unge, der normalt behandles af en anden behandler.

RESULTAT

- Forebyggelse af huller i tænderne: Et øget fokus på forebyggelse af huller og anvendelse af de nyeste metoder til plast forsegling af furer i tandfladerne, har bragt antallet af 18 årige med omfattende karies (Zone 4) fra 20,96% i 2012 til 16,04% i 2013. Det er første gang at mindre end hver femte har haft betydelig karies. 38,47% af årgangen havde aldrig haft hul i en eneste tand.
- Indsats mod tandstillingsfejl: En større del af tandreguleringerne er blevet foretaget som mindre korrektioner, der udføres på den klinik børnene plejer at gå, således at der nu foretages færre omfattende behandlinger (Viborg modellen, der tidligere er beskrevet). Det betyder også, at de store behandlinger kommer lidt senere i gang, hvis den primære korrektion ikke har været tilstrækkelig. Der må derfor forventes en svag stigning i udgifterne de kommende år.
- Forebyggende indsats mod syreskader (Erosioner): Alle tandlæger og tandplejere er blevet instrueret i en ensartet diagnosticering, så der kan skabes en ensartet baseline for forebyggende tiltag.

Mål og Midler – Tandpleje

- Journalføring: Alle klinikker anvender nu digital journal, med anvendelse af faste fraser og der tages jævnlige stikprøver.

Mål og Midler – Tandpleje

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik

Viborg Kommunes Børne- og Ungdomspolitik "Lys i Øjnene" indeholder nogle tværgående målsætninger og indsatsområder som gælder for alle politikområder under Børne- og Ungdomsudvalget. Disse er gengivet i Mål og Midler for Børne- og Ungdomsudvalget. De målsætninger og indsatsområder, som er specifikke for Tandpleje, fremgår nedenfor:

MÅLSÆTNINGER

Barnet

Det er Byrådets mål, at tandplejen

- giver den bedst mulige individuelle behandling
- indgår i det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde
- arbejder for, at den enkelte tager vare på egen tandsundhed
- diagnosticerer og behandler opståede skader og medfødte dentale forstyrrelser, så yderligere sygdom forebygges

INDSATSOMRÅDER

Faglige indsatsområder

Med henblik på at sikre en effektiv forebyggelsesindsats udarbejdes fælles standarder for undervisning, instruktion og motivation, præcise mål for tandsundhedsfremme og handleplaner for forebyggelsesindsatsen på alle klinikker er det målsætningen:

- At sikre, at alle borgere får lige mulighed for at bevare tænder, mund og kæber sunde og funktionsdygtige
- At sikre at tandsygdomme diagnosticeres

ens i alle dele af den kommunale tandpleje

- At sikre, at der altid foreligger en diagnose og indikation forud for behandling, samt at behandling udføres i henhold til faglige kriterier.

Teknologi, fysisk rammer og kvalitet

- Der er gennemført en analyse af Den kommunale Tandplejes struktur med henblik på at vurdere behov for ændrede fysiske og organisatoriske rammer, så den kommunale tandpleje lever op til de krav, der stilles til en moderne forebyggende og behandlende tandpleje.

Organisatorisk og strukturelt

- Der foretages en årlig overvågning af, om der er tilbudt differentierede tandplejetilbud på baggrund af en afdækning af de demografiske, kulturelle, sociale og kognitive faktorer der er relevante for tandplejen.
- Der gennemføres en årlig journalaudit ("kontrol") vedrørende følgende spørgsmål: "Er der dokumentation for, at undersøgelsesindhold og omfang er i overensstemmelse med de udarbejdede retningslinjer?"
- Der er gennemført årlig journalaudit ("kontrol") vedrørende følgende spørgsmål: "Er der dokumentation for at behandlingerne er udført i overensstemmelse med de udmeldte faglige kriterier?"

RESULTAT

Faglige indsatsområder

Der er startet en proces med udarbejdelse af fælles standarder for undervisning, instruktion og motivation, præcise mål for tandsundhedsfremme og handleplaner for forebyggelsesindsatsen på alle klinikker. Processen er sat i gang men forventes først færdig i løbet af 2014.

Teknologi, fysisk rammer og kvalitet

Der er gennemført moderniseringer af alle tandplejens units, så de lever op til gældende standarder. Arbejdstilsynet har i 2013 gennemført et tilsyn med tandplejens arbejdsmiljø, og fandt ingen forhold der gav anledning til forslag til forbedringer.

Organisatorisk og strukturelt

Der er gennemført en overvågning af, om der er tilbudt differentierede tandplejetilbud. Der gennemføres en årlig journalaudit, der viser, at undersøgelsesterminer er overholdt og at behandlinger er udført efter de udmeldte kriterier, der svarer til Sundhedsstyrelsens kriterier.

Mål og Midler – Tandpleje

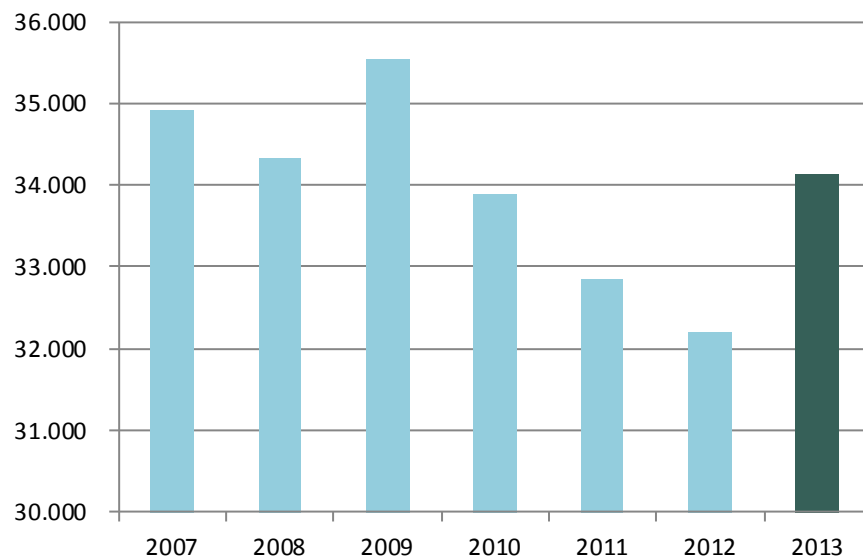
Kvalitetsmål

Der er ingen kvalitetsmål på politikområdet.

Mål og Midler – Tandpleje

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

I 2009 var der tale om nogle nødvendige investeringer, bl.a. nyt IT-system samt reparation af dental unit, der bevirkede et merforbrug på 1,2 mio. kr. Merforbruget i 2009 blev indhentet i 2011, hvor der var et tilsvarende mindreforbrug.

I 2013 er der blevet foretaget en del større investeringer, bl.a. nye stole på flere klinikker.

Mål og Midler – Tandpleje

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Egne klinikker	11.033	11.567	11.702	11.443	-259
Samarbejdsklinikker	12.246	11.824	11.824	11.630	-194
Tandregulering på Tandreguleringsklinikken	6.613	8.836	8.836	6.592	-2.244
Øvrige nettoudgifter	1.914	1.728	3.216	4.476	1.260
I alt	31.805	33.955	35.578	34.140	-1.437

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afgivelse	Mængde			Afgivelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Egne klinikker	1.001	1.018	1.256	-239	11.017	11.245	9.313	1.932
Samarbejdsklinikker	1.161	1.105	1.478	-373	10.548	10.521	7.999	2.522
Tandregulering på Tandreguleringsklinikken	25.531	25.063	29.453	-4.391	259	263	300	-37

Mål og Midler – Tandpleje

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Kommunal tandpleje	1.914	1.728	3.216	4.476	1.260
I alt	1.914	1.728	3.216	4.476	1.260

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Politikområdet har i 2013 haft et mindreforbrug på 1,4 mio. kr. bl.a. som følge af planlagte investeringer, som ikke blev nået i 2013 men fuldføres i 2014.

Der er ikke nævneværdig forskel i enhedspriserne mellem regnskab 2012 og 2013.

Mål og Midler – Tandpleje

Perspektiver

Tandplejen har i 2013 opnået gode sundhedsmæssige resultater. Således har 90% af alle 12 årige ingen eller kun ubetydelige huller i tænderne.

Status er at:

- Færre patienter har brug for behandling
- Restgruppen med dårlig tandsundhed har brug for særlige tilbud
- Nogle patienter har behov for særlige tilbud i visse perioder
- Der er behov for individuelt tilpassede undersøgelsesmønstre og forebyggelsestiltag for at udligne den sociale ulighed i tandsundheden i Viborg Kommune.

Skal tandplejen derfor optimeres er der behov for en løsningsmodel, som imødekommer disse behov. Det handler bl.a. om:

- At have tandlægeklivnerne beliggende i de områder af Viborg by, hvor tandsundheden er dårligst, og hvor koncentrationen af ressourcessvage familier er størst.
- At ændre på indkalde- og undersøgelsesintervaller, således at børn og unge med god tandsundhed ikke tilses så ofte, hvorimod restgruppen med den dårlige tandsundhed samt de patientgrupper, som har behov herfor, følges tæt.
- At fortsætte og intensivere det tværfaglige samarbejde med andre faggrupper ude i nøråderne i fht. at nå restgruppen med den dårlige tandsundhed.

Syreskader

Desværre må det konstateres, at et ikke ubetydeligt antal unge får syreskader (erosion). Det

er en udvikling, som kræver en tidlig indsats, fordi de behandlingsmæssige muligheder er begrænsede. Der er dog i løbet af 2013 blevet afprøvet metoder med plastbehandling, der giver lovende resultater.

Digitalisering

Arbejdet med digitalisering af journaler, booking, røntgenbilleder m.v. har haft stor betydning for samarbejdet på tværs af klinikkerne. I 2014 vil det også betyde, at forældre kan booke tider selv og læse deres børns journaler i original eller "oversat" til almindelig dagligt sprog.

Organisatorisk og strukturelt

Med det ændrede sygdomsbillede vil en omstrukturering, som foreslået i "Ny struktur i Viborg Kommunale Tandpleje en analyse af fremtidens udfordringer og behov" betyde en bedre og billigere tandpleje, der er fremtidssikret i lang tid frem.

Mål og Midler – Familieområdet

Fokusområder

Fokusområder:

Særlige indsatsområder på tværs:

- Inklusion og tidlig indsats
- Implementere handleplaner i forhold til forældreansvar
- Implementere "tidlig opsporing og indsats i Viborg kommune" - indførelse af ny praksis, hvor der arbejdes med fælles systematikker og redskaber på tværs af alle fagligheder i B&U
- Fortsat fokus på den økonomiske styring med henblik på at sikre fortsat balance og stabilitet samt en optimal udnyttelse af de til området afsatte midler
- Metodeudvikling og effektmåling

Myndighedsområdet (familieafdelingen)

Der er i 2012 igangsat proces omkring udarbejdelse af servicestandarder for alle forebyggende foranstaltninger. Et vigtigt fokusområde vil i 2013 være implementering af disse.

Som led i omlægning af indsatsen på forebyggelse og anbringelsesområdet, sættes fokus på etablering af og investering i forebyggende tiltag, herunder kompenserende støtteforanstaltninger til udsatte børn og familier. Der tages initiativer med henblik på sikring af øget netværksinddragelse, samt øget samarbejde med frivillighedsområdet være et særligt indsatsområde.

Det forventes, at der på baggrund af nærmere analyse af ungeområdet vil ske ændringer i organisering, således der sker en langt større samling, specialisering og optimering af de ressourcer der er knyttet til området. Overgang fra ung

til voksen vil i den forbindelse være et fortsat indsatsområde.

Godkendelse og tilsynsområdet

Der vil være forstærket fokus på en styrket indsats og opkvalificering af tilsynsområdet generelt, hvor der forventes indgået tværkommunale samarbejdsaftaler.

Igangsatte tiltag på plejefamilieområdet vil have særlig høj prioritet med det formål at understøtte barnets reform samt de lokalpolitiske målsætninger om øget brug af plejefamilier, herunder netværksfamilier og kommunale plejefamilier. Der er udarbejdet og vedtaget ny aflønningsmodel for plejefamilier, som vil blive evalueret foråret 2013.

Leverandørområdet (døgnområdet og dagbehandling)

Med udgangspunkt i "Lys i øjnene", herunder nærhedsprincippet og lokale løsninger, vil der ske afdækning af behov og grundlag for tilpasning i eksisterende tilbud og eventuel etablering af nye, således efterspørgsel fra myndighedsområdet primært dækkes af Viborg Kommunes egne tilbud.

Der udarbejdes ydelseskatalog i dagbehandlingen, så det er tydeligt, hvilke ydelser dagbehandlingen tilbyder. Dette sker i tæt samarbejde med familieafdelingen som "bestiller".

Sundhedsplejen

Det forventes, at sundhedsplejen som følge af ny svangre omsorg/fødeplan vil få udvidede opgaver i barselsperioden, herunder i form af yderligere og tidligere besøg end i dag.

Sundhedsplejen vil have et generelt og særligt fokus på den tidlige indsats, herunder ved etablering af tilbud om forældreuddannelse – inspireret af Leksandmodellen.

Sundhedsplejen vil tilstræbe en opkvalificeret og prioriteret indsats omkring børn og unge med særlige behov, eventuelt i form af etablering af et "Sårbare team" i tæt samarbejde med familieafdelingen.

Sundhedsplejen vil i løbet af 2013 indgå i samarbejde med og være en del af det nye sundhedscenter.

PPR

PPR vil i det kommende år have særlig fokus på inklusion, tværfagligt samarbejde og implementering af ny lovgivning vedr. specialpædagogisk indsats. PPR vil have særlig fokus på ændret rolle som følge af ny tildelingsmodel samt ny lovgivning. Der vil i den forbindelse også ske tilpasning af visitationsprocedure.

PPR vil under forudsætning af politisk godkendelse have fokus på kommunal hjemtagelse af sundhedsopgaver på børneområdet med henblik på at skabe ensartet, fleksibel og bedre service for borgerne.

RESULTAT

Indsatsområder på tværs

Familie og Rådgivning har særlig fokus på implementering af TOPI (Tidlig opsporing og indsats) og nyrevideret udgave af tværfaglige model. Der er indført systematikker for tidlig opsporing, li-

Mål og Midler – Familieområdet

gesom der i 2013 og 2014 sættes ekstra fokus på den tidlige indsats på 3-6 års området ved oprioritering af sundhedsplejens deltagelse i modellens niveau 3. Endvidere er der etableret en række forebyggende tiltag på niveau 3 og 4 i den tværfaglige model, herunder åben, anonym rådgivning, børne- og forældregrupper samt tilbud om De Utrolige År på dagtilbudsområdet

Med det formål at optimere og kvalificere indsatserne er der på dag- og døgnområdet igangsat implementeringsproces vedrørende indførelse af FIT som er et effektmålingssystem. På myndighedsområdet arbejdes der samtidigt på implementering af ICS, som er et systematisk sagsbehandlingssystem.

Myndighedsområdet (familieafdelingen)

Udarbejdelse og implementering af servicestandarder har sammen med en række øvrige tiltag været medvirkende til, at skabe større sammenhæng og ensartethed i sagsbehandlingen – samt har bidraget til den økonomiske stabilisering på området. Omlægning af indsatsen på området har gjort det muligt at investere i en række forebyggende tiltag på leverandørområdet. Som led i styrket fokus på inddragelse af netværk ansættes pr. 1. maj 2014 en netværksmedarbejder. På ungeområdet er der igangsat mini-analyse af området, ligesom det organisatorisk er besluttet at sammenlægge MiniBo og ungeteamet. Viborg Kommune deltager som en af fire kommuner i et større projekt vedrørende overgange for unge med psykiske vanskeligheder.

Som følge af tilsynsreformen er der pr. 1. januar 2014 sket virksomhedsoverdragelse af tre medarbejdere til den nye tilsynsenhed. Familieplejeteamets opgaver er tilpasset, og der arbejdes målrettet på en yderligere opkvalificering af hele familieplejeområdet (rekruttering og servicering). Langt flere børn og unge anbringes i plejefamilie (netværk, kommunal plejefamilie mv.) end tidligere. Vederlagsmodellen er evalueret og er nu fuldt implementeret.

Leverandørområdet (døgnområdet og dagbehandling)

Med det formål at efterleve målsætning om, at ydelser/tilbud dækkes af Viborg Kommune, sker der løbende tilpasning af tilbudsviften. Mens der i dagbehandlingen er sket udvidelse af tilbudsviften i form af bl.a. hjemme-hos støtte, integrationskonsulenter og forældrekompetenceundersøgelser, er der på døgnområdet sket tilpasning og udvidelse af aflastnings- og døgnpladser.

Sundhedsplejen

Nyt barselstilbud om ekstra besøg til alle nye familier på 4. – 5. dag er fuldt implementeret pr. 1. oktober 2013.

Med opstart marts 2014 iværksættes Familie-iværksætterne (Leksandmodellen) som pilotprojekt for 40 familier. Projektet vil blive evalueret ultimo 2014 med henblik på stillingtagen til fuld implementering.

Etablering af sårbare team er under fortsat forberedelse og sker i tæt samarbejde med familieafdelingen og dagbehandlingen/spædbørnsteamet.

Sundhedsplejen har indgået i forberedelsesarbejde omkring nyt sundhedscenter, og vil fremadrettet indgå i de nye faciliteter som en af flere faggrupper.

PPR

PPR har fokuseret på ændret rolle i forbindelse med ny lov om specialpædagogisk bistand ud fra KLs rapport om 7 pejlemærker for fremtidens PPR. Der er sket ændringer i skolernes ressource-tildelingsmodel og PPR har i den forbindelse fokuseret på at yde nødvendig rådgivning til skoleledelse, som har fået beslutningskompetence på området.

PPR har hjemtaget sundhedsopgaver på børneområdet, og det har som forventet betydet en større grad af sammenhængende indsats på området.

Mål og Midler – Familieområdet

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik

Viborg Kommunes Børne- og Ungdomspolitik "Lys i Øjnene" indeholder nogle tværgående målsætninger og indsatsområder som gælder for alle politikområder under Børne- og Ungdomsudvalget. Disse er gengivet i Mål og Midler for Børne- og Ungdomsudvalget. De målsætninger og indsatsområder, som er specifikke for, Familieområdet, fremgår nedenfor:

MÅLSÆTNINGER

Barnet/den unge

Det er Byrådets mål,

- at alle børn og unge støttes til at mestre eget liv, så de opnår de samme muligheder som deres jævnaldrende
- at fremme inklusion af børn og unge gennem en rådgivende funktion i det tværfaglige samarbejde
- at den særlige indsats ydes i nærmiljøet

Udvikling

Det er Byrådets mål,

- at det tværfaglige samarbejde bliver en naturlig del af den forebyggende indsats og arbejdet med familiesager
- at Familieafdelingens rådgivende funktion i det tværfaglige arbejde bliver udviklet og gjort synlig
- at samarbejdet med voksenområdet udbygges
- at Viborg Kommunes tilbudsvifte på familieområdet til enhver tid kan opfylde behovet for både forebyggende, foregribende og indgribende foranstaltninger
- at Dagbehandlingen skal være fundamentet for det foregribende arbejde i Børn og Unge

- at der bliver fulgt op og evalueret på tiltag i alle sager, så det sikres, at indsatsen til enhver tid rettes mod de opstillede mål

Rammer

Det er Byrådets mål,

- at der er den nødvendige kapacitet på dag og døgnbehandlingsområdet

INDSATSOMRÅDER

Familieafdelingen

- Styrke en koordineret helhedsorienteret sagsbehandling i samarbejde med voksenområdet
- Styrke samarbejdet i SSP-regi (Skole, Socialforvaltning og Politii)
- Tilpasse og udvikle tilbudsviften i et tæt samarbejde på tværs af området
- Udvikle og forankre de selvstyrende team
- Udbygge og udvikle tilbud på aflastnings og plejefamilieområdet

Dagbehandlingen

- Implementere en ny distriktsopdelt struktur og et fælles udgangspunkt for arbejdet i Dagbehandling
- Tilpasse og udvikle tilbudsviften i et tæt samarbejde på tværs af området
- Beskrive ydelserne, så det er tydeligt, hvilke ydelser Dagbehandlingen tilbyder
- Anvende behandlingsplaner som et redskab i arbejdet

Døgninstitutioner

- Etablere egne døgntilbud i nærområdet, som er målrettet kommunens konkrete behov for at leve op til anbringelsesreformens tanker om at udnytte nærområdets resurser
- Udvikle kommunale døgntilbud i nærområdet

RESULTAT

Familieafdelingen

Den helhedsorienterede sagsbehandling med voksenområdet er styrket igennem overgangsprojektet for psykisk sårbare unge samt er der etableret ledelsesmæssigt forum på tværs af afdelingerne. Udvidelse og opkvalificering af plejefamilieområdet er og vil fortsat være et særligt indsatsområde jf. de politiske målsætninger på området. Det er således lykkedes at ændre anbringelsesmønstret i retning af, at en langt større andel af vores anbringelser sker i plejefamilier. I forbindelse med omlægning af indsatsen på forebyggelses- og anbringelsesområdet, er der skabt råderum og dermed mulighed for en bevidst investering i forebyggende foranstaltninger.

Dagbehandling

Den distriktsopdelte struktur er fuldt implementeret for ca. 4 år siden og fungerer rigtig godt. Der er en god proces med udvikling af mange tiltag/forebyggende tilbud på tværs af området inden for de sidste par år. Dette vil være et kontinuerligt indsatsområde. Dagbehandlingen har udviklet et produktkatalog, som tydeliggør deres tilbud. Der er indført FIT, et dialog- og evalueringsredskab, som anvendes til at kvalitetssikre behandlingsmetoder.

Mål og Midler – Familieområdet

Døgninstitutioner

Der er udviklet flere tilbud i nærområdet for at opfylde den politiske målsætning om tilbud i nærmiljøet, herunder aflastningstilbud til børn og unge med autisme, etablering af 3 døgnpladser på Egeskovhus, og der arbejdes aktuelt på en afdækning af behov og mulighed for etablering af mor/barn institution. Med det formål at optimere ressourcer og ekspertise på ungeområdet, er det besluttet at der sker sammenlægning af MiniBo og ungeteamet.

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen og dagplejen har etableret og udviklet et struktureret og godt samarbejde om overgange/TOPI. Sundhedsplejen har fra januar 2013 fået tilført resurser til at deltage i Fokusgruppemøder på institutionsniveau 3 – 6. I det tværfaglige samarbejde i F&R er vi lykkedes med at afprøve og etablere samarbejdet omkring familier i Spædbarnsteamet, som fra januar 2013 er placeret i Dagbehandling.

PPR

PPR har som kerneopgave at varetage den rådgivende funktion i det tværfaglige samarbejde. Dette er udbygget i bl.a. Den tværfaglige model, hvor psykologer ved PPR varetager proceslederrollen, talehørekonsulenter har udvidet deres deltagelse til SUF møderne, fys/ergo indgår som faste deltagere i dagpleje. Også faglig inklusionskonsulent deltager og har i 2013 igangsat systematisk samarbejde med skolerne på årlige kompetencecentermøder i forhold til børn med svære læsevanskeligheder.

Mål og Midler – Familieområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. Link til kvalitetskontrakt.
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Forøgelse af antallet af henvendelser til "åben anonym rådgivning".	Målet realiseres i 2012	Nyt tilbud i nyt sundhedscenter fra marts 2014		
Udvikling af den åbne anonyme rådgivning skal kunne udgøre et alternativ til iværksættelse af foranstaltninger efter den sociale lovgivning.	Målet realiseres i 2012			
I løbet af 2012/2013 etableres tilbud om familieforbereelse, særligt til alle unge / sårbare familier i Viborg Kommune. Tilbuddet indeholder undervisning og er netværksskabende.	Målet forventes opfyldt	Pilotprojekt etableres fra marts 2014		
Et øget brug af forebyggende tiltag frem for anbringelser medførende en ændret udgiftsfordeling: 2011: 71% på anbringelser og 29% på forebyggelse. 2014: 65% på anbringelser og 35% på forebyggelse.		Målet forventes opfyldt		
Der vil fremadrettet blive arbejdet på en øget brug af netværks- og plejefamilier, og mindre brug af opholdssteder og institutioner. 65% af alle anbringelser i 2014 skal ske i plejefamilier/ netværks- og kommunale plejefamilier samt ophold på eget værelse kombineret med kontaktperson for gruppen af unge.		Målet er delvist opfyldt. I 2011 skete 29 % af alle anbringelser i plejefamilie. Status er ved udgangen af 2013: 50 %	Forventes opfyldt i 2015	
Anbringelser fremover sker med udgangspunkt i nærhedsprincippet (at anbringelse af børn og unge fra Viborg Kommune som hovedregel sker i Viborg Kommune).		Målet er opfyldt men vil være et fortsat fokusområde		

Mål og Midler – Familieområdet

	2013	2014	2015	2016
Reduktion i antallet af anbringelser i gruppen af udsatte unge mellem 15 og 18(23) år.	Politisk behandling af model i 2013	Reduktion på 31 % siden 2011	Fortsat indsatsområde	
Alle unge møder kun medarbejdere der er specialiserede i arbejdet med unge (model for samling af ungeområdet).	Politisk behandling af model i 2013	Samling af MiniBo og ungeteam. Udarbejdelse af analyse på området		
Børn med funktionsnedsættelse, der fremover bevilges døgntilbud vil ske med udgangspunkt i nærhedsprincippet. Dvs. at børn med funktionsnedsættelse fra Viborg Kommune som hovedregel henvises til et tilbud i Viborg Kommune, med mindre helt særlige forhold gør sig gældende.	Politisk behandling i 2013	Målet forventes opfyldt		
Udsatte børn med begyndende vanskeligheder opdages tidligere, både i forhold til problemudvikling og alder. Det skal medvirke til at gennemsnitsalderen for førstegangsforanstaltninger falder.		Målet forventes opfyldt	Fortsat indsatsområde	
Flere børn, som ikke trives, opdages. Eks. de stille børn og de "overansvarlige børn".		Målet forventes opfyldt	Fortsat indsatsområde	
Flere helt små børn, drøftes på tværfaglige møder, og der sikres støtte og rådgivning til forældre og personale.		Målet forventes opfyldt	Fortsat indsatsområde	
Forældrene inddrages fra start i forhold til barnets mistrivsel og ses som en ressource, der så vidt muligt deltager som aktiv part i alle møder vedrørende deres børn.		Målet forventes opfyldt		
Der arbejdes med overgange, så børn med behov for særlig støtte kendes og får den fornødne hjælp i det modtagende system, hvis der er brug for det.		Målet forventes opfyldt		
Flere problemstillinger løses i samarbejde mellem dagtilbud, skole og familie, fordi der gives professionelle råd og vejledning tidligt i forløbet, og dermed øgede handlemuligheder (dette er vejen til målet).		Målet forventes opfyldt		

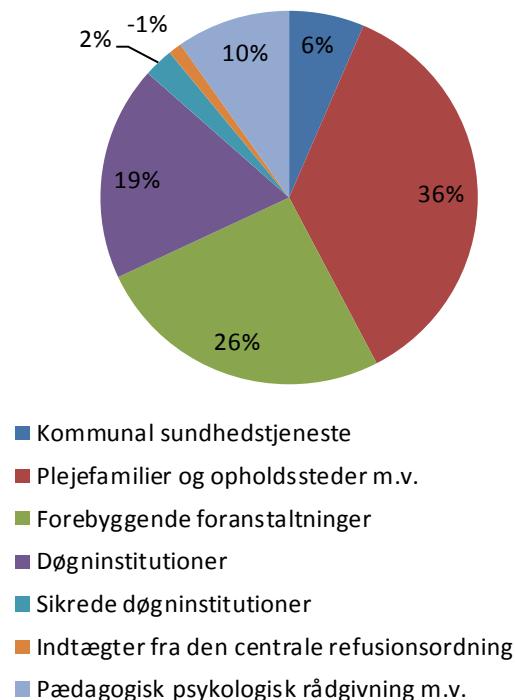
RESULTAT

ER SKREVET IND I TABELLEN

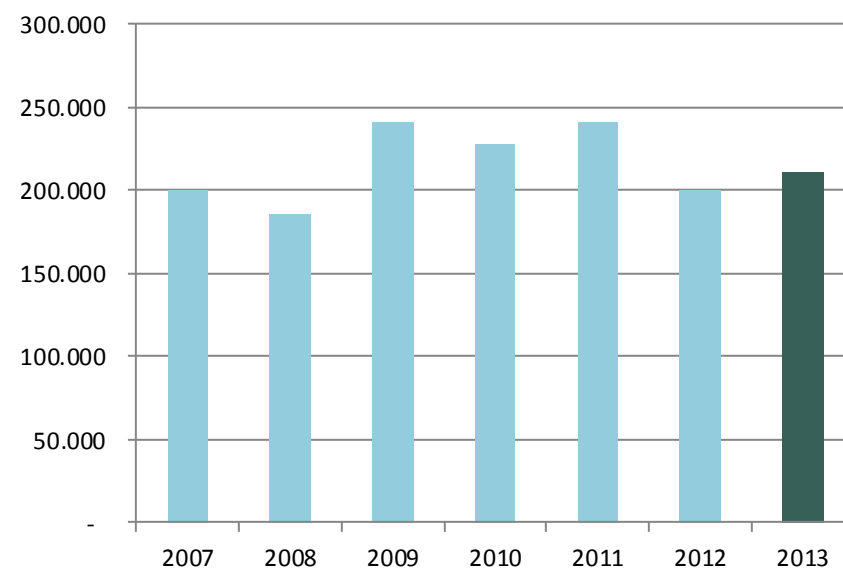
Mål og Midler – Familieområdet

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Der blev til budget 2012 lavet en handlingsplan for besparelser, som resulterede i væsentlige mindreudgifter i 2012 i forhold til 2011. Niveauet er fortsat i 2013, hvor merudgiften i forhold til 2012 skyldes, at PPR er flyttet fra politikområde skoler til familieområdet.

Mål og Midler – Familieområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Plejefamilier	44.353	46.303	53.848	49.900	-3.948
Opholdssteder for børn og unge	43.170	44.242	33.100	25.780	-7.320
Aflastningsordninger	23.815	23.921	30.398	22.176	-8.223
Fast kontaktperson for barnet eller den unge	12.757	12.050	11.138	10.405	-733
Økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren	4.988	4.046	4.041	3.447	-594
Døgninstitutioner for børn og unge	40.679	34.937	36.026	38.089	2.063
Sikrede døgninstitutioner m.v.	2.992	2.813	2.809	2.252	-557
Dagbehandling	14.056	16.505	17.631	17.029	-602
Kommunal Sundhedstjeneste	13.179	13.868	13.900	13.772	-128
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	20.676	21.154	21.515	20.864	-651
Øvrige nettoudgifter	-1.822	3.694	4.921	6.710	1.789
I alt	218.842	223.533	229.327	210.421	-18.906

Mål og Midler – Familieområdet

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoutgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
(driftsudgifter pr. barn)						(antal helårsbørn)		
Plejefamilier	284.311	166.558	345.180	-178.622	156	278	156	122
Opholdssteder for børn og unge	568.032	850.808	435.526	415.281	76	52	76	-24
Aflastningsordninger	107.761	110.745	137.549	-26.803	221	216	221	-5
Fast kontaktperson for barnet eller den unge	77.315	73.926	67.503	6.423	165	163	165	-2
Økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren	24.331	16.514	19.712	-3.198	205	245	205	40
Døgninstitutioner for børn og unge	847.470	671.865	750.537	-78.671	48	52	48	4
Sikrede døgninstitutioner m.v.	997.170	1.406.500	936.333	470.167	3	2	3	-1
						(antal indskrevne sager)		
Dagbehandling	50.926	41.574	63.880	-22.306	276	397	276	121
						(antal børn)		
Kommunal Sundhedstjeneste	12.271	14.476	12.764	1.712	1.074	958	1.089	-131
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	6.670	7.294	7.419	-124	3.100	2.900	2.900	0

Mål og Midler – Familieområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afgivelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Refusion særligt dyre enkeltsager	-2.965	-7.744	-7.744	-2.104	5.640
Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge	-943	-910	-900	-794	106
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	-1.270	6.276	9.058	6.327	-2.731
Sikrede døgninstitutioner	3.087	6.059	4.494	2.915	-1.579
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	9	9	9	100	91
Botilbud for personer med særlige sociale problemer	259	4	4	264	260
I alt	-1.822	3.694	4.921	6.710	1.789

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Der er på politikområdet et mindreforbrug på 18,9 mio. kr. primært som følge af mindreudgifter til opholdssteder og plejefamilier, idet der på dette område er arbejdet målrettet mod flere forebyggende foranstaltninger frem for anbringelse.

Endvidere har der i 2013 været øremærket ca. 8 mio. kr. til endnu ikke afgjorte tvister med andre kommuner. Disse blev ikke afgjort i 2013, hvorfor beløbet er en del af mindreforbruget i 2013.

Mål og Midler – Familieområdet

Perspektiver

Et overordnet og tværgående indsatsområde i Familie og Rådgivning er og vil fremadrettet være fokus på sammenhængskraft i al indsats på 0 – 18 års området. Det er ambitionen, at vi i endnu højere grad koordinerer og optimerer de mange ressourcer, kompetencer og viden der er på tværs af området – til gavn for børn, unge og familier i Viborg Kommune.

Tidlig indsats og investering i forebyggende tiltag, herunder evidensbaserede metoder, vil have høj prioritet. Af særlige tiltag/indsatsområder kan nævnes:

- Forsøg med ansættelse af fremskudte socialrådgivere
- Forsøg med ansættelse af netværksmedarbejder med det formål at sikre øget fokus på netværksinddragelse i alle nye anbringelser og aflastningsforanstaltninger.
- Etablering af åben anonym rådgivning i det nye sundhedscenter, tværfagligt sammenfat
- Udvide tilbudsviften i forhold til forebyggende behandlingsforløb i PPR og i dagbehandling
- Fortsat fokus på yderligere investering i evidensbaserede metoder
- Etablering af familieiværksætterne, pilotprojekt i 2014
- Omlægning af PPR (med udgangspunkt i KL's 7 pejlemærker)
- Implementering af overgrebspakken, i kraft 1. oktober 2013
- Implementering af tilsynsreform, i kraft 1. januar 2014

- Optimering af ungeområdet (sammenlægning af ungeteamet og MiniBo, udarbejdelse af mini-analyse af området samt afholde visionseminar for interessenter på området)
- Der iværksættes konkrete initiativer på plejefamilieområdet / kommunale plejefamilier
- Fortsat udarbejdelse og implementering af servicestandarder
- Implementering af ICS og DUBU i familieafdelingen med det formål at understøtte systematik og kvalitet i sagsbehandlingen
- Fortsat fokus på udvikling og implementering af effektmåling (Feed back Informed Treatment) på leverandørområdet

Mål og Midler – B&U's overførselsområde

Fokusområder

Der vil være opmærksomhed på mere tydelighed om kommunens ydelser og serviceniveau gennem øget dialog mellem kommunen og borgere. Konkret er der planer om at kommunen, som alternativ til køb af eksterne kurser til forældre med børn med handicaps, selv afholder kurser, hvor dialog med kommunen vil indgå.

Der vil desuden være fokus på hvordan man kan være kompenserende for barnets handicap gennem øget inddragelse af netværk. Netværksinddragende metoder vil derfor i stigende grad blive anvendt i sagsbehandlingen.

Handicapområdet vil ligeledes, i højere grad, være en del af den tværfaglige model i Viborg Kommune.

RESULTAT

Handicapteamet er en del af familieafdelingen, hvorfor området er beskrevet under/sammen med familieområdet.

Der er på det samlede område under familieafdelingen udarbejdet servicestandarder, hvilket således også omfatter merudgifter, tabt arbejdsfortjeneste og aflastning – som er de mest anvendte ydelser på handicapområdet. Dette har bidraget til en større ensartethed og gennemskuelighed på området.

I forhold til overvejelser om i højere grad selv at kunne udbyde kurser på handicapområdet, så er dette noget der løbende udvikles på. Der er således bl.a. forberedt udbud af forældregrupper til forældre med børn og unge med ADHD som forventes igangsat primo 2014. I PPR tilbydes som et forsøg gruppeforløb til unge med angstproblematik.

På autismeområdet er der etableret tre arbejdsgrupper med bred involvering fra såvel professionelle som forældre, som bl.a. arbejder med afdækning af behov og grundlag for kompetenceudvikling og kursusforløb. Der er hentet inspiration fra Autismeprojektet i Herning.

Som led i øget inddragelse af netværket, er det besluttet at lave et 1 årigt forsøg med ansættelse af netværksmedarbejder - forventes ansat pr. 1. maj 2014.

PPR, sundhedspleje og familieafdeling er i samarbejde med specialområdet (skole og dagtilbud) i gang med at afdække, hvordan specialområdet bedst muligt indgår i den tværfaglige model.

Mål og Midler – B&U's overførselsområde

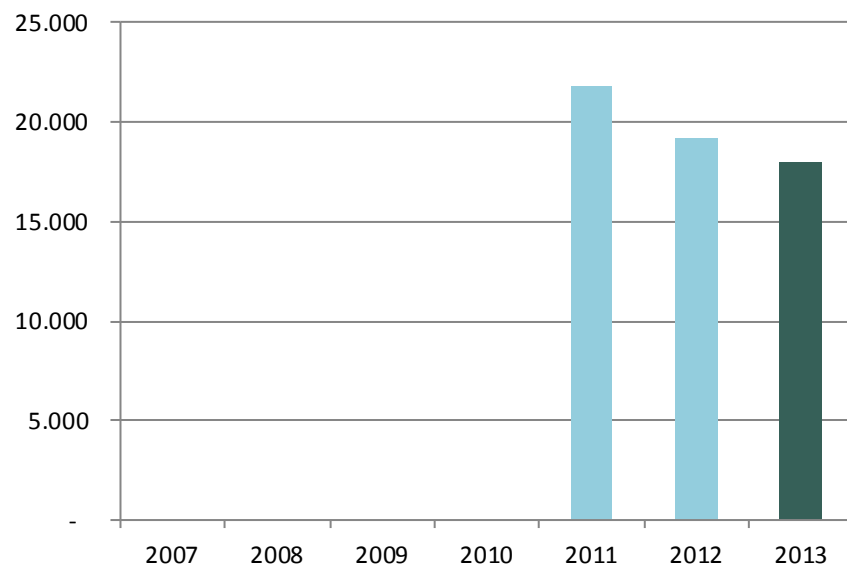
Kvalitetsmål

Der er ingen kvalitetsmål på politikområdet.
Fremgår under familieområdet

Mål og Midler – B&U's overførselsområde

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Der har været faldende udgifter hovedsagelig til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne.

Mål og Midler – B&U's overførselsområde

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Overførselsområdet	19.158	18.661	18.611	17.908	-703
I alt	19.158	18.661	18.611	17.908	-703

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Overførselsområdet	19.791	23.651	19.226	4.425	968	789	968	-179

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Politikområdet udviser et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. i 2013.

Mål og Midler – B&U's overførselsområde

Perspektiver

Der henvises til beskrivelse under familieområdet.

Mål og Midler – Ældreområdet

Fokusområder

Den demografiske udvikling på ældreområdet: Det er velkendt, at vi står over for en demografisk udfordring. De næste mange år vil der blive flere ældre og særligt antallet af 80+ årige vil blive øget markant.

- Gruppen af 80+ årige vokser med ca. 2.300 personer i Viborg, hvilket svarer til en stigning på ikke mindre end 60 % over de næste 15 år.

Tendensen er at vi lever længere og længere og heldigvis også, at vi er sunde og raske i længere tid.

Det er også velkendt, at andelen af erhvervsaktive samtidig falder. Det bliver derfor en udfordring at skaffe de nødvendige hænder i fremtiden, ikke mindst på ældreområdet, hvor en forholdsvis høj andel af medarbejderne i dag er over 50 år.

Opgaveglidning fra Sundhedsområdet

Den demografiske udfordring er imidlertid ikke den eneste udfordring. Viborg Kommune løser i stigende grad nye og mere komplekse pleje- og behandlingsopgaver. Hurtigere udskrivninger og en markant omlægning fra stationær til ambulant behandling på sygehusene betyder, at kommunen i større og større omfang løser sundhedsopgaver. Det vil fortsætte i de kommende år.

Integreret Samarbejdsmodel

Socialudvalget igangsatte i sensommeren 2011 en innovativ proces omkring "Integreret Samarbejdsmodel i Sundhed & Omsorg", med det for-

mål at skabe en bedre og mere smidig opgaveløsning til gavn for borgeren, bl.a. via:

- Styrket dialog mellem myndighed og udfører
- Bedre ramme for innovative løsninger
- Mere smidig sagsbehandling

Der kører pilottest på den nye innovative model på 2 af de 8 delområder fra 15. august 2012. Primo 2013 forventes den fulde model implementeret.

Velfærdsteknologi

I Viborg Kommune investeres der aktivt i velfærdsteknologi og i perioden 2011-2013 har Byrådet afsat 30 mio. kr. på investeringsoversigten. Den overordnede målsætning for Viborg Kommune er således en øget anvendelse af IT teknologier og teknologiske hjælpemidler inden for ældreplejen. I øjeblikket implementeres, afprøves og testes forskellige teknologier og hjælpemidler ude på plejecentrene og i borgernes hjem.

Demens

Demens er en af de største faglige og organisatoriske udfordringer på ældreområdet. Udfordringen omkring demens er prioriteret højt i Viborg Kommune, og på Demenscenter Liselund samt øvrige steder i kommunen er mange initiativer allerede igangsat/implementeret. De primære rammer for samarbejdet på demensområdet udgøres i dag af Samarbejdsmodellen, sundhedsaftaler og forløbsprogrammer.

Boformer

I Strategiplanen for Sundhed & Omsorg (Godkendt af Socialudvalget oktober 2010) har man følgende målsætning vedrørende temaet Boformer:

"Der skal sikres et differentieret og fleksibelt udbud af tidssvarende boliger, der afspejler borgernes forskellige behov og ønsker, bl.a. udfra nærhedsprincippet og "mestring" af eget liv.

I Socialudvalget har man i 2011 godkendt og påbegyndt en løbende fremadrettet proces, hvor man konvertere almene plejeboliger til levestedsmiljøer.

RESULTAT

Fokusområder

Den demografiske udvikling på ældreområdet: I 2013 er hele planlægningsarbejdet med det nye plejecenter påbegyndt. Der er nedsat styregruppe og arbejdsgruppe. Der er afholdt opstartsworkshop med Ældre- og Sundhedsudvalget, Ældrerådet, Handicaprådet, ledere og medarbejdere m.fl. Der er arrangeret studieture til Silkeborg, Kolding og Aalborg. Arbejdet fortsætter i 2014.

I forhold til udfordringen med at skaffe de nødvendige hænder, har der i 2013 været stor fokus på dels implementering af velfærdsteknologi både på plejecentrene og i borgernes eget hjem dels hverdagsrehabilitering og "mestring" af eget liv.

Mål og Midler – Ældreområdet

Opgaveglidning fra Sundhedsområdet 2013 har der i Sundhedsvæsenet været en udvikling mod kortere indlæggelser på sygehusene (accelerede patientforløb), som giver et øget pres på det Kommunale Sundhedsvæsen.

Integreret Samarbejdsmodel

På baggrund af evalueringer fra pilottest af Integreret Samarbejdsmodel, Aktivt Hverdagsliv og kompetenceudvikling af medarbejdere i Rehabilitering og mestringsbevne er der i 2013 udarbejdet én model, hvor igennem disse indsatser implementeres og forankres. Modellen hedder En Borger - Et Forløb. Der er fokus på følgende 3 mål:

- Borgers ønsker og prioriteringer
- Rehabiliterende tilgang til borgeren
- Fælles mål, fælles viden og gensidig respekt

Navnet En Borger - Et Forløb skal signalere målrettethed i en tværfaglig indsats i forhold til borgeren, således at borgerforløb tilrettelægges og gennemføres så fleksibelt og individuelt som muligt.

Der arbejdes konsekvent med løbende læring/refleksion via læringscirkler, hvorved der fastholdes et fokus på at modellen er dynamisk og tilpasses opnåede erfaringer, nye udfordringer, ny viden, nye teknologier mv.

Velfærdsteknologi

I 2013 er der arbejdet i flere spor:

Selvhjælpen med teknologi:

(RotoFlex seng, bidettoilet, robotstøvsuger), Telesundhedsløsninger: (Virtuel hjemmepleje, akutsygepleje, telemedicin samt sår)

Træning:

(Virtuel træning, idekatalog til yderligere tiltag)

Effektivisering og smidigere arbejdsgange:

(Videokonference, skærme i personalerum, digitale planlægnings-skærme, elektroniske dørlåse i hjemmeplejen)

Demens:

(Sælen Paro, demensbibliotek, udviklingsarbejde med andre kommuner)

Arbejds miljø:

(Loftslifte, bad- og hygiejnestole, elcykler, mobile personløftere, E-læring forflytning, halvautomatisk seng, robotstøvsuger)

Deltager endvidere i innovationsprocesser med andre kommuner, private firmaer samt Boligselskaberne m.fl.

Demens

Blev i 2013 lagt under det Kommunale Sundhedsvæsen og fik egen demensfaglig leder og kaldes nu "Demenscenter Viborg".

Der har været fokus på temaerne:

- Styrket samarbejde med frivillige
- Kompetenceudvikling
- Ny teknologi
- Tidlig opsporing

Boformer

I 2013 har der været fokus på dels det begyndende planlægningsarbejde med det nye plejecenter i Banebyen dels omdannelse af plejecentrene til levebo-miljø. I 2013 var det plejecentrene Pensionistgården i Vammen, Aabrinken – almen afsnit i Karup og Skovvænget i Bjerringbro, der blev omdannet.

Endvidere blev en proces med boligselskaberne omkring fremtidig indretning af de almene boliger ved ombygning/renovering iværksat. Dette med fokus på kodeordene: fleksibilitet, indretning og tilgængelighed. Næste projekt i den forbindelse er Boligselskabet Viborg store renovering-/ombygningsprojekt i forhold til Houlkærvænget.

Mål og Midler – Ældreområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Antallet af frivillige i Sundhed og Omsorg er ca. 300. Dette antal ønskes øget med 5 % fra 2012 til 2014.		Mål forventes opfyldt		
Mindst 2 større udviklingsprojekter som benytter en borgercentre-tilgang i perioden 2012 til 2014.		Mål forventes opfyldt		
Aktivt hverdagsliv – hverdagsrehabilitering – integreres som en arbejds metode for alle personalegrupper i Sundhed og Omsorg. Alle medarbejdere (ca. 1700) undervises i at arbejde med hverdagsrehabilitering i løbet af 2013-2014.		Mål forventes opfyldt		
Demenskonsulenter – Når demente kommer på plejecenter, skal 95 % af de pårørende have haft eller have kontakt til en demenskonsulent.	Mål forventes opfyldt			
Ved overgang fra at være selvhjulpne til at modtage hjælp samt fra at bo i eget hjem til at bo på plejecenter skal 90 % af borgerne være tilfredse med information om og hjælp ift. overgangen.	Mål forventes opfyldt			
Andelen af borgere der opnår funktionsforbedring ved deltagelse i aktivt hverdagsliv, øges med 5 % til 75 % i 2013.	Mål forventes opfyldt			
I dag foretages ernæringscreening på plejecentrene, dette tilbud udvides til alle borgere i Sundhed og Omsorg, til at der i 2013 foretages ernæringscreening hos 40 % af alle borgere med BMI udover 18,5-24,9.	Mål forventes opfyldt			

Mål og Midler – Ældreområdet

RESULTAT

Antal frivillige i Sundhed & Omsorg

Sundhed & Omsorgs frivillighedskordinator, har lavet en fokuseret indsats på plejecentre i løbet af 2012 og 2013. Der er udarbejdet en håndbog med gode råd og vejledninger til arbejdet med frivillige. Der er efterhånden tilknyttet, større eller mindre grupper af frivillige, til næsten alle plejecentre. Derudover er de frivillige motionsvenner meget eftertragtet. Specielt har der været god søgning til de motionshold, der foregår i træningslokalerne på de enkelte plejecentre. I efteråret 2013, blev der afholdt en fælles eftermiddag, hvor alle frivillige i SO blev indbudt til deltagelse. Der var ca. 500 indbudt til denne dag

Der arbejdes videre med målet i 2014.

Mindst to større udviklingsprojekter:

1. En borger – et forløb
Der arbejdes konsekvent med løbende læring / refleksion via læringscirkler, hvorved der fastholdes et fokus på at modellen er dynamisk og tilpasses opnåede erfaringer, nye udfordringer, ny viden, nye teknologier mv.
2. Rehabiliteringscenter:
I løbet af de sidste seks måneder i 2013, er det lykkedes, at ændre 12 faste pladser til midlertidige pladser. Det vil sige at Udsigten kunne lukke helt ned i december måned, og i Bjerringbro er der 12 midlertidige pladser tilbage. På grund af det hurtige flow af borgere, har det været nødvendigt at flytte en medarbejder fra Hasselly til Klosterhaven/Toften inden jul, for på den måde at fasthol-

de flowet omkring de midlertidige pladser, der opstod i Klosterhaven/toften. Henover efteråret, er personalet blevet inddelt i nye teams helt på tværs af de eksisterende afdelinger, således der kan ske en kulturdannelse og en videndeling i teams. Alle fastansatte fra de tidligere afdelinger, som har ønsket at fortsætte i rehabiliteringscentret, er tilbudt ansættelse.

Der arbejdes videre med målet i 2014.

Aktivt Hverdagsliv

I løbet af 2013 har 480 social- og sundhedsmedarbejdere indenfor hjemmeplejen og de private leverandører af personlig pleje og praktisk hjælp afsluttet et 5 dages kompetenceudviklingsforløb i forhold til rehabilitering og mestringssevne. Hertil kommer at 201 visitatorer, ergo- og fysioterapeuter og sygeplejersker som har deltaget i første og sidste dag i forløbet.

Lederne indenfor visitation, hjemmepleje, sygepleje og træning har sideløbende hermed deltaget i 4 enkeltstående Lederpitstop-dage, i forhold til implementering af den rehabiliterende tankegang.

Der arbejdes videre med målet i 2014 jf. ovenstående skema.

Demensområdet:

Når demente flytter ind på plejecenter, har de oftest været i kontakt med en demens-konsulent. Dette gælder både når de kommer fra en midlertidig plads og fra eget hjem, der foreligger dog ingen konkret måling. Når borgeren flytter ind på plejecenter tilknyttes 2 kontaktperso-

ner, kontaktpersonerne sættes på i forhold til borgerens kompleksitet.

Demenskonsulenterne arrangerer både pårørende grupper og pårørende skole i løbet af året. Pårørende skole, er et tilbud til de pårørende om, at lære noget om demens tilstande, således de bedre kan håndtere og forstå den dementes situation.

Pårørende grupper består som oftest primært af ægtefæller til demente, eller andre meget tæt relaterede pårørende. Grupperne har til formål at støtte og vejlede den pårørende i at håndtere hverdagen - og samtidig dele erfaringer med andre ligestillede.

I 2013: Deltog 52 pårørende i demensskole - i alt 9 timer pr. person

I 2013: Deltog 18 pårørende i pårørende-grupper - 4 møder a 3 timer forår og 4 møder a 3 timer efterår

Målet er ikke opfyldt, da der ikke besluttet er målt i forhold til det pågældende.

Information i forbindelse med overgange

Undersøgelsen af borgernes tilfredshed med information iværksættes først i april 2014. Resultaterne forventes klar i efteråret 2014. Undersøgelsen giver viden om borgerens oplevelse af information i forløbet. De overgange, som kvalitetsmålene foreskriver, er vanskelige at belyse særskilt i undersøgelsen. Ved prøveudtræk i marts vil vi forsøge at trække data fra Care, som gør det muligt at gruppere respondenterne så det giver mening at fokusere på overgangene i

Mål og Midler – Ældreområdet

deres forløb. Skulle det ikke være muligt teknisk, vil undersøgelsens resultat være borgerens tilfredshed med informationen i hele forløbet og ikke kun i overgangen.

Målet er ikke opfyldt i 2013. Der er iværksat spørgeskemaundersøgelse jf. ovenstående i 2014, hvor målet vil blive opfyldt.

Funktionsforbedring ved deltagelse i Aktivt Hverdagsliv

Der er siden opstarten visiteret ca. 800 borgere til Aktivt Hverdagsliv. Heraf har 690 gennemført et forløb, 58 % indenfor personlig pleje og 31 % indenfor praktisk hjælp og 10 % indenfor begge dele. Af de 690 er 255 afsluttet uden hjælp 38%. 3 måneder efter afsluttet AHL-forløb er 260 forsat uden hjælp (42%) og 6 måneder efter er 212 forsat uden hjælp (40%). Tallene viser, at indsatsen virker, også på den lidt længere bane.

AHL-indsatsen er fortsat i 2013 i de distrikter, der ikke har været en del af Pilotprojektet: Den Integrerede Samarbejdsmodel.

Der er kun målinger på de borgere der er blevet helt selvhjulpne og ikke dem der er blevet delvis selvhjulpne, men meget tyder på, at der har været opnået en funktionsforbedring i større eller mindre grad, på 75 % af de borgere, der blev visiteret til Aktivt Hverdagsliv.

Ernæringscreening

Indsatser der er foretaget i 2013:

- Uddannelse af alt Sundhed & Omsorgs personalet i hjemmeplejen og sygeplejen i ernæringscreening og de værktøjer vi anvender
- Tilbud om ernæringsvurdering til alle borgere som modtager mad fra Madservice Viborg og Det Danske Madhus
- Indført ernæringsagenter i alle de nye områder i hjemmeplejen, som varetager og støtter op om ernæringsindsatsen i hjemmeplejen

30. november 2013 udarbejdede ernæringskonsulenten en ernæringscreening/opgørelse:

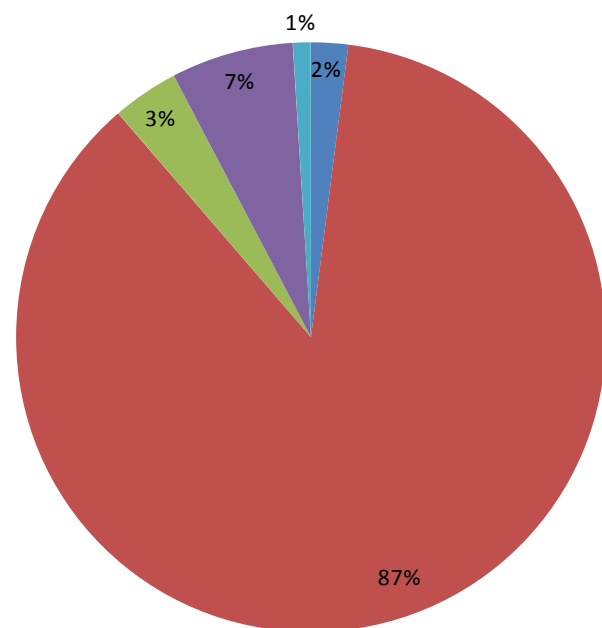
Af de 297 borgere som modtager mad fra Madservice Viborg har 232 borgere (78%) taget imod at få foretaget en ernæringsvurdering. Fra 1. december 2013 har 123 borgere der modtager mad fra Det Danske Madhus fået tilbud om at få foretaget en ernæringsvurdering.

Målet er opfyldt.

Mål og Midler – Ældreområdet

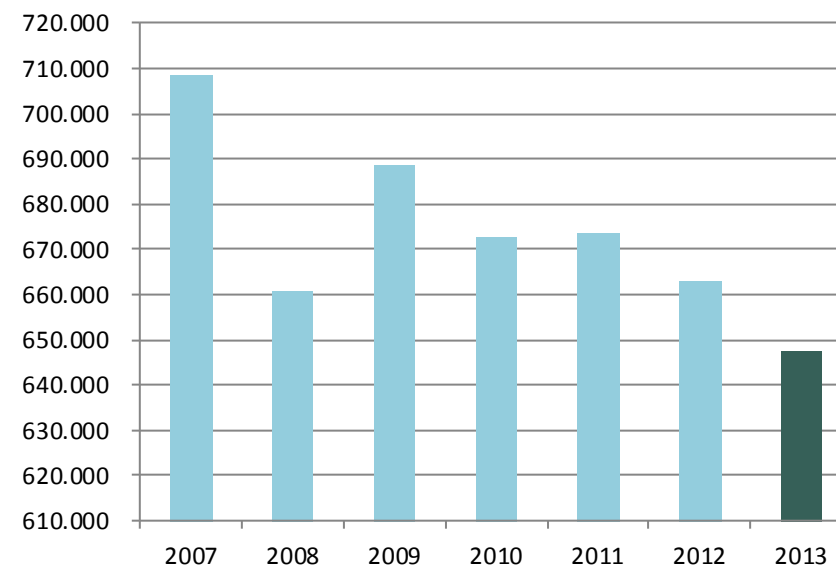
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

- Kommunal genoptræning og vedl. træning
- Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede
- Forebyggende indsats for ældre og handicappede
- Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring
- Øvrige

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

I forbindelse med budgetlægningen til 2011 blev der vedtaget et sparekatalog, som fik delvis virkning i 2011 og fra 2012 fuld ud implementeret. Fra 2012 til 2013 er der et yderligere fald i udgifterne på ca. 16 mio. kr., som overvejende skyldes, at opgaverne omkring hørerapparatområdet overgik til regionerne. Desuden er der et fald i udgifterne som følge af konsekvenserne af lov- og cirkulæreprogrammet, den statslige afbureaukratisering og finansiering af praktikpladsaftalen vedrørende sosu-elever.

Mål og Midler – Ældreområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Plejecentre	229.628	29.358	219.019	227.663	8.644
Plejeboliger	74.338	0	64.799	65.275	476
Levebo	11.544	0	11.657	11.729	72
Integreret madtilbud	22.293	0	27.380	29.014	1.633
Demensboliger	53.051	0	52.980	55.361	2.381
Specialområdet (Bytoften, Møllehuset og Åbrinken)	18.746	0	17.644	18.592	948
Midlertidige pladser	14.631	0	15.434	15.335	-99
Øvrige udgifter på plejecentre	35.026	29.358	29.125	32.358	3.233
Friplejeboliger	34.655	35.492	35.290	36.836	1.546
Hjemmeplejen	163.995	16.863	154.813	158.328	3.515
Personlig pleje	138.942	0	131.843	135.856	4.014
Praktisk hjælp	8.284	0	7.245	7.226	-19
Øvrige driftsudgifter Hjemmeplejen	16.768	16.863	15.725	15.245	-480
Private leverandører	15.492	13.500	13.423	15.764	2.341
Personlig pleje hverdag	3.696	3.248	3.173	4.083	910
Personlig pleje ørig tid	3.412	2.451	2.493	3.768	1.275
Praktisk hjælp	8.384	7.801	7.757	7.913	156
Mellemkommunal refusion	-3.316	-5.765	-5.721	-6.499	-778
Betaling til andre kommuner	23.999	18.815	18.670	26.890	8.220
Betaling fra andre kommuner	-16.631	-15.844	-15.722	-20.776	-5.054
Friplejeboliger	-10.684	-8.736	-8.669	-12.613	-3.944
Madservice Viborg	13.120	15.539	15.750	12.431	-3.319
Udbringning, udgifter	12.802	13.028	13.229	12.332	-897
Udbringning, indtægter	-4.109	-4.110	-3.312	-3.431	-119
Plejecentre, udgifter	24.843	26.080	25.688	23.587	-2.101
Plejecentre, indtægter	-20.417	-19.459	-19.855	-20.057	-202
Øvrige nettoudgifter	209.103	552.299	210.700	202.957	-7.743
I alt	662.678	657.286	643.274	647.479	4.205

Mål og Midler – Ældreområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedttaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Begravelseshjælp	-124	-126	-125	-285	-160
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	12.430	10.534	13.063	13.083	20
Omsorgstandpleje	350	887	895	354	-541
Andre sundhedsudgifter	5.412	6.078	6.152	5.190	-962
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-81	-375	-375	-375	0
Ældreboliger	-6.619	-9.270	-9.314	-7.028	2.286
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede	114.650	461.770	127.212	116.633	-10.579
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	25.127	26.648	26.307	23.437	-2.870
Plejehjem og beskyttede boliger	405	1.383	1.384	216	-1.168
Hjælpemidler	48.606	52.049	39.547	43.413	3.866
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem	3.198	2.666	2.666	3.042	376
Hjælpemiddelservice	5.750	5.328	4.673	5.276	603
Servicejob	0	-192	-192	0	192
Øvrige sociale formål	0	-5.081	-1.193	0	1.193
I alt	209.103	552.299	210.700	202.957	-7.743

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 101%.

Merforbruget, der udgør 4,2 mio. kr., er fremkommet på følgende måde:

Driften viser et mindreforbrug på 4,7 mio. kr.

- Under fællesudgifterne på driften er der mindreudgifter på 7,2 mio. kr. Resultatet fremkommer ved udskydelse af indkøb af PDA'er, ekstraordinære indtægter vedrørende Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB), mindreudgifter på lønninger til sosuelever og en endnu ikke forbrugt ramme-regulering. Derudover er der en merudgift vedrørende ældreboliger.

- Hjemmeplejen viser et merforbrug på 3,9 mio. kr.. Resultatet fremkommer bl.a. ved, at enhedsprisen (kun lønninger) på personlig pleje gennemsnitlig er steget med 11 kr.
- Plejecentrene viser ligeledes et merforbrug 6,5 mio. kr.. Den årlige pladspris (kun lønninger) på integreret madtilbud, demensboliger og specialområdet ligger lidt over det korrigerede budget. Desuden ligger den gennemsnitlige årlige pladspris på andre udgifter end løn også over det budgetterede niveau.

Mål og Midler – Ældreområdet

- Det strategiske område ”Sygepleje og træning” viser en mindreudgift på 3,0 mio. kr., hvilket skyldes færre uddelegerede sygeplejeydelser til hjemmeplejen samt et mindreforbrug til vikarer og personale i sygeplejen.
- Madservice kommer ud af regnskab 2013 med et mindreforbrug på 3,4 mio. kr.. Mindreforbruget fremkommer tildels ved tilretninger og besparelser i forbindelse med kontrolbud og indkøb af inventar via anlæg.
- Det strategiske område ”Det Kommunale Sundhedsvæsen” som bl.a. omfatter midlertidige pladser, forebyggende hjemmebesøg og aktiviteten viser et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. Mindreforbruget fremkommer overvejende i forbindelse med ubesatte stillinger.

Visitationen viser et merforbrug på 9,1 mio. kr.

- Betalinger vedrørende private leverandører af personlig pleje og praktisk hjælp viser et merforbrug på 3,2 mio. kr. De private leverandører har leveret flere timer end budgetteret og samtidig er prisen pr. leveret time for personlig pleje dagtid og øvrig tid steget.
- Nettoudgifterne til friplejeboliger er faldet i forhold til det korrigerede budget med 2,4 mio. kr.. Resultatet fremkommer ved, at der er flere beboere i friplejeboligerne fra andre kommuner end forudsat ved budgetlægningen.
- På hjælpemiddelområdet er der merudgifter på 3,9 mio. kr., hvilket bl.a. består af merudgifter til inkontinens- og stomiområdet og andre hjælpemidler (kørestole, madrasser, puder, toiletter, el-køretøjer mm.)
- På området med betalinger til og fra an-

dre kommuner vedrørende hjemmeplejen og plejecentrene er der en nettotilgang på 8 personer, hvilket viser sig som et merforbrug på 3,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

- Øvrige merudgifter under Visitationen på 1,2 mio. kr.

Øvrige områder viser et mindreforbrug på 0,2 mio. kr.

Mål og Midler – Ældreområdet

Perspektiver

Udfordringer på ældreområdet:

- Demografi – flere af de ældste ældre (Gruppen af 80+ årige vokser med ca. 2.300 personer i Viborg, hvilket svarer til en stigning på ikke mindre end 60 % frem mod 2026)
- Borgere med komplekse tilstande/forløb
- Flere demente
- Samspil med sundhedsindsatsen

De fremadrettede indsatser for Ældreområdet er:

- En borger et forløb
- Den demografiske udvikling og ressourcetildeling
- Den rehabiliterende tænkning og velfærdsteknologi
- Specialiseret tilbud indenfor hjerneskadeområdet, psykiatri, handicap, udsatteområdet og demensområdet
- Den fremtidige ældrebolig (Innovativ proces i samarbejde med Boligselskaberne omkring den almene bolig og plejeboligen)
- Omdannelse til levebo-miljø (fortsætter i 2014 og 2015)
- Inddragelse af pårørende og frivillige
- Rehabiliteringscentret på Klosterhaven/Klostertoften

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Fokusområder

Økonomisk handleplan HPU

Socialudvalget har i 2012 løbende behandlet reduktionsforslag med henblik på budgetoverholdelse inden for Voksenhandicapområdet. Budgetoverholdelsestiltagene fremgår af en samlet Økonomisk handleplan for Handicap, Psykiatri og Udsatte (HPU), som løbende justeres og forelægges Socialudvalget.

At komme i mål med de budgetoverholdelsestiltag, der er lagt op til i den økonomiske handleplan, kræver faglige omstillinger og nytænkning af indsatsen med udgangspunkt i følgende strategiske fokusområder:

Innovativ styringsmodel

Socialudvalget igangsatte i august 2011 en proces om etablering af en ny organisatorisk ramme for myndighedsudøvelsen på det sociale område. På denne baggrund er der udviklet en Innovativ styringsmodel i Handicap, Psykiatri og Udsatte med det formål at skabe en bedre og mere smidig opgaveløsning til gavn for borgerne bl.a. via:

- Styrket dialog ml. myndighed og udfører
- Bedre ramme for innovative løsninger
- Mere smidig sagsbehandling

Herudover har Viborg Kommune udviklet en ny ressourcetildelingsmodel på det specialiserede socialområde. Ressourcetildelingsmodellen er godkendt af Socialudvalget i oktober 2011 og trådte i kraft den 1. januar 2012.

Formålet med ressourcetildelingsmodellen er at opnå en mere gennemsigtig fordeling af de

midler, der er til rådighed inden for voksenhandicapområdet. Derudover, at opnå mere fleksibilitet i ydelserne og en bedre sammenhæng mellem borgernes individuelle handleplaner og den konkrete takst.

Fokus på flow og nye støtteformer

Antallet af borgere, der modtager bostøtte efter Servicelovens § 85, er steget markant de seneste år. Stigningen gælder særligt inden for handicap- og psykiatriområdet, mens antallet af borgere inden for udsatteområdet, der får bostøtte i eget hjem, har ligget på et stabilt niveau.

Udviklingen nødvendiggør, at der tænkes i nye måder at levere bostøtte på fremfor den traditionelle individuelle tilgang, hvor bostøtten leveres i borgerens eget hjem, og hvor støtten ofte har karakter af en varig ydelse.

Derfor er der fokus på at udvikle og tilbyde gruppebaseret bostøtte som indgang til bostøtte i Viborg Kommune for borgere, hvor dette kan lade sig gøre. Fokus på flow og midlertidighed i kommunens tilbud er ligeledes centralt, ligesom det er vigtigt, at borgerne ikke overkompenseres via overlappende tilbud i f.eks. bostøtte og aktivitets- og samværstilbuddene.

Omstillinger på botilbudsområdet

Inden for botilbudsområdet, hvor kommunen driver en række døgntilbud og bofællesskaber, sker der løbende omstillinger for at målrette tilbuddene til de aktuelle behov og nye faglige metoder.

Målet er, at min. 90 % af kommunens borgere, der benytter et botilbud inden for det speciali-

serede socialområde, skal modtage et relevant nært tilbud i Viborg Kommune.

Som en del af Byrådets budgetforlig for 2013-2016 er det besluttet, at der inden for handicapområdet skal udarbejdes en kapacitetsanalyse med henblik på at sikre et konkret planlægningsgrundlag, som kan lægges til grund for omstillinger i de kommende år.

Velfærdsteknologi

Inden for Voksenhandicapområdet er der afsat 3 mio. kr. i 2013 og 3 mio. kr. i 2014 til velfærdsteknologi. Formålet er målrettet implementering af velfærdsteknologiske løsninger, der indeholder perspektiver for fremtidens socialpædagogiske indsats:

- dels for at sikre borgerne en større integration og færre pakkeløsninger, da der løbende kan udvikles individuelle sammensatte tilbud til den enkelte borger
- dels kan automatisering af belastende rutineopgaver være med til at imødekomme udfordringer i forbindelse med medarbejdernes arbejdsmiljø

Recovery og medborgerskab

Udgangspunktet for udviklingen af kommunens tilbud er at skabe de rammer, der bedst muligt understøtter den enkelte borgers mulighed for at mestre eget liv. Borgerne skal støttes i at leve et liv på egne præmisser og med mindst mulig indgriben – dette via rehabilitering og fokus på medborgerskab i den faglige indsats, der leveres i kommunens forskelligartede tilbud.

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

RESULTAT

Innovativ styringsmodel

For at sikre mere smidig sagsbehandling og arbejdsgange mellem Visitation Social og HPU's udførende tilbud, er bostøtte og aktivitets- og samværstilbud i 2013 overgået fra en traditionel bestiller-udfører-model til rammestyring. Med rammestyringen overgår ansvaret for tilrettelæggelsen af borgerens tilbud til de udførende tilbud.

Visitation Social fungerer fortsat som borgernes indgang til HPU, men det er i højere grad tilbuddene, der i samarbejde med borgeren vurderer og justerer støtteniveauet. Dette forventes at skabe øget fleksibilitet og flow i tilbuddene samt bedre ressourceanvendelse og mulighed for innovative løsninger.

Fokus på flow og nye støtteformer

Flow og nye støtteformer har været og er fortsat et væsentligt fokusområde i HPU. Konkret er der i 2013 arbejdet på at udvikle og samle bostøtte-relaterede funktioner på psykiatriområdet i et kontaktsted i Viborg midtby. Kontaktstedet forventes at åbne i sommeren 2014.

For at skabe mulighed for øget flow og sammenhæng mellem psykiatriområdets tilbud vil kontaktstedet være organiseret under Daghus Viborg og dele adresse med bostøtten i Viborg. Med centralt beliggende lokaler får bostøtten øget mulighed for at udvikle og tilbyde nye gruppebaserede bostøtteformer, i lokaler som borgerne nemt kan komme til, og som er indrettet til formålet. I de nye lokaler øges også mu-

lighederne for at udvikle og udvide den virtuelle bostøtte.

Med samlingen af bostøtte og kontaktsted under samme tag, er det hensigten af skabe øget sammenhæng mellem de to tilbudstyper, og dermed øget flow og fokus på midlertidighed i bostøtten. Borgere, hvis behov for støtte vurderes at kunne dækkes af kontaktstedets uvisiterede tilbud, opfordres frem over til at gøre brug af dette tilbud.

Omstillinger på botilbudsområdet

På handicapområdet blev der i 2013 udarbejdet en kapacitetsanalyse med konkrete vurderinger af behov, målgrupper og kapacitet i de kommende år. Kapacitetsanalysen har affødt en række anbefalinger vedr. ændringer i tilbud og kapacitet, som er ved at blive effektueret.

På psykiatriområdet udarbejdes en lignende kapacitetsanalyse i 2014.

Inden for udsatteområdet er der i 2013 beskrevet en ny model for Fremtidens Forsorgsindsats, som vil blive implementeret i etaper i de kommende år.

Velfærdsteknologi

Afprøvning og implementering af velfærdsteknologiske løsninger er et centralt udviklingsområde. HPU har i samarbejde med Sundhed & Omsorg ansat en fælles projektleder med henblik på en større vidensdeling på tværs af de to områder.

Der er gennemført en omfattende udredning i forhold til hvor og hvordan velfærdsteknologi-

ske løsninger kan sikre borgernes integration samt tilgodese medarbejdernes arbejdsmiljø. Udredningen danner grundlag for følgende fire strategiske hovedspor:

- 1) Apps / struktur
- 2) Hygiejne
- 3) Virtuel bostøtte / videokonference / Info-skærme
- 4) Underholdning

Der er i den forbindelse påbegyndt målrettet kompetenceudvikling af medarbejderne, hvor der bl.a. har været afholdt en konference med fokus på præsentation af Apps og informations-skærme. Derudover kører et pilotprojekt, hvor 30 borgere er tilknyttet virtuel bostøtte indenfor psykiatriområdet.

Recovery og medborgerskab

For at sikre en målrettet Recovery indsats fra Viborg Kommunes psykiatriske tilbud, har der været afviklet informationsmøder for både afdelingsledere, bruger/pårørende og medarbejdere.

I november 2013 påbegyndte 4 medarbejdere en screener-uddannelse i samarbejde med bl.a. Skive og Århus Kommuner. Disse medarbejdere skal være med til at gennemføre en baselinemåling som udgangspunkt for fælles kompetenceudvikling i forhold til Recovery. I december 2013 blev de to første ud af 8 baselinemålinger gennemført. Projektet fortsætter i 2014.

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Fremadrettet skal min. 90 % af de Viborg-borgere, der benytter et botilbud inden for HPU modtage et nært tilbud i Viborg Kommune. - Målsætningen forventes indfriet inden for en kort årrække, bl.a. grundet opførelsen af Katrinehaven.	Målet videreføres i 2012			
Alle relevante ledelsesområder i 2013 har gennemført mindst to pilotprojekter om øget samarbejde med frivillige aktører.	Mål forventes opfyldt			
Der er sket en tilgang af frivillige til HPU med 50 % efter 3 år (2014).		Mål forventes opfyldt		

RESULTAT

Mål om selvforsyningsgrad i botilbud

Antallet af Viborg-borgere, der modtager et nært tilbud i Viborg Kommune, har været støt stigende gennem en årrække. Dette skyldes primært den øgede specialisering i kommunens botilbud.

Selvforsyningsgraden blev i 2012 opgjort til 85,6 %, og berører borgere bosat på kommunens forskellige botilbud og bofællesskaber samt borgere, der modtager støtte i eget hjem inden for HPU.

En opgørelse af selvforsyningsgraden for 2013 viser, at 84,8 % af de Viborg-borgere, der benytter et botilbud inden for HPU, modtager et nært tilbud i Viborg Kommune.

Faldet fra 2012 til 2013 skyldes forskellige opgørelsesmetoder på udsatteområdet. I 2013 benyttes der tal på årsbasis og i 2012 kvartalsbasis, hvilket medvirker at udsatteområdet udgør en større andel af HPU samlet set.

Selvforsyningsgraden er steget indenfor handicapområdet fra 84,8 % til 85,8 % og psykiatriområdet fra 89,4 % til 91,1 %.

På udsatteområdet er selvforsyningsgraden faldet fra 74,1 % til 72,3 %.

Der arbejdes fortsat på at højne selvforsyningsgraden.

Mål om tilgang af frivillige

Kvalitetsmålet om en tilgang på 50 % er opfyldt, idet antallet af frivillige i HPU pr. 1. marts 2014 er opgjort til ca. 124 frivillige.

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Dette betyder:

- En stigning fra maj 2013 – marts 2014 på 48 % (fra 84 – 124 frivillige)
- En samlet stigning i målperioden fra sept. 2012 – marts 2014 på 94 % (fra 64 – 124 frivillige)

Både handicap-, psykiatri- og udsatteområdet har opnået en fremgang i antallet af frivillige. Specielt er der sket en stigning inden for handicapområdet, hvor nye ledelsesområder har fået frivillige tilknyttet og andre har opnået en tilgang i antallet.

Generelt er pårørende en stor ressource i forhold til frivillighed ved arrangementer og i dagligdagen. På udsatteområdet er der taget initiativer i Rusmiddelcenteret, som for første gang har frivillige tilknyttet, ligesom Krisecenteret har fået flere frivillige tilknyttet. I psykiatrien er tilgangen mere beskeden, og størstedelen af de frivillige er tilknyttet Daghus Viborg og støtteforeningen til Stokrosevej 2.

Mål om frivilligheds pilotprojekter

Målet er realiseret – og udgør et løbende fokusområde i HPU.

Mange forskellige frivillighedsprojekter har været sat i værk i 2013, hvilket har medvirket til den øgede tilgang af frivillige i HPU (jf. kvalitetsmål herom).

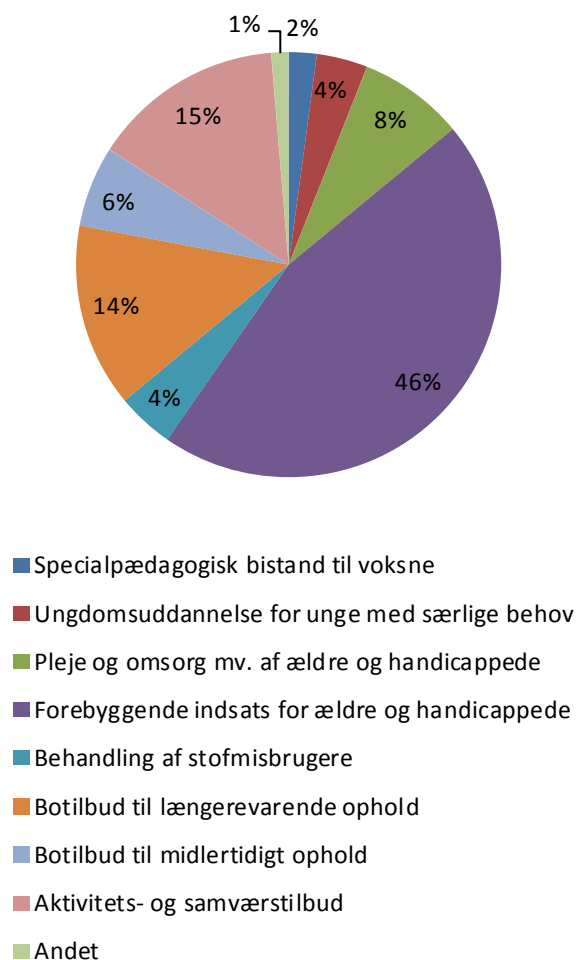
Af konkrete frivilligheds pilotprojekter i HPU i 2013 kan bl.a. nævnes:

- På udsatteområdet har der været et projekt om idræt for udsatte på Vibohøj i samarbejde med VIA UC, som dog ikke førte nogen frivillige med sig.
- Viborg Krisecenter har indledt et samarbejde med Ungdommens Røde Kors om lørdagsaktiviteter for børnene, hvilket har været en stor succes.
- Rusmiddelcenteret har et projekt, hvor frivillige fungerer som støttepersoner for misbrugere i lavintensitetsforløb eller ved afslutning af behandling.
- Der er blevet holdt foredrag for HK's seniorklub og delt informationer ud ved en stand på biblioteket for at rekruttere frivillige.
- Botilbuddet Fynbohus har haft projekter i gang i forbindelse med om- og tilbygningen, besøgsvenner og mere strukturering af frivilliges opgaver.
- Botilbuddet Katrinehaven har ligeledes haft et projekt omkring indflytningen, indflytterfest og oprettelse af støtteforening.
- Bofællesskabet Kærhøj har forsøgt sig med jobopslag ved De Frivilliges Hus, dog endnu uden held.

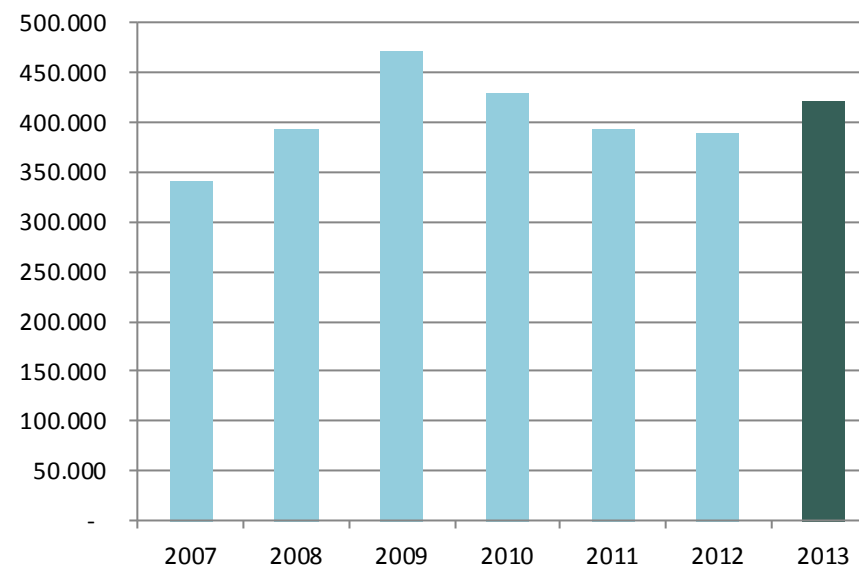
Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

I 2013 er myndighedsudgiften vedrørende Nørremarken og Trepas flyttet fra politikområde Beskæftigelsestilbud til politikområde Voksenhandicap med 18,8 mio. kr. I 2013 er der for politikområdet Voksenhandicap en merudgift på 7,4 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedttaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Voksne handicap					
Institutioner med døgndækning	89.155	103.575	110.875	104.838	-6.037
Institutioner uden døgndækning	13.567	12.997	14.214	15.001	787
Bostøtte	14.657	16.897	17.901	16.765	-1.136
Dagtilbud	17.463	16.848	15.385	16.231	846
Psykatri					
Institutioner med døgndækning	37.884	29.807	33.105	34.652	1.547
Institutioner uden døgndækning	16.674	16.272	16.405	15.497	-908
Bostøtte	11.294	8.138	11.623	11.750	127
Dagtilbud	11.033	10.274	9.605	10.914	1.309
Udsatte	25.111	23.202	24.698	24.530	-168
Salg af pladser	-48.064	-44.553	-46.072	-46.964	-892
Køb af pladser	136.687	130.157	147.684	153.799	6.115
Øvrige nettoudgifter	64.116	74.463	59.311	65.156	5.845
I alt	389.577	398.077	414.734	422.170	7.436

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoutgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Voksne handicap								
Institutioner med døgndækning	576	685	654	31	155	153	170	-16
Institutioner uden døgndækning	209	234	212	22	65	64	67	-3
Bostøtte	54	59	62	-3	273	284	289	-5
Dagtilbud	133	131	121	10	131	124	127	-3
Psykatri								
Institutioner med døgndækning	614	559	502	57	62	62	66	-4
Institutioner uden døgndækning	182	173	162	10	92	90	101	-11
Bostøtte	39	42	42	0	293	283	279	4
Dagtilbud	92	107	96	11	120	102	100	2
Udsatte	267	215	224	-9	94	114	110	4
Salg af pladser	-423	-403	-393	-11	114	116	117	-1
Køb af pladser	496	374	349	25	276	411	423	-12

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afgivelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
HPU Innovation	-37	4.086	0	0	0
HPU Fagkoordinatorer	-13	982	0	5	5
HPU Administrativ service	-77	6.800	0	0	0
Social Psyk Akut	0	400	397	6	-391
Opsparing busser/biler	0	505	642	0	-642
Puljemidler	-11	2.529	0	0	0
Metodecenter	76	150	149	150	1
Recovery	0	0	400	163	-237
Øvrige udgifter (05.33)	600	1.263	800	528	-272
Special pædagogisk bistand til voksne	10.422	11.485	11.397	8.966	-2.431
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	1.394	2.151	2.148	1.686	-462
JV Visitation Social	256	0	0	312	312
Ældreboliger	-3.323	-6.066	-6.066	-6.322	-256
Driftsikring af boligsikring	1.402	619	615	945	330
Øvrige sociale formål	2.758	-2.716	-5.915	3.394	9.309
Andre sundhedsudgifter	542	1.526	1.524	1.258	-266
HPU Administrationsomkostninger	0	0	0	0	0
Statsrefusion, funktion 5.42	-8.284	-8.989	-8.081	-8.786	-705
Puljemidler 5.42	-254	0	409	127	-282
Psykologsamtaler	107	0	0	194	194
Administrationsomkostninger	0	0	0	0	0
Puljemidler alkoholbehandling	-64	0	0	-18	-18
TUBA	0	0	0	0	0
Behandling af stofmisbrugere	11.558	11.966	12.196	11.590	-606
Kontakt- og støttepersonordning	4.955	4.362	4.554	4.695	141
STU	12.522	16.255	17.186	16.354	-832
Specialtandplejen	2.993	2.369	2.370	3.431	1.061
Refusion særlig dyre enkeltsager	-10.658	-10.900	-10.900	-10.901	-1
Handicaphjælpere	35.113	33.519	33.399	35.130	1.731
Pleje og omsorg handicappede	465	0	-399	538	937
Aktivitets- og samværstilbud	1.674	2.167	2.486	1.708	-778
Afrunding				3	3
I alt	64.116	74.463	59.311	65.156	5.845

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 101,8%.

Merforbruget udgør 7,4 mio. kr., som fordeler sig på følgende måde:

	Mio. kr.
Driften	9,1
Myndighed	-0,8
Puljer mv.	-0,9
I alt	7,4

Merforbruget i driften på 9,1 mio. kr. fordeler sig således på områderne:

	Mio. kr.
Handicap	9,4
Psykiatri	2,0
Udsatte	-2,0
Øvrige	-0,3
I alt	9,1

Indenfor handicap er de største merforbrug på STU Viborg med 2,2 mio. kr., Katrinehaven med 5,9 mio. kr. samt Det Fleksible Aflastningstilbud med 1,1 mio. kr. Underskuddet på Katrinehaven skyldes hovedsageligt engangsudgifter i forbindelse med beboernes indflytning samt tomgangsudgifter, hvor udgifterne ikke er tilpasset situationen med tomme pladser.

Indenfor psykiatri har Søndermarken et merforbrug på 1,6 mio. kr.

De største mindreforbrug på udsatteområdet er på Vibohøj med 0,8 mio. kr. samt Rusmiddel Center Viborg med 0,6 mio. kr.

Mindreforbruget på myndighedsdelen på 0,8 mio. kr. skyldes, at der er brugt færre pladser på Viborg Kommunes egne tilbud. Dette mindreforbrug modsvares dog i væsentligt omfang af merudgifter til udvidelse af Fynbohus, ekstra til lægsydelser, indførelse af rammestyring m.v.

Mål og Midler – Voksenhandicapområdet

Perspektiver

Strategiske fokusområder

De strategiske fokusområder, som HPU har arbejdet målrettet med i 2013, er alle fortsat relevante i et fremadrettet perspektiv. Fokusområderne repræsenterer en række omstillinger som kræver, at der arbejdes vedvarende på at skabe både struktur- og kulturændringer i tilbuddene og i mødet med borgerne og det omgivende samfund.

Derfor rækker de strategiske fokusområder om videreudvikling af en innovativ styringsmodel, fokus på nye støtteformer og flow, omstillinger af tilbudstyper, øget brug af velfærdsteknologi, flere frivillige og mere Recovery-tænkning langt ind i 2014.

Øget fokus på økonomistyring

For at kunne arbejde systematisk på at forbedre kvaliteten, dialogen og ressourceudnyttelsen i tilbuddene er det væsentligt, at det økonomiske fundament er i balance.

HPU er samlet set kommet ud med et betragteligt merforbrug i 2013 og der ses allerede nu en ubalance i budgettet for 2014. Derfor er der iværksat en række tiltag til forbedring af økonomistyringen inden for HPU. Forbedringen af økonomistyringen har til formål at sikre et løbende ledelsesmæssigt fokus på den økonomiske situation, og sikre at der ageres rettidigt i forhold til evt. budgetoverskridelser.

Hvad arbejdes der med i 2014

Der er i 2013 og 2014 fokuseret på at skabe nogle overordnede planlægningsgrundlag for udviklingen af hhv. handicap, psykiatri og udsatteområdet.

Analyserne dækker en lang række omstillinger, som beskrives og realiseres i tæt dialog mellem ledere, medarbejdere, borgere og relevante aktører.

De centrale planlægningsgrundlag for udviklingen af HPU fremadrettet er:

- Kapacitetsanalyserne indenfor handicap (maj 2013) og psykiatri (maj 2014)
- Regeringsudvalget vedrørende psykiatri
- Rapport vedrørende Fremtidens Forsorgsindsats

Det forventes, at Voksenhandicapområdet i sidste halvdel af 2014 igangsætter udarbejdelsen af en overordnet sektorpolitik som et led i kommunens nye styringsmodel.

Denne proces vil ske med en bred inddragelse af aktørerne inden for HPU og vil tage udgangspunkt i en dialog om hvor vi skal bevæge os hen, set i lyset af de strategiske fokusområder, der sætter kursen i disse år.

Fremtidsperspektiverne for Handicap, Psykiatri og Udsatte går i retning af:

- Psykosocial rehabilitering og genoptræning – et øget flow
- Afstigmatisering og inklusion - Recovery
- Uddannelse, beskæftigelse og aktivitet
- Velfærdsteknologi
- Sundhedsfremme
- Tværfaglighed
- Et styrket samspil med interesseorganisationer
- Frivillighedsindsatsen
- Styrket bruger/pårørende samarbejde

Mål og Midler – Sundhedsområdet

Fokusområder

Sundhedsområdet er specielt i kommunal økonomisk sammenhæng, idet langt hovedparten af økonomien er knyttet til finansiering/medfinansiering af aktiviteter i det regionale sundhedsvæsen og i den primære sundhedssektor. 90-95 % af budgettet vedrører ydelser disponeret udenfor den kommunale organisation.

En betydelig udfordring er derfor samarbejdet med hospital, praktiserende læger og øvrige aktører om praksis for henvisninger til ydelser samt et tæt samarbejde om benyttelse af de kommunale sundhedstiltag, som kan forebygge indlæggelse, besøg mv.

En særskilt udfordring i samarbejdet med øvrige sundhedsaktører er en manglende sammenhæng i de respektive aktørers økonomiske incitamenter. Dette vanskeliggør en effektiv indsats for at reducere aktivitetsniveau og dermed udgifterne.

Et andet særegent forhold omkring sundhedsområdets økonomi er den tætte kobling til politikområdet ældre. Hvor sundhedsområdets økonomi primært finansierer/ medfinansierer ydelser disponeret og udført af eksterne aktører, så er den overvejende del af kommunens egne sundhedsinitiativer finansieret på ældreområdet og udført af den kommunale sygepleje, Akut-team mv.

En betydelig vanskelighed omkring en målrettet indsats for, via kommunale tiltag, at reducere aktivitetsniveauet i det regionale sundhedsvæsen er manglen på valide data til prioritering og dokumentation af de kommunale tiltag. Mang-

len på data vedrører såvel hvor mange og hvem der er i målgruppen. Hvad virker? (evidens) og hvilken effekt har tiltaget? Det manglende datagrundlag gør det også vanskeligt at vurdere behovet for økonomisk ompostering mellem sundheds- og ældreområdet.

Et overordnet fokusområde i 2013 er derfor en styrket relation til øvrige sundhedsaktører om hensigtsmæssig procedure for visiteringen til viften af sundhedsydelser samt en øget indsats for at tilvejebringe relevante data til planlægning og måling af de enkelte kommunale indsatser.

På operationelt niveau vil fokus på sundhedsområdet i 2013 være på den fortsatte implementering af målene i strategiplanen for sundhed og omsorg. De primære indsatsområder vil være:

- forberedelse og udvikling af tilbud i de nye rammer, som skabes med Sundhedscenter Viborg (indflytning pr. 1. januar 2014)
- Styrke funktionerne; forebyggelse, borger-nære tilbud, akutfunktioner og tidlig opsporing.
- Styrket fokus på en tværgående initiativer, hvor sundhedsdimensionen kan spille positivt sammen med kommunens øvrige udgiftsområder.

RESULTAT

I forbindelse med indflytningen i Sundhedscenteret pr. 1. januar 2014 er der, som omtalt nedenfor under perspektiver, arbejdet med implementering af forebyggelsespakker.

Viborg blev i 2013 udvalgt til at deltage i projektet "I sikre hænder" i samarbejde med Dansk Selskab for Patientsikkerhed. I projektet arbejdes, som nærmere beskrevet nedenfor under perspektiver med tidlig opsporing og forebyggelse omkring tryksår, medicineringsfejl og fald.

I forhold til samspillet mellem hospital og kommunal sundhedsvæsen har der med en inventering (genemgang af patienter) på de ambulante besøg i børneambulatoriet været fokus på, om de rette borgere behandles på rette sted.

Inventeringen gav ikke anledning til tiltag omkring flytning af opgaver. Der er dog i regi af børneafdelingen på Århus Universitetshospital sat fokus på samspillet hospitalkommune. Et arbejde som følges tæt i Viborg Kommune.

Mål og Midler – Sundhedsområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Telemedicinsk sårbehandling iværksættes i 2012 og der forventes en reduktion på ambulante behandlinger i sårambulatoriet i 2013 på 20 % (ud af 50-60 ambulante borgere i Sårcentret). Hos henviste borgere fra hospitalet til opfølgende hjemmebesøg, skal udførelsesgraden være 95 % i 2013.	Mål forventes opfyldt			

RESULTAT

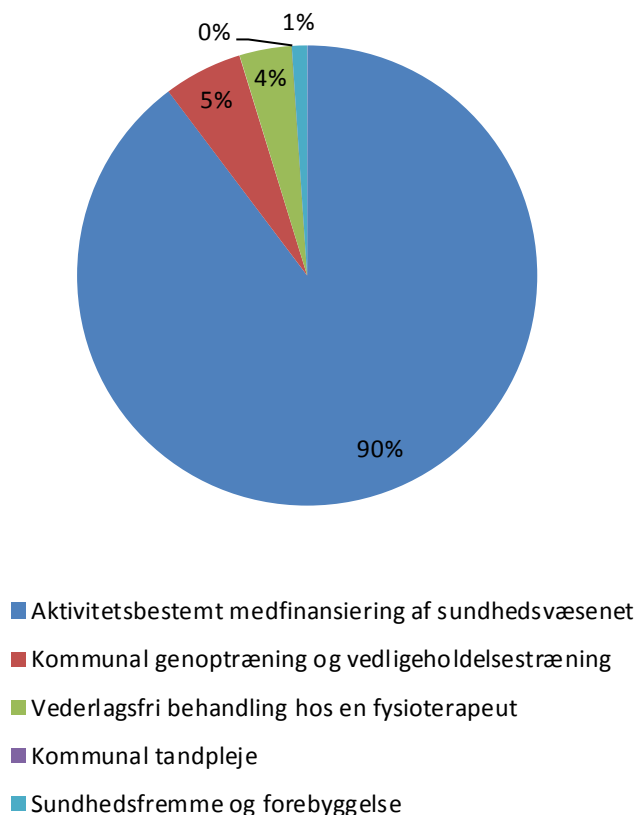
I forhold til kvalitetsmålet i relation til den telemedicinske sårbehandling er målsætningen ikke fuldt opfyldt, idet antallet af ambulante behandlinger "kun" er faldet fra 886 besøg i 2012 til 781 besøg i 2013 – svarende til et fald på ca. 11 %.

Der er i 2013 henvist 291 borgere fra hospitalet til opfølgende hjemmebesøg. Der er gennemført 1. besøg ved 46 borgere, mens i alt 46 borgere er afklaret uden besøg, f.eks. borgeren ønsker ikke at deltage, lægen aflyser mv. Med de i alt 92 borgere, som er besøgt/afklaret ud af 291 henviste borgere er udførelsesgraden 31,6 %, hvorfor målsætningen ikke er opfyldt.

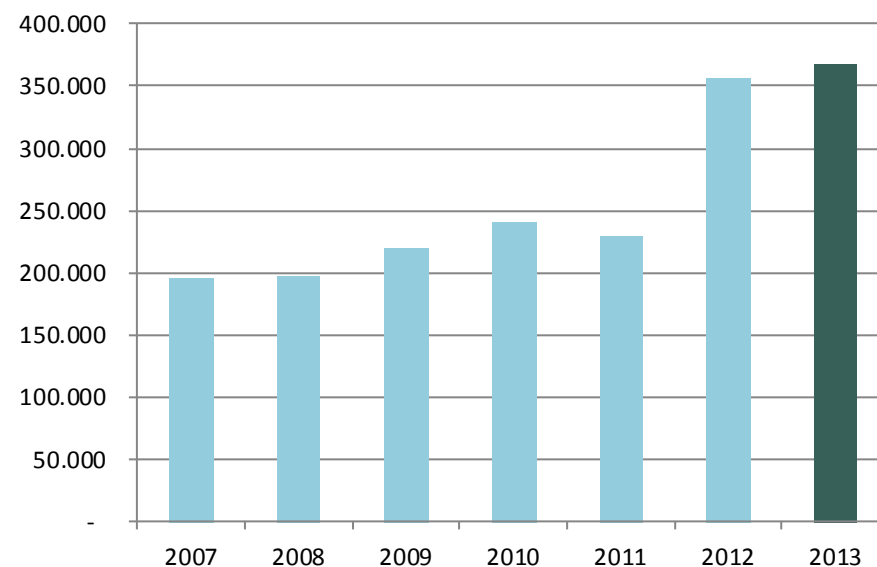
Mål og Midler – Sundhedsområdet

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Den 1. januar 2012 trådte finansieringsomlægningen på aktivitetsbestemt medfinansiering i kraft (kommunal andel af betaling i forbindelse med bl.a. indlæggelser på sygehuse).

Grundbidraget (beløb pr. indbygger) er afskaffet og den kommunale andel af betalingen for sundhedsudgifter er tilsvarende øget. Kort fortalt er udgiften nedsat under Økonomiudvalgets område, ”renter og bidrag” og øget på politikområdet Sundhed.

Stigningen i udgifterne fra 2012 til 2013 skyldes overvejende den indførte udredningsret fra 1. september 2013 samt en stigning i antallet af indlæggelser på det somatiske område.

Se i øvrigt under bemærkninger til økonomisk resultat.

Mål og Midler – Sundhedsområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Stationær somatik	152.890	151.229	150.917	154.955	4.038
*Stationær psykiatri	4.012	7.383	2.596	3.752	1.156
Ambulant somatik	123.764	131.407	125.416	129.230	3.814
*Ambulant psykiatri	8.709	5.969	11.807	10.054	-1.753
Praksissektoren/sygesikring	25.407	24.210	25.060	24.934	-126
Genoptræning under indlæggelse	6.148	7.447	6.208	6.075	-133
Ambulant specialiseret genoptræning	3.752	3.930	3.925	3.246	-679
Kommunal og privat genoptræning §140	9.778	8.886	9.867	9.850	-17
Vederlagsfri fysioterapi	12.634	12.157	12.142	13.515	1.373
Øvrige nettoudgifter	8.849	8.435	12.359	11.207	-1.152
I alt	355.942	361.053	360.297	366.819	6.522

Mål og Midler – Sundhedsområdet

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
	(pris pr. udskrivning)				(antal udskrivinger)			
Stationær somatik	7.718	7.734	7.838	-104	19.809	20.036	19.255	781
*Stationær psykiatri	5.866	6.051	5.941	111	684	620	437	183
	(pris pr. besøg)				(antal besøg)			
Ambulant somatik	672	657	682	-25	184.148	196.567	183.839	12.728
*Ambulant psykiatri	535	496	543	-47	16.277	20.255	21.727	-1.472
	(pris pr. ydelse)				(antal ydelser)			
Praksissektoren/sygesikring	21	21	21	0	1.214.446	1.175.689	1.190.258	-14.569
	(pris pr. plan)				(antal planer)			
Genoptræning under indlæggelse	2.377	2.379	2.413	-34	2.586	2.554	2.573	-19
	(pris pr. genoptræningsplan)				(antal genoptræningsplaner)			
Ambulant specialiseret genoptræning	5.799	6.403	6.641	-238	647	507	591	-84
Kommunal og privat genoptræning §140	4.441	4.520	4.074	446	2.202	2.179	2.422	-243
	(pris pr. person)				(antal modtagere af fysioterapi)			
Vederlagsfri fysioterapi	13.584	13.448	12.781	667	930	1.005	950	55

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Fysioterapi - BUR	2.760	2.680	2.655	2.807	152
Rammeregulering	0	-1.250	1.924	0	-1.924
Administrationen	1.058	1.099	1.123	1.298	175
Forsknings- og udviklingsaktiviteter	96	100	99	94	-5
Personbefordring §140	1.167	1.199	1.546	1.319	-227
Sundhedsfremme og forebyggelse	2.092	2.972	3.397	3.911	514
Psykiatrisk fysioterapi - Daghus Viborg	1.875	1.657	1.637	1.855	218
Betalinger fra kommuner	-197	-22	-22	-78	-56
I alt	8.849	8.435	12.359	11.207	-1.152

Mål og Midler – Sundhedsområdet

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 102%.

Merforbruget udgør 6,5 mio. kr., og er fremkommet på følgende måde:

Medfinansieringsudgifterne viser et merforbrug på 7,0 mio. kr.

- Stationær og ambulant somatik udgør samlet et merforbrug på 7,8 mio. kr., hvilket bl.a. skyldes at åbningstiden vedrørende somatiske ambulante besøg er udvidet fra 1. september 2013 på grund af udredningsretten*. Der har været en stigning i antallet af ambulante besøg på ca. 13.000, men samtidig et lille fald i enhedsprisen set i forhold til det budgetterede. Samtidigt med stigningen på det ambulante område, er den faldende tendens for den stationære somatik ophørt. Der sås fra 2010 til 2011 og igen fra 2011 til 2012 et fald i antallet af indlæggelser, hvilket var forventeligt med regionens omstillingsplan, som bl.a. sigtede mod omlægning fra stationær til ambulant behandling inden for en række områder. Fra 2012 til 2013 er udviklingen vendt, og der har været 781 flere indlæggelser end forudsat i budgettet, og samtidig et fald i gennemsnitsprisen på 104 kr. pr. indlæggelse.
- Ambulant og stationær psykiatri viser samlet et mindreforbrug på 0,6 mio. kr.. På området med ambulant psykiatri er der et fald

i prisen, men også et fald i antallet af ambulante behandlinger, hvorimod stationær psykiatri har en lille stigning i både pris og mængde

- Praksissektoren/sygesikringen viser en mindre udgift 0,1 mio. kr., hvilket skyldes færre ydelser.
- Genoptræning under indlæggelse har ligeledes et mindre forbrug på 0,1 mio. kr., som følge af færre ydelser og lavere gennemsnitspris.

Andre udgifter på politikområdet viser i alt mindreudgifter på 0,5 mio. kr.

- Ambulant specialiseret genoptræning mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Der er fald i både pris og mængde.
- Kommunal og privat genoptræning §140 balancerer, men resultatet indeholder en stigning i prisen og et fald i antal planer.
- Vederlagsfri fysioterapi viser et merforbrug på 1,4 mio. kr., hvilket skyldes en stigning både i pris og mængde. Det vurderes, at antallet af modtagere af fysioterapi fortsat er stigende i 2014.

Øvrige udgifter er specificeret på foregående side.

I mindreforbruget på 1,2 mio. kr. indgår bl.a. et merforbrug under sundhedfremme og forebyggelse vedrørende styrketræning til 80+ årige på i alt 0,8 mio. kr.

*Udredningsretten betyder, at nyhenviste patienter har ret til udredning/diagnosebestemmelse inden for 30 dage og øger dermed behovet for mere kapacitet i ambulatorierne.

Mål og Midler – Sundhedsområdet

Perspektiver

- Sundhed og omsorg påbegynder i 2014 en større uddannelsesindsats af sygeplejersker, terapeuter, sosu-personale og ernæringspersonalet. Indsatsen er bl.a. rettet mod forebyggelse og tidlig opsporing, hvor faggrupperne klædes på til bedre at kunne observere tegn på begyndende sygdom, reflektere over og dokumentere dette, handle på observationen og/eller formidle viden herom til andre sundhedsaktører.
- Viborg Kommune deltager i projekt "I sikre hænder", der løber i perioden 2013 -2016. Projektet er et forbedringsprojekt, hvor sundhedspersonalet ved at have fokus på at ændre og systematisere deres arbejdsgange, kan reducere antallet af tryksår, medicineringsfejl, fald og infektioner. Skovvænget i Bjerringbro og hjemmeplejen i Bjerringbro er udvalgt som projektområde. I november 2013, blev tryksårspakken introduceret: Medicinpakken introduceres i maj 2014. Projektteamet har endnu ikke fastsat et mål for tryksårspakken, men et realistisk bud, er at antallet af tryksår reduceres med 50 % i 2014. For medicinpakken er det et realistisk bud, at gennemførelse af medicinafstemning efter hospitalsindlæggelse gennemføres i 95 % af alle indlæggelser. Når der er fundet egnede metoder til at opfylde de fastsatte mål, implementeres disse metoder i resten af Sundhed og Omsorg.
- Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en række forebyggelsespakker, som er faglige anbefalinger til det forebyggende arbejde i kommunerne.

Forebyggelsespakkerne omhandler: alkohol, fysisk aktivitet, hygiejne, indeklima i skoler, mad og måltider, mental sundhed, overvægt, seksuel sundhed, solbeskyttelse, stoffer og tobak. Ud fra disse pakker, er der udarbejdet 5 målgruppe specifikke oversigter, til medarbejdere og ledere, der arbejder med borgerkontakt.

Disse målgrupper er:

- Anbefalinger for spæd- og småbørn / Anbefalinger for skolebørn / Anbefalinger for unge / Anbefalinger for voksne / Anbefalinger for ældre borgere
Anbefalingerne i pakkerne er rettet både mod medarbejdere og borgere bredt set - og omhandler alle forvaltninger i kommunen. Forebyggelseskonsulenterne har dermed hele kommunen som indsatsområde, lige fra deltagelse i lokalplansarbejde til rygestop kurser. Før vi starter med implementering af forebyggelsespakkerne, skal der laves et afdækningsarbejde i forhold til, hvilke initiativer, der allerede er i gangsat i de enkelte forvaltninger. Dette arbejde er påbegyndt i 2013 af forebyggelseskonsulenterne. Fremadrettet får forebyggelseskonsulenterne, der skal arbejde med forebyggelsespakkerne, base i Sundhedscentret. Med denne centrale placering, forventes det at forebyggelseskonsulenternes arbejde bliver mere synligt, og der bliver et fagligt netværk omkring konsulenterne, der kan medvirke til implementering af pakkerne ude i de enkelte områder. I 2014, forventes det, at afdækningsarbejdet er helt afsluttet. Herefter skal konsulenterne sammen med forvaltningerne, drøfte den videre proces.

Mål og Midler – Pensioner og boligstøtte

Om politikområdet

Der er ikke beskrevet fokusområder for politikområdet, pensioner og boligstøtte. I stedet beskrives uddrag af vision, opgaver og opgavefordeling i forbindelse med etablering af Udbetaling Danmark.

Ifølge visionen er Viborg en kommune, der er attraktiv for nye borgere og hvor borgerne har gode muligheder for at trives og leve sundt.

Førtids- og folkepension udgør indkomstgrundlaget for en stor gruppe borgere, og pensionen kan suppleres med bl.a. helbredstillæg og trangsbestemt personlige tillæg.

Et stort udbud af lejeboliger både til unge og til pensionister er en del af tilbuddet til borgerne, og boligstøtteområdet giver mulighed for, at alle borgerne har mulighed for at bo i lejlighederne.

Ydelserne inden for pensioner (førtids- og folkepension) og boligstøtte er overvejende lovbestemte.

Udbetaling Danmark

I forbindelse med økonomiaftalen 2011 blev KL og regeringen enige om at samle dele af den objektive sagsbehandling i fem centre med start fra efteråret 2012 til februar 2013. Den nye myndighed Udbetaling Danmark bliver administreret af ATP og har overtaget ansvaret for sagsområderne folkepension, udbetaling af førtidspension, boligstøtte, barseldagpenge og familieydelse.

Opgaverne boligstøtte, folke- og førtidspension overgik til Udbetaling Danmark 1. marts 2013. Budgettet til myndighedsopgaverne består fremover af den kommunale medfinansiering.

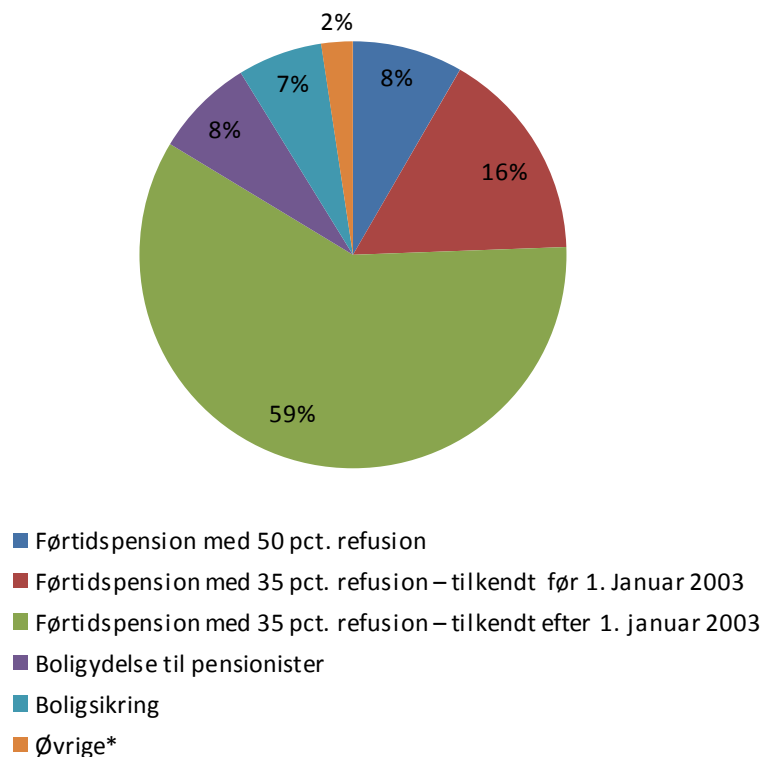
Opgaver, der fortsat varetages af kommunen

Personlige tillæg og enkelttydelser, samt almindelige helbredstillæg til f.eks. medicin og udvidet helbredstillæg til fodpleje, tandproteser og briller skal fortsat varetages i kommunen.

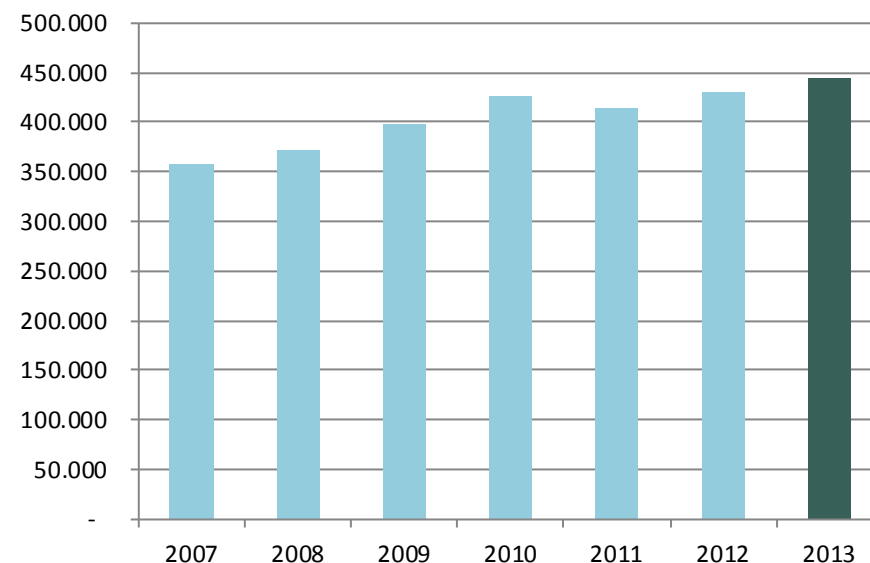
Mål og Midler – Pensioner og boligstøtte

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Stigningen fra 2007 til 2013 afspejler i overvejende grad konsekvenserne af en løbende refusionsomlægning vedrørende førtidspensioner (fra 100% refusion til 35% refusion). Faldet i 2011 skyldes, at der blev oprettet et nyt overførelsesområde med tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter vedrørende børn under Børne- og Ungeudvalget.

Mål og Midler – Pensioner og boligstøtte

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Førtidspension med 35 og 50 pct. Refusion	360.071	400.097	350.462	376.505	26.043
Boligstøtte	60.269	60.044	62.211	62.092	-119
Boligsikring	26.649	25.608	28.201	28.520	319
Boligydelse	33.620	34.436	34.010	33.572	-438
Øvrige nettoudgifter	10.413	10.814	7.028	6.633	-395
I alt	430.752	470.955	419.701	445.230	25.529

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
mindreudgift (-) / merudgift (+)				Afvigelse				Afvigelse
Førtidspension med 35 og 50 pct. Refusion	(ydelse pr. person)				(helårspersoner)			
	111.927	102.117	96.693	5.424	3217	3687	3.625	63
Boligstøtte	(ydelse pr. person)				(antal modtagere af boligstøtte)			
Boligsikring	8.498	9.206	9.156	50	3.136	3.098	3.080	18
Boligydelse	6.746	6.747	6.767	-20	4.984	4.976	5.026	-50

Mål og Midler – Pensioner og boligstøtte

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Førtidspension					
Mellemkommunale betalinger, netto	-955	-1.146	-3.600	-4.006	-406
Personlige tillæg (05.67)	8.893	9.425	8.312	8.554	242
Sociale formål (05.72)	2.475	2.535	2.316	2.085	-231
I alt	10.413	10.814	7.028	6.633	-395

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 106%.

Merforbruget udgør 25,5 mio. kr., og er fremkommet på følgende måde:

Da førtidspensionsområdet overgik til Udbetaling Danmark blev betalingsflowet ændret. Det betød, at der kun skulle afregnes for 11 måneder i 2013 for bagudbetalte pensioner.

Ved budgetopfølgningen pr. 30. september 2013 blev konsekvensen af det ændrede betalingsflow samt mindreforbrug på andre områder beregnet.

Der blev søgt en tillægsbevilling på beløbet, og det forventede mindreforbrug blev lagt i kassen. Efterfølgende udmeldte KMD/Udbetaling Danmark, at der alligevel skulle afregnes for 12 måneder i 2013.

Dette har frembragt merforbruget.

Førtidspensioner udgør et merforbrug på 26 mio. kr. set i forhold til det korrigerede budget.

Boligstøtte (boligsikring og boligydelse) udgør et mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Øvrige udgifter viser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Fokusområder

Med udgangspunkt i Job og Velfærdsforvaltningens mission om "at skabe sammenhæng mellem mennesker og job" og de lokale udfordringer på arbejdsmarkedet udarbejdes hvert år en beskæftigelsesplan som beskriver, hvordan jobcentret vil imødekomme de beskæftigelsespolitiske udfordringer det kommende år.

I forhold til Beskæftigelsesplanen for 2013 har Beskæftigelsesministeren fastsat 4 landsdækkende indsatser og målsætninger.

- Flere unge skal i uddannelse. Jobcentrene skal sikre, at flere unge uden uddannelse starter på en erhvervskompetencegivende uddannelse.
- Bedre og mere helhedsorienteret hjælp til ledige på kanten af arbejdsmarkedet – færre personer på førtidspension. Jobcentrene skal forebygge at så mange personer førtidspensioneres.
- Langtidsledigheden skal bekæmpes. Jobcentrene skal sikre, at antallet af langtidsledige begrænses mest muligt.
- En tættere og styrket dialog med de lokale virksomheder. Jobcentrene skal styrke samarbejdet med virksomhederne om beskæftigelsesindsatsen.

Udover de centralt fastlagte målsætninger indeholder Beskæftigelsesplanen en række lokale målsætninger på sygedagpenge- og ledighedsydelsesområdet samt i forhold til ungegruppen.

Generelle arbejdsmarkedsudfordringer i Viborg Kommune 2013:

- Stagnerende arbejdsstyrke og arbejdskraftefterspørgsel = lav vækst
- Stigende antal borgere udenfor arbejdsstyrken = flere skal forsørges af fællesskabet
- Større kvalifikationskrav = ufaglærte jobs nedlægges
- Flere borgere på kontanthjælp og ledighedsydelse i 2012 end i 2011

Viborg Kommune har de seneste par år omlagt store dele af den beskæftigelsesrettede indsats med henblik på at styrke kvaliteten i indsatsen samtidig med at ressourceanvendelsen optimeres.

Frikommuneforsøget på beskæftigelsesområdet i Viborg giver mulighed for nye rammer

- Nyt ståsted – medborgerskab, som bygger på evne, vilje og muligheder.
- Forenkling af kontaktforsøg og aktivering for alle målgrupper
- Frit redskabsvalg for borgerne indenfor de afstukne rammer på baggrund af viden om effekter.
- Forventning om besparelser – på sigt! Første trin er via forenklinger at kunne flytte ressourcer fra administration til indsats.

Resultatmålene er:

- Andelen af ledige og sygemeldte er lavere eller minimum på samme niveau som i 2011.
- Den gennemsnitlige varighed på offentlig forsørgelse er bedre eller minimum på samme niveau som i 2011
- Fastholdelsen i job/uddannelse 3 mdr. efter afslutningen på offentlig forsørgelse er bedre eller minimum på samme niveau som i 2011.

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

RESULTAT

De 4 ministermål:

- Flere unge i uddannelse – det seneste tal i 2013, som er jan – april viser en fremgang i uddannelsesgraden fra 10,8 på samme tidspunkt i 2012 til 13,5.
- Færre personer overgår til førtidspension – i 2012 påbegyndte 423 personer på førtidspension og i 2013 er tallet steget til 432, hvilket skyldes en venteliste forud for førtidspensionsreformens ikrafttræden 1. januar 2013 og dermed ved årsskiftet særligt mange bevillinger.
- Langtidsledigheden er faldet fra 688 personer i dec. 2012 til 472 i dec. 2013, men samtidig er dagpengeperioden afkortet.
- Samarbejdsgraden med virksomheder er stort set uændret – i 2012 var den på 41,2 % og i 2013 er den på 39,3 %

Generel status på arbejdsmarkedsområdet:

- I løbet af 2013 er konjunkturerne på arbejdsmarkedet skiftet. I løbet af 2013 er ledighedsprocenten faldet fra 5,4 % til 4,2 %.
- Antallet af borgere på offentlig forsørgelse er faldet fra 6098 helårspersoner i 2012 til 5735 i 2013 - men der er en forskydning mellem målgrupperne. Der er en stigning på kontanthjælpsområdet på 178 helårspersoner fra 2012 til 2013.
- Antallet af sygemeldte er faldet med godt 100 helårspersoner (fra 1501 helårspersoner til 1379 helårspersoner i 2013) og den gennemsnitlige varighed er ligeledes faldet fra 11,7 uger til 11,2 uger.

- Investeringen på ledighedsydelsesområdet har givet resultat. Trods en større tilgang til området på baggrund af Førtidspensions- og fleksjobreformen er antallet af helårspersoner faldet fra 2012 til 2013. I 2012 var 620 i målgruppen på ledighedsydelse svarende til 395 helårspersoner. I 2013 er tallene 704 personer svarende til 383 helårspersoner.
- Udfordringen på arbejdsmarkedet er trods fokus og indsats i forhold til mange ufaglærte i arbejdsstyrken ikke blevet mindre. Der er begyndende flaskehalse bl.a. i forhold til bygge/anlæg og metal områderne. Udfordringen er, at få ledige til at kunne se sig selv inden for de brancher og dermed interesse sig for uddannelser inden for de områder.

Frikommuneforsøget på beskæftigelsesområdet:

- I 2013 har Jobcentret arbejdet videre med implementering og videreudvikling af frikommuneforsøget med afsæt i et nyt ståsted gennem aktivt medborgerskab, hvor ansvaret skal gives til borgerne og medarbejderne agere ud fra en coachende tilgang. 2 gange årligt laves en opsamling på status ud fra de opsamlede data i form af interview, spørgeskemaundersøgelser, observationer samt kvantitative resultater. (Undersøgelser og interview omfatter både borgere, medarbejdere og ledere).
- Tilbagemeldinger fra borgere i forhold til vores nye tilgang er positive og borgerens engagement og ansvar for egen plan smitter af på de kvantitative resultater i form af øget fastholdelse i job/uddannelse efter afsluttet forløb på offentlig forsørgelse.

- Adgangen til viden og muligheder er blevet forbedret for borgerne.
- Det er kun i begrænset omfang lykkes at forenkle og flytte ressourcer fra administration til indsats – ikke mindst fordi der i perioden er indført 2 reformer med nye administrative proceskrav. (Førtidspensions- og fleksjobreformen samt kontanthjæpsreformen).
- I forhold til de kvantitative mål er andelen på offentlig forsørgelse faldet fra 2011 til 2013 fra 9,7 % til 9,1 % (excl. førtidspension og fleksjob). Den gennemsnitlige varighed på offentlig forsørgelse er faldet fra 13,1 uge til 12,5 uge. Der foreligger endnu ikke data i forhold til 2013 – data efter 1. kvartal 2013 indikerer en forbedret fastholdelse f.eks. er fastholdelsesprocenten for forsikrede ledige steget fra 52,4 % til 61 %.

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Minimum 70 % af aktiveringsindsatsen for forsikrede ledige er virksomhedspraktik, job med løntilskud eller voksenlærlingeforløb.	Mål realiseres i 2012			
Minimum 62 % af aktiveringsindsatsen for ikke-forsikrede ledige er virksomhedspraktik, job med løntilskud eller voksenlærlingeforløb.	Mål realiseres i 2012			
Minimum 68 % af aktiveringsindsatsen for ikke-arbejdsmarkedsparate ledige er virksomhedspraktik, job med løntilskud eller voksenlærlingeforløb.	Mål realiseres i 2012			
Minimum 16 % af de sygemeldte skal være omfattet af en delvis raskmelding.	Mål realiseres i 2012			
Udarbejdelse af uddannelsesplan for samtlige unge efter 9. klasse.	Mål realiseres i 2012			
Samtlige unge, som forlader grundskolen inkl. 10. klasse skal være omfattet af en uddannelsesparathedsvurdering.	Mål realiseres i 2012			
Senest 5 arbejdsdage efter, at Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) er blevet bekendt med, at den unge ikke følger sin uddannelsesplan kontaktes de 15-17-årige.	Mål realiseres i 2012			
Senest 30 kalenderdage efter, at UU har sikret kontakten tilbydes 15-17-årige unge en ny aktivitet.	Mål realiseres i 2012			
Samtlige unge uden gennemført ungdomsuddannelse tilbydes vejledning.	Mål realiseres i 2012			
Fra 2012 visiteres der unge svarende til 2-2,5% af en ungdomsårgang til STU-forløb. 85% af disse bør modtage lokalt forankrede tilbud. (2011: STU-forløb: 3,4 % . Lokalt forankrede tilbud: 80 %).	Mål realiseres i 2012			

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

RESULTAT

Frikommuneforsøget betyder, at ledige og sygemeldte aktiveres i det omfang, der giver mening i forhold til at give hjælp til at komme i job/uddannelse – og ikke som tidligere, fordi lovgivningen satte rammer for tidspunkt og omfanget af aktiveringen.

Det betyder at aktiveringsomfanget er blevet mindre i løbet af 2013 – men som tidligere omtalt uden, at det har betydet en forringelse af resultaterne.

Andelen af forsikrede ledige i virksomhedsrettede tilbud var i 2013 på 63 %.

Andelen af kontanthjælpsmodtagere i virksomhedsrettede tilbud er på 46 % - heraf er andelen af ikke-arbejdspare i virksomhedstilbud på 41 %.

Andelen af delvis sygemeldte er faldet fra 12,3 % i 2012 til 12,0 % i 2013 – men det skal ses i sammenhæng med faldet i antallet af sygemeldte fra 2012 til 2013 samt faldet i den gennemsnitlige på sygedagpengeområdet fra 11,7 uge i 2012 til 11,3 uge i 2013.

Målene på UU-området er opfyldt i 2012 og der foretages løbende ledelsestilsyn med området for at sikre, at standarden opretholdes.

Der er aktuelt 3,2 % af en ungdomsårgang på STU, så der er tale om et fald i forhold til 2011, og det forventes fortsat at falde i en tilsvarende takt de næste 2 år.

Faldet sker primært ved en mere fokuseret individuel vejledning, hvor fokus er på andre mu-

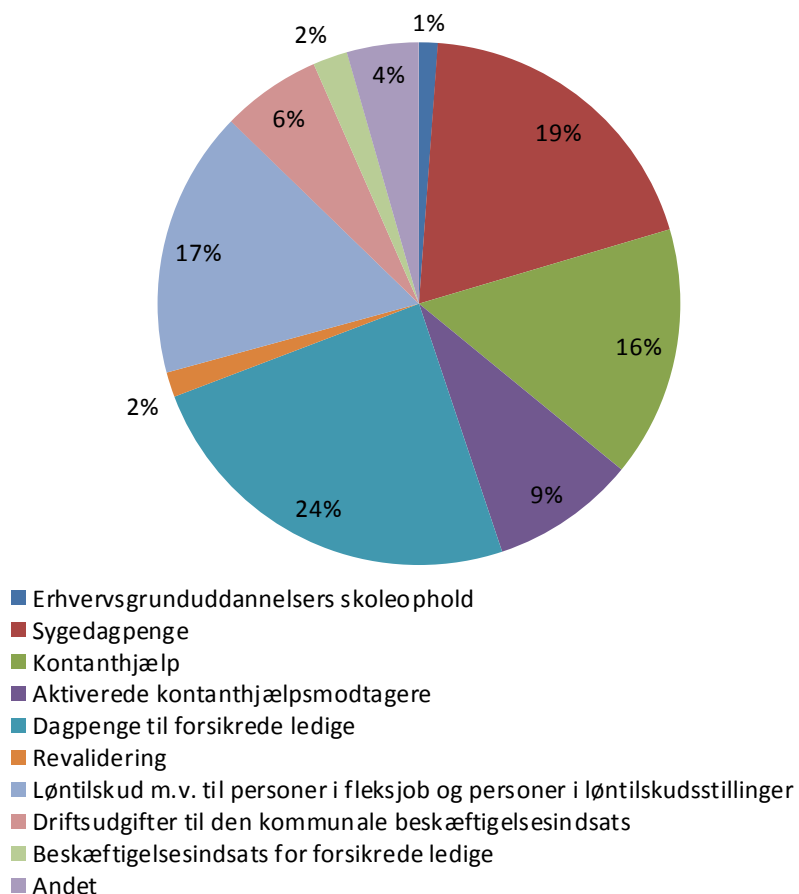
ligheder, som uddannelsesforberedende aktiviteter, ordinære erhvervsuddannelser, EGU og andre alternative forløb for de unge evt. rummet i et ressourceforløb.

Målsætningen om, at 85% skal rummes i lokale tilbud er nået.

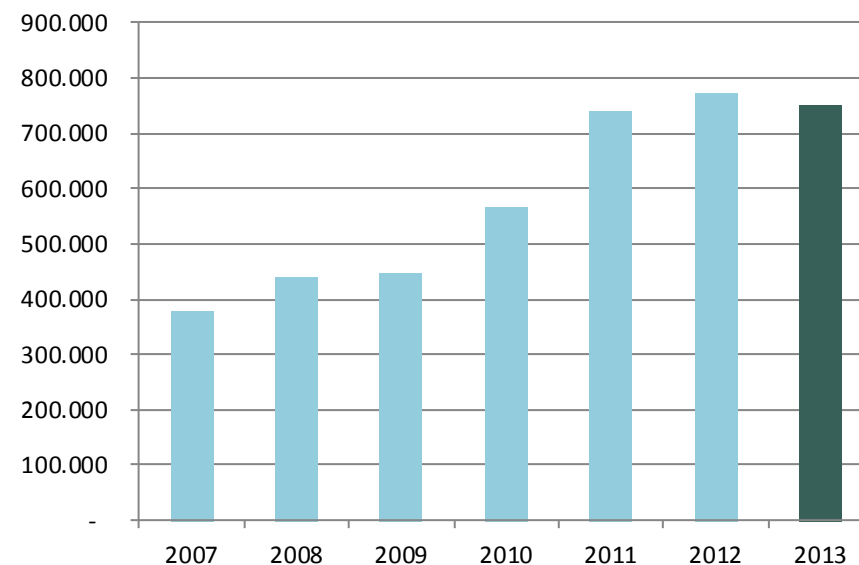
Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Pr. 1. august 2009 overtog kommunerne beskæftigelsesindsatsen for forsikrede ledige med helårsvirkning fra 2010.

Fra 1. januar 2011 overtog kommunerne dagpengeudbetalingen til de forsikrede ledige og samtidigt blev der gennemført en refusionsomlægningen på området.

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Erhvervsgrunduddannelsernes skoleophold (EGU)	10.136	10.652	10.571	8.568	-2.003
Integrationsprogram og introduktionsforløb	1.454	3.631	3.252	-1.036	-4.288
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	7.249	7.067	7.067	10.278	3.211
Repatriering	-157	0	0	0	0
Sygedagpenge	162.366	167.097	166.344	142.151	-24.193
Sociale formål	1.788	2.017	2.814	1.712	-1.102
Kontanthjælp	172.776	146.263	139.948	180.250	40.302
Dagpenge til forsikrede ledige	195.034	197.087	196.712	179.955	-16.757
Uddannelsesordning for ledige, der har opbrugt deres dagpengeret	0	0	7.741	10.725	2.984
Revalidering	15.015	22.359	22.359	11.263	-11.096
Ledighedsydelse og fleksjob	123.743	120.318	117.849	121.931	4.082
Ressourceforløb	0	0	11.965	1.057	-10.908
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	55.918	57.834	46.895	45.402	-1.493
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	22.728	28.236	28.233	15.811	-12.422
Seniorjob	1.461	5.161	10.001	8.978	-1.023
Beskæftigelsesordninger	3.897	4.253	2.235	12.947	10.712
I alt	773.410	771.975	773.986	749.992	-23.994

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Erhvervsgrunduddannelses skoleophold (EGU)	133.366	107.113	139.092	-31.979	(Antal helårselever) 76	80	76	4
Integrationsprogram og introduktionsforløb	2.938	8.410	4.377	4.033	(Antal helårspersoner) 510	576	536	40
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	141.814	141.050	140.563	487	103	147	103	44
Repatriering	108.205	114.632	102.667	11.966	6	12	3	9
Sygedagpenge	148.356	153.768	147.859	5.909	1.109	955	1.140	-185
Kontanthjælp	127.495	134.919	134.919	0	2.121	2.246	1.895	351
Dagpenge til forsikrede ledige	143.362	141.842	141.842	0	1.605	1.418	1.544	-126
Uddannelsesordning for ledige, der har opbrugt deres dagpengeret	0	145.788	145.788	0	0	99	78	21
Revalidering	192.656	190.255	190.255	0	145	108	200	-92
Ledighedsydelse og fleksjob	142.116	152.434	127.577	24.857	1.401	1.401	1.587	-186
Ressourceforløb	0	156.000	156.000	0	0	10	0	10
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	117.822	120.653	120.653	0	450	411	544	-133
Seniorjob	162.379	152.164	138.903	13.261	(Antal helårsansatte) 9	59	72	-13
Beskæftigelsesordninger	0	136.459	145.357	-8.897	(Antal helårspersoner) 0	257	230	27

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Integrationsprogram og introduktionsforløb	-44	541	906	-5.880	-6.786
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	-114	-171	-171	-151	20
Sygedagpenge	-2.094	-2.181	-2.181	-4.647	-2.466
Sociale formål	1.788	2.017	2.814	1.712	-1.102
Kontanthjælp	-46	-2.615	-2.615	-2.583	32
Revalidering	-208	0	0	-465	-465
Ledighedsydelse og fleksjob	-27	-13	-13	37	50
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	55.918	57.834	46.895	45.402	-1.493
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	3.649	-1	-4	3.145	3.149
Beskæftigelsesordninger	806	165	-9.348	3.405	12.753
I alt	59.628	55.576	36.283	39.975	3.692

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 96,9%.

Mindreforbruget udgør 24,0 mio. kr. og de væsentligste afvigelser er følgende:

- En mindredgift til sygedagpenge på 24,2 mio. kr. Mindredgiften skyldes 185 helårspersoner færre end budgetteret, nemlig 955 mod 1.140 helårspersoner. Fordelingen på de forskellige refusionstyper bevirker dog, at gennemsnitsprisen er højere og derved reducerer mindredgiften lidt.

- En merudgift til kontanthjælp på 40,3 mio. kr. Der har været udgifter til 2.246 helårspersoner mod budgetteret 1.895, svarende til en stigning på 351 helårspersoner.
- En mindredgift vedrørende forsikrede ledige på 16,8 mio. kr. Der er budgetteret med 1.544 helårspersoner, men afholdt udgifter til 1.418, svarende til 126 helårspersoner færre.
- En mindredgift vedrørende revalidering på 11,1 mio. kr. Der har været afholdt udgifter til 92 helårspersoner færre end budgetteret. Budgettet indeholder udgifter til 200 helårspersoner, mens regnskabet indeholder udgifter til 108 helårspersoner.

- En mindredgift til ressourceforløb på 10,9 mio. kr. Ud fra lov- og cirkulæreprogrammet blev der budgetteret med 123 helårspersoner til den nye ydelse. Der har kun været afholdt udgifter til 10 helårspersoner, hvilket er 113 færre end budgetteret.
- En mindredgift til beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige på 12,4 mio. kr. Regnskabet indeholder udgifter til 411 helårspersoner mod budgetteret 544, hvilket er 133 helårspersoner færre.

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

- En merudgift vedrørende beskæftigelsesordninger på 10,7 mio. kr. Dette dækker over, at der ved budgetopfølgningen pr. 30. september 2013 blev afleveret 9,5 mio. kr. fra politikområdet til kassebeholdningen. Beløbet blev placeret på denne funktion og er ved en fejl ikke blevet omplaceret til de relevante funktioner. Det er også medvirkende til de forholdsvis store afvigelser på de forskellige funktioner.

Mål og Midler – Arbejdsmarkeds- og overførselsområdet

Perspektiver

I 2013 blev der gennemført en analyse af besparelsesmulighederne på beskæftigelsesområdet med hjælp fra KL. Analysen blev udarbejdet i en proces, hvor byrådet undervejs behandlede og prioriterede ud fra KL's oplæg.

Det er KL's vurdering af der kan spares 9 mio. kr. på området for unge kontanthjælpsmodtagere, 8 mio. kr. på ledighedsydelsesområdet og gennem en strategisk virksomhedsrettet indsats, at der kan ske en besparelse på 11 mio. kr. for forsikrede ledige.

KL's anbefalinger i forhold til at opnå besparelser indeholder såvel politisk som administrative initiativer. I forbindelse med budgetforliget for 2014 – 2017 blev anbefalingerne godkendt og i budgettet afsat midler til de anbefalede investeringer.

Det betyder blandt andet at der skal udarbejdes en ny beskæftigelsesstrategi i 2014, som skal sammentænkes med social- og sundhedspolitikken og erhvervsstrategien.

På sygedagpengeområdet besluttede byrådet i slutningen af året, at fremrykke indsatsen med det mål, at en hurtig og målrettet indsats skal forhindre at sygemeldte mister sygedagpeng eindtægten på grund af varighedsbegrænsningen. Der forventes ny sygedagpengereform i løbet af 2014, som kan få betydning på Viborg kommunes frikommuneforsøg om ny mulighed for forlængelse af sygedagpengene. (Første del af ny sygedagpengelov træder i kraft 1. juli 2014). Kontanthjælpsreformen, som fuldt ud træder i kraft 1. januar 2014 betyder en specialiseret indsats overfor ufaglærte unge – helt i tråd med anbefalingerne fra KL's analyse om en fokuseret indsats på området.

Kontanthjælpsreformen og førtidspensions- og fleksjobreformen har betydet, at frihedsgraderne, som frikommune på beskæftigelsesområdet er reduceret og at det derfor ikke er muligt at flytte de ønskede ressourcer fra administration til indsats, idet begge reformer indeholder en del proceskrav, som vi skal dokumentere overholdt.

Udviklingen med faldende ledighed i 2013 forventes at fortsætte i 2014 og på landsplan sættes der fokus på, at Jobcentrene skal oprette et serviceberedskab overfor virksomheder og hjælpe dem med at få dækket deres behov for arbejdskraft.

I forhold til servicering af virksomhederne iværksatte man i Viborg Kommune et projekt omkring udvikling af en model for koordineret uddannelses-, beskæftigelses- og erhvervsindsats med det mål, at virksomhederne får "én indgang" og lettere adgang til de 3 politikområders service. Mercantec, ViborgEgnens Erhvervskontor og Jobcenter Viborg samarbejder om opgaven, som i projektperioden frem til september 2014 skal udvikle metoder og planer for forankring i den daglige drift efter afslutning af projektperioden.

Udfordringen med flaskehalse på arbejdsmarkedet og et mismatch mellem kvalifikationskravene og de mange ufaglærte ledige og sygemeldte vil fortsat være der i de kommende år - og kræve udvikling af nye tilgange og indsatser for i størst mulig omfang at imødegå problemerne.

Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud

Fokusområder

De største områder på politikområdet vedrører:

- Ungdommens Uddannelsesvejledning
- Beskyttet beskæftigelse (§ 103)
- Løn til forsikrede ledige ansat i kommuner

I 2013 vil det vigtigste nye initiativ være Viborg Kommunes bidrag til, at der oprettes en produktionsskole i Viborg Kommune. Der er i budgettet afsat midler til finansiering af det obligatoriske grundtilskud, som kommunen skal yde til en lokal produktionsskole.

RESULTAT

Ungdommens Uddannelsesvejledning er koblet på indsatsen overfor de unge ufaglærte konthjælpsmodtagere, sådan at der gennemføres fælles samtaler mellem sagsbehandler i Jobcentret og UU-vejlederen. På den måde sikres en koordineret, fagligt stærk og målrettet indsats med det mål, at få den unge til at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er en styrke for indsatsen, at UU er placeret i tilknytning til Jobcentret og under den samme ledelse.

Antallet af borgere i beskyttet beskæftigelse har været konstant i 2013.

Antallet af forsikrede ledige ansat i løntilskud i Viborg Kommune er faldet i løbet af 2013. det skyldes dels den nye tilgang gennem frikommuneforsøget om "Demokratisk medborgerskab kombineret med en enkel og overskuelig model for aktivering og kontakt". Idet vi er fritaget for proceskravene om at ledige skal i aktivering

på et givet tidspunkt og i et givet omfang, tilbydes udelukkende kommunalt løntilskud, hvis det giver mening i forhold til at hjælpe den pågældende videre i job/uddannelse. Ud over de ændrede betingelser via frikommuneforsøget betyder faldet i ledigheden også, at behovet for løntilskudspladser mindskes.

Etableringen af en lokal produktionsskole har trukket ud og kan først forventes i gang i 2015.

Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud

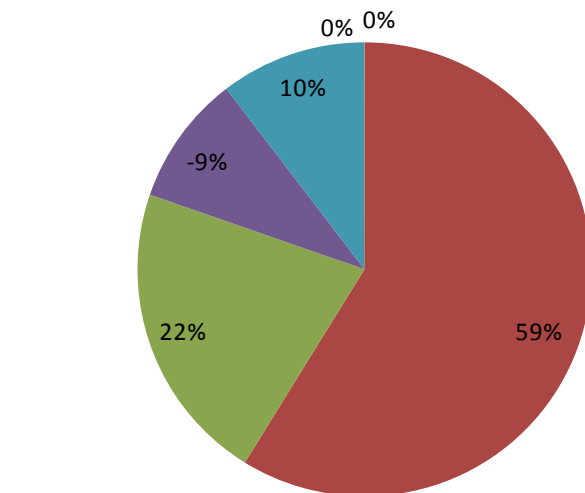
Kvalitetsmål

Der er ingen kvalitetsmål på politikområdet.

Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

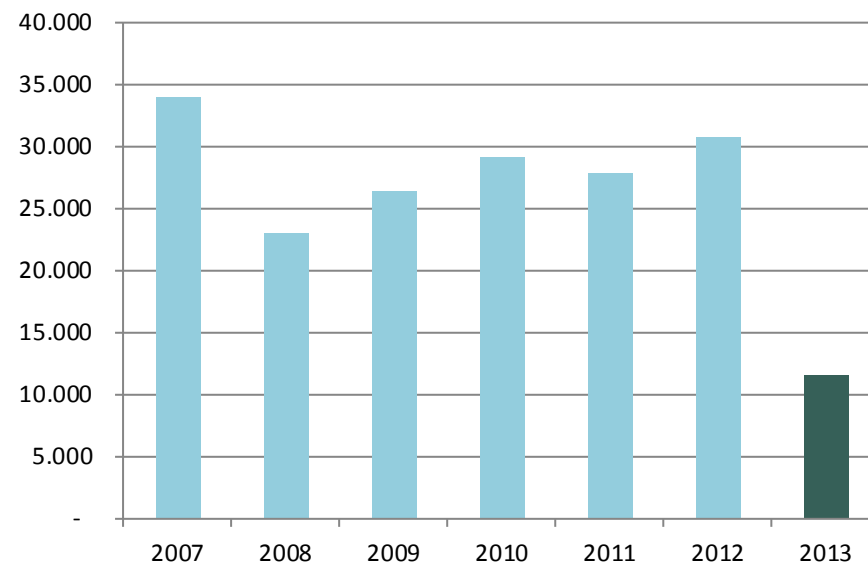
■ Beboelse

■ Ungdommens Uddannelsesvejledning

■ Produktionsskoler

■ Beskyttet beskæftigelse

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

I 2013 er myndighedsudgiften vedrørende Nørremarken og Trepas flyttet fra politikområde Beskæftigelsestilbud til politikområde Voksenhandicap med 18,8 mio. kr.

Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Ungdommens Uddannelsesvejledning	7.938	7.175	8.856	8.259	-597
Produktionskoler	2.778	3.902	2.988	3.017	29
Beskyttet beskæftigelse	17.272	16.945	-683	-1.303	-620
Løn til forsikrede ledige med løntilskud	2.629	2.616	1.265	1.460	195
Servicejob	0	-2.210	-867	0	867
I alt	30.618	28.428	11.559	11.433	-126

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Ungdommens Uddannelsesvejledning	432.902	449.627	394.833	54.794	(antal helårsansatte) 18	18	18	0
Produktionsskoler					(antal helårselever)			
Elever under 18 år	33.300	33.800	33.800	0	23	22	22	0
Elever over 18 år	57.344	58.204	58.204	0	35	39	39	0
Beskyttet beskæftigelse	92.764	93.281	93.281	0	(antal helårspersoner) 190	165	165	0
Løn til forsikrede ledige med løntilskud	29.213	37.437	30.854	6.583	(antal helårsansatte) 90	39	41	-2

Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Grundtilskud til produktionsskoler	0	462	-3	0	3
UU - Særligt tilrettelagt tilbud for 15 - 17 årige	146	0	1.749	166	-1.583
Beskyttet beskæftigelse	119	953	-1	102	103
Servicejob	0	-2.210	-867	0	867
I alt	265	-795	878	267	-611

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet for politikområdet viser en forbrugsprocent på 98,9%.

Mindreforbruget udgør 0,1 mio. kr., som fordeles sig med et mindreforbrug på decentrale konti med 1,1 mio. kr. og et merforbrug på centrale konti på 1,0 mio. kr.

Mindreforbruget på de decentrale konti fordeler sig med 0,6 mio. kr. vedrørende Ungdommens Uddannelsesvejledning, 0,1 mio. kr. vedrørende Nørremarken og 0,4 mio. kr. vedrørende Trepas.

Enhedsprisen på Ungdommens Uddannelsesvejledning er ganske vist højere end budgetteret, men til gengæld er der en større mindreudgift på den øvrige del, der ikke er opdelt i pris x gange mængde.

Merforbruget på de decentrale konti kan henføres til forsikrede ledige ansat i kommuner. Politikområdet er i budget 2014 kompenseret for dette, både for 2013 og 2014.

Mål og Midler – Beskæftigelsestilbud

Perspektiver

I 2014 fortsætter samarbejdet (og udviklingen af samarbejdet og indsatsen) mellem jobcentres medarbejdere og UU-vejlederne om, at understøtte unge kontanthjælpsmodtagere i, at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Byrådet godkendte en bevilling til udbygning af "Væksthuset" i Hald Ege, sådan der i denne afdeling af Trepas udvides med 12 pladser i den beskyttede beskæftigelse. Der er gang i overvejelser om og i givet fald, hvordan vi i højere grad kan opnå, at nogle af borgerne kommer i løntilskud på ordinære arbejdspladser – en mulighed for måske nogle af de nuværende borgere i beskyttet beskæftigelse – men langt fra alle.

Antallet af løntilskudspladser til forsikrede ledige forventes i 2014 at være på samme niveau i 2014 som i 2013. Den fastsatte kvote af løntilskudspladser på 273, som kommunen er forpligtet til at stille til rådighed vil således ikke blive udnyttet.

Mål og Midler – Kultur

Fokusområder

Kulturudvalget gennemfører i 2012 en tema-drøftelse på kulturområdet, hvor der er fokus på en række temaområder:

- udvikling af biblioteksområdet
- evt. etablering af en kulturskole for børn og unge
- styrkelse af ungekulturen
- den rytmiske musiks vilkår
- museerne

Kulturudvalget har i forlængelse heraf behandlet opfølgningsredegørelse på kvalitets-/effektmål og disse indgår derfor som væsentlige målepunkter for kulturområdet i 2013 sammen med de udfordringer, som kulturområdet i øvrigt står overfor.

På biblioteksområdet er der fokus på kerneydelserne: udlån, informationsformidling og kulturelle arrangementer og der arbejdes med nye bibliotekstilbud med åbne, ubemandede biblioteker, som ventes etableret i 2013 samt med effektivisering og forbedringer i forhold til informationsformidling både centralt og decentralt.

På museumsområdet er det besluttet, at strukturen for varetagelsen af det arkæologiske ansvarsområde skal revurderes og en ny struktur skal træde i kraft 1. januar 2014. Viborg Museum indgår som væsentlig interessant i forbindelse med den nye struktur, idet opgaverne med varetagelse af det arkæologiske ansvarsområde ønskes bibeholdt på Viborg Museum.

Samtidig ventes ny lovgivning på museumsområdet, som kan medføre væsentlig ændringer i

forhold til statens tilskud til museumsområdet og Viborg Kommune vil arbejde for at fastholde statstilskud til de museer, der pt. får statstilskud til museumsvirksomheden.

På musikområdet arbejdes med afklaring efter Det Jyske Ensemble har meddelt, at det lukker med udgangen af 2012 og i forhold til rytmisk musik, koncerter m.v. arbejdes med afklaring omkring det rytmiske spillested Paletten, etablering af Viborg Arena og forbedring af faciliteterne i Tinghallen.

Herudover er der fokus på events og en evt. kommunal eventpolitik, ligesom Kulturudvalget på området fortsat vil have fokus på, at bakke op om den mangfoldighed af tilbud, der er en afgørende forudsætning for, at Viborg Kommune kan være attraktiv for såvel nuværende borgere som tilflyttere.

Endelig indgår Viborg Kommune i den regionale kulturaftale mellem Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg Kommuner, som er indgået med Kulturministeriet. Der skal være fokus på fortsat af udvikle samarbejdet mellem kommunerne både indenfor aftalens rammer og også på andre områder, hvis der er muligheder herfor.

RESULTAT

I forlængelse af vedtagelsen af budgettet for perioden 2013-2016 godkendte Kulturudvalget på mødet den 28. november 2012 den kulturpolitiske strategi for Viborg Kommune for perioden 2013 til 2017. Strategien indeholder en række initiativer på de centrale kulturelle områder.

Initiativerne er i overensstemmelse med den beskrivelse af fokusområder, der er i foregående afsnit.

Denne beskrivelse kan suppleres med, at der i 2013 blev arbejdet med etableringen af de nye åbne, ubemandede biblioteker og de første åbne biblioteker åbnes medio 2014.

Herudover er der på området gennemført udbud af et nyt næsten landsdækkende bibliotekssystem, som skal være med til at sikre et effektivt og tidsvarende bibliotek, som kan leve op til borgernes forventninger til informationsformidling. Samtidig er der i 2013 gennemført organisationsændringer, som indebærer et tættere samarbejde mellem bibliotekerne og kommunens borgerservice.

På museumsområdet udfordrer ny lovgivning de selvejende museer og der arbejdes på at finde en model, som kan fremtidssikre museums-tilbuddene i Viborg Kommune.

Det Jyske Ensemble lukkede med udgangen af 2012. I tråd med kulturstrategiens anbefaling er en del af midlerne fra det kommunale tilskud til Det Jyske Ensemble videreført som tilskud til afholdelse af en række koncerter og arrangementer med fokus på klassisk musik.

Kulturstrategien spiller sammen med kommunens eventstrategi, hvor der i 2013 blev afholdt første udgave af "Snapstinget", som indeholder en nytænkt udgave af Viborgs byfest. Snapstinget 2013 var en succes og skabte helt nye partnerskaber og netværk mellem aktørerne i Viborg og dette fundament danner grundlag for en videreudvikling af Snapstinget i 2014.

Mål og Midler – Kultur

En anden stor event i 2013 var Bjerringbros 150 års jubilæum, som blev markeret med en stor byfest og med besøg af Dronning Margrethe og Prins Henrik. Arrangementet var en stor succes med mange deltagere.

I 2014 videreudvikles events'ene – og der vil være fokus på tre store events:

- Snapstinget 2014
- Generation Handball 2014
- Animationsfestival 2014.

Mål og Midler – Kultur

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Museer og museumsformidling: Øge publikumsinteressen og dermed besøgstallet med 5 % ved stadig at forny og inddrage nye formidlingsformer i det museale arbejde, specielt i forhold til målgruppen børn og unge.	Mål forventes opfyldt			
Bibliotekerne: • Som minimum fastholdes udlånstallet på 800.000 enheder • Besøgstallet søges øget med 6 % til 0,5 mio årligt • De brugerrettede aktiviteter søges som minimum fastholdt på 213 aktiviteter årligt • At øge udbuddet af læringsaktiviteter	Mål forventes opfyldt			
Kulturens tilgængelighed: • Det er et mål at øge tilgængeligheden til udvalgets tilbud, både fysisk, mentalt, digitalt osv. med henblik på at formidle kultur for en stadig øget brugergruppe • Det er målet at øge brugerfrekvensen med 5-10% i budgetperioden	Mål forventes opfyldt			
Borgeren og kulturen: Udvikle kulturtilbud og tilpasse disse et moderne samfunds behov.	Mål defineres i 2012			
Elite og bredde: Talentudvikling indenfor fællesskabets rammer	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Kultursamarbejde på tværs: Udvikling af eksisterende og nye kulturtilbud, både lokale, regionalt og nationalt.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse

RESULTAT

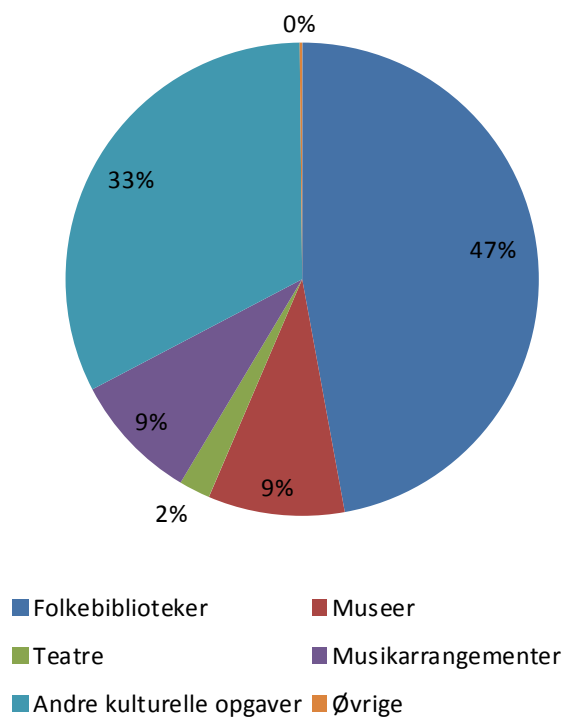
Der er i 2013 arbejdet med målopfyldelsen på de anførte områder og det kan konstateres, at målene i stort omfang er opfyldt. Modellen suppleres fra 2014 med dialogbaserede aftaler med

de kulturelle institutioner og i disse indarbejdes helt konkrete aftaler for målopfyldelsen, således at det i endnu højere grad sikres, at kvalitetsmål kan opfyldes.

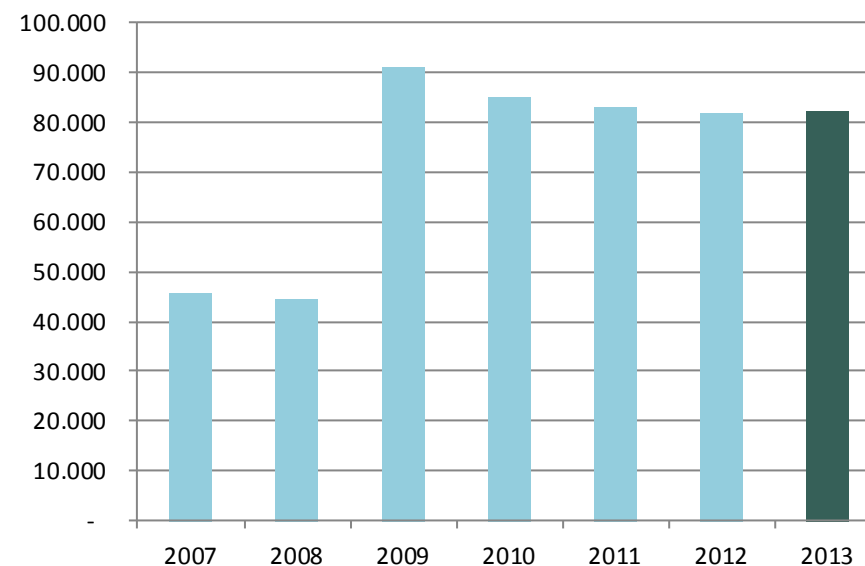
Mål og Midler – Kultur

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Der er sket en sammenlægning af politikområder efter 2008. Det er baggrunden for den store forskel i udgiftsniveauet mellem 2008 og 2009. Perioden 2008 til 2009 har været præget af harmonisering af de tidligere kommuners meget forskellige tilskudsordninger og meget forskellige budgetniveauer.

Fra 2011 til 2013 har der været et nogenlunde stabilt forbrug på kulturområdet på lidt over 80 mio. kr. dog med et lille mindreforbrug i 2012 som skyldes en hensættelse på biblioteksområdet på 1,6 mio. kr. til nyt bibliotekssystem.

Mål og Midler – Kultur

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Vedtaget		Korr.	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	budget 2013	budget 2013		
50 Folkebiblioteker	40.815	39.517	39.680	38.735	-945
60 Museer	7.450	7.449	7.391	7.676	285
61 Biografer	162	164	163	164	1
62 Teatre	1.699	1.806	1.683	1.756	73
63 Musikarrangementer	7.213	8.421	7.421	7.162	-259
64 Andre kulturelle opgaver	24.516	22.766	25.988	26.746	758
75 - Fritidsfaciliteter udenfor folkeoplysningen	64	108	109	71	-38
96 - Servicejob	-102	0	0	-92	-92
I alt	81.817	80.231	82.435	82.219	-216

Mål og Midler – Kultur

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Folkebiblioteker	(Pris pr. udlån)				(Antal udlån)			
Viborg Bibliotekerne	36	45	42	3	757.000	710.000	760.000	-50.000
Museer	(Pris pr. besøgende)				(Antal besøgende)			
Viborg Stiftsmuseum	284	269	246	23	19.331	19.988	22.000	-2.012
Musikskole	(Pris pr. elev)				(Antal elever)			
Musikskole Viborg uden kulturskole - antal elever	3.948	3.954	4.106	-152	1.346	1.348	1.346	2
Musiksalen	(Pris pr. arrangement)				(Antal arrangementer)			
Musiksalen -arrangementer	13.010	11.304	13.529	-2.224	146	162	140	22
Andre Kulturelle aktiviteter	(pris pr. sted)				(Antal steder)			
Kulturejendomme	75.907	99.829	103.833	-4.004	12	12	12	-
Lokalhistoriske arkiver	87.845	83.271	86.667	-3.396	6	6	6	-
Tilskudskonti	862.788	779.462	777.538	1.923	14	13	13	-

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
50 Folkebiblioteker - Øvrige	13.881	7.666	7.517	6.758	-759
60 Museer - Øvrige	1.969	1.988	1.975	2.298	323
61 Biografer - Øvrige	162	164	163	164	1
62 Teatre - Øvrige	1.699	1.806	1.683	1.756	73
64 Andre kulturelle opgaver - Øvrige	21.311	18.732	21.990	23.055	1.065
75 - Fritidsfaciliteter udenfor folkeoplysningen - Øvrige	64	108	109	71	-38
96 - Servicejob - Øvrige	-102	0	0	-92	-92
I alt	38.984	30.464	33.437	34.010	573

Mål og Midler – Kultur

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskab 2013 viser et mindreforbrug på 0,2 mio. kr.

Den primære årsag hertil er et samlet mindreforbrug på 0,8 mio. kr. på Fælles udgifter til bibliotekerne samt et mindreforbrug på Viborg Bibliotekerne på 0,2 mio. kr. som skyldes en stram økonomistyring.

Mål og Midler – Kultur

Perspektiver

I 2013 godkendte Kultur- og Fritidsudvalget ny strategi for kulturområdet og denne strategi vil sammen med præcise dialogbaserede aftaler være styrende for den kommende periode og danne grundlag for den kommende budgetlægning for perioden 2015-2018.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Fokusområder

Viborg Kommune har i 2010 og 2011 været en del af det store breddeidrætskommune-projekt på landsplan. Projektet har været støttet af Kulturministeriet og eksterne fonde. Projektet afsluttes i første halvdel af 2012.

I forlængelse heraf opnåede Viborg Kommune i januar 2012 at blive udnævnt til "Årets Idrætskommune" af Dansk Idrætsforbund.

Opfølgning, fastholdelse og udvikling af tilbuddene på breddeidrætsområdet har derfor stor fokus i den kommende budgetperiode og der samarbejdes med såvel centrale aktører på idrætsområdet, som DIF og DGI og med lokale aktører som Viborg Idrætsråd og DGI-Midtjylland.

I Viborg Kommunes idrætspolitik er fastsat en række indsatsområder og et af disse er en satsning på arbejde med eliteidrætsudøvere og talentudvikling. I samarbejde med Viborg Idrætsråd arbejdes med denne indsats, som kortlægges i 2012/2013 og følges op af konkrete indsatser i 2013 og årene fremover.

Viborg Kommune ansøger i 2012 om at blive vært for DGI Landsstævne 2017. Det afklares i 2013 om den store event skal afholdes i Viborg.

Herudover har Viborg allerede nu fået værtskabet for Dansk Handicap Idrætsforbunds handicapidrætsstævne i 2013 og for den store nordiske folkedanserfestival "Nordlek" i 2015.

I forbindelse med events og projekter er der fokus på at samarbejde på tværs med lokale for-

eninger, lokale idrætsorganisationer, andre kommuner, eksempelvis kommunerne i kulturbysamarbejdet (Randers, Herning og Silkeborg) og de store idrætsorganisationer på landsplan.

På folkeoplysningsområdet er der primært fokus på at fastholde lokaletilskuddene på det nuværende niveau, således at kommunen dermed kan understøtte, at foreningerne fortsat kan have gode rammer for deres foreningsaktiviteter.

Der arbejdes i 2012/2013 med evt. revision og justering af politikken på folkeoplysningsområdet.

RESULTAT

I 2013 har der været fokus på den fortsatte opfølgning på kommunens idrætspolitik og på de temaområder, som er beskrevet ovenfor.

På folkeoplysningsområdet er det lykkedes at fastholde gældende tilskudsregler, således at kommunes tilskudsmodel fortsat er attraktiv for foreningerne og fortsat er med til at skabe øget aktivitet på området.

I forlængelse heraf har Byrådet godkendt Folkeoplysningsudvalgets forslag til folkeoplysningspolitik. Den nye politik på området er meget fremadrettet og udviklingsorienteret og baserer sig på en række temaer, hvor der er mulighed for at udvikle området. Folkeoplysningsudvalget tager i 2014 fat på udmøntningen af disse temaer og dette arbejde tager udgangspunkt i et tæt samarbejde med borgere, foreninger, samråd m.fl. og et væsentligt mål er også at skabe netværk og partnerskaber.

På eliteidrætsområdet vedtog Byrådet, at Viborg Kommune indgår i en samarbejdsaftale med Team Danmark om, at Viborg Kommune skal være eliteidrætskommune. Arbejdet med planlægningen af dette nye initiativ blev påbegyndt i 2013 og der er efterfølgende indgået aftale med Team Danmark, hvori en række idrætsgrene er godkendt som satsningsidrætter og de første skoleklasser for eliteidrætsudøvere starter i august 2014 på Nordre Skole.

Viborg FF's bedste fodboldhold vendte i sommeren 2013 tilbage til den bedste fodboldrække, "superligaen" og der har været stor fokus i efteråret på den event, som afviklingen af en kamp i superligaen er.

På eventområdet blev der også afviklet Handicapidrætsfestival i maj 2013. Festivalen var en stor succes, hvor deltagerne havde rigtig gode oplevelser.

Viborgs ansøgning om at blive værtsby for DGI-landstævnet i 2017 blev desværre ikke opfyldt, idet værtskabet for stævnet gik til Aalborg. På facilitetsområdet har der primært været fokus på forbedring af faciliteterne til udendørs idræt og der har først og fremmest været fokus på etablering og renovering af græs-fodboldbaner og etablering af nye kunststofferfodboldbaner.

Dette arbejde fortsætter i perioden 2014-2016.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik - Idrætspolitik

Viborg Kommunes Idrætspolitik blev vedtaget af Byrådet den 7. oktober 2009. Nedenfor ses politikens målsætninger og indsatsområder.

MÅLSÆTNINGER

Overordnede målsætninger

- Viborg Kommune skal være et af de bedste steder i Danmark for idrætsforeninger, frivillige ledere og udøvere.
- Idrætten i Viborg Kommune skal have landets højeste aktivitetsprocent – og alle har mulighed for at deltage.
- Talentplejen skal til stadighed sikre sportsoplevelser på højeste nationale og internationale niveau.
- Viborg Kommune vil skabe gode vilkår for eksisterende og nye idrætsgrene ved at tilbyde velholdte idrætsfaciliteter.
- Samarbejdet mellem idrætsudøvere, foreningerne, erhvervslivet og Viborg Kommune skal være blandt de mest velfungerende i Danmark.
- Viborg Kommune vil arbejde for et fortsat godt og konstruktivt samarbejde med Viborg Idrætsråd og dermed sikre dialogen mellem foreningerne, forvaltningen og politikerne.

Arbejdet med at skabe gode vilkår for idrætten koncentrerer konkret omkring fem centrale temaer:

De frivillige ledere

Viborg Kommune vil:

- i samspil med foreningslivet og Viborg

Idrætsråd arbejde for at Viborg Kommune er et af de bedste steder i Danmark at være frivillig leder.

- understøtte foreningernes arbejde med at skabe gode uddannelses- og udviklingsmuligheder til de frivillige ledere.
- basere samarbejdet med de frivillige ledere på enkle arbejdsgange og administrative opgaver.

Breddeidræt

Viborg Kommune vil:

- arbejde for, at flere dyrker regelmæssigt idræt.
- i samspil med foreningslivet forbedre og koordinere udbuddet, mangfoldigheden og kvaliteten af idrætsaktiviteter og idrætsstilbud.
- i samspil med foreningslivet arbejde for, at Viborg Kommune bliver et af de bedste steder i Danmark at dyrke breddeidræt.
- udvikle eksperimenterende og nytænkende samarbejder og projekter på tværs af foreninger, offentlige institutioner og private initiativer.
- bakke op om den gode idé eller det gode initiativ.

Eliteidræt

Viborg Kommune vil:

- støtte talentudviklingen, så idrætsudøvere og borgere også i fremtiden har mulighed for at udøve og overvære idræt på et højt nationalt og internationalt niveau.
- profilere Viborg Kommune som en attraktiv idrætskommune med et mangfoldigt udvalg af idrætsbegivenheder på højt nationalt og internationalt niveau.

- prioritere uddannelse af trænere og ledere for - ad den vej - at skabe et holdbart og ansvarligt elitemiljø.
- styrke Viborg som uddannelses-, kultur- og idrætsby og derigennem skabe et bæredygtigt fundament for udvikling og fastholdelse af et aktivt eliteidrætsmiljø.

Særlige målgrupper

Viborg Kommune vil:

- arbejde for, at alle borgere skal have adgang til idræt.
- styrke de særlige målgruppers idrætsmuligheder.
- støtte uddannelse og kompetenceudvikling, som bidrager til at styrke de frivillige lederes forudsætninger for at arbejde med de særlige målgrupper.
- bakke op om den gode idé og det gode initiativ, der gennem et stærkt tværfagligt samarbejde inkluderer de særlige målgrupper i idrætten.

Idrætsfaciliteter

Viborg Kommune vil:

- fremme en helhedsplanlægning, der eksempelvis resulterer i lokale centre for både idræt, kultur og øvrige borgeraktiviteter.
- have tilstrækkelige og velholdte idrætsfaciliteter, der stimulerer borgerne til at dyrke idræt.
- understøtte et mangfoldigt og kvalitativt idrætsudbud.
- tage højde for, at nye livsformer skaber nye betingelser for og ønsker til den organiserede idræt.
- gøre byrum og det åbne land tilgængeligt for det selvorganiserede idrætsliv.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

- tilgodese personer med nedsat funktions- evne i forbindelse med eksisterende og nye idrætsfaciliteter.
- understøtte elitens fremtidige muligheder for at skabe gode resultater ved at prioritere rammerne omkring eliteidrætten.

INDSATSOMRÅDER

De frivillige ledere

Målene nås ved:

- kontinuerligt at styrke vilkårene for de frivillige ledere, så de kan fokusere indsatsen omkring foreningsarbejdet og aktiviteterne.
- i samarbejde med foreningerne at sætte gang i uddannelsesmæssige og netværksorienterede tiltag, der ruste de frivillige ledere til foreningsarbejdet.
- at støtte en målrettet kompetenceudvikling af foreningsledere med fokus på fastholdelse og rekruttering i foreningerne – herunder stimulering af nye og unge ledelsestalenter.
- at have en løbende dialog med Viborg Idrætsråd, foreningerne og de frivillige ledere.

Breddeidræt

Målene nås ved:

- at igangsætte initiativer, hvor forskellige idrætsformer indgår som en naturlig del af dagligdagen i de kommunale dagtilbud, skoler og fritidstilbud.
- at styrke kommunikations- og informationsarbejdet med henblik på dels at kommunikere de gode historier og dels at formidle idrætslivets mange tilbud til borgerne.

- at investere økonomi og personaleressourcer i den gode idé eller det gode initiativ.
- at arbejde for, at økonomi ikke er en barriere for at dyrke idræt i Viborg Kommune.

Eliteidræt

Målene nås ved:

- i samarbejde med foreninger og erhvervsliv at etablere et formaliseret eliteudviklings-samarbejde, der har til formål at styrke rammerne omkring talentudviklingen og eliteidrætten.
- i stigende grad at anvende eliteidrætten i sin profilering og markedsføring.
- at etablere et samarbejde med idrætslivet med henblik på at tiltrække store idrætsbe- givenheder til området.
- at tilskynde til, at der med henblik på at styr- ke uddannelses- og elitemiljøet for talent- gruppen etableres bosætningsmuligheder for talenter og etablerede eliteudøvere i en elite-idrætscampus.

Særlige målgrupper

Målene nås ved:

- at fastholde velfungerende og udvikle nye perspektivrige projekter, der stimulerer sær- lige målgruppers, herunder overvægtige, fysisk inaktive, anbragte og handicappede, deltagelse i foreningslivet eller i selvorgani- serede idrætsgrene.
- at skabe lettere adgang til idrætsfaciliteter- ne.
- at prioritere og igangsætte initiativer, der har til formål at skabe fysisk aktivitet for fy- sisk inaktive borgere.

- at bidrage med ressourcer til forankring af projekter og til understøttelse af nye idrætsinitiativer for målgruppen.

Idrætsfaciliteter

Målene nås ved:

- at iværksætte en undersøgelse af eksisteren- de idrætsfaciliteter med henblik på afdæk- ning af kapacitetsudnyttelse og fremtidige behov, herunder et særligt fokus på mulig- hederne for at skabe adgang til idrætsfacili- teterne i flere af døgnet timer.
- at tænke idræt og bevægelsesrum ind i planlægning og udvikling af byer og det åbne land.
- at evaluere idrætsfaciliteterne for at afdæk- ke, om de er i overensstemmelse med de idrætspolitiske målsætninger.
- at have brugervenlige åbningstider og ad- gang til idrætsfaciliteterne.
- at prioritere deltagelse og samspil i udviklin- gen af lokale centre, hvor idrætsfaciliteterne knyttes tæt sammen med kommunale insti- tutioner, herunder børnehaver, skoler og æl- drecentre.
- at gennemføre initiativer, som styrker til- gængeligheden til idrætsfaciliteterne.

RESULTAT

Med etableringen af Viborg Elite pr. august 2014 er der igangsat og de fleste steder gennem- ført indsats på alle de områder, der er omtalt i idrætspolitikken. Mål og indsats suppleres i 2014 med dialogbaserede aftaler med idrætsin- situationerne og med den nu vedtagne politik for folkeoplysningsområdet.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Målsætninger og indsatsområder i sektorpolitik - Folkeoplysningspolitik

Folkeoplysningspolitik for Viborg Kommune blev vedtaget af Byrådet den 21. december 2011. Nedenfor ses politikken målsætninger.

MÅLSÆTNINGER

Målsætningerne er

- at understøtte den folkeoplysende virksomhed for at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. Den enkelte borgers engagement i samfundslivet vil blive fremmet gennem støtte til folkeoplysende virksomhed. Foreningsdemokratiet og de forpligtende fællesskabers centrale rolle i fritidslivet vil blive styrket gennem udvikling og fornyelse,
- at flest muligt får glæde af de værdier og kvaliteter som de folkeoplysende aktiviteter har at byde på. Alle borgere skal have lige adgang til at deltage i folkeoplysende fritidsaktiviteter. Der gøres en særlig indsats for at inddrage de borgere, som af forskellige årsager ikke kan udnytte de eksisterende fritidstilbud. En indsats, der skal bygge på egne valg og forudsætninger. Børn og unge, nydanskere, handicappede og gruppen af ældre vil have et særligt fokus.
- at anerkende ledere, instruktører og ildsjæle. Viborg Kommune vil fremme anerkendelsen af og opbakningen til de frivillige lederes, instruktørers og ildsjæles arbejde i foreningslivet, samt øge fokus på disses fortsatte muligheder for udvikling og motivation.
- at prioritere sundhed, forebyggelse og bevægelse. Initiativer, der understøtter Viborg Kommunes vedtagne forebyggelses- og sundhedspolitik vil blive prioriteret.

- at understøtte betydningen af voksenundervisningen. Den folkeoplysende voksenundervisning skal øge den enkelte borgers almene dannelse og faglige indsigt, så borgerne derved har mulighed for fortsat uddannelse, læring og udvikling.
- at have fokus på grupper med særlige behov.

RESULTAT

Byrådet har i efteråret 2013 godkendt en ny politik for folkeoplysningsområdet og denne danner grundlag for indsatserne i den kommende periode.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

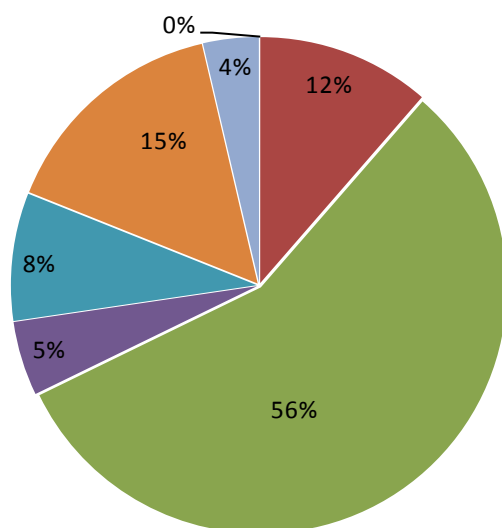
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Elite og bredde:Kvaliteten af de kulturelle tilbud må være af en sådan grad, at der er basis for talentudvikling indenfor fællesskabets rammer.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Kultursamarbejde – på tværs: Det er et mål, at udvikle både eksisterende og nye kulturtilbud i et tæt samarbejde mellem kulturaktørerne både lokalt, regionalt og nationalt	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

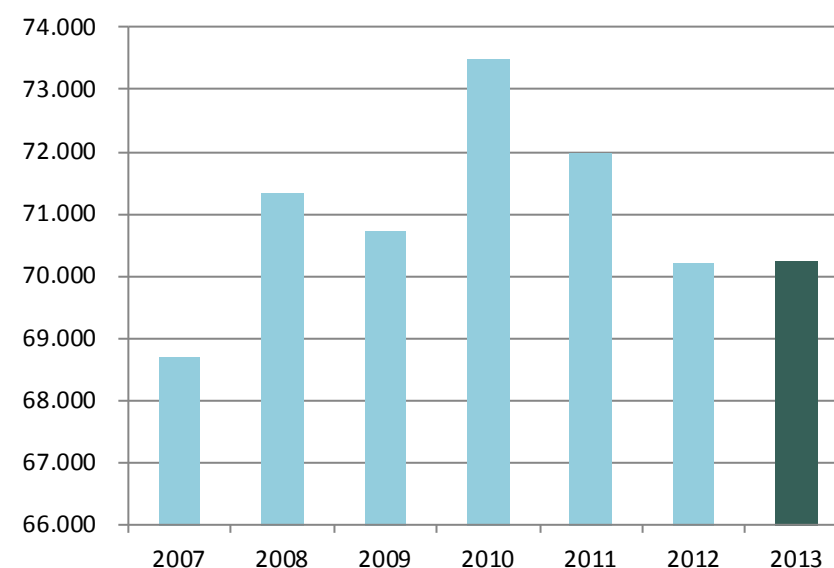
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

- Fælles formål, Idrætsfaciliteter
- Stadion og idrætsanlæg
- Idrætsfacil børn og unge / andre fritidsfac.
- Folkeoplysende voksenundervisning
- Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde
- Lokaletilskud
- Øvrige

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Tilskud til selvejende idrætshaller, foreninger, aftenskoler m.v. blev i perioden frem til 31-12-2010 harmoniseret efter en længere proces med en del udfordringer. Sideløbende hermed blev der vedtaget en idrætspolitik, som fastlægger udviklingsmål for området. Dette har betydet et faldende udgiftsniveau efter regnskabsåret 2010.

I forhold til budget 2013 forøges budget 2014-2017 samlet på baggrund af et 4 årigt initiativ om at styrke Elite og talentsatsning i samarbejde med Viborg Idrætsråd med 6,8 mio. kr. som kan medvirke til et stigende udgiftsniveau i 2014 og frem.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
31 - Stadion og Idrætsanlæg	8.056	7.725	8.394	8.006	-388
35 - Andre fritidsfaciliteter	20	18	18	23	5
18 - Idrætsfaciliteter for børn og unge	39.331	39.116	39.454	39.568	114
70 - Folkeoplysningen - Fælles Formål	1.839	2.458	1.742	2.381	639
72 - Folkeoplysende voksenundervisning	3.433	3.455	3.435	3.429	-6
73 - Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	6.111	6.030	5.994	5.891	-103
74 - Lokaletilskud	10.892	12.905	11.972	10.732	-1.240
75 - Fritidsaktiviteter udenfor folkeoplysningsloven	512	402	260	190	-70
I alt	70.195	72.109	71.269	70.220	-1.049

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Grønne områder	(Pris pr. boldbane/idrætsanlæg)				(Antal boldbaner/idrætsanlæg)			
Grønne områder	50.974	45.880	51.000	-5.120	72	72	72	-
Vestbadet	(Pris pr. besøgende)				(Antal besøgende)			
Vestbadet	90	41	73	-31	13.000	29.000	14.000	15.000
Viborg Svømmehal	(Pris pr. besøgende)				(Antal besøgende)			
Viborg Svømmehal	23	24	20		157.000	150.000	160.000	-10.000
Fælles formål - Folkeoplysningen	(Pris pr. time)				(Antal timer)			
Fælles formål - betaling til andre instanser - timer	166	169	166	3	1.964	1.913	1.913	-
Folkeoplysende voksenundervisning	(Pris pr. time)				(Antal timer)			
Folkeoplysende voksenundervisning - pensionisttilskud	6	6	6	-	92.055	99.333	96.323	3.010
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	(Pris pr. medlem)				(Antal medlemmer)			
Frivilligt folkeoplysende foreningsarb. aktivitetstilskud medlemmer	175	180	175	5	27.544	26.067	26.533	-466
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	(Pris pr. kursist)				(Antal kursister)			
Frivilligt folkeoplysende foreningsarb. kursustilskud, antal kurister	722	757	705	52	1.079	981	1.085	-104
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	(Pris pr. klub)				(Antal klubber)			
Frivilligt folkeoplysende foreningsarb. juniorklubber - antal klubber	20.000	20.000	20.000		4	4	4	-
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	(Pris pr. medlem)				(Antal medlemmer)			
Frivilligt folkeoplysende foreningsarb. juniorklubber - antal	969	711	869	-157	137	136	137	-1

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Øvrige nettoudgifter					
Idrætsfaciliteter for børn og unge					
Idrætsfaciliteter for børn og unge - øvrige	30.944	31.069	31.611	31.484	-127
Fælles formål - Folkeoplysningen Øvrige					
Fælles formål - lokaleomkostninger, Gymnastik- og idrætshøjskolen	1.117	1.138	1.132	1.116	-16
Fælles formål - betaling til andre instanser - øvrige	395	722	745	989	244
Fælles formål - øvrige	0	275	-453	275	728
Folkeoplysende voksenundervisning					
Folkeoplysende voksenundervisning - tilskud voksenundervisning	2.739	2.696	2.680	2.631	-49
Folkeoplysende voksenundervisning - øvrige	141	125	159	220	61
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde					
Frivilligt folkeoplysende foreningsarb.					
Handicapidrætsforeninger	299	340	338	329	-9
74 - Lokaletilskud	10.892	12.905	11.972	10.732	-1.240
75 - Fritidsaktiviteter udenfor folkeoplysningsloven	512	402	260	190	-70
I alt	47.041	49.672	48.444	47.966	-478

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskab 2013 viser et mindreforbrug på 1 mio. kr.

Den primære årsag hertil er et samlet mindreforbrug på Folkeoplysningsområdet på 0,8 mio. kr. som skyldes en stram styring af lokaletilskudet til Foreningsarbejde, der blev iværksat på grund af store merforbrug på området i de foregående år.

Mål og Midler – Folkeoplysning og idrætsanlæg

Perspektiver

I efteråret 2013 godkendte Byrådet ny politik for folkeoplysningsområdet og denne politik vil sammen med præcise dialogbaserede aftaler være styrende for den kommende periode og danne grundlag for den kommende budgetlægning for perioden 2015-2018.

Mål og Midler – Grønne områder

Fokusområder

På politikområdet, Grønne områder, er der følgende fokus i budgetåret 2013:

- I 2012 er der udarbejdet en natur- og parkpolitik, der bl.a. skal fastlægge de overordnede rammer for den fremtidige drift og udvikling af parkområdet. I 2013 skal den vedtagne politik udmøntes i en arealanvendelsesplan med en strategi for implementering af politikken.
- Der udarbejdes områdebeskrivelser for samtlige parker.
- I 2012 begyndtes planlægning for den fremtidige udvikling af Sønæsområdet. I 2013 forventes den endelige udformning vedtaget og gennemførelsen påbegyndes.
- Der udføres i 2013 diverse renoverings- og vedligeholdelsesprojekter i kommunens parker, bl.a. i forbindelse med Forstbotanisk Haves 100 års jubilæum i 2013
- I forbindelse med konkurrenceudsættelsen af driften skal udbudsmaterialet færdiggøres. I udbudsfasen skal evt. spørgsmål afklares. Hvis udbuddet vindes af en ekstern entreprenør, skal nye samarbejdsaftaler implementeres, så driften kan køres i stilling til kontraktstart 1. januar 2014.
- Der udarbejdes et nyt hæfte om Asmild Klosterhave i Viborg.
- Der udarbejdes 3 nye kortborde i grønne anlæg uden for Viborg by (f.eks. Byhaven og Sol- og Vandtrappen i Bjerringbro og Astrup-parken i Møldrup).
- Formidling af de rekreative muligheder i kommunen udbygges på Kommunens hjemmeside.
- Der arbejdes med tilrettelæggelse af forskellige events, for at sikre en udvikling af de rekreative områders anvendelse.

RESULTAT

Arbejdet med:

- Udviklingsprojekt for Sønæs,
- renoverings og vedligeholdelsesprojekter færdiggørelse af konkurrenceudsættelse
- forberedelse af ny drift efter konkurrenceudsættelsen

er gennemført som planlagt.

De beskrevne opgaver med formidling af parker og grønne områder er nedprioriteret på grund af større ressourcebrug i forbindelse med konkurrenceudsættelse og udvikling af Sønæs.

Udarbejdelse af natur- og parkplan er grundet forsinkelse på udarbejdelse af politikken flyttet til 2014.

Mål og Midler – Grønne områder

Målsætninger

Byrådet har formuleret målsætninger for Grønne Områder, som er en del af budgetbemærkningerne. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for politikområdet, Grønne Områder. Byrådet har på mødet den 21. marts 2012 godkendt kommissoriet for udarbejdelse af Natur- og Parkpolitik, som forventes forelagt Byrådet til godkendelse i november 2012.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder:

- Attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres
- Vilkårene for turismen skal forbedres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- Sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- Mulighederne for friluftsliv skal styrkes
- Bygninger og tilknyttede arealers kvalitet og sikkerhed skal sikres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre Viborg Kommunes natur.

RESULTAT

Målsætningerne er søgt realiseret ved gennemførelse af initiativerne beskrevet under "Fokusområder".

Mål og Midler – Grønne områder

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Kvaliteten og sikkerheden på de kommunale legepladser (indenfor politikområdet) skal sikres.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Kommunikation og information om borgernes muligheder for bynært friluftsliv skal styrkes. (Natur-Parkpolitik vedtages i 2012)	Mål realiseret i 2012			

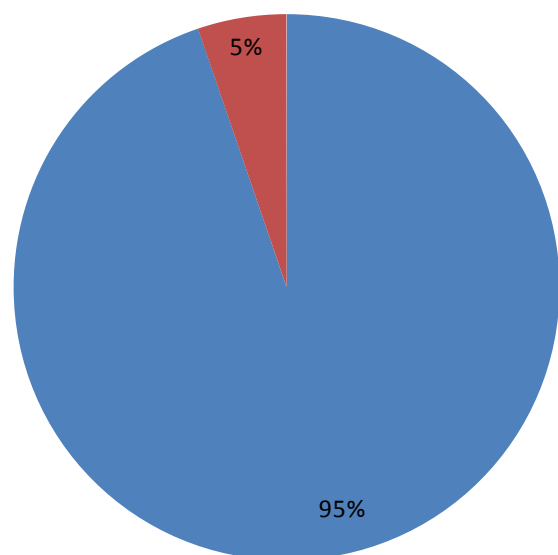
RESULTAT

Der er gennemført kontrol af kvalitet og sikkerhed på politikområdets legepladser og de nødvendige renoveringer og fornyelser gennemført.

Mål og Midler – Grønne områder

Nøgletal

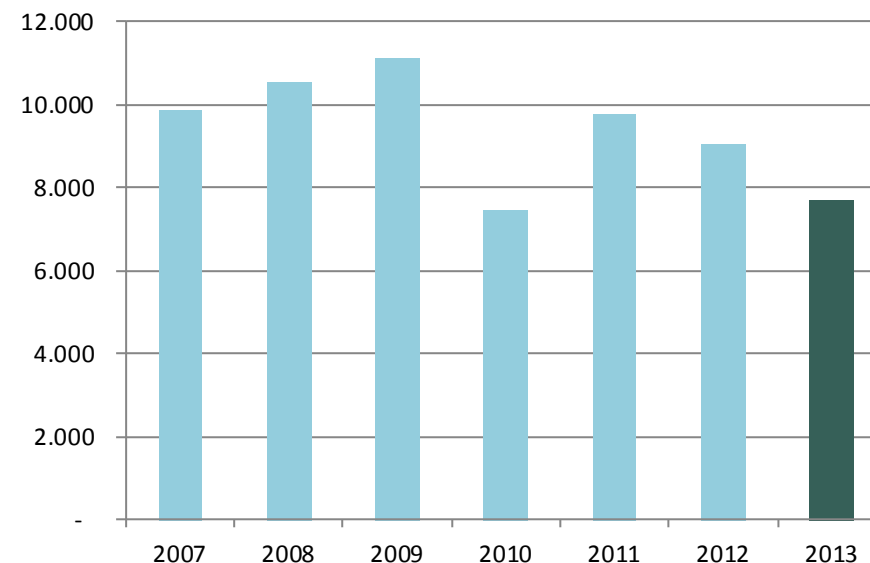
Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

■ Grønne områder og naturpladser* ■ Skove

* Incl. andre fritidsfaciliteter og skadedyrsbekæmpelse på egne arealer

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Udgifterne på området viser et markant fald. Der er bestilt væsentlig færre opgaver i 2013. Det skyldes primært følgende forhold:

- Vinteren strakte sig ind i foråret, hvorfor der var mindre behov for pleje af de grønne områder
- Der har været meget stor fokus på at forberede udbud af plejeopgaverne og mindre fokus på bestilling af opgaver.

Mål og Midler – Grønne områder

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Grønne områder og naturpladser	8.486	8.783	8.497	7.329	-1.168
Andre fritidsfaciliteter	31	-65	-48	-54	-6
Skove, bynære	544	458	655	404	-251
Skadedyrsbekæmpelse	3	6	6	3	-3
I alt	9.064	9.182	9.110	7.682	-1.428

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoutgift) i kr.			Afgivelse	Mængde			Afgivelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Grønne områder og naturpladser	56.199	(pris pr. ha) 48.535	56.272	7.737	151	(antal ha) 151	151	0
Andre fritidsfaciliteter	2.558	-2.464	-2.182	282	12	22	22	0
Skove, bynære	6.045	4.490	7.278	2.788	90	90	90	0
Skadedyrsbekæmpelse	(pris pr. 2,92	nedsqudt rågeunge 2,91	5,45	3	(antal nedskudte rågeunger) 1.101	1.101	1.101	0

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Der har været et samlet mindreforbrug på 1,4 mio. kr. på vedligeholdelse af grønne områder og naturpladser.

Mindreforbruget hænger bl.a sammen med, at vinteren strakte sig ind i foråret, hvorfor områderne var senere i vækst og mindre plejekrævende.

Dette mindreforbrug har samtidig resulteret i en mindre omsætning hos Park- og Vejservice.

Udvikling i priser og mængder

Det har kostet ca. 8.000 kr. pr. ha mindre end budgetteret at vedligeholde grønne områder og naturpladser.

Prisen på vedligeholdelse af de bynære skove er ca. 3.000 kr. billigere pr. ha.

Mål og Midler – Grønne områder

Perspektiver

Entreprisestyringen af de ydelser indenfor det grønne område, som kommunale grundejere har aftale med Park og Vejservice om, skal implementeres.

I 2014 begrænses driftsaktiviteterne til det forpligtigede i forbindelse med konkurrenceudsættelsen, idet anlægs- og udviklingsprojekter prioriteres højest.

Der gennemføres følgende anlægs- og udviklingsprojekter:

- Sønæs: Det besluttede projekt realiseres. I tilknytning hertil fortsættes fundraisingaktiviteterne.
- Udvikling af Nørresøbadet. Der er på budgetkonferencen i efteråret 2013 afsat midler til udvikling af Nørresøbadet.
- Udvikling af Viborg Søerne. Der er på budgetkonferencen i efteråret 2013 afsat midler til udvikling af Viborg Søerne.
- Kaj- og ophalerplads ved Gudenåen. Der er på budgetkonferencen i efteråret 2013 afsat midler til etablering af en kaj- og ophalerplads ved Gudenåen i Bjerringbro. Der arbejdes med en realisering af dette.
- Borgerinitiativer til vedligeholdelse af arealer. Der er på budgetkonferencen i efteråret 2013 afsat midler til borgerinitiativer til vedligeholdelse af arealer.

Mål og Midler – Trafikområdet

Fokusområder

På politikområdet Trafik er der følgende i fokus for budgetåret 2013:

Drift:

- Det er vigtigt med en god kvalitet af de kommunale veje. Dette styrker trafiksikkerheden og mindsker driftsudgifterne på langt sigt. Kvaliteten af Viborg Kommunes veje (1.650 km) skal forbedres. Siden 2010 er kvaliteten desværre blevet forringet. Byrådet har imidlertid afsat yderligere midler til nye asfaltbane i perioden 2013 – 2016. I alt 36 mio. kr.
- Et øget antal fortovsstrækninger skal endvidere renoveres/omlægges som følge af sætninger og dårlige belægninger. Dette skal imødegå faldulykker og ringe komfort for de gående.
- Det stigende antal tilfælde af store regnskyl betyder, at det er nødvendigt at bruge flere ressourcer på at forbedre og sikre vandafledning fra de kommunale vejanlæg.
- Initiativer til at effektivisere og modernisere Park- og Vejservice fortsættes, således at de kommunale enheder, der anvender Park- og Vejservice, får mest muligt for ”pengene”. Desuden skal Park- og Vejservice gøres klar til at kunne afgive et konkurrencedygtigt kontroltilbud i forbindelse med det udbud, der gennemføres i 2013 af store dele af Park- og Vejservices arbejdsområde.

- Der skal fortsat være fokus på trafiksikkerheden via kampagner og fysiske tiltag på de steder, hvor der er en overhyppighed af ulykker, samt på problematikken vedrørende trafikfarlige skoleveje. Statistikken for trafikulykker viser desværre en stigende tendens i Kommunen de seneste år trods en faldende tendens på landsplan. Det gælder både for personskadeuheld samt materielle skader.
- Medio 2012 blev helt nye køreplaner for den kollektive trafik i Viborg by idriftsat. Ændringerne er så omfattende, at implementeringen vil blive fulgt tæt, og det kan i 2013 blive nødvendigt at lave visse tilpasninger, hvis ikke de nye køreplaner lever op til forventningerne. Ligeledes arbejdes der med at få realtidsoplysninger til de rejsende i visse busser og ved større stoppesteder.

Anlæg:

- Det kommunale gadelys moderniseres fortsat med opsætning af ny energibesparende belysning bl.a. til erstatning af de kviksløvpærer, der udgør en del af gadelysanlægget, og som udfases fra 2015 som følge af EU-bestemmelser.
- Den store gågaderenovering i Viborg Midtby færdiggøres medio 2013 med ny brostensbelægning, gadeudstyr og belysning.
- Den Midtjyske Cykelstjerne udbygges til et sammenhængende cykelstinet fra Banegården i Viborg og ud i den øvrige del af Kommunen. Dette skal få flere til at anvende cyklen som transportmiddel. Endvidere bliver der iværksat en 2. etape i udbygning

af ”cykelstjernen” med nye cykelstier over Gudenåen i Bjerringbro, en strækning mellem Rødkærsbro og Brandstrup samt en fast belægning på cykelstistrækningen mellem Bruunshåb og Gl. Århusvej i Viborg. Endelig vil der blive anlagt cykelstier med henblik på at forbedre trafiksikkerheden for børn og unge, der færdes mellem skole og hjem.

- Etablering af en ny vej i Banegraven i Viborg midtby forberedes i 2012. I 2013 forventes detailprojektering, jordhandel, udbud og opstart af anlægsprojektet.
- Gennem de seneste år har der i visse perioder af året været problemer med oversvømmelser på Vinkelvej sydøst for Bruunshåb. Omfanget har gjort det nødvendigt at lukke vejen for færdsel i disse perioder. Byrådet har derfor vedtaget at hæve vejen på den aktuelle strækning. Anlægsarbejdet vil forløbe i en del af 2013 og først færdig i 2014.
- Også på anlægsbudgettet er der afsat særskilte midler til fysiske tiltag med henblik på at forbedre trafiksikkerheden på de kritiske strækninger, der er udpeget i Trafiksikkerhedsplanen.

RESULTAT

Drift:

Forvaltningen har udarbejdet en opgørelse over tilstanden af Viborg Kommunens vejnet (ca. 1.650 km) frem til udgangen af 2013. Resultatet viser, at 76 % af Kommunens veje er i god stand, mens 18 % er i acceptabel stand. Henholdsvis 6

Mål og Midler – Trafikområdet

% og 0 % af vejene er i kritisk eller uacceptabel stand. Tilstanden af Kommunens veje er blevet forbedret i forhold til opgørelsen i 2012. Den forbedrede tilstand har medført, at reparationsudgifterne er stagneret og for nedadgående fra 2012, men ligger dog stadig lidt for højt.

Årsagen til, at der er sket en forbedring af vejenes tilstand er dels, at Byrådet i 2012 tilførte ekstra 5,013 mio. kr. til genopretning af kommuneveje, samt at der ved budgetlægningen for 2013-2016 blev afsat ekstra 36 mio. kr. til styrkelse af vejkapitalen fordelt med henholdsvis 8,0 mio. kr. i 2013 og 2014 samt 10,0 mio. kr. i 2015 og 2016. Desuden er der indgået gunstig 4-årig rammeaftale på fornyelse af asfaltbelægninger. En opfølgning af kvalitetsmålene viser, at der er ca. 20 km af de overordnede trafikveje, som mangler at blive forbedret for at være i kategorien "God stand". Af øvrige trafikveje og lokalveje er der ca. 80 km, som skal forbedres for mindst at være i kategorien "Acceptabel stand".

Der er blevet renoveret fortovsstrækninger i 2013, men de begrænsede økonomiske midler har gjort, at indsatsen er begrænset. I 2014 er der blevet afsat en ekstra pulje til at styrke området, hvilket er meget tiltrængt.

Gennem flere år har vi oplevet "monster" regnskyl, der har betydet store oprydningsaktiviteter på veje og stier som følge af udskyllet sand og mudder. Det oplevede vi ikke i 2013. Til gengæld kom orkanen "Bodil" til at koste politikområdet Trafik ca. 300.000 kr. Dertil kommer yderligere følge oprydninger i starten af 2014.

Hele 2013 var præget af konkurrenceudbuddet af Park- og Vejservice arbejder. Det har betydet ekstraarbejder for mandskabet hos Park og Vej-

service, der dels skulle bidrage til at få opmålt og beskrevet serviceniveau m.v. og dels udarbejde et kontrolbud. Resultatet blev at kontrolbuddet var det mest fordelagtige tilbud, der blev antaget af Økonomiudvalget. Efterfølgende har der pågået et stort arbejde med at gøre klar til udmøntning af den nye arbejdsform og under nye vilkår. Konkurrenceudsættelsen betød, at Park og Vejservice blev reduceret med 27 medarbejdere.

2013 blev glædeligvis året hvor vi "knækkede" kurven for antallet af trafikuheld med personskade. Det har betydet, at Kommunen har levet op til målene i Trafiksikkerhedsplanen. Fremadrettet er der på landsplan sat nye og meget ambitiøse mål, der skal nås senest i 2020. Det vil kræve en ekstraordinær indsats, som der skal tages stilling til, hvorvidt Kommunen vil være en del af den.

For den kollektive trafik er der indført digitale informationer i bybusserne i Viborg og på Rutebilstationen er der foretaget en gennemgribende modernisering af den digitale information til de rejsende og chaufførerne, der skal betjenes og vejledes, når de kommer ind til stationen.

På anlægsområdet er der arbejdet på en deltagelse i det fælleskommunale EU udviklingsprojekt Elena, der tager sigte på at få planlagt og udbudt anlægsarbejder med en modernisering af gadelys til LED teknologi. Det forventes godkendt i første halvdel af 2014. I 2013 blev gågaderne i Viborg indviet, der resterer dog fortsat enkelte færdiggørelsesarbejder med fugning af belægning og gadelysmodernisering. Anlægsarbejderne med etablering af cykelstier i den Midtjyske Cykelstjerne blev anlagt som beskrevet,

der resterer dog nogle få færdiggørelsesarbejder, der er planlagt færdiggjort i første halvdel af 2014. Projektering af vejen i Banegraven m.v. blev for alvor igangsat i 2013 og fortsætter ind i 2014. Ligeledes blev hævning af Vinkelvej igangsat og anlægsarbejdet fortsætter de kommende år.

Mål og Midler – Trafikområdet

Målsætninger

Byrådet har formuleret målsætninger for Trafikområdet, som er en del af bemærkningerne til budgettet. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for Trafikområdet. Viborg Kommunes Trafiksikkerhedsplan blev godkendt af Teknisk Udvalg den 5. maj 2010. Trafiksikkerhedsplanens formål er at komme med løsningsforslag til, hvordan antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken kan reduceres i kommunen.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætninger, at:

Vi skal fastholde og forbedre byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder:

- attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres
- byerhvervenes vilkår skal forbedres
- vilkårene for jordbrug, fiskeri og råstofferhverv skal forbedres
- vilkårene for turismen skal forbedres
- vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres
- den kollektive trafik skal forbedres

Vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- mulighederne for friluftsliv skal styrkes
- ulykker i trafikken skal forebygges
- bygninger og tilknyttede arealers kvalitet og sikkerhed skal sikres

Vi skal fastholde og forbedre Viborg kommunes natur

Vi skal medvirke til, at det globale klima ikke forringes.

RESULTAT

I det forløbne år er der foretaget nye byggeomodninger til boligformål på følgende lokaliteter:

- Kalkstensvej i Mønsted
- Nørreballe i Skals
- Palleshøje i Viborg

I Viborg midtby er renoveringen af gågaderne stort set blevet færdiggjort.

Anlæg af en række nye cykelstier har styrket forbindelseslinjerne mellem byer og bydele samt til rekreative områder i Kommunen. Der er således etableret cykelstiforbindelse følgende steder.

- Stiforbindelse over Gudenåen i Bjerringbro.
- Stiforbindelse fra Bruunshåb ind mod Viborg.
- Himmerlandsstien er blevet færdiggjort i Løgstrup og der er skabt forbindelse helt ind til Banegården i Viborg.
- Færdiggørelse af cykelsti fra Brandstrup Kirke til Rødkærsbro.
- Etablering af en tunnel for gående og cyklende i den centrale del af Ørum.

Af andre trafiksikkerhedstiltag er der eksempelvis færdiggjort trafiksanering på Gl. Aarhusvej ved Lindholm Biler og etablering af cykelbaner

langs Kirkebækvej.

Der er arbejdet med at skabe bedre forbindelser for modulvognstog mod Viborg.

Der er etableret en ny rundkørsel ved Toldbodgade i Viborg.

Der er etableret realtidsoplysninger i den kollektive trafik. Det betyder, at de rejsende kan få oplyst afgang/ankomster på visse stoppesteder i busser.

Mål og Midler – Trafikområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. Link til kvalitetskontrakt.
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Antallet af trafikulykker med personskader skal reduceres med 40 % inden udgangen af 2012 (i forhold til 2005). Dvs. at senest i 2012 må der, på de kommunale veje i Viborg Kommune maksimalt være sket 49 ulykker med personskader.	Mål realiseres i 2012			
Der skal være et attraktiv og varieret udbud af bolig- og erhvervsgrunde i Viborg Kommune.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Cykeltrafikken fremmes og antallet af cyklister stiger, hvilket ses ved at mindst hver 5. tur foretages på cykel.				Målet forventes opfyldt inden 2020
Vejenes værdi søges fastholdt til samme niveau som opgjort i 2010	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
75 km af de overordnede trafikveje bringes i god stand senest i 2014, således at alle de overordnede trafikveje er i kategorien "God stand"		Mål forventes opfyldt		
105 km af de øvrige trafikveje og lokalveje forbedres, så alle vejene af denne type mindst er i kategorien "Acceptabel stand" senest i 2016	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Der er ingen kommunale veje i kategorien "Kritisk stand" efter 2016.				Målet forventes opfyldt efter 2016

RESULTAT

De opstillede mål for 2012 blev nået i 2013, idet antallet af trafikuheld med personskade faldt.
Gennem året 2013 er der løbende blevet fulgt op på udviklingen i salg af byggegrunde, så det sikres at der hele tiden er et passende udbud af byggegrunde.

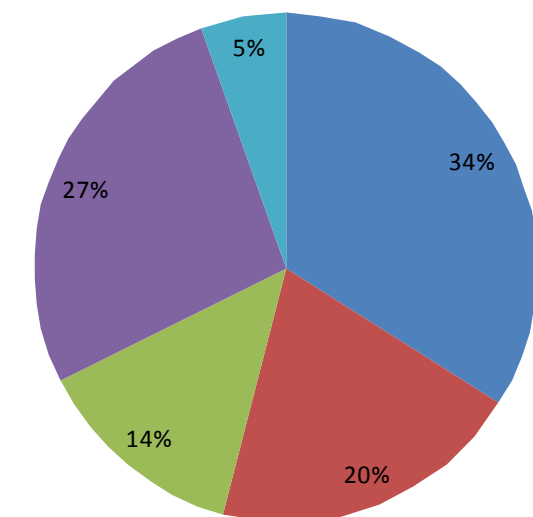
Cykeltrafikken er desværre faldet i provinsbyerne i Danmark og den udvikling er også konstateret i Viborg om end kun i begrænset omfang. En af årsagerne til denne udvikling skyldes blandt andet at mange institutioner og virksomheder centraliseres i disse år, hvilket medfører, at der bliver længet mellem borgernes bolig og deres arbejdsplads eller institution.

Det lykkes ikke helt at opfylde målet med at 75 km. af de overordnede kommuneveje skal være i god stand. Der mangler fortsat 20 km. for at nå dette mål. Årsagen til den manglende målopfyldelse skyldes, at det blev nødvendigt at flytte midler fra "asfaltkontoen" til andre konti på politikområdet Trafik, hvor der var konstateret et merforbrug.

Mål og Midler – Trafikområdet

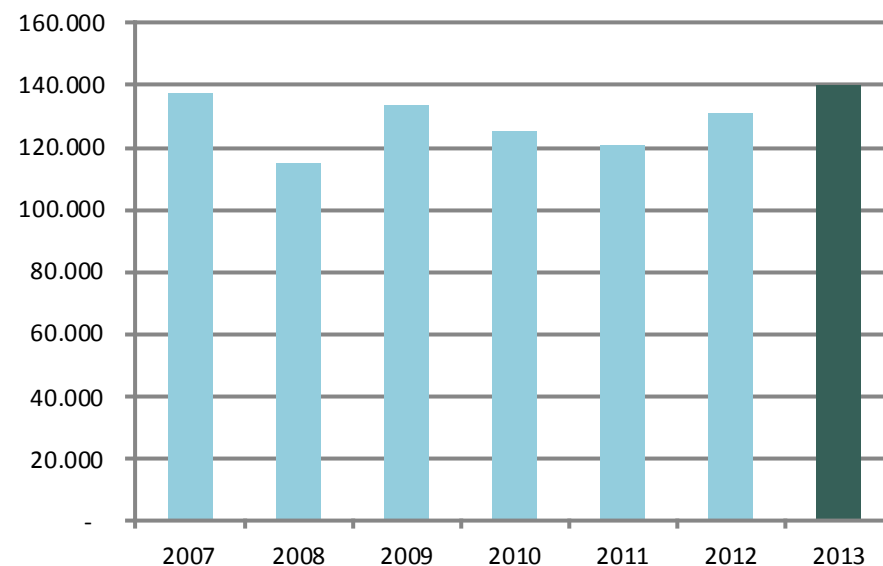
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

■ Vejvedligeholdelse m.v. ■ Belægninger m.v.
■ Vintertjeneste ■ Busdrift
■ Øvrige*

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

De væsentligste årsager til den store udvikling i forbruget, er at udgiften til det såkaldte vejafvandingsbidrag er steget med ca. 3.0 mio. kr., og at Park- og Vejservice har mistet indtægter, især pga.,

- forberedelse af udbud og tilbudsgivning på park- og vejopgaver m.v.
- fravær på grund af sygdom, kurser og mødeaktivitet, m.v.
- afspadsering

Der har endvidere været engangsudgifter på lukning af materielgårde, som ikke skal benyttes efter strukturelle ændringer.

* Fælles formål, arbejde for fremmed regning, driftsbygninger og pladser, parkering, havne og lystbådehavne mm.

Mål og Midler – Trafikområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Driftsbygninger og pladser	3.629	2.527	3.115	4.102	987
Parkering	-701	-1.016	-1.008	-856	152
Vejvedligeholdelse	45.734	43.085	45.744	47.567	1.823
Belægnings m.v.	33.015	34.420	27.208	28.191	983
Vintertjeneste, vejrafhængig	15.430	15.530	20.420	15.466	-4.954
Vintertjeneste, ikke vejrafhængig	3.497	0	0	3.633	3.633
Kollektiv trafik	33.239	37.947	36.512	37.650	1.138
Øvrige nettoudgifter	-3.169	3.284	-646	4.460	5.106
I alt	130.673	135.777	131.345	140.215	8.870

Mål og Midler – Trafikområdet

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoutgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Driftsbygninger og pladser	(pris pr. ansat i Park & Vej) 26.681	32.820	24.920	7.900	(antal ansatte i Park & Vej) 136	125	125	0
Parkering	(indtjening pr. fuldtidsansat) -233.556	-285.288	-336.000	50.712	(antal fuldtidsansatte P-vagter) 3	3	3	0
Vejvedligeholdelse	(pris pr. km kommunevej) 26.807	27.882	26.814	1.069	(antal km kommunevej) 1.706	1.706	1.706	0
Belægninger m.v.	(pris pr. m ² ny belægning) 74,87	63,07	66,47	-3,40	(antal m ² ny belægning) 440.946	447.000	409.353	37.647
Vintertjeneste, vejrafhængig	(pris pr. ud kald) 200.396	172.556	226.889	-54.333	(antal ud kald) 77	90	90	0
Kollektiv trafik	(pris pr. køreplantime) 482	500	493	7	(antal køreplantimer) 68.989	75.292	74.062	1.230

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.			Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedttaget budget 2013	Korr. budget 2013	
Fælles formål, Park og Vejservice m.v.	-1.307	3.535	-389	5.284
Arbejder for fremmed regning	-1.917	-222	-229	-950
Havne	7	-63	-62	32
Lystbådehavne	48	34	34	94
I alt	-3.169	3.284	-646	4.460

Mål og Midler – Trafikområdet

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskabet viser samlet et merforbrug/mindre-indtægt på 8,9 mio. kr. En besparelse på ca. 1,3 mio. kr. på vintervedligeholdelse som følge af en mild vinter er således indregnet i det samlede resultat. Der ligger forskellige aktiviteter og uheldige udviklinger til grund for overskridelse af budgettet.

Hos Park- og Vejservice er det faktureret ca. 100 timer mindre end budgetteret på hver medarbejder i "marken". I kontrast hertil står store mindre forbrug på grønne områder og på plan, natur og miljøområdet. Det er Park- og Vejservices "mission" at levere ydelser til især Trafik, Grønne områder og Naturområdet. Der er et beredskab hertil. Når bestillingerne udebliver får Park- og Vejservice ikke dækket sine omkostninger. Tilpasning i især mandskab er en langstrakt proces.

Den mistede indtægt udgør ca. 3,6 mio. kr. og kan yderligere specificeres i:

- Øget fravær. Der registreres fravær i form af egen sygdom, barns 1. sygedag, omsorgsdage, læge, kurser, møder, tillidsmandsarbejde, arbejdsmiljø, seniordage etc. Fraværet omsat til mistet salg af timer opgøres til ca. 1,8 mio.kr. Fraværet kædes sammen med, at der har været afskedigelser af personale efter, at Park- og Vejservice vandt udbuddet på vedligeholdelse af grønne områder, parker og veje m.v.

- "Overhead" er den del af indtægten, som skal dække ledelse, administration og værktøj m.v. Der har været et lavere antal ansatte til at optjene "overhead" i 2013. Hver medarbejder skal ud over sin egen løn optjene ca. 0,1 mio. kr. i overhead. Det svarer til ca.1 mio. kr.
- Afspadseringssaldoen er nedbragt med 1.800 timer i 2013 (forskellen på timetallet til afspadsering ved årets begyndelse og ved årets afslutning). Når der afspadseres, er der ingen indtjening, men en lønudgift. Indtjeningen registreres i øjeblik arbejdet præsteres. Værdien udgør ca. 0,6 mio. kr.
- Div. forøgede omkostninger og reducerede indtægter på ca. 0,2 mio. kr.

Der er registreret interne omkostninger hos Park- og Vejservice i forbindelse med forarbejde til udbud og til tilbudsgivning svarende til 1,2 mio. kr. Der har ikke været budgetteret med udgiften.

Som led i strukturelle ændringer i forbindelse med tilbud på drift af park- og vejopgaver, er der sket en nedlukning af materielgårde (inkl. oprydning), som ikke kan benyttes fremover. Arbejdet har beløbet sig til 1,0 mio. kr. Udgiften har ikke indgået i budgettet.

Der har været et merforbrug i forbindelse med indsamling af vejdata og matrikulære arbejder. Arbejderne er sket forud og udgiften vil blive finansieret i 2014 med en tilsvarende tilbageholdenhed.

Der udvises et merforbrug på gadebelysning på 0,6 mio. kr.. Udgiften burde have været bevilget som en anlægsudgift. Udgiften er fremkommet ved, at forvaltningen har ønsket at følge elforsyningsens arbejde med kabellægning, for at opnå en billigere installation af gadebelysning.

Der konstateres et merforbrug på vejafvandingsbidrag på 3,0 mio. kr. Aktivitetsniveauet med kloakreovering i Energi Viborgs regi er væsentligt forhøjet i 2013.

Viborg Kommune har tilsluttet sig Randers og Slagelse kommuners verserende retssag mod Forsyningssekretariatet vedrørende sekretariatets afgørelser om vejbidrag.

Forsyningssekretariatet har forhøjet en række kommuners vejbidrag til max. 8 % (8 % er den højeste sats der kan betales – jfr. regler om betaling for spildevandsafledning) ud fra forholdsmæssige betragtninger om hvor stor en mængde vejvandet udgør af den samlede spildevandsmængde.

Der betales 7 % i vejafvandingsbidrag af hver krone, der investeres i renovering og nyanlæg af kloakledninger. Der er tale om en udefra kommende forøgelse, som Teknisk Udvalg ikke har indflydelse på.

Det blev udlagt belægning på strækninger for at begrænse skader på vejopbygningen i slutningen af 2013. Det har resulteret i en merudgift på 1,0 mio. kr. Der udvises en tilsvarende tilbageholdenhed med belægningsarbejder i 2014.

Mål og Midler – Trafikområdet

Mindre aktivitet med vintervedligeholdelse, betyder, der har været færre udkald end budgetteret. Mindreforbruget svarer til ca. 1,3 mio.kr. Det betyder på den anden side, at Park- og Vejservice har mistet omsætning.

Der er merudgifter på kollektiv trafik på 1,1 mio. kr. Der forventes at være tale om en forskydning – idet der forventes en tilbagebetaling i forbindelse med Midttrafiks afslutning af regnskabet i foråret 2014 og der forventes opkrævet et bidrag fra Midttrafik og Regionen vedrørende drift af Viborg Rutebilstation i 2013. Der opnås derfor et tilsvarende mindre forbrug i 2014.

Endelige har der været div. mindreudgifter på vejvedligeholdelsesopgaver svarende til 1,5 mio. kr. Mindreudgiften betyder på den anden side at Park- og Vejservice har mistet omsætning.

Udvikling i priser og mængder

Det har været stigning i omkostningen ved drift af materielgårde pr. ansat. Det er forklaret med et lavere personale antal og med, at der er sket nedlukninger.

Indtjeningen pr. parkeringsvagt er lavere end budgetteret. Det hænger bl.a. sammen med, at der ikke blev opkrævet p-afgifter i december.

Prisen på vedligeholdelse pr. km vej har været ca. 1.000 kr. dyrere end budgetteret og end sidste år. Det skyldes de forøgede udgifter til vejafvandingsbidrag.

Priserne på belægning har været en del lavere end tidligere år og lavere end budgetteret. Der er således udlagt på et noget større areal.

Antallet af køreplantimer er mærkbart forøget siden 2012. En del af udgiften på forøgelsen forventes ”betalt”, når det endelige regnskab med passagerindtægter gøres op af Midttrafik i foråret.

Mål og Midler – Trafikområdet

Perspektiver

Trafikområdet forventes at komme under økonomisk pres de kommende år. Det skyldes bl.a. at der er store prisstigninger til Viborg Spildevand vedrørende Vandafvandingsbidraget, der er blevet sat op. Store stigninger i statsafgifterne til strøm påvirker udgifterne til det kommunale gadelysanlæg. Politikområdet er heller ikke budgetmæssig mængdereguleret og med væksten i Kommunen følger også flere veje, stier, gadelysanlæg m.v. Udfordringer er derfor til stadighed at klare flere opgaver for de samme midler. I værste fald bliver budgettet udhullet år for år.

I nærmeste år vil der være meget fokus på at følge det nye udbud af Park og Vejservice arbejder, hvor status nu er, at Park og Vejservice kom med det mest fordelagtige tilbud. Fra og med 2014 arbejder Park og Vejservice under de nye vilkår.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Fokusområder

På politikområdet "Kommunale Ejendomme" er der følgende fokus i budgetåret 2013:

Ejendomsadministration

Området omfatter drift og administration af en række kommunale ejendomme, herunder bl.a. offentlige toiletter, beboelsesejendomme, kasernebygningerne og ledigblevne ejendomme, som skal sælges.

I 2013 vil der være fokus på følgende områder:

- Medvirke ved afklaring af, hvorvidt dele af ejendomsadministrationen skal konkurrenceudsættes.
- Afgivelse af kontrolbud i tilfælde af hel eller delvis konkurrenceudsættelse.
- Målrettet driftsøkonomisk styring af politikområdets ejendomme.
- Afhændelse af ledigblevne ejendomme.

Rengøringsservice

Rengøringsservice arbejder fokuseret på at lave kontrolbud, da det er besluttet, at rengøringen i kommunen skal konkurrenceudsættes. I hverdagen arbejdes der målrettet på at levere konkurrencedygtige ydelser såvel mht. økonomi som kvalitet. Dette gøres ved fortsat at effektivisere enheden.

- Sygefraværet forventes nedbragt, bl.a. ved deltagelse i "Projekt langtidsfrisk". Her er der fokus på arbejdsstillinger, sundhed og trivsel for at undgå nedslidning og bevare et langt, sundt og aktivt arbejdsliv.
- Kompetenceudvikling af medarbejderne prioriteres højt.

- Der er stort fokus på fortsat at være konkurrencedygtige og være en innovativ, service-minded og økonomisk ansvarlig afdeling.

Byfornyelse

Viborg Kommune har p.t. igangværende by- og områdefornyelsesprojekter i Hvam, Ørum, Klejtrup, Vammen og Viborg. Der forventes opstart af 1 til 2 nye projekter i nogle af landsbyerne. Der er netop vedtaget en strategi for udmøntning af byfornyelsesmidlerne til landsbyerne. Midlerne skal anvendes til forskønnelse af de mindre byer (alle byer, bortset fra Viborg og Bjerringbro)

Endvidere foretages der administrativ sagsbehandling i forhold til indsatspuljen, som bl.a. medvirker til nedrivning af bygninger og oprydning i landdistrikterne, ligesom der meddeles kontant støtte til bevaringsværdige lejeboliger efter byfornyelseslovens kap. 3 og 5, og til bevaringsværdige andels- og ejerboliger efter kap. 4.

I andet kvartal forestås præmiering af smukke bygninger.

Såfremt der iagttages nye bygninger, der skal sikres bevaret, indberettes disse til SAVE-systemet, og der foretages relevant sagsbehandling på sager fremsendt fra Kulturarvsstyrelsen.

RESULTAT

Rengøringsservice udarbejdede et kontrolbud, der viste sig ikke at kunne konkurrere med tilbuddene fra de private leverandører. Opgaven overgik derfor pr. 1. august 2014 til to private leverandører.

Vores medarbejdere fik ultimo marts besked om, at de skulle virksomhedsoverdrages til de kommende leverandører på området. Dette gav anledning til bekymring blandt medarbejderne, og forvaltningens fokus rettede sig i høj grad mod at sikre, at virksomhedsoverdragelsen kunne ske på ordentlige vilkår.

Beslutningen betød også, at det hidtidige fokus i Rengøringsservice med at nedbringe sygefraværet, sikre god kompetenceudvikling og sikre konkurrencedygtighed blev overskygget af arbejdet med virksomhedsoverdragelse og information til berørte enheder om, hvad der fremover ville komme til at ske.

Ejendomsadministration

Økonomiudvalget besluttede på sit møde den 20. februar 2013, at Ejendomme og Energis opgaver med administration og vedligehold af kommunens ejendomme ikke skal konkurrenceudsættes.

Driften af politikområdets ejendomme til udlejning og andre formål er sket inden for afsatte rammer.

Der er tilført politikområdet et antal ledigblevne ejendomme fra andre politikområder. Ind til salg kan finde sted, driftes disse ejendomme efter princippet om at kun absolut nødvendige udgifter afholdes.

Byfornyelse

Forvaltningen har arbejdet videre med de angivne områdefornyelsesprojekter. Desuden er et nyt projekt i Karup igang, ligesom der er udarbejdet egentligt byfornyelsesprogram for både Stoholm og Møldrup.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Der er foretaget sagsbehandling i forhold til indsatspuljen, hvorved der er nedrevet en lang række bygninger. Endelig er der meddelt konstant støtte til bevaringsværdige lejeboliger efter byfornyelseslovens kap. 3 og 5, og til bevaringsværdige andels- og ejerboliger efter kap. 4.

I andet kvartal blev flere smukke bygninger præmieret.

Endelig har forvaltningen igangsat et arbejde med at få gennemgået- og opdateret SAVE-registreringerne af bevaringsværdige bygninger.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Målsætninger

Byrådet har formuleret målsætninger for Kommunale Ejendomme, som er en del af bemærkningerne til budgettet. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for Kommunale Ejendomme.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder:

- vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- bygninger og tilknyttede arealers kvalitet og sikkerhed skal sikres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal medvirke til, at det globale klima ikke forringes.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

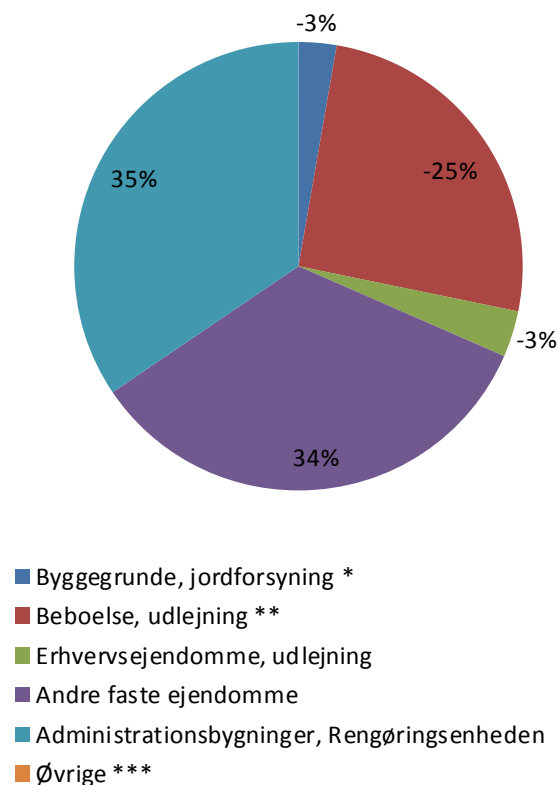
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Viborg Kommunes Rengøringsservice leverer rengøring til den aftalte kvalitet og til konkurrencedygtige priser.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

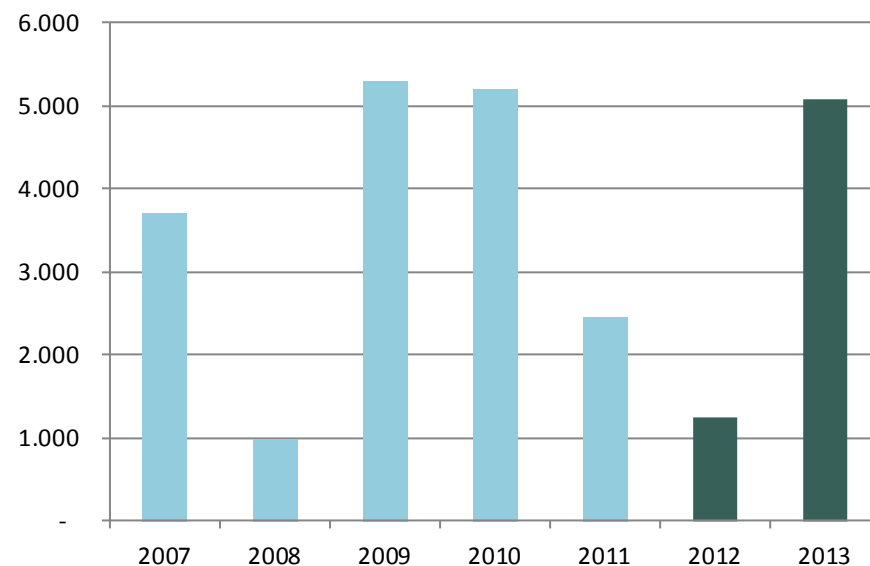

* Boligformål, byggegrunde, erhvervsformål, byggegrunde, ubestemte ubebyggede arealer.

** Incl. fælles formål faste ejendomme.

*** Byfornyelse, driftssikring af boligbyggeri og andre fritidsfaciliteter

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Den store udgiftsforøgelse på kommunale ejendomme forklares med, at den indtægtsdækkede "rengøringsenhed" er afviklet i løbet af 2013. Enheden har løbende givet et mindre overskud de foregående år, mens der i 2013 har været omkostninger ved at reducere enheden til kun at omfatte rådhusrengøringen.

Der er endvidere udvidet med en kontraktstyreenhed i 2013.

Endelig er omkostningerne på ejendomme i "tomgang" (ejendomme der afventer salg) voksende. Disse ejendomme henligger uden indtægter, mens de absolut nødvendige udgifter afholdes.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Faste ejendomme					
Jordarealer - drift og vedligehold	120	592	115	174	59
Jordarealer - lejeindtægter	-464	-846	-456	-374	82
Faste ejendomme - fælles formål	0	-154	-387	0	387
Beboelse - drift og vedligehold	3.885	2.581	3.786	3.385	-401
Beboelse - lejeindtægter	-5.983	-5.801	-5.476	-5.245	231
Erhvervsejendomme - drift og vedligehold	659	412	686	742	56
Erhvervsejendomme - lejeindtægter	-1.079	-1.091	-1.010	-985	25
Andre faste ejendomme - drift og vedligeholdelse	10.204	7.424	10.152	11.431	1.279
Andre faste ejendomme - lejeindtægter	-8.303	-7.758	-8.378	-8.953	-575
Byfornyelse (ydelsesstøtte)	935	857	852	921	69
Driftssikring af boligbyggeri	-240	0	-239	-200	39
Andre fritidsfaciliteter	71	97	96	77	-19
Miljøbeskyttelse					
Fælles formål (offentlige toiletter)	1.732	1.414	1.710	1.579	-131
Rengøring					
Rengøringsenheden	-280	-121	2.130	1.838	-292
Kontraktstyreenheden	0	0	1.180	679	-501
I alt	1.256	-2.394	4.761	5.069	308

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Miljøbeskyttelse Fælles formål (offentlige toiletter)	(drift pr. toiletbygning) -41.508	-41.962	-38.846	-3.115	(antal offentlige toiletter) 26	26	26	0

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Der er et samlet mindreforbrug på rengøring på 0,8 mio. kr. Mindreforbruget er fordelt med et mindreforbrug på rengøringsenheden med 0,3 mio. kr. og 0,5 mio.kr. på kontraktstyrenheden, herunder på den såkaldte "4%-pulje", som dækker fejl i udbudsmateriale.

Der har været et mindreforbrug på driften af offentlige toiletter på 0,1 mio. kr. Driften har været ca. 31.000 kr. billigere pr. toilet.

Der har således været et merforbrug på ejendomme, herunder ubebyggede arealer så som byggegrunde og lignende på 1,2 mio. kr. På ejendomme i "tomgang" (ejendomme som afventer salg eller anden benyttelse) har der været et merforbrug på 1,5 mio. kr. Det vil sige, at der reelt har været et mindreforbrug på ca. 0,3 mio.kr. på ejendomme til udlejning og lignende.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Perspektiver

Ejendomsadministration

Der skal fortsat være fokus på:

- Effektiv drift af ejendomme til udlejning og andre formål.
- Omkostningsbevidst drift af ledigblevne ejendomme.

Mål og Midler – Forsyning

Fokusområder

På politikområdet "Forsyning" er der følgende fokus i budgetåret 2013:

Affaldsressourceplan:

En ny affaldsressourceplan forventes udarbejdet og vedtaget inden udgangen af 2013. Planen skal danne afsæt for udmøntningen af en række tiltag, der har til formål at udnytte affaldet.

Dagrenovation og dagrenovationslignende affald:

- Vurdering af affaldsbeholdertype og placering ved obligatorisk 14-dags tømning af dagrenovationen
- Undersøgelse af biogasmuligheder i Viborg Kommune

Indsamling af glas papir mv.:

- Miljøøkonomisk vurdering af flerstrengsindsamling ved husstande
- Planlægning af affaldsindsamling i Viborg midtby samt i særligt bevaringsværdige områder

Ordninger for farligt affald:

- Indsatsmuligheder for farligt affald fra private husholdninger
- Overkapacitet i oliebehandlingsanlægget

Drift af genbrugsstationer:

- Opgradering og justering af eksisterende genbrugsstationer

Andet:

- Udvikle/afvikle løbende informationskampagne

RESULTAT

Affaldsressourceplan:

Udarbejdelsen af en ny affaldsressourceplan er udskudt pga. forsinkelser i Miljøstyrelsens udspil omkring en national ressourcestrategi og ressourceplan. Det forventes at en ny affaldsressourceplan for Viborg Kommune er udarbejdet og vedtaget inden udgangen af 2014. Planen vil være gældende frem til og med 2018.

Dagrenovation og dagrenovationslignende affald; Indsamling af glas papir mv.; Ordninger for farligt affald:

- Indledende undersøgelser er igangsat, og forventes udført i løbet af den kommende planperiode.

Drift af genbrugsstationer:

- Opgradering og justering af alle eksisterende genbrugsstationer er udført i 2013 efter godkendt tidsplan. Der afventes afklaring omkring muligheder for ny genbrugsstation ved Bjerringbro.

Andet:

- Der er gennemført informationskampagner i 2013, herunder særlige kampagner for hjemmekompostering, sortering ved områdecontainere, samt genbrug og sortering for børn (0-6 år).

Mål og Midler – Forsyning

Målsætninger

Byrådet har formuleret målsætninger for affaldsområdet, som er en del af bemærkningerne til budgettet. Disse målsætninger ses nedenfor.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætning, at

- Borgernes sundhed skal fastholdes og forbedres ved at sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- Viborg Kommunes natur skal fastholdes og forbedres ved at forhindre forurening af naturen
- Byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder skal fastholdes og forbedres
- Forsyningsområdet skal være velfungerende – for at sikre borgerne den bedst mulige service
- De kvantitative og kvalitative mål, der er beskrevet i Affaldsplan 2010-2013 skal efterleves

RESULTAT

Opfyldelse og efterlevelse af målsætninger på området sikres i udarbejdelsen af årlige arbejdsgrundlag, samt den efterfølgende evaluering deraf.

Alle målsætninger vurderes opfyldt for 2013.

Mål og Midler – Forsyning

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Alle ejendomme i Viborg Kommune har mulighed for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Affaldsminimering skal styrkes med henblik på at opnå en genanvendelsesprocent på min. 65 %.	Mål realiseres i 2012			
Der må maksimalt deponeres 6 % af affaldet produce-ret i Viborg kommune.	Mål realiseres i 2012			

RESULTAT

For 2013 er kvalitetsmål for hhv. genanvendelse og deponering opnået i 2012 og 2013.

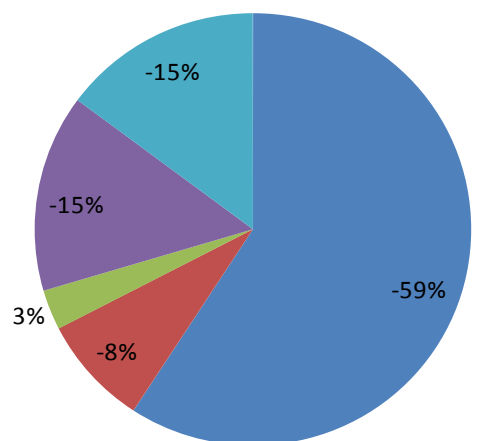
Med Miljøstyrelsen ressourcestrategi (2013) og ressourceplan (2014), forventes en ændring i vilkår og beregning af målsætninger og indsatsområder for affaldsminimering og behandling. Dette betyder bl.a. at der skelnes mellem forskellige typer af genanvendelsesprocenter herunder specifikt for husholdningsaffaldet, hvor der er formuleret mål på 50 % genanvendelse inden 2022 (status er ca. 22 % nationalt i dag). I Viborg Kommune er der p.t. en genanvendelsesprocent for husholdningsaffald på 30 %.

Udvikling og implementering af tiltag for at øge genanvendelse af husholdningsaffaldet fra 30 % til 50 % forventes formuleret i den kommende affaldsressourceplan for Viborg Kommune, og gennemføres i løbet af planperioden. Udarbejdelsen af en ny affaldsressourceplan er udsat pga. forsinkelser i Miljøstyrelsens udspil omkring en national ressourcestrategi og ressourceplan. Det forventes at en ny affaldsressourceplan for Viborg Kommune er udarbejdet og vedtaget inden udgangen af 2014. Planen vil være gældende frem til og med 2018.

Mål og Midler – Forsyning

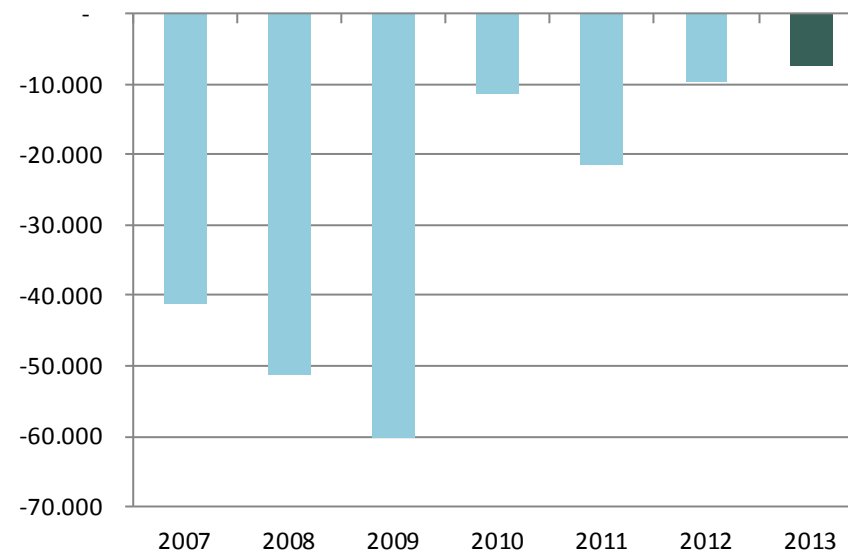
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

- Ordninger for dagrenovation - restaffald
- Ordninger for glas, papir og pap
- Ordninger for farligt affald
- Genbrugsstationer
- Øvrige ordninger og anlæg

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Overskuddet på forsyningsområdet er nedbragt ved takstnedsættelser og ved at fastholde takster over flere år. Der har endvidere været udfordringer med erhvervenes brug af genbrugsstationerne i 2013. Det har også medvirket til at nedbringe overskuddet.

Ordningerne gav store overskud i år med lavkonjunktur (2007, 2008, 2009) pga. fald i affaldsmængder.

Forsyningsens likvide beholdning i kommunekassen blev således større end behovet for anlægsudgifter kunne begrunde.

Området skal "hvile i sig selv" set over en årrække. Dvs., at der ikke må være over- eller underskud set over en 3-5 årig periode.

Mål og Midler – Forsyning

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L) - Dagrenovation

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Dagrenovation	-4.884	-3.119	-3.805	-4.644	-839
<u>Udgifter</u>					
Indsamling og transport	17.860	20.055	19.902	18.230	-1.672
Bortskaffelse	9.946	10.062	9.481	9.525	44
Indsamlingsmateriel	2.407	2.394	2.394	2.436	42
<u>Indtægter</u>					
Sække afhentet hver uge	-20.357	-18.525	-18.525	-18.115	410
Sække afhentet hver 14. dag	-6.820	-3.103	-3.103	-3.076	27
Containere 240L tømt hver uge	-233	-509	-509	-909	-400
Containere 240L tømt hver 14. dag	-772	-843	-843	-1.648	-805
Containere 400L tømt hver uge	-757	-2.755	-2.755	-2.928	-173
Containere 400L tømt hver 14. dag	-2.811	-5.116	-5.116	-5.222	-106
Containere 600L tømt hver uge	-990	-5.405	-5.405	-5.280	125
Containere 600L tømt hver 14. dag	-145	-396	-396	-415	-19
I alt	-4.884	-3.119	-3.805	-4.644	-839

Mål og Midler – Forsyning

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L) - Dagrenovation

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
Udgifter		(pris pr. ton)				(antal ton)		
Bortskaffelse	480,95	458	458	0	20680	20.797	20.700	97
		(pris pr. enhed)				(antal enheder)		
Indsamling og transport	7,85	8,02	8,62	-0,60	2.274.922	2.273.235	2.310.000	-36765
		(pris pr. sæk)				(antal sække)		
Indsamlingsmateriel	1,86	1,89	1,90	-0,01	1.295.550	1.291.200	1.260.000	31.200
Indtægter								
Dagrenovation		(forbrugerafgifter pr. stk)				(antal renovationsenheder på kategorier)		
Sække afhentet hver uge	-924	-910	-910	0	20.056	19.907	20.357	-450
Sække afhentet hver 14. dag	-463	-455	-455	0	6.709	6.760	6.820	-60
Containere 240 l tømt hver uge	-1.552	-2.185	-2.185	0	328	416	233	183
Containere 240 l tømt hver 14. dag	-710	-1.092	-1.092	0	1.187	1.509	772	737
Containere 400 l tømt hver uge	-3.249	-3.637	-3.639	0	848	805	757	48
Containere 400 l tømt hver 14. dag	-1.787	-1.820	-1.820	0	2.863	2.869	2.811	58
Containere 600 l tømt hver uge	-5.162	-5.460	-5.460	0	1.047	967	990	-23
Containere 600 l tømt hver 14. dag	-2.444	-2.731	-2.731	0	162	152	145	7
Øvrige nettoudgifter								

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L) - Dagrenovation

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.			Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	
EDB-udstyr	154	162	162	163
Øvrige vedr. dagrenovation	9	12	12	297
Hjemmekompostering	189	107	107	107
Indsamling af batterier ved husstand	49	72	72	56
Øvrige fællesudgifter	4.668	4.640	4.640	4.706
Øvrige ordninger - indtægter	-2.191	-3.899	-3.922	-1.948
Øvrige nettoudgifter				
I alt	0	0	0	0

Mål og Midler – Forsyning

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L) - Glas, papir og pap

	Vedttaget		Korr.		Afvigelse i
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab	budget	budget	Regnskab	forhold til
	2012	2013	2013	2013	korr.
					budget
Glas papir og pap	-607	-1.554	-885	-644	241
Bobler	4.655	4.230	4.210	4.366	192
Gebyr for glas, papir og pap	-3.875	-4.005	-4.005	-4.045	-40
Salg af genanvendelige materialer	-1.844	-2.199	-1.510	-1.420	90
I alt	-555	-1.554	-885	-644	241

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L) - Glas, papir og pap

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab	Regnskab	Korr.		Regnskab	Regnskab	Korr.	
mindreudgift (-) / merudgift (+)	2012	2013	budget	Afvigelse	2012	2013	budget	Afvigelse
			2013				2013	
Bobler	18.846,15	19.601,62	18.744,93	856,69	247	246	247	-1
Gebyr for glas, papir og pap	-86,21	-90,00	-90,00	0	44.948	44.944	44.500	444
Salg af genanvendelige materialer	-652,51	-527,68	-629,17	101,49	2.826	2.691	2.400	291

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L) - Glas, papir og pap

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i
	Regnskab	Vedttaget	Korr.	Regnskab	
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	2012	budget	budget	2013	forhold til
		2013	2013		korr.
					budget
Tilskud til frivillige organisationer	457	420	420	456	36
Øvrige nettoudgifter					
I alt	457	420	420	456	36

Mål og Midler – Forsyning

Totale nettodrifudsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L) - Farligt affald

	Vedtaget		Korr.	Regnskab	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	budget 2013	budget 2013		
Udgifter					
Udgifter til olie- og kemikalieaffald	4.966	6.561	6.295	6.186	-109
Indtægter					
Grundgebyr Boliger	-2.478	-2.670	-2.670	-2.697	-27
Grundgebyr Erhverv	-116	-270	-270	-198	72
Indsamling af batterier	-87	-94	-7	86	93
Emballagesalg	-431	-430	-430	-399	31
Håndteringsgebyr	-541	-456	-456	-444	12
Vejegebyr	-91	-91	-91	-88	3
Behandlingsafgift Kommunekemi	-1.324	-1.535	-1.425	-1.439	-14
Klinisk risiko affald	-69	-66	-66	-66	0
Tømning/affald fra olieudskiller	-382	-515	-515	-308	207
Tømning/affald fra sandfang	-120	-181	-182	-137	45
Sand fra sandfang	-444	-333	-298	-259	39
I alt	-1.125	-80	-115	235	350

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L) - Farligt affald

	Pris (nettoudgift) i kr.			Afvigelse	Mængde			Afvigelse
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013		Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Udgifter								
Udgifter til olie- og kemikalieaffald	100	128,20	128,47	-0,27	49.652	48.254	49.000	-746
Indtægter								
Grundgebyr Boliger	-55,1	-60,00	-60,0	0	44.948	44.950	44.500	450
Grundgebyr Erhverv	-34	-81,72	-60,0	-21,72	3.374	3.304	4.500	-1.196
Indsamling af batterier	-	-	-	-	-	-	-	-
Emballagesalg	-	-	-	-	-	-	-	-
Håndteringsgebyr	-	-	-	-	-	-	-	-
Vejegebyr	-	-	-	-	-	-	-	-
Behandlingsafgift Kommunekemi	-	-	-	-	-	-	-	-
Klinisk risiko affald	-	-	-	-	-	-	-	-
Tømning/affald fra olieudskiller	-	-	-	-	-	-	-	-
Tømning/affald fra sandfang	-	-	-	-	-	-	-	-
Sand fra sandfang	-	-	-	-	-	-	-	-

Mål og Midler – Forsyning

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L) - Genbrugsstationer

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Genbrugsstationer	-2.956	-3.482	-595	-1.158	-563
Udgifter					
Sortering, behandling, transport (ton)	28.960	30.247	29.490	29.119	-371
Indtægter					
Gebyr for genbrugsstationer	0	0	0	0	
Boliger	-26.613	-22.250	-22.250	-22.475	-225
Erhverv	-870	-5.425	-2.930	-2.704	226
I alt	-2.956	-3.482	-595	-1.158	-563

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L) - Genbrugsstationer

	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse
mindreudgift (-) / merudgift (+)								
Udgifter								
Sortering, behandling, transport (ton)	616,89	668,36	628,42	39,94	46.945	43.568	46.927	-3.359
Indtægter								
Gebyr for genbrugsstationer								
Boliger	-592,08	-500,00	-500,00	0	44.948	44.950	44.500	450
Erhverv	-257,85	-747,17	-851,99	104,83	3.374	3.619	3.439	180

Mål og Midler – Forsyning

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L) - Genbrugsstation

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Salg af genanvendelige materialer	-4.161	-6.054	-4.905	-4.832	73
Øvrige udgifter og reguleringer	271			266	266
I alt	0	0	0	0	0

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Det økonomiske resultat skyldes flere faktorer, som er listet op herunder:

Dagrenovation

Der har været et fald i mængden af indsamlet affald. Derudover er der et fald i forhold til tømning af sækkeenheder, som til gengæld har medført en stigning i tømning af containerenheder.

Papir, glas og pap

Der har i 2013 været et svagt fald i mængden af indsamlet papir, glas og pap og derudover har afregningsprisen for det genanvendelige materiale været faldende.

Farligt affald

Der er i 2013 modtaget en mindre mængde af farligt affald.

Genbrugsordning

Der har været en samlet forringelse af genbrugsordningen, som skyldes erhvervsvirksomhedernes svigtende tilmeldinger og dermed svigtende bidrag til kapaciteten.

Derudover har der været fald i de variable indtægter ved erhvervsvirksomhedernes fravalg af ordningen.

Materialepriserne og faldet i afsatte mængder har også påvirket resultatet negativt, dog har et fald i omkostningerne til håndtering og bortskaffelse af især forbrændingseget affald, asbestaffald samt genanvendelige materialer mindsket de negative tendenser.

Øvrige ordninger

Der har været mindre indtægter end forventet på området, som hovedsageligt skyldes en mindre mængde af forbrændingseget affald, deponiaffald samt genanvendelige materialer.

Mål og Midler – Forsyning

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L) - Øvrige ordninger

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Gasindvindingsanlæg	275	-33	-33	-51	-18
Drift af gasindvindingsanlæg	684	718	469	311	158
Salg af gas	-409	-751	-502	-362	140
Komposteringsanlæg	-956	-709	-639	-536	103
Drift af komposteringsanlæg	2.577	1.811	1.811	1825	14
Gebyr for behandling og salg af kompost	-3.533	-2.520	-2.450	-2360	90
Jordhotel	-393	-144	-144	-58	86
Drift af jordhotel	761	136	136	204	68
Gebyr for behandling	-1.154	-280	-280	-262	18
Knuseanlæg	547	-103	-103	63	166
Drift af knuseanlæg	1.258	953	892	833	-59
Gebyr for behandling	-711	-1.056	-995	-770	225
Sorteringsanlæg deponi	460	-338	-300	-217	83
Drift af sorteringsanlæg	7.218	6.513	6.201	6128	-73
Gebyr for behandling	-6.758	-6.851	-6.501	-6345	156
Sorterplads forbrænding	-568	-126	-6	-418	-412
Drift af Sorterplads - forbrænding	6.133	4.607	3.838	3722	-116
Gebyr for behandling	-6.700	-4.733	-3.844	-4140	-296
Sorterplads erhverv	-61	-199	-92	-13	79
Drift af Sorterplads - erhverv	699	875	680	718	38
Gebyr for behandling	-761	-1.074	-772	-731	41
Affaldsforbrænding	89	-587	-316	68	384
Affaldsforbrænding	20.703	20.412	19.129	19784	655
Behandlingsafgift forbrænding	-5.192	-4.906	-4.296	-4571	-275
Forbrændingsafgift	-15.422	-16.093	-15.149	-15144	5
Garage og maskiner	-33	0	0	0	0
Drift af garage og maskiner	-33	0	0	0	0
Fordeling af udgifter	0	0	0	0	0
Fyldplads Fårup	0	0	0	0	0
I alt	-1.470	-2.239	-1.633	-1.162	471

Mål og Midler – Forsyning

Perspektiver

Dagrenovation:

- Der er fremsat nationale mål for genanvendelse på 50 % af husholdningsaffaldet i 2022. Viborg Kommune ligger i dag på 30 %. Der vil primært være fokus på dagrenovation.

Glas, papir og pap:

- Der er i dag en høj genanvendelse af glas, papir og pap i Viborg Kommune. Dette ønskes fastholdt via information og nye tiltag.

Farligt affald:

- Der er fortsat fokus på frasortering af farligt affald fra den øvrige affaldsstrøm. Dette gøres ved at udvikle nye tiltage særligt rettet mod boligforeninger og private husstande. Der vil være specielt fokus på elektronikaffald, sparepærer og batterier samt øvrige farlige affaldstyper fra husholdninger.

Genbrugsstationer:

- Der udarbejdes løbende brugerundersøgelser med henblik på evaluering af ordningen for virksomhedernes brug af genbrugsstationerne.
- Med henblik på øget genanvendelse vil der være fokus på udsortering af nye genanvendelige fraktioner samt målrettede informationskampagner.

Øvrige ordninger:

- Der vil fortsat være fokus på effektivisering af sorteringsanlæg med henblik på udsortering af genanvendelige fraktioner med baggrund i de aktuelle markedsvilkår. F.eks. opgradering af stenuld og sanitet fra depotering til genanvendelse.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Fokusområder

På politikområdet "Plan, natur og miljø" er der følgende fokus i budgetåret 2013:

- **Naturpolitik**
Byrådets konstitueringsaftale har fastlagt, at der skal udarbejdes en naturpolitik. Politikken lægger de overordnede rammer for naturpleje, naturprojekter, rekreative tiltag og information.
I 2012 blev et udkast til politik udarbejdet. Primo 2013 vedtages politikken, og arbejdet med at udmønte politikken strategisk og geografisk gennemføres.
- **Vand- og natur2000 planer**
Den kommunale indsats (handleplaner) som følge af de statslige vand- og natur2000 planer er planlagt og prioriteret og politisk vedtaget i 2012.
Gennemførelsen af handleplanerne løber fra 2013 til 2015. Opgaven forventes at blive ressourcemæssig tung og vil sandsynligvis lokalt kunne give anledning til offentlig debat.
- **Vandforsyningsplan**
Et udkast til ny samlet vandforsyningsplan for Viborg Kommune er udarbejdet og sendes i høring ultimo 2013. Planen forventes vedtaget primo 2013. Planen fastlægger de overordnede rammer for drikkevandsforsyningen i Viborg Kommune. Fra 2013 og fremefter implementeres planens mål og retningslinjer.
- **Spildevandsplan**
En ny samlet spildevandsplan for Viborg Kommune forventes udarbejdet i 2013 og vedtaget primo 2014.
Den gældende spildevandsplan er primært en sammenskrivning af de tidligere kommuners planer, og den ny plan bliver mere fremadrettet.
- **Klimatilpasningsplan**
Der fremgår af regeringsgrundlaget og af økonomiaftalen for 2013 mellem KL og Regeringen, at alle kommuner skal lave en klimatilpasningsplan. Planen skal være færdig inden udgangen af 2013 og vedtages som et tillæg til kommuneplanen. Klimatilpasningsplanen skal kortlægge hvor der sker oversvømmelser, hvad de økonomiske konsekvenser af oversvømmelserne er og på det grundlag lave et risikokort. Risikokortet skal danne grundlag for en politisk beslutning af, hvor der skal laves en afværgeindsats og hvilket økonomisk omfang indsatsen skal have. Det skal hvor det er relevant ske i samarbejde med andre kommuner (f.eks. ved vandløbsoplande).
- **Affaldsressourceplan**
En ny affaldsressourceplan forventes vedtaget inden udgangen af 2013.

- **Miljøtilsyn**
Miljøtilsyn på virksomheder og landbrug udføres også i 2013. En ny bekendtgørelse om miljøtilsyn er i høring. Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om omfang og indhold af miljøtilsynet og vil afløse aftale mellem KL og miljøministeren. De nye bestemmelser om tilsyn forventes at medføre, at der skal udføres et større antal tilsyn end de antal der hidtil har været udført for at overholde aftalens krav om minimumstilsynsfrekvens.

RESULTAT

- Opgaverne med Naturpolitik, Vand- og natur2000 planer, Vandforsyningsplan, og Spildevandsplan, er gennemført som forudsat
- Udkast til Klimatilpasningsplan er sendt i høring i februar 2014
- Færdiggørelsen af affaldsressourceplanen har afventet regeringens udspil på området. Planen forventes vedtaget inden udgangen af 2014
- Miljøtilsynet for 2013 er udført i overensstemmelse med de nye bestemmelser om tilsyn.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Målsætninger

Byrådet har formuleret målsætninger for Plan-, Natur- og Miljøområdet, som er en del af bemærkningerne til budgettet. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for Plan-, Natur- og Miljøområdet.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- Sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- Mulighederne for friluftsliv skal styrkes
- Drikkevandets kvalitet skal sikres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre Viborg Kommunes natur

- Forurening af naturen skal forhindres
- Andre forringelser af naturen, landskabsbilledet og historiske værdier skal forhindres
- Naturen, landskabsbilledet og historiske værdier skal forbedres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre byerne og erhvervslivets udviklingsmuligheder

Attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres:

- Byerhvervenes vilkår skal forbedres
- Vilkårene for jordbrug, fiskeri og råstofferhverv skal forbedres
- Vilkårene for turismen skal forbedres
- Vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal medvirke til at det globale klima ikke forringes

RESULTAT

De formulerede målsætninger er blandt andet søgt efterlevet ved:

- Udarbejdelse af Naturpolitik
- Gennemførelse af en række kommunale naturgenopretnings- og rekreative projekter. Det drejer sig bl.a. om fjernelse af spærringer ved Bryrup Dambrug og Kølsen Mølle, opkøb af arealer ved Birke Sø, skovrejsning ved Møldrup, ny badebro i Bigum, forbedrede stiforløb på egne arealer, handicap fiskeplatforme i Nørresø og Søndersø
- Gennemførelse Viborg Kommunes opgaver med Vand- og natur2000 planer. Der har været arbejdet med 7 vådområder og 41 vandløbsrestaureringsindsatser. Der i desuden i Viborg Kommune indgået flere aftaler om naturpleje end gennemsnittet for resten af landet. Bl.a. er næsten 10 % af alle tilsagn om forberedelse af afgræsning givet i Viborg Kommune.
- Udarbejdelse af en Vandforsyningsplan
- Udarbejdelse af at udkast til Spildevandsplan
- Det tilsyns- og godkendelsesarbejde der har været udført i 2013

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Viborg Kommune etablerer de nye søer og våde enge, der aftales med Staten jf. Vand- og Natur2000's vådområdeindsatsen.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	
Sundhedsskadelig forurening fra virksomheders og husdyrbrugs emissioner, støj, lugt, affald, spildevand mv. forhindres, ved at udføre regelmæssige tilsyn: • Samtlige virksomheder og husdyrbrug, der har en miljøgodkendelse, skal som minimum have modtaget et tilsyn hvert 3. år. • Samtlige autoværksteder, renserier og pelsdyrfarme skal som minimum have modtaget et tilsyn hvert 4. år. • Samtlige husdyrbrug uden krav om miljøgodkendelse, skal som minimum have modtaget et tilsyn hvert 6. år.	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse

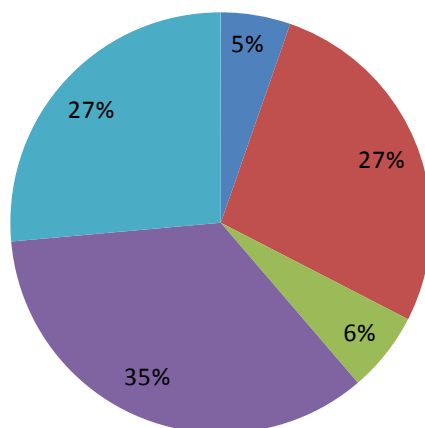
RESULTAT

- Der har været arbejdet med etableringen af 7 vådområder
- De regelmæssige tilsyn er udført i 2013.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

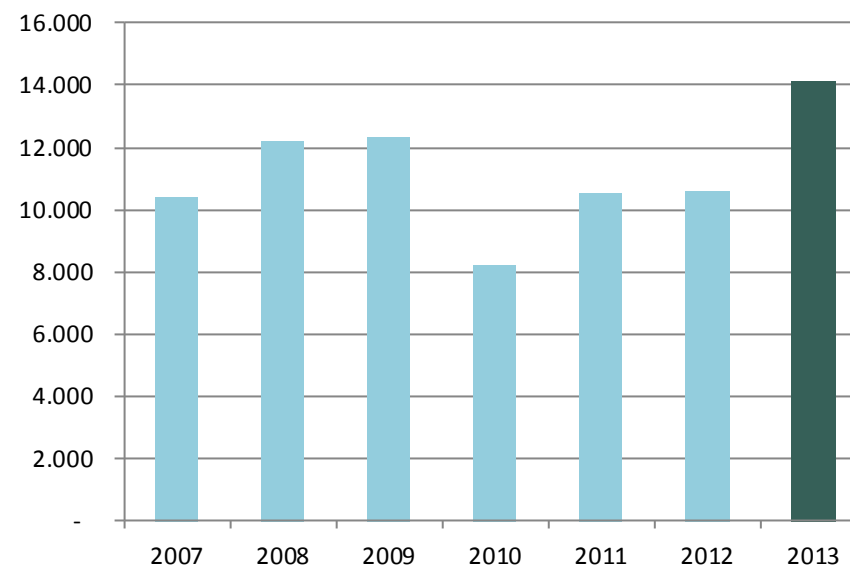
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (1.000 kr., 2013 P/L)

- Grønne områder og naturpladser
- Naturforvaltningsprojekter
- Skove
- Vandløb *
- Miljø **

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

De øgede udgifter skyldes primært en forøget indsats med naturforvaltningsprojekter i forhold til tidligere år.

* Fælles formål, vandløbsvæsen og vedligeholdelse af vandløb.

** Fælles formål miljøbeskyttelse m.v., miljøtilsyn - virksomheder, øvrig planlægning, undersøgelser tilsyn og skadedyrsbekæmpelse.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Grønne områder og naturpladser	498	427	604	756	152
Naturforvaltningsprojekter	2.597	9.945	6.028	3.841	-2.187
Skove	799	707	698	868	170
Vanløbsvæsen, fælles formål	85	144	143	57	-86
Vedligeholdelse af vandløb	4.705	4.928	4.883	4.865	-18
Miljøbeskyttelse, fælles formål	255	236	235	258	23
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn mv.	1.250	1.455	3.162	3.175	13
Skadedyrsbekæmpelse (rotter):	-119	-90	-82	0	82
Udgifter	1.139	1.573	1.568	1.673	105
Indtægter	-1.259	-1.663	-1.650	-1.673	-23
Miljøtilsyn - virksomheder	-2	-15	-12	0	12
Øvrige fællesudgifter	540	645	634	297	-337
I alt	10.489	18.292	16.211	14.117	-2.094

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreudgift (-) / merudgift (+)	Pris (nettoudgift) i kr.				Mængde			
	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Korr. budget 2013	Afvigelse
Grønne områder og naturpladser	51.340	77.938	62.268	15.670	9,7	9,7	9,7	0
Naturforvaltningsprojekter	1.826	2.701	4.239	-1.538	1422	1422	1422	0
Skove	82.371	89.485	71.959	17.526	9,7	9,7	9,7	0
Vanløbsvæsen, fælles formål	189	127	318	-191	450	450	450	0
Vedligeholdelse af vandløb	10.456	10.811	10.851	-40	450	450	450	0
Miljøbeskyttelse, fælles formål	3	3	3	0	93.817	93.817	93.817	0
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn mv.	879	2.233	2.224	9	1.422	1.422	1.422	0
Skadedyrsbekæmpelse (rotter): Udgifter	-	-	-	-	-	-	-	-
Indtægter	-36	-48	-47	-1	34.883	34.883	34.883	0

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Miljøtilsyn - virksomheder	-2	-15	-12	0	12
Øvrige fællesudgifter	540	645	634	297	-337
I alt	540	630	622	297	-325

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

- Mindre forbruget er primært på naturgenopretningsprojekter. Baggrunden er, at der ikke har kunnet indgås aftale med lodsejerne om den forventede indsats med pleje af fredede naturarealer og at der ikke kunne opnås enighed med ejerne af Karup Elværks dambrug om et opkøb af dambruget. Samtidig har det meget høje aktivitetsniveau med gennemførelse af indsatser i forlængelse af de statslige vand- og natura 2000planer, resulteret i at ikke alle planlagte kommunale naturgenopretningsprojekter har kunnet gennemføres
- Vedrørende brugerbetaling har der været en mindre indtægt end budgetteret. Nedgangen i indtægten skyldes dels at der er sket en effektivisering af opgaveløsningen der er brugerbetalingspligtigt, dels at der er opgaver primært på landbrugsområdet der er fritaget for brugerbetaling og dels at der har været en mindre aktivitet på de opgaver indenfor dambrug, der er brugerbetalingspligtige.

Mål og Midler – Plan-, natur- og miljøområdet

Perspektiver

Der er følgende særlige udfordringer i 2014:

- Realisering af den vedtagne Natur- og Parkpolitik
- Viborg Kommunes 1. generations vand- og Natur2000 handleplaner skal gennemføres i perioden frem til 2015. Opgaven er mangesidig og omfatter og indeholder organisatoriske, tidsmæssige, formidlingsmæssige og myndighedsmæssige udfordringer.
- Der skal udarbejdes udkast til 2. generations vandhandleplan for vandløb. I forhold til 1. generation forventes større spillerum, og dermed også større faglige udfordringer og politisk ansvar, for kommunerne, ved fastlæggelse og geografisk placering af indsatsen og ved valg af virkemidler.
- Ved udarbejdelse af udkast til 2. generations vandhandleplan for vandløb skal kommunerne indenfor et hovedopland samarbejde om oprettelse og drift af et vandråd hvor interessenterne inddrages. Viborg kommune skal deltage i sådanne samarbejder for oplandet til Limfjorden og oplandet til Randers Fjord og lede arbejdet i Vandråd Randers Fjord.
- Viborg Kommune overtager i perioden 2014-15 formandsskabet for Gudenå-komiteen. Der venter derfor en betydelig opgave med drift af formandskab og det tilknyttede sekretariat. Sekretariatet har to medarbejdere der i 2014-2015 placeres i Viborg Kommune.
- Vedtagelsen af ny tilsynsbekendtgørelse i 2013 har betydet, at tilsynsfrekvensen for miljøtilsyn ændres således at der skal udføres et større antal tilsyn end tidligere. Som udgangspunkt for fastsættelsen af tilsynsfrekvensen, skal der foretages en risikovurdering af samtlige virksomheder, der er omfattet af obligatoriske tilsyn. Denne opgave forventes udført i 2014. Endvidere skal der fremover ske en offentliggørelse af samtlige tilsynsrapporter og håndhævels tiltag der udarbejdes i forbindelse med tilsynet.
- På affaldsområdet har regeringen udsendt en ressourcestrategi, der sammen med en statslig ressourceplan vil danne en væsentlig del af grundlaget for udarbejdelsen af en kommunal affaldshåndteringsplan. Planen forventes, at danne rammen for nye tiltag, der skal fremme genanvendelsen.

Mål og Midler – Forebyggelsesudvalget

Fokusområder

Forebyggelses- og sundhedsfremmepolitikken indsatsområder er overordnede og tværgående. Herudover er der mange andre relevante, forebyggende og sundhedsfremmende indsatser, som allerede varetages af de forskellige forvaltningsområder.

Med indsatsområdet **Sundhed på tværs** ønsker Viborg Kommune at integrere arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme i fagforvaltningernes driftsopgaver, hvor det er muligt. F.eks. kan man med ”sund aldrig” som tema arbejde på tværs af forvaltningerne og samarbejde med civilsamfundet.

Med **Mental sundhed** som indsatsområde sætter vi fokus på, at kommunens borgere har det godt og fungerer godt i hverdagen. Mental sundhed er et samlende begreb for trivsel og psykisk velbefindende – det vi også kalder ”det gode liv”.

KRAM (Kost, Rygning, Alkohol, Motion) er væsentlige indsatsområder, fordi disse faktorer har stor betydning for udvikling af en række folkesygdomme.

Indsatsområdet **Ulykkesforebyggelse** spænder bredt – fra forebyggelse af trafikulykker til forebyggelse af fald og andre ulykker i hjemmet.

RESULTAT

Den tværgående forebyggelses- og sundhedsfremmepolitikks indsatsområder løber over flere år. I 2013 er afviklet følgende aktiviteter i forhold til indsatsområderne:

Sundhed på tværs:

Deltagelse i udviklingsprojekt i regi af Sund By Netværket om sundhedskonsekvensvurdering (SKV) i samarbejde med Planafdelingen

Mental sundhed:

Konferencen Kunsten at leve - kultur som sundhedsfremme er afholdt i samarbejde med kulturregion Østjysk Vækstbånd. Desuden er der afholdt 3 borgerrettede foredrag om mental sundhed.

KRAM:

Løbende afviklet forskellige rygestoptilbud. Endvidere afslutning af det 3-årige rygeforebyggende projekt X:IT i folke-skolerne. Etablering af samarbejde med Regionshospitalet i Viborg om screeningsprojekt for hjertekarsygdom blandt kvinder.

Ulykkesforebyggelse:

I regi af Sundhed og Omsorg har der været særlig fokus på faldforebyggelse hos ældre ved de forebyggende hjemmebesøg.

Mål og Midler – Forebyggelsesudvalget

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)

I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Civilsamfundet inddrages hvor det er relevant i indsatser vedr. folkesundhed	Mål forventes opfyldt			
Udvikling af metoder til inddragelse af civilsamfundet om folkesundhedsindsatser	Mål forventes opfyldt			
Implementering af Forebyggelses- og sundhedsfremmepolitikken i alle politikområder	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse	Løbende målopfyldelse
Gennemførelse af projekt "Sundhed på tværs" i Karup skoledistrikt	Mål realiseres i 2012			

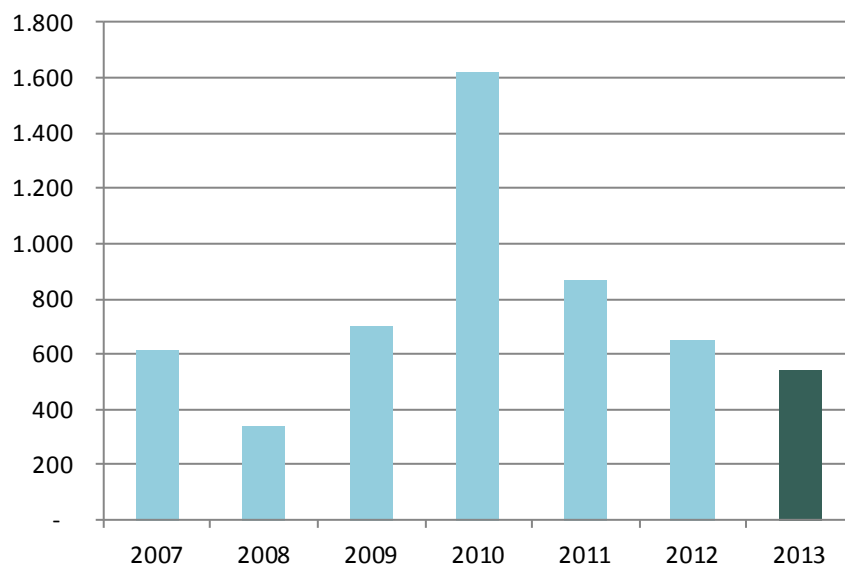
RESULTAT

Civilsamfundet er løbende inddraget hvor det har været relevant særligt i forhold til projekt "Sundhed på tværs", der er afsluttet i 2012. Der har kontinuerligt været en implementering af Forebyggelses- og sundhedsfremmepolitikken. Kvalitetsmål et, tre og fire er opfyldt. Kvalitetsmålet om udvikling af metoder til inddragelse af civilsamfundet om folkesundhedsindsatser er ikke opfyldt, men indsatsområdet fortsætter i regi af det nye udvalg for Ældre og Sundhed.

Mål og Midler – Forebyggelsesudvalget

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Politikområdet "Forebyggelse" er præget af en projektorienteret økonomi. Dvs., at der afsættes bevillinger til konkrete opgaver som forløber over en tidsafgrænset periode. Det medfører overførsler mellem budgetår og store udsving i forbrug mellem de enkelte regnskabsår. Den årlige budgetramme er fra 2011 reduceret med 0,3 mio. kr. årligt, og det har resulteret i et mindreforbrug i årene 2011-2013 i forhold til 2010.

Forebyggelsesudvalget er blevet nedlagt pr. 31. december 2013 og fortsætter i en ny struktur pr. 1. januar 2014 under Job & Velfærd.

Mål og Midler – Forebyggelsesudvalget

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)					
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
Sekretariat	32	127	209	195	-14
01 Førstehjælpsprojekt	31	30	30	40	10
02 Tobaksforebyggelsesstrategi	174	74	299	164	-135
05 Sundhed på tværs - Sol/Karup	80	0	73	74	1
07 Alkoholstrategi	62	0	0	0	0
08 Sexsuel sundhed	51	0	0	0	0
09 Sund by netværk	70	99	101	63	-38
10 Mental sundhed	149	0	10	10	0
11 Udviklingsprojekt i 2013	0	0	0	-197	-197
12 Fysisk aktivitet	0	0	200	193	-7
I alt	649	330	922	543	-379

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskab 2013 viser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

De primære årsager hertil er et mindreforbrug på Tobaksforebyggelsesstrategien og Sund by netværket samt udviklingsprojekt 2013.

Udviklingsprojekt i 2013 - Sund by netværket fik udskudt afslutningsdatoen og var derfor ikke færdig før 2014 og det medførte at under halvdelen af de overførte projektpenge blev brugt i 2013, som resulterede i en afvigelse i forhold til korrigeret budget på 0,2 mio. kr.

Mål og Midler – Forebyggelsesudvalget

Perspektiver

Politikområdet varetages fremover af Ældre- og Sundhedsudvalget idet Forebyggelsesudvalget er nedlagt. Der igangsættes proces med udarbejdelse af ny sundhedspolitik, som vil danne ramme for Mål og Midler på forebyggelses- og sundhedsfremmeområdet fremover.

Mål og Midler – Demokratiudvalget

Fokusområder

Borgerinddragelsespolitikken danner baggrund for Demokratiudvalgets indsatsområder. I 2012 er borgerinddragelsespolitikken blevet revideret og beskriver de to indsatsområde:

- Fælles kultur og nye inddragelsesformer
- Digitalisering og kommunikation

Demokratiudvalget har fokus på at udnytte digitale muligheder for borgerinddragelse og anvendelse af nye inddragelses- og kommunikationsformer med særligt fokus på unge.

Demokratiudvalget har også valgdeltagelse til kommunalvalget som indsatsområde. Der arbejdes med diverse aktiviteter i løbet af året der støtter op om indsatsområdet.

Demokratiudvalgets Initiativpulje giver støtte til projekter, som kan fremme demokratiudviklingen i lokalområderne og til projekter som har fokus på processen i inddragelsen af borgere. Også projekter der sigter på at øge borgernes digitale færdigheder har høj prioritet.

RESULTAT

I henhold til borgerinddragelsespolitikken har Demokratiudvalget i 2013 gennemført forskellige aktiviteter mhp. at øge valgdeltagelsen ved kommunalvalget. Udvalget har bl.a. støttet kampagnen Tænk dig om før du IKKE stemmer og iværksat kampagnen USE Democracy, der særligt havde til formål at øge stemmeprocenten blandt unge, ved bl.a. at benytte sig af elektroniske kommunikationsformer som Facebook. I henhold til indsatsområdet digitalisering og det øgede krav til borgerne om digital selvbetjening, har Demokratiudvalget også støttet diverse informationskampagner.

Mål og Midler – Demokratiudvalget

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
At etablere en Ungeportal, der er kendt blandt unge og aktivt anvendes som: • Informations- og dialogværktøj for unge • Informations- og dialogværktøj mellem Viborg Kommune og Unge	Mål forventes opfyldt			
At portalen: • Er kendt af 65 % af målgruppen • Benyttes af 1.000 unikke brugere pr. måned • Benyttes af forvaltningerne til høringer 10 gange årligt	Mål forventes opfyldt			
At valgdeltagelse i Viborg Kommune ved næste kommunalvalg stiger til 70 %.	Mål forventes opfyldt			

RESULTAT

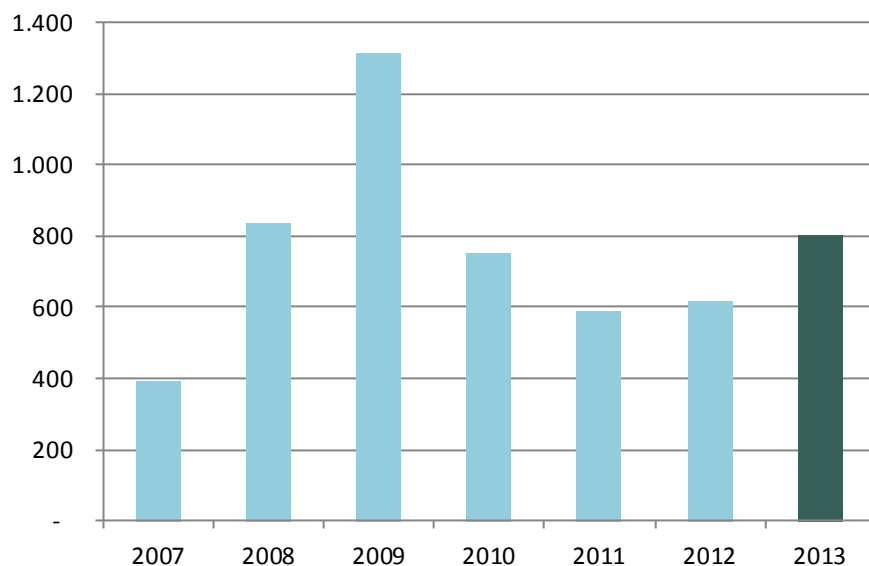
Kvalitetsmålet vedr. ungeportalen er ikke opfyldt.

Kvalitetsmålet vedr. valgdeltagelse ved kommunalvalget 2013 er opfyldt.

Mål og Midler – Demokratiudvalget

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

Budgettet for politikområdet blev ved kommunens begyndelse forventet til 1,0 mio. kr. pr. år. Forbruget i 2009 udgør også forbrug af overførsler fra foregående år. En stor del af budgettet anvendes på konkrete projekter, hvorfor der også må forventes udsving i forbruget imellem årene. Forbruget er derfor meget påvirket af antal ansøgninger som udvalget modtager. Forbruget i 2013 har været højere end årene 2011-2012 blandt andet fordi der blev bevilliget 0,1 mio. kr. til en informationskampagne omkring Kommunevalget.

Demokratiudvalget er blevet nedlagt pr. 31. december 2013 og fortsætter i en ny struktur pr. 1. januar 2014 under Kultur – og Fritidsudvalget

Mål og Midler – Demokratiudvalget

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

mindreforbrug (-) / merforbrug (+)	Vedttaget Korr. Regnskab budget budget 2012 2013 2013 2013				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedttaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
Demokratiudvalget	616	860	855	803	-52
Sekretariat og forvaltninger	208	860	383	337	-46
Udvikling af yder- og landdistriktsområder	408	0	472	466	-6
I alt	616	860	855	803	-52

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskab 2013 viser et mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Mål og Midler – Demokratiudvalget

Perspektiver

Politikområdet varetages fremover af Kultur- og Fritidsudvalget.

Mål og Midler – Beredskabskommissionen

Fokusområder

Udrykning til blinde alarmer

Nedbringelse af antallet af blinde alarmer med 10 % vil give en økonomisk gevinst, da der til hver blind alarm mindst udkaldes 7 mand med en minimumsbetaling på 2 timer samt udkald af minimum 3 køretøjer. Ligeledes vil der opnås en positiv effekt af ikke så ofte at blive kaldt ud til ingen verdens nytte.

Brandsyn

I medfør af den risikobaserede dimensioneringsplan er der fokuseret meget på det forebyggende område igennem dialog med de enkelte virksomheder, institutioner med flere under brandsynene. Herfor er det vigtigt at alle brandsyn bliver nået med effektivitet og kvalitet.

Der skal hvert år indberettes til Beredskabsstyrelsen, hvorvidt de planlagte brandsyn bliver nået, og hvilke påtaler og henvisninger der bliver givet. Beredskabsstyrelsen oplyser hvert år på deres hjemmeside status på kommunernes brandsyn.

Responstider på udrykning

I henhold til den risikobaserede dimensioneringsplan har Byrådet vedtaget brandvæsenets udrykningstider – tiden fra alarmen er modtaget på brandstationen fra 112-alarmcentralen til brandvæsenet møder på det pågældende skadested, enten til brand, ulykke, forurening m.m. Udrykningstiden til bymæssig bebyggelse må maksimalt være 10 min. eller 18 min. overalt i kommunen. Herudover er der fokus på Beredskabslovens bestemmelse om, at der maksimalt må gå 5 min. fra en alarm til 1. brand- eller redningskøretøj forlader brandstationen.

Overholdelse af budgettet

Der arbejdes hårdt på, at budgettet bliver overholdt.

RESULTAT

Med hensyn til udrykning til blinde alarmer er det ønskede mål på en reducere på 10% ikke opfyldt. Tværtimod er der sket en stigning på ca. 26%. Fra 164 blinde alarmer i 2012 til 207 blinde alarmer i 2013. Her skal dog bemærkes at der er tilsluttet mange nye ABA anlæg til brandvæsenets vagtcentral, som i det første år har flere blinde alarmer indtil de er kørt ind. Stigning af blinde alarmer er også sket på landsplan, hvorfor Beredskabsstyrelsen har meddelt kommunerne at gebyret for blinde alarmer hæves fra 3.400 kr. til 5.050 kr. Beredskabsstyrelsen forventer at dette vil animere anlægsejerne til at servicere deres ABA anlæg bedre, med færre blinde alarmer til følge.

Den ekstra fokus beredskabsafdelingen har lagt på brandsyn har båret frugt i form af færre påtaler/anvisninger i forbindelse med brandsynene. Ligeledes er alle brandsyn, der skulle foretages i 2013 foretaget og indberettet til Beredskabsstyrelsen.

De overordnede responstider på udrykninger er overholdt i forhold til Den Risikobaserede Dimensioneringsplan. Udrykningstiden på henholdsvis 10 min. til bymæssig bebyggelse og 18 min. overalt i kommune er overholdt, men der har i enkelte tilfælde gået mere end 5 min. fra alarm til 1. køretøj forlod brandstationen på visse af de mindre stationer. Ved nærmere analyse har dette ikke haft betydning for indsatsen eller skadesforløbet.

Budgettet er blevet overholdt, endda med et mindre forbrug.

Mål og Midler – Beredskabskommissionen

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålene er fra Viborg Kommunes kvalitetskontrakt 2012, vedtaget af Byrådet den 10. oktober 2012. [Link til kvalitetskontrakt.](#)
I nedenstående tabel gengives, i hvilket år målene forventes opfyldt.

	2013	2014	2015	2016
Antallet af brandvæsenets udrykninger til blinde alarmer skal nedbringes med min. 10 % i forhold til 2009. Dvs. at maks. 20 % af antallet af udrykninger må være til blinde alarmer i perioden 2011-12.	Mål realiseres i 2012			
Viborg Kommune foretager 21 temabrandsyn i større butikker, hvor temaet er "uanmeldte brandsyn".	Mål realiseret i 2011			
Der må maks. gå 18 minutter fra det 1. brandkøretøj forader brandstationen til det ankommer til skadestedet. Dette gælder uanset skadestedets beliggenhed i kommunen	Mål realiseret i 2011			
Der må maks. gå 10 minutter fra 1. brandkøretøj forlader brandstationen til det ankommer til skadestedet i bebyggede områder.	Mål realiseret i 2011			

RESULTAT

I forhold til blinde alarmer i 2009 på 191 blinde alarmer er målet med et 10% fald ikke opnået. I forhold til 2009 er der tvært i mod sket en stigning på ca. 16%. (ca. 26% i forhold til 2012). Det fokus som Beredskabsafdelingen har stillet på blinde alarmer under bl.a. brandsynene hos de enkelte anlægsejere, har ikke været nok til at nedbringe udkaldene, trods en meget positiv indstilling fra de enkelte anlægsejere.

Der er foretaget de angivne temabrandsyn i større butikker og det har ikke givet anledning

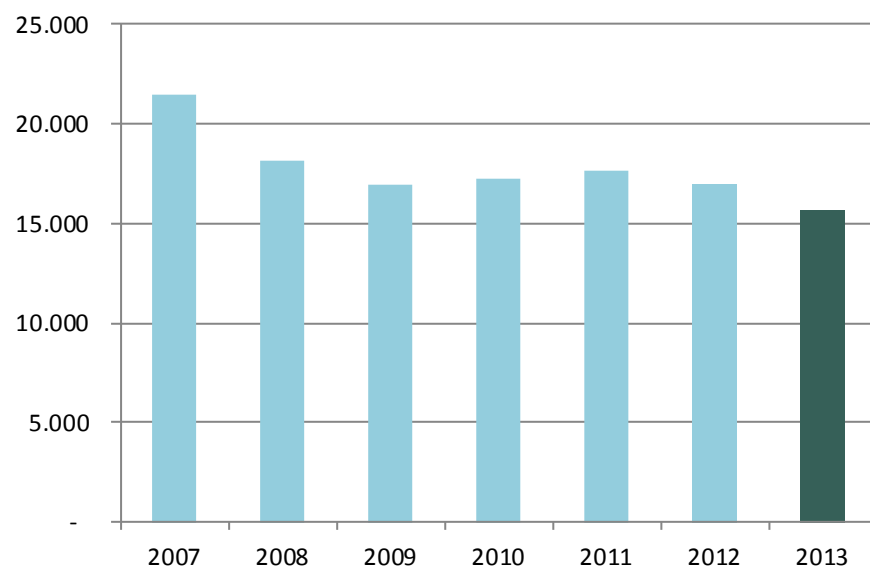
til påtaler eller omfattende anvisninger. De større butikker har stor fokus på personsikkerheden og flugtvejsforhold. Ligeledes lever butikkerne op til deres ansvar omkring tilstrækkelige med håndslukningsredskaber og vedligeholdelse heraf.

Der er ikke konstateret udrykningstider hvor beredskabet har været mere end 18 min. om at nå frem til skadesteder i kommunen. Dette gælder ligeledes for så vidt angår beredskabets maksimale udrykningstid på 10 min. til bymæssig bebyggelse.

Mål og Midler – Beredskabskommissionen

Nøgletal

Udvikling i udgifter fra 2007 til 2013 (1.000 kr., 2013 P/L)

2007 var præget af de særlige udfordringer med at harmonisere til den nye kommunestruktur.

Budgettet er "afmålt" efter den såkaldte risikobaserede dimensioneringsplan, som har fastlagt beredskabets omfang og udrykningstider m.m. Derfor ses meget begrænsede udsving mellem de seneste regnskabsår. Regnskabsresultatet for 2013 viser dog et mindreforbrug i forhold til de øvrige år, som hovedsagligt skyldes et væsentlig højere indtægtsniveau.

Mål og Midler – Beredskabskommissionen

Økonomisk resultat

Totale nettodriftsudgifter (1.000 kr., 2013 P/L)

	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	Afvigelse i forhold til korr. budget
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Beredskabskommissionen	16.989	17.263	17.022	15.674	-1.348
Redningsberedskab	16.989	17.263	17.022	15.674	
I alt	16.989	17.263	17.022	15.674	-1.348

BEMÆRKNINGER TIL ØKONOMISK RESULTAT

Regnskab 2013 viser et mindreforbrug på 1,3 mio. kr.

Den primære årsag hertil er at indtægtsniveauet i 2013 er steget markant i forhold til tidligere år og udgør en merindtægt i forhold til 2012 på 2,5 mio. kr.

Merindtægten skyldes hovedsagligt et ekstraordinært travlt år på værkstedet, hvor der blev skrevet mere end 1.300 værkstedsrapporter. Det er en stigning på mere end 30 % i forhold til 2012 hvor Beredskabet præsterede 1.000 værkstedsrapporter.

Mål og Midler – Beredskabskommissionen

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2013 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.				Afvigelse i forhold til korr. budget
	Regnskab 2012	Vedtaget budget 2013	Korr. budget 2013	Regnskab 2013	
mindreforbrug (-) / merforbrug (+)					
Beredskabskommissionen – forbrug 2013				15.674	
<i>Udgifter</i>				26.425	
<i>Indtægter</i>				-10.751	
LØNNINGER				18.912	
Ledelse, administration og Fælles formål (5 pers.)				2.900	
Forebyggelse (4 pers.)				2.168	
Afhjælpende foranstaltninger (127 pers. + 3 løntilskud)				13.844	
- 18 fastansatte - 1 mekanikerelev - 111 deltidsansatte					
Langtidsfrisk				69	
Omkostninger Afhjælpende foranstaltninger				6.130	
Omkostninger Fælles Formål				300	
Omkostninger Forebyggelse				113	
Bygninger				901	
Afhjælpendeforanstaltninger i alt				20.875	
Afhjælpendeforanstaltninger fratrukket værdi af sekundære opgaver				14.516	
INDTÆGTER - sekundære opgaver				-10.751	
Udgifter forbundet med sekundære opgaver excl. lønomkostning				4.392	
Nettoindtægt - sekundære opgaver excl. lønomkostning				-6.359	
I alt					

Mål og Midler – Beredskabskommissionen

Perspektiver

Beredskabets store fokus på nedbringelse af antallet af blinde alarmer, har ikke nedbragt antallet. Det er skuffende, da der bl.a. har været en god dialog med de respektive anlægsejere om tiltag til at nedbringe antallet af blinde alarmer. Ønsket om at nedbringe de blinde alarmer har været stor hos anlægsejerne, da de blinde alarmer har en økonomisk konsekvens for anlægsejerne. Indtil januar 2014 opkrævede beredskabet 3.400 kr. for en blind alarm, som nu er hævet til 5.050 kr. Med hævelsen af gebyret til 5.050 kr. kunne dette måske være anledning til at anlægsejerne satte ekstra fokus på at vedligeholde deres anlæg og tilse at driften af anlægget forhindre de mange blinde alarmer. Da tendensen omkring forøgelsen af blinde alarmer er landsdækkende, forventes der en landsdækkende kampagne omkring nedbringelse af blinde alarmer.

I 2013 har Arbejdstilsynet og medierne haft stor fokus på visse undersøgelser der peger på at der er en kræftisiko ved brandfolkenes arbejde på et brandsted. Denne risiko har bevirket at Arbejdstilsynet har besøgt alle landets brandvæsener for at klarlægge hvordan beredskaberne forholder sig til personbeskyttelsen under brandslukningsarbejdet.

Arbejdstilsynet har krævet omfattende person-sikkerhedsmæssige tiltag der skal iværksættes for at imødekomme den risiko som Arbejdstilsynets ser i brandfolks arbejde på brandsteder. Dette afstedkommer omfattende ændringer af arbejdsrutinerne, nye indsatstaktiske tiltag, rengøring af personlig udrustning og materiel. Disse opgaver vil blive en stor udfordring for beredskabet i 2014.

Kommuneoplysninger

Kommune:	Viborg Kommune Prinsens Alle 5 8800 Viborg
Telefon:	87 87 87 87
Telefax:	87 87 90 00
Hjemmeside:	www.viborg.dk
E-mail:	viborg@viborg.dk
Hjemsted:	Viborg
Regnskabsår:	1. januar – 31. december 2013
Borgmester:	Søren Pape Poulsen
Kommunaldirektør:	Lasse Jacobsen
Revision:	PricewaterhouseCoopers Skelagervej 1A 9000 Aalborg

Regnskab 2013

VIBORG
KOMMUNE